

**A Móricz Zsigmond Görögkatolikus Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola
4700 Mátészalka, Móricz Zsigmond út 96-98.
OM: 033393**

**Móricz Zsigmond Görögkatolikus Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola
Pátyodi Dr. Antall József Tagintézménye
4766 Pátyod Kossuth L. u. 41.
OM: 033393**

Pedagógiai Programja és Helyi tanterve

Készült: 2020. május 7.

Módosítás: 2025. 04. 16.

*" Légy hű mindhalálig, és neked adom az
élet koronáját."*

Jel. 2,10

**Készítette: Tóth Dénes
igazgató**

Tartalom

I. Nyitó gondolatok	5
1.Bevezető	5
2.Nevelés filozófiánk mottója	6
3.Jövőképünk	7
4.Küldetésnyilatkozatunk	7
5.Feladatellátási helyeink	8
II. Az iskolában folyó nevelő–oktató munka személyi és tárgyi feltételei, pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	9
1.Személyi és tárgyi feltételek a székhely intézményben	9
2.A tagintézmény jellemzői	10
3. Pedagógiai alapelveink	12
4. Az intézményben folyó oktatómunka érdekében fontos követelmények, elvárások	14
5. Pedagógiai célkitűzéseink és a hozzájuk kapcsolódó feladatok	16
6. Nevelő-oktató munkánk eszközei, eljárásai a kulcskompetenciák fejlesztésének területén	18
7. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	19
8. Gyermekközpontság	21
9. Képzési specialitások: két tanítási nyelvű oktatás, emelt szintű angol nyelvoktatás, tehetségfejlesztés	21
9.1. A két tanítási nyelvű oktatás	21
9.2. Emelt szintű angol nyelvi képzés	28
9.3. Tehetségfejlesztő programunk	29
10. Esélyegyenlőség	36
11. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek	36
12. Lázár Ervin Program	38
13. „Csodaszarvas program” - élménypedagógia	39
14. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	40
15. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek	41
16. Gyermek és ifjúságvédelem	44
17. Az iskolai egészségneveléssel összefüggő feladatok	48
18. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	57

19. A pedagógusok helyi intézményi feladatai _____	59
20. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje _____	63
21. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái _____	64
22. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai _____	67
23. Felvétel, átvétel helyi szabályai _____	70
24. Az elsősegély- nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv ____	71
25. Veszélyhelyzeti intézkedések (az OH ajánlása alapján) _____	76
26. Képességbontakoztató és integrációs felkészítés program _____	81
III. Helyi tantervek _____	88
1.A választott kerettanterv megnevezése _____	88
2.A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások tananyaga és az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, órászáma _____	89
3.Az alkalmazott tankönyvek, tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei a tankönyv térítésmentes igénybevételének biztosításával _____	93
4.A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai _____	93
5.A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja _____	95
6.A választható tárgyak, foglalkozások _____	95
7.A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei _____	96
8.A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei _____	102
9.A tanulók fizikai állapotának mérése _____	103
A tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálata _____	103
10. Egészségnevelés és környezeti nevelés elvei _____	103
11.A szociális hátrányok enyhítését, az esélyegyenlőség megvalósítását szolgáló tevékenységek _____	104
12.Átjárhatóság az iskolán belül _____	105
13.A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek _____	106
14.A nevelőtestület által szükségesnek tartott további alapelvek _____	110
15.Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai _____	111

16. Az iskola írásbeli, szóbeli beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	111
17. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	111
18. Az intézmény vallásos programjai, ünnepek, rendezvények, hagyományok	112
19. Egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanulók	114
19.1. A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése és oktatása a helyi tanterv alapján a fogyatékoság típusához igazodó fejlesztő program	122
19.2. A hallási fogyatékos tanulók iskolai nevelésének-oktatásának irányelvei	135
<i>IV. A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala</i>	159

I. Nyitó gondolatok

1. Bevezető

Az iskolánkban folyó oktató-nevelő munkától azt reméljük, hogy tanulóink számára olyan *általános műveltséget* ad, amely motivál, amelyhez magyarságtudat és erkölcsi értékrend társul. A tantestület és a tanulók munkájának eredményeként iskolánk tanulói olyan bizonyítvány birtokába jutnak, amely „útlevél” a továbbtanuláshoz.

Tantestületünk egységesen vallja:

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, hogy megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amelyet szeretni fog.”

(Szent-Györgyi Albert)

Azt is tudatosítani kívánjuk, *hogy eredményt csak munkával, olykor lemondással lehet elérni.* Nevelőtestületünk emellett feladatának tekinti az egész életen át tartó nevelés–önnevelés igényének a megalapozását is. Alapvető kötelességnek érezzük az emberiség egyetemes, sok ezer éves, kiérlelt értékeinek a felmutatását.

Egyik oldalon a rend, a nyugalom, a biztonság, a hagyományok, a család és a közösség értékeinek a felmutatását, *s a másik oldalon* a szabadság, egyenlőség, szolidaritás, valamint az igazságosság, a másság, a tudás és a türelem felvilágosult értékrendjét. Törekszünk az értékek bemutatására is. Az értékválasztást a gyerekekre és szüleikre bízuk. A sokféle értéket és értékrendet úgy jelenítjük meg, hogy azokra a fejlődő gyermek szuverén módon bármilyen világméretű világnézetet vagy „emberképet” ráépíthessen.

Pedagógiai programunkat a Nemzeti Alaptantervre építettük a helyi igények (fenntartó, szülők, tanulók) és a lehetőségek figyelembevételével, hogy reális és megvalósítható legyen. A gyermekekért készültek, őket szolgálják. Az a célunk, hogy szeressenek iskolába járni, tanulni, ahol otthon érzik magukat, ahol a szeretet dominál.

A családok életstílusa, kulturális szintje és anyagi helyzete egymástól nagymértékben eltér.

A diákok egy része olyan családi modellt hoz, melyből hiányzik az anyai, vagy az apai minta, ahol kevés a gyerekekre fordított idő, hiányzik a keresztény értékrend.

A szülők és a tanulók egy része nem vagy alig rendelkezik vallási háttérrel. Hiányosak és hamisak az információik az egyházzal, a hitről. A vallásgyakorlat egyes területeire az iskolának fokozatosan kell bevezetni azon diákjainkat, akiket a szülők azért íratnak be az iskolába, hogy hitüket megismerjék, illetve abban növekedjenek.

Tudatosan törekszünk a tanulók szüleivel való tartalmas, kölcsönös információn alapuló kapcsolattartásra. Mindent elkövetünk, hogy megszüntessük az esélyegyenlőtlenségeket, megakadályozzuk a lemorzsolódást, s hogy teret adjunk a gyermeki önállóság, a kreativitás, az egyéni értékek és képességek kibontakoztatására.

Biztosítjuk, hogy minden tanulónk stabil alapképességekre építhesse további tanulmányait. Módszertani megújulással, az órák minden percének alapos megtervezésével kívánjuk elérni, hogy felvehessék a versenyt kortársaikkal városi, megyei és országos szinten egyaránt.

A keresztény szellemiség, a tanúságtétel, az iskola lelki élete szervezése szempontjából elengedhetetlen, hogy minél több hitvalló pedagógus legyen nevelőközösségünkben. Az új

pedagógusok felvételénél a képzettség, rátermettség és vallásos háttér hármas követelményét vesszük figyelembe.

Az intézmény rövid bemutatása

Iskolánk nem nagy múltú, de hagyományokat teremtő, eredményeket hozó, tapasztalatokból profitáló. Intézményünk (a volt 6. Sz. Általános Iskola) 1987-ben létesült.

1991-től a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Pszichológiai Intézet vezetőjének irányításával új kísérleti - Komplex tehetség- és képességfejlesztő - programot vezettünk be 5-8. osztályban.

1998 – től a DE felkérésére részt vettünk a SOCRATES COMENIUS programban (3 évre szóló angol, holland, német tehetséggondozó intézményekkel való fejlesztőmunka).

2001 – től BEGA PROJEKT (6 ország, 6 – 6 iskola, 6 tehetségterület kutatómunkája, melyből intézményünk a „Tehetség – tanácsadás, egyéni fejlesztés” témakörben munkálkodik.

2003 – 2004 -es tanévtől tehetséggondozó programunk átalakult KOMPLEXINTEGRÁLT TEHETSÉGFEJLESZTŐ programmá.

Kapcsolatrendszerünk hazai és nemzetközi viszonylatokban is széleskörű lett. A kísérleti iskolákkal karöltve tagjai vagyunk a Kelet-Magyarországi Tehetséggondozó Társaságnak, a Magyar Tehetséggondozó Társaságnak, és az Európai Tehetségtanácsnak (ECHA).

Rendszeres résztvevői vagyunk a hazai és nemzetközi konferenciáknak, programoknak (Debrecen, Szerencs, Törökszentmiklós, Kecskemét, Nijmegen, Bécs, Oxford stb.).

1996 áprilisában a racionalizálás következtében tagiskolaként hozzánk csatolták a Kossuth Lajos Általános Iskolát.

A 2008 - 2009-es tanévtől a Kossuth Lajos Tagiskola beolvadt az anyaiskolába.

2011. szeptember 1-től nevünket Móricz Zsigmond Magyar – Angol Kéttannyelvű Általános Iskolára módosítottuk. Programunkat a tehetségfejlesztés mellett a magyar – angol kéttannyelvű oktatással bővítettük.

2017. szeptember 1-től a Nyíregyházi Egyházmegye iskolája lettünk.

Nevünket Móricz Zsigmond Görögkatolikus Kéttannyelvű Általános Iskolára változtattuk.

2018 szeptemberétől tehetséggondozásunk színesítése érdekében bevezettük a különböző tanítási órákon a Sakksaló módszertanát. Tanítványainkat ezzel egy időben a sakkozás alapjaival is elkezdtük megismertetni.

2020.szeptember 1-től kibővült intézményünk a pátyodi iskolával és óvodával, így nevünk is megváltozott. Móricz Zsigmond Görögkatolikus Óvoda és Kéttannyelvű Általános Iskola lettünk. Tagintézményünk neve: Móricz Zsigmond Görögkatolikus Óvoda és Kéttannyelvű Általános Pátyodi Dr. Antall József Tagintézmény

2022 tavaszán oktatásunk színesítése, tanulóink képességének gazdagítása érdekében megismertedtünk a LEGO és robotika módszertanával. A képzésen szerzett tudásunkat igyekszünk a lehető legtöbb tantárgyba beépíteni, azokat széles körűen alkalmazni.

2025 szeptemberétől a fenntartónk óvodái egy csoportba szerveződtek és leváltak az anyaintézményükről, így tőlünk is, melyet nevünk módosításával is jelezni kívántunk, ezért Móricz Zsigmond Görögkatolikus Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola lettünk.

2.Nevelés filozófiánk mottója

„Minden márványtömbben benne rejlik a dávidi tökéletesség. Minden gyermekben ott rejtőzhet a nagy tehetség magva, de nagy gonddal kell ápolni „faragni”, hogy előtűnjék a belső ragyogás. Ez a feltétele annak, hogy a legnagyobb „természeti kincsünket” az eddiginél jobban kiaknázhassuk. Nem pusztán a tehetségesek, hanem elsősorban a nemzet érdekében.”

(Dr. Czeizel Endre)

3. Jövőképünk

Olyan intézmény vagyunk, amely aktív kölcsönhatásban áll környezetével, tudatos része annak a társadalmi mikrokörnyezetnek, amelyben működik.

Szűkebb társadalmi környezethez igazodik, azok adottságait, igényeit lehetőségeit figyelembe veszi.

Iskolánk fő nevelőereje, elfogadó légköre a gyerekek és felnőttek személyes kapcsolatában, az osztályközösségek integráló hatásában van.

Intézményünk a 2017-2018-as, a tagintézményünk pedig a 2020 – 21-es tanévtől az intézményi nevelést - oktatást katolikus szellemben folytatja a Nyíregyházi Egyházmegye fenntartása alatt.

4. Küldetésnyilatkozatunk

Az iskolai pedagógiai tevékenységünk középpontjában az emberarcú, *gyermekközpontú* nevelés áll: olyan odafigyelő, optimális környezet megteremtésére törekszik, ahol „*Mindenki jó, mindenki fontos, mindenki nélkülözhetetlen valamiben.*”

Tehetséggondozó, értékközvetítő, személyiségfejlesztő iskola vagyunk. Kompetenciákat, értékeket kell kialakítanunk a szocializációhoz, az egyéni törekvésekhez.

Kéttannyelvűség lehetőséget biztosítunk tanulóinknak az anyanyelv és az idegen nyelv egyidejű fejlesztésére.

Esélyegyenlőségre törekszünk, a hátrányok kompenzálásával esélyt nyújtunk a képességek kibontakoztatására, s a képességek szerinti továbbtanulásra.

Demokratikus - mindenkit a valós szükségletei szerint fejlesztünk.

Közösségünk a környezetre nyitott, megosztott felelősségérzet jellemzi, s erre nevel.

Autonóm iskolaként szakmai önállóság jellemzi, tiszteletben tartja a gyermekek személyiségét és biztosítja az egyéni jogokat.

Tanulni tanítunk: „*Én azt hiszem, nincs annál nagyobb öröm, mint valakit megtanítani valamire, amit nem tud.*” (Móricz Zsigmond)

Arra vállalkozunk, hogy az ide járó gyermekeket *görögkatolikus szellemben és görögkatolikus hitre neveljük*, segítünk gyermekkorukat boldoggá tenni, és majdan az egyház aktív tagjaivá avatni.

Céljaink elérése érdekében folyamatosan fejlesztjük az oktatás szellemi és tárgyi feltételeit.

Az intézményvezető és minden munkatársa elkötelezett abban, hogy nevelő-oktató rendszerünket tovább építsük, és egyre magasabb szinten működtessük: rendszeresen vizsgáljuk partnereink igényét, elégedettségét, a kapott információk alapján minőségcélokat tűzünk ki, intézkedési tervet készítünk, jobbító intézkedéseket hozunk, és ezeket megvalósítjuk.

Arra törekszünk, hogy:

munkatársaink minőségi munkavégzését megfelelő környezettel és a szükséges erőforrásokkal segítsük, a munkatársak fejlődése érdekében szakmai továbbképzéseket szervezünk.

Fontosnak tartjuk, hogy munkatársaink megismerjék, megértsék, és munkájukban érvényesítsék minőségpolitikánkat, minőségcéljainkat.

Minden munkatársunktól elvárjuk, hogy lelkiismeretesen, partnerközpontú szemlélettel, a fent megfogalmazottak szellemében, felelősséggel végezze feladatait.

5. Feladatellátási helyeink

Az intézmény neve:	Móricz Zsigmond Görögkatolikus Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola
OM azonosítója:	033393
Székhelye:	4700 Mátészalka, Móricz Zsigmond u. 96-98
Alapítás éve:	2017.
Alapító szerv:	Nyíregyházi Egyházmegye 4400 Nyíregyháza, Bethlen Gábor u. 5.
Működési területe:	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
Fenntartói szerv:	Nyíregyházi Egyházmegye 4400 Nyíregyháza, Bethlen Gábor u. 5.
Felügyeleti szerv:	Nyíregyházi Egyházmegye 4400 Nyíregyháza, Bethlen Gábor u. 5.
Törvényességi felügyelet:	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Oktatási és Hatósági Osztály 4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.
Tagintézmény neve (1):	Móricz Zsigmond Görögkatolikus Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola Dr. Antall József Pátyodi Tagintézménye
Tagintézmény címe:	4766 Pátyod Kossuth út 41.
OM azonosítója:	OM: 033393
Az intézmény típusa:	általános iskola
4700 Mátészalka, Móricz Zs. u. 96-98. alatti székhelyen	480 fő
általános iskolai nevelés-oktatás	nappali rendszerű 480 fő
a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása	nappali rendszerű 15 fő
4766 Pátyod, Kossuth L. u. 41. alatti tagintézményben	200 fő
általános iskolai nevelés-oktatás	nappali rendszerű 150 fő
a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása	nappali rendszerű 25 fő

A fenti körből az intézmény alapfeladatában a szakértői bizottság véleménye alapján elláthatja: a *székhelyen* az autizmus spektrumzavarral küzdő (ép intellektus mellett, a kéttannyelvű képzéssel összeegyeztethető képességprofíllal), és az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanulók (tanulási, figyelem- és magatartás-szabályozási zavar) általános iskolai nevelését-oktatását,

a *tagintézményben* az általános iskolai nevelés-oktatásban az enyhe értelmi fogyatékos, az autizmus spektrumzavarral küzdő és az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanulók (tanulási, figyelem-és magatartás-szabályozási zavar) általános iskolai nevelését-oktatását,

Törvényi hivatkozások

- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

- 110/2012 . (VI. 4.) Korm. Rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 2011. évi CLXXIX. törvénya nemzetiségek jogairól
 - 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
 - Az 1998. évi XXVI. törvénya fogyatékos gyermekek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 26/1997. (IX.3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- A 20/2012. (VIII. 31.) számú EMMI rendelet a két tanítási nyelvű oktatás megszervezésének feltételeiről
- Irányelv és kerettantervek a két tanítási nyelvű iskolai oktatáshoz (OH)
- Szakmai ajánlás a beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók neveléséhez – oktatásához (OH)
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

II. Az iskolában folyó nevelő–oktató munka személyi és tárgyi feltételei, pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.Személyi és tárgyi feltételek a székhely intézményben

Mátészalkán modern, tágas, kétszintes épület 22 tanteremmel áll rendelkezésre. 1500-2000 főt befogadó aulája alkalmas színvonalas ünnepségek, kiállítások megrendezésére.

Az épületben 1 tornaterem, 2 torna szoba, 1 kondi terem, 1 könyvtár, 1 számítástechnika terem, 1 nyelvi laboratórium, 1 Lego szoba, 2 előadóterem és 2 fejlesztő szoba egészíti ki az oktatási helyiségeket.

Megfelelő számú irodák, tanári szobák segítik az oktató-nevelő munkát.

Nem rendelkezünk szertárakkal, ezért raktározási lehetőség nincs (padlás, pince hiánya). Az intézményben felújított, modernizált melegítő konyha működik. Az ebédlő egyszerre 100 fő befogadására alkalmas.

Az épület komfortos, a világítás a szabványnak megfelelő, a fűtés gázzal történik. A külső - és belső környezet kellemes, virágos, ízlésesen díszített.

Az iskola szépen parkosított, folyamatosan gondozott bejárata előtt 1997 májusában avattuk fel Móricz Zsigmond mellszobrát, Bíró Lajos szobrászművész alkotását. A 6-os Iskoláért Oktatási- Nevelési Alapítvány jóvoltából a szabadidő hasznos eltöltése céljából udvarunk komplett játszótéri fajátékokkal gazdagodott (csúszda, hinta, mászóakák, mérleghinta, mókuserék, babaház, mely szabadtéri oktatásra is alkalmas). A bölcsőde építése miatt szabadidő parkunk áttelepítésre és -építésre kerül.

A bejárat előtti mediterrán térkövezés a Nyíregyházi Egyházmegyének köszönhetően 2017 végén történt meg.

Fenntartónk jelentős mértékben hozzájárult munkakörülményeink és nevelő – oktató munkánk javításához is. 2019 nyarán több mint 50 millió forint értékben elvégezték a tornaterem felújítását, a konyha rekonstrukcióját, kazáncserét új kazánházzal, részleges radiátor cserét a szükséges helyeken, elkészült a légkondicionálás két szaktanteremben és a nevelői és helyettesi

irodában. Kollégáink időközönként javító festést végeznek. A belső felújítások kapcsán a belső nyílászárók, a tantermek padlózatának és bútorkészítésének fokozatos cseréje is megtörténik.

Minden tanteremben nagy képernyős okos TV került felszerelésre. Célunk, hogy megfelelő mennyiségű és minőségű laptop álljon rendelkezésre a kollégák és tanulók részére.

Kialakításra került egy LEGO szoba is, melyben többféle építőjáték - osztálylétszámhoz igazodó darabszámmal – tanórai használata vált lehetővé.

Könyvtárállományunkban nagy számban található szépirodalmi mű, tudományos munkák, lexikonok, melyek segítik a gyerekek munkáját. Számos oktató CD-vel, DVD-vel, interaktív tananyaggal, idegen nyelvi anyaggal (szótárak, nyelvi könyvek, folyóiratok, hanganyagok) rendelkezünk.

A megjelent korszerű, új eszközök beszerzése mindenkor a költségvetés és a taneszköz pályázat függvénye.

A számítástechnika oktatáshoz, ügyvitelhez, a könyvtárban megfelelő tárgyi, technikai eszközökkel rendelkezünk.

A nevelőtestület összetétele, képzettsége

Az iskola alkalmazotti közössége biztosítja a zavartalan működés személyi feltételeit. A dolgozói létszám az oktatási törvénynek megfelelő.

Iskolánk tantestülete jól képzett, szakmailag igényes. Többségük nyitott, fogékony az újra, törekszik a korszerű és hatékony módszertani eljárások alkalmazására. Nagy számban rendelkezünk szakvizsgázott, több diplomás pedagógussal. Végzettségi palettánkat színesítik:

- a tehetségfejlesztő szakértő szak,
- fejlesztő (diff.) tanító szak.
- angol műveltségterület, stb.

Szakos ellátottságunk - az óraadókkal - 100%-os, ennek alapján biztosítani tudjuk a kéttannyelvű oktatás személyi feltételeit is.

Tantestületünk tagjai fontosnak tartják a szakmai ismeretek megújítását. Ezt igazolja a rövid- és hosszú távú képzési tervünk.

Az oktató-nevelő munkát segítő egyéb, technikai dolgozók: iskolatitkár, pedagógiai asszisztens, gazdasági ügyintéző, rendszergazda, takarítók, portás, udvaros, karbantartó látják el.

2.A tagintézmény jellemzői

Az iskola 1994-ben került átadásra, 1-4. osztállyal és óvodával. Az iskola építészeti, esztétikailag jól megoldott, praktikus tervezett. Az épület gondosan karbantartott, tiszta, jó ízléssel dekorált. Környezetünk rendezett. Az udvari játékok, a sportudvar bőséges lehetőséget kínál a tanulóknak a mozgásra.

1996 szeptemberében, 69 tanulóval, 10 pedagógussal, Porcsalmáról áthozva minden gyereket, megkezdődött az 1-8 osztályos tanítás. 10 tantermünk, 1 szaktantermünk és 1 tornatermünk van.

A 69 fős létszám évről-évre növekedett.

A létszám mellett a minőség is fokozatosan javult, alapfokú művészeti oktatással bővülve (zongora, színjáték, társastánc, ipar- és képzőművészet és trombita tanszakon).

Több éve működik esti gimnáziumi előkészítő képzés is az intézmény keretein belül.

Közben tovább bővült az iskolaépület, a tornaterem két végében lévő tantermek helyén tanuszoda épült. A tanuszoda 2005. április 10-én lett aktiválva a saját és környező iskolák diákjainak nagy örömére.

Az eltelt időszakban az oktatás minőségének javítására helyeztük a hangsúlyt. Igyekszünk megoldani a szakos ellátottságot, melyben több óraadó tanár is segítségünkre van.

2010-ben a *TIOP-1.2.5-09/1-2009-0006* pályázat keretén belül az iskola 6 darab interaktív táblához, 6 darab projektorhoz, 6 darab laptophoz, 17 darab asztali számítógéphez, interaktív tananyagokhoz, szoftverekhez jutott.

2011. június 14-én napkollektor lett aktiválva intézményünkön.

2014-ben a *TIOP-1.1.1.* pályázat keretében 5 db tanári notebook fejhallgatóval 3 db Lenovo típusú tanulói tabletet nyertünk.

Azóta is folyamatosan több pályázatban veszünk részt, mely keretében eszközparkunkat folyamatosan bővítjük, és különböző szabadidős, kulturális rendezvényeken való részvételt, táborozási lehetőségeket biztosítunk ingyenesen.

Mind ezek fényében látszik, hogy igyekszünk megfelelni a kor kihívásainak, a személyi és tárgyi feltételeknek, hiszen kevés olyan kis település van, amelynek iskolája ilyen szinten felszerelt.

Az elballagott tanulók a középiskola elvégzése után 50-60%-ban a felsőoktatásban tanulnak, több pedagógus, informatikus, jogász és orvos került ki már közülük.

2013. január 1-től az általános iskola Dr. Antall József Általános Iskola néven átkerült állami fenntartásba. A fentebb említett képzések – alapfokú művészeti oktatás, esti tagozatos felnőttképzés – valamint az óvoda megmaradtak önkormányzati keretek között. S bár egy épületben vagyunk, az épületen belül két intézmény üzemel. Az állami fenntartásban lévő Dr. Antall József Általános Iskola, és az önkormányzati fenntartásban tovább működő pályodi Dr. Antall József Oktatási Kulturális és Szabadidő Központ Óvodája Konyhája és Közösségi Színterei.

Bízunk a további tárgyi- és személyi feltételek javulásában - ez természetes igény-, hogy minél eredményesebben, évről-évre nagyobb hatásokkal tudjuk nevelni - oktatni tanulóinkat, ami későbbi, községünkben történő letelepedésüket is hatékonyan motiválhatná.

Közös munkánk csak úgy lehet eredményes, ha az „iskolahasználók” köre: a növendékek, a diákok, a szülők, a pedagógusok együttműködve, közös erkölcsi alapvetéssel, mindannyiunk megelégedésére élnek és dolgoznak együtt a település általános iskolájában.

2020. szeptember 1-től az iskola fenntartója a Nyíregyházi Egyházmegye, valamint a Móricz Zsigmond Görögkatolikus Óvoda és Kéttannyelvű Általános Iskola tagintézménye lett.

Tanulók létszáma: 100 fő, tanuló csoportjainak száma 12. 3 napközis és 2 tanulószobai csoportunk van. 12 pedagógus alkotja az iskolai tantestületet és 2 óraadó segíti munkánkat. A hit és erkölcsstan oktatását 5 fő.

2025 ősztől az óvoda külön vált az iskolától.

Tagintézményünk jellege

Általános iskolai képzés, melynek fő célja a korszerű, tudományos alapokon nyugvó, továbbépíthető ismeretanyag közvetítése, melyben figyelembe vesszük a település, az adott gyermekközösség képességeit.

Hozzájárulunk a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához, segítjük a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakítását. Felkészítjük a fiatalokat arra, hogy természeti és társadalmi környezetünket megismerjék, védjék és formálják. Tudjanak élni jogaikkal, s teljesítsék kötelességeiket.

A képzési idő 8 év, a képzésben tanköteles, a korosztályhoz (6-16 év) tartozó gyermekek vesznek részt.

Az általános iskolának nyolc évfolyama van, melynek keretében alapfokú nevelés-oktatás folyik. Tanulóink az érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően felkészülhetnek a gimnáziumi, szakgimnáziumi, illetve szakiskolai továbbtanulásra, valamint a társadalomba való beilleszkedésre.

A szakos ellátottságot áttanító, óraadó és utazó pedagógusokkal látjuk el.

A tanuló összetételünk heterogén. Több tanuló jár át Porcalma, Ökörítőfülpös, Szamostatárfalva, Komlódtótfalu, Szamosbecs, Ura, Csenger községekből is.

3. Pedagógiai alapelveink

Katolikus iskoláink nevelésének alapja és középpontja maga Krisztus.

A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjenek a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt. Megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot. Felülemelkedjenek a középszerűségeken, ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe és egyre jobban elkötelezzék magukat az Egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára.

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.” (CIC 803.)

Pedagógiai tevékenységünk a fent idézett elvárásnak megfelelően tehát

- keresztény értékrendre épít, biztosítja a keresztény gondolkodás jelenlétét,
- a nevelő jelleg dominál,
- a nemzeti értékeket szolgálja,
- fontos szerepet szán az egyházi és a nemzeti hagyományoknak.

Az alábbiakban felsoroljuk azokat az alapelveket, amelyek különösen nagy hangsúlyt kapnak katolikus iskolánk egész pedagógiai működésében.

Különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra. A nevelésben (különösen a kezdeti periódusokban) fokozott szerepe van a szokásautomatizmusoknak. Ezért a szoktatásnak kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosan megtérül.

Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen.

Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek; értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét” az érvényesülésnél.

Döntő a követelmények belátáson alapuló belső igénnyé váló betartása, és a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.

Az igényes követelmény meghatározása és végrehajtása következetességet tételez fel.

Kiemelt figyelmet fordítunk

Az emberiség előtt álló közös problémákra és a különböző kultúrák iránti nyitottságra.

A szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét.

Az iskola valamennyi dolgozója és tanulója kölcsönösen tiszteletben tartja egymás emberi méltóságát.

Minden iskolai tevékenységünket - az oktatás és nevelés terén egyaránt - a gyermekek szeretete hatja át.

Fontos, hogy a pedagógus és a növendék egyenrangú félként vegyen részt a folyamatban, közöttük aktív kölcsönhatás van.

A nevelési - oktatási folyamatokban következetes „emberléptékű” követelményeket támasztunk.

A NAT valamennyi műveltségi területe szolgálja a kulcskompetenciák fejlesztését.

A tanulás kompetenciái, kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi, digitális, matematikai gondolkodási, személyes és társas kapcsolati, kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság, munkavállalói, vállalkozói kompetencia.

Alapvető jelentőséget tulajdonítunk a kulcskompetenciák kialakításának, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges tanulási képességek kiművelésének.

A kompetencia alapú oktatás során az ismereteket – készségeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesztjük.

A közösségek biztosítanak terepet a növendékek önállóságának, öntevékenységeinek, önkormányzó képességének kibontakoztatásához.

A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére.

Minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerint az önmegvalósítás lehetőségét.

Az egyéni szükségletek szerint megfelelő feltételeket nyújtunk gyermekeinknek a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez.

Megteremtjük az alapokat az élethosszig tartó tanuláshoz, valamint, a folyamatot megkönnyítő képességeket, készségeket és kompetenciákat: a szövegértési – szövegalkotási, matematikai – logikai, szociális, életviteli és környezeti, az életpálya-építési, idegen nyelvi, valamint az infokommunikációs technológiákat.

Megalapozzuk a konstruktív életvezetést, az egyéni életpálya-építést és egészséges életmód készségét.

Hatékony felzárkóztató munkával támogatást adunk a szociokulturális hátrányok leküzdéséhez. A képesség-kibontakoztató felkészítés, a személyiségfejlesztés, a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyének növeléséhez.

Az általános társadalmi modernizációt követve igyekszünk lépést tartani az informatikai forradalommal.

A kommunikációs - valamint viselkedéskultúra elsajátításával kialakítjuk a tárgyi és személyes világunkban való eligazodás képességét.

4. Az intézményben folyó oktatómunka érdekében fontos követelmények, elvárások

A szülők elvárásai

A társadalmi igények mellett felmérést készítettünk a szülők körében, annak érdekében, hogy megismerjük igényeiket, elvárásaikat. Ennek alapján a neveléssel kapcsolatos fontosabb elvárások az alábbiakban fogalmazódtak meg:

Elvárások az iskola felé

- keresztény értékrend közvetítése;
- emberléptékű, gyermekközpontú iskolában nevelni a gyerekeket;
- alapvető emberi normák betartására nevelés;
- az alpműveltség megszerzése;
- továbbtanulás segítése,
- nyelvvizsgákra való felkészítés.

Elvárások a pedagógusok felé

- szakmailag felkészült legyen;
- szeresse a gyerekeket;
- értékeljen igazságosan, objektíven;
- legyen képes érdekessé tenni az általa tanított tárgyat;
- példamutatás a hitéletben.

A nevelőtestület felé támasztott követelmények

- A nevelők, de elsősorban az osztályfőnökök ismerjék meg tanítványaikat.

- A nevelők tiszteljék tanítványaikban az embert.
- Tartsák szem előtt a tanulók testi-lelki egészségének védelmét.
- Nevelőmunkájukban gyermekközpontúság, gyermekszeretet, tolerancia, egyéni bánásmód, türelem tükröződjék.
- Tartsák szem előtt a szülők által megfogalmazott elvárásokat, legyenek szigorúak, de következetesek, keltsék fel az érdeklődést a tantárgyuk és az önálló ismeretszerzés iránt.
- A tantestület részvétele szakmai munkaközösségekben, továbbképzéseken.
- Egységes értékelési rend kidolgozása tantárgyanként.
- Kapcsolattartás pszichológussal, logopédussal.
- A tantestület ismerjen meg minél több kipróbált, jó nevelési eljárást, eszközöket.
- Évfolymokon belüli nevelőmunka összehangolása.
- Munkájukban legyenek igényesek, pontosak, tartsák be az SZMSZ-t.

A tanulók felé támasztott legfontosabb követelmények

- A tanulók legalapvetőbb kötelessége a képességüknek megfelelő tanulás.
- A diák legyen aktív résztvevője a tanulási – tanítási folyamatnak.
- Viselkedésükben tükröződjene az elsajátított értékek, különösen az egymás megbecsülése, a felnőttek iránti tisztelet, udvariasság, kulturált beszéd, a környezet, a társadalmi tulajdon védelme.
- Tartsák fontosnak önmaguk és környezetük tisztaságát, válják igényükké a rend.
- Egyre inkább válják önállóvá a tanulásában, illetve a saját szellemi fejlődésében.
- Tartsák be a szabályokat.

A személyiségfejlesztés alapja a *szeretetparancs hármassága*: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre.

Fiataljaink számára igazi útravaló a küldetéstudat kialakulása: "Ti vagytok a világ világossága." (Mt 5,14)

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítanunk. Be kell mutatnunk, hogy a nyolc boldogság, a szeretethimnusz, a sarkalatos erények hogyan lehetnek életük részévé, hogyan szólhatnak az ő nyelvükön is.

Kialakítandó személyiségjegyek

- a helyes önértékelés,
- az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük,
- józan, megfontolt ítélőképesség,
- a mások felé való nyitottság, befogadóképesség,
- a saját akaratunkról való lemondás mások érdekében,
- a szelídség, az alázat, a türelem,
- alaposság kialakítása,
- a mértékletesség,
- a bűnbánatra való készség,
- a belső csendre, elmélyülésre való igény,
- hűség Istenhez és embertársainkhoz,
- felelősség magunk, mások és a teremtet világ iránt.

Elvárásaink tanítványainktól a következők

- Részvétel a vallásuknak megfelelő egyházi programokban.
- Tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt.
- Mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása.
- Alapos, rendszeres és pontos munka.
- A rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése.
- A házirend felelős betartása.

5. Pedagógiai célkitűzéseink és a hozzájuk kapcsolódó feladatok

A mai tudásalapú társadalomban nemcsak a tudás megszerzése, hanem annak megfelelő felhasználása is a cél. Ehhez azonban szükség van a megfelelő technikai környezet/feltétel megteremtésére.

A munkaerő piaci környezet elvárja, hogy a munkavállalók az eléjük tárt problémák, feladatok megoldásához egyéb készségekkel is rendelkezzenek, így például az informatikai eszközök használata, az idegennyelvtudás vagy szociális helyzetek kezelésének készségével.

Fejlesztési céljaink	Sikerkritériumok	Feladatok
XXI. századi oktatási környezet megteremtése	Az IKT minél szélesebb körű alkalmazása	Eszközök beszerzése: - saját költségvetésből, - alapítványi - pályázati forrásokból.
Hagyományaink ápolása	Hazánk, népünk kultúrájának minél szélesebb ismerete. Különböző kultúrák iránti nyitottság kiépítése	Tantárgyakat, műveltségi területeket összekapcsolva – hagyományápoló iskolai programok, projektek szervezése: - kulturális és multikulturális értékek ápolása: - magyar és angol nyelvterületek megismerése Éves munkatervben rögzítetten.
Informatikai és nyelvi kompetenciák fejlesztése	Az „élő idegen nyelvi” tudás megléte Informatikai eszközök használata a tudás bővítéséhez.	Használható nyelvtudás megszerzése. A tanulóknak kialakítani azt a belső igényt, hogy az informatikai eszközök is hozzásegíthetnek bennünket a tudás megszerzéséhez – etikus eszközhasználat igénye. Osztálybontások szolgálják az egyéni fejlesztés és tehetséggondozás biztosítását.

Környezettudatos magatartás és egészséges életvitelre való igény kialakítása. Az iskolánk eszközeinek megóvása.	Esztétikusan dekorált, tiszta tantermek. Környezetvédelemmel, egészséges életmóddal kapcsolatos program megszervezése	Egészségnevelési programunk teljes körű megvalósítása. A folyosók és tantermek esztétikus dekorálása.
A kompetencia alapú oktatás folyamatos működtetése, és a kooperatív technikák alkalmazása nevelő-oktató munkánkban.	Elfogadott módosított pedagógiai program és helyi tanterv. A kollégák aktív részvétele a kompetencia alapú oktatásban. Változatos módszertannal megtartott órák.	Matematika és olvasás-szövegértés kompetenciaterületek kiemelt fejlesztése a matematika és a magyar tárgyak esetében. Belső továbbképzések megszervezése. A tanulási technikák folyamatos megjelenése helyi tantervek alapján a tanmenetekben, és alkalmazásuk a tanórákon.
Esélyegyenlőség és hátrányok leküzdése	Hatékony iskolai gyermekvédelmi rendszer működése Esélyegyenlőségi törvény betartása	Gyermekevédelmi felelős, osztályfőnök, szaktanár és gyerek/szülő kiegyensúlyozott kapcsolatrendszerének működtetése

Kapcsolatrendszerünket érintő célkitűzéseink	Sikerkritériumok	Feladatok
Szakmai együttműködésre épülő, stabil kapcsolatrendszer működtetése kiemelt partnerintézményeinkkel.	Tanévenként legalább 1-1 közös rendezvény, szakmai fórum megszervezése.	A szakmai együttműködések megvalósítása kiemelt partnereinkkel.
Kapcsolataink erősítése volt tanítványainkkal.	Öregdiák programok szervezése.	Kapcsolattartás volt tanítványainkkal (e-mail, honlap, találkozó).

Pedagógiai célkitűzéseink	Sikerkritériumok	Feladatok
Fejlett diákközösségi élet támogatása.	Jó iskolaközösség Megvalósított éves osztályfőnöki munkaterv. Hatékonyan működő DÖK	A diákönkormányzat munkájának támogatása. Az osztálytitkárok rendszeres beszámolója az osztályfőnöki órákon. A tanulók, osztályok által szervezett programok támogatása a vezetés és a nevelőtestület részéről.

		A diákközségi elhangzott javaslatok lehetőség szerinti megvalósítása.
--	--	---

6. Nevelő-oktató munkánk eszközei, eljárásai a kulcskompetenciák fejlesztésének területén

Nevelő-oktató munkánk során alkalmazott eszközök segítik a tanulók bevonását a pedagógiai folyamatokba.

Az ismeretek hatékony átadása érdekében szükség van a tanulók motiválására mind a tanórákon, mind a tanórán kívüli tevékenységekben.

Az egyéni kutatómunka, a párban, illetve a kooperatív csoportban megoldott feladatok mind azt a célt szolgálják, hogy a tanulók ne csak passzív befogadók legyenek a pedagógiai folyamatokban.

Az órákon nagy hangsúlyt helyezünk diákjaink kulcskompetenciáinak fejlesztésére.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák: amelyekre minden embernek szüksége van a személyes boldoguláshoz, fejlődéshez, az aktív állampolgári létezéshez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

A kompetenciák nagy része fedik egymást. Hasonló egymásra építettséget jelent a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonya is.

A kulcskompetenciák megalapozását, az alapkészségek, és képességek fejlesztését a kompetencia alapú oktatás megvalósulása nagymértékben segíti, melynek alapelemei:

- a hasznosítható tudás,
- az ismeretekbe ágyazott képességfejlesztés,
- az alkalmazáshoz szükséges attitűdök kialakítása.

A kulcskompetenciák megalapozásának, az alapkészségek és képességek fejlesztésének kiemelten javasolt módszerei, munkaformái:

- kooperatív tanulás
- projekt módszer, projekt alapú oktatás
- egyéni foglalkoztatás, páros munka, csoportmunka
- differenciált oktatás – tartalmakban, módszerekben, tanulásszervezésben.

Projektoktatás keretében történő témahetek megszervezése

Az Oktatási Hivatal több témában kínál tanév során témahetek megszervezésére lehetőséget.

A nevelőtestületünk által választott témahetet úgy kell megszerveznünk, hogy az:

- a tanulók érdeklődésére,
- a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére irányuljon,
- feltárja a témával kapcsolatos összefüggéseket.

Az intézményünkben megvalósítani kívánt témahét:

- *Pénzügyi és vállalkozói, Digitális és Fenntarthatósági témahét*, mely minden tanévben az Oktatási Hivatal által meghirdetett időpontban kerül megrendezésre.

A témahetek megszervezéséért, irányításáért felelős: az intézményvezető; valamint az intézményvezető által kijelölt személy.

7. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A pedagóguspálya szépsége abban rejlik, hogy nap, mint nap gyerekek között lehetünk és részesei vagyunk személyiségük sokféle megnyilvánulásának, testük, lelkük, értelmük fejlődésének. Felelősségünk is éppen ebben rejlik, hiszen az egyéni boldogulásukhoz szükséges személyiségjegyek kialakítása, fejlesztése a célunk. Ez csak céltudatos, hosszantartó fejlesztő tevékenység lehet. Csak akkor hatékony, ha az értelem, érzelem, akarat együttes nevelésével megteremtjük a személyiségfejlesztés és a teljesítménynövelés összhangját.

A mai szülők közül sokan azt állítják, hogy a gyerekeket ki kell tenni a felnőtteket érő hatásoknak, s így kell őket felkészíteni a rájuk váró világra. Ezzel azonban siettetik érésüket, és súlyos lelki sérüléseket okoznak nekik. A gyermek ugyanis még nem képes rá, hogy elviselje és feldolgozza mindazt a durvaságot, hazugságot, aljasságot, melyet például a tévé zúdít rá, s amely még minket, felnőtteket is próbára tesz. Ugyanakkor az, hogy a gyerekek jó része csak igen későn találkozik a felelősséggel, a másokért végzett munkával, bizonyos szempontból késlelteti az érésüket. Ezek a kétfelé húzó hatások vezetnek a gyermeki személyiség torzulásához, tűrőképességük csökkenéséhez.

Ahogy a növendékfácskát óvjuk a viharoktól, ugyanúgy kell óvni gyermekeinket a romboló tapasztalatoktól. Oda kell tehát figyelniük mit olvas, milyen filmet néz meg, kikkel barátkozik. Kellenek ésszerű korlátok (Tízparancsolat, házirend, napirend), amelyek gátolják, de egyben védik is őt. Biztonságos, szerető légkörben kell felnőnie, nem szabad lerombolni benne a jóba és szépbe vetett bizalmát, játékos kedvét, azt a képességét, hogy tud csodálkozni. Mindezt az iskola csak a szülőkkel teljes összhangban tudja elérni.

A diákokat rá kell szoktatnunk a rendezett, fegyelmezett életre, illetve arra, hogy tetteiknek következményei vannak. Ha a fiatal nem tanul meg uralkodni szenvedélyein, vágyain, sosem lesz szabad. Lelki életében is ki lesz szolgáltatva az élmények, érzelmek sűrű váltakozásának.

A nevelő számára is nehéz és pillanatnyilag hálátlan feladat rászorítani diákjait az önfegyelemre, de tudnunk kell, hogy mulasztásunkkal súlyosan ártunk a ránk bízott fiataloknak. Otthon és az iskolában kisebb fájdalommal tanulhatják meg azt, amire oly nagy szükségük lesz az életben, s aminek hiánya később jóvátehetetlen következményekkel járhat (tönkremehet a házasságuk, eluralkodhat rajtuk valamely káros szenvedély, szektába keveredhetnek, stb.). Különösen meg kell tanítani őket arra is, hogyan vezessék le helyesen indulataikat, haragjukat, hogyan lehet ezeket akár pozitívan is felhasználni.

Az egyházi iskolák nevelési elveinek megfogalmazásakor figyelembe kell vennünk, hogy szekularizált világban élünk.

Diákjaink szülei nem kaphattak, vagy nem kaptak vallásos nevelést, ezért egyfelől az iskolától várják e hiány pótlását, másfelől számolni kell azzal, hogy diákjaink a hitbéli tájékozottság tekintetében nagyon sokfélék lesznek. Valószínű, hogy vallásos nevelés során az iskola "magára marad". Sok szülőt gyermekén keresztül lehet elérni. Ezért számukra ezen az úton lehet biztosítani a hitben való előrehaladást, az igazi emberi értékekben való megerősödést. A szülők akkor tudnak a nevelésben partnerek lenni, ha van alkalmuk megismerni az iskola nevelési koncepcióját, ha elfogadják azt és egyetértenek vele.

A családok szétesése miatt sokszor hárul a pedagógusra nagyobb felelősség, egy meg nem fogalmazott elvárás a szülők részéről, hogy, amit nem tudnak, vagy nem akarnak otthon megadni, illetve megkövetelni, azt végezze el helyettük az iskola.

A diákok egy része olyan családi modellt hoz, melyből hiányzik az anyai vagy az apai minta, ahol kevés a gyerekekre fordított idő, hiányzik a keresztény értékrend. Az ide érkezőknek nagy a szeretet-, a törődés-, és az elfogadás-igénye.

„Olyan világban élünk, melyben nem érték az alázat, a megbocsátás, az elfogadás, a türelem. Olyan világban élünk, amely rákényszeríti az embereket az önzésre, a saját érdekük, előnyük hajszolására. Ezt a mintát látják mindenütt.

Olyan világban élünk, amelyben az a jó, az értékes ember, aki fogyaszt, aki vásárol, aki egészséges, napbarnított, jól öltözött, aki sikeres és ellenállhatatlan.

Olyan világban élünk, melyben a szeretet és az egymásra figyelés helyett a pénz és az információ az úr. A média a külső talmi csillogást reklámozza és elhiteti, hogy ez a boldogság kulcsa, elhiteti, hogy a boldogság megvásárolható.

Olyan világban élünk, melyben csökken az értéke az őszinte szónak, a versnek, a klasszikus zenének, a csendnek.

Olyan világban élünk, melyben manipulálhatóvá válik az ember, mert amit sokan és sokszor mondanak, az akár igaz is lehet(ne).

Olyan világban élünk, melyben nem értékek már a családi hagyomány, egy tájegység hagyománya, az ország hagyományai.

Olyan világban élünk, melyben nem érték az élet.

Ebben a világban kell nekünk egészséges lelkű fiatalokat nevelnünk, olyan mintát adva, hogy ne legyenek meghasonlottak a kétféle értékrend miatt.

Meg kell tanítani őket együtt élni a világban tapasztaltakkal, ugyanakkor meg kell tanítani azt is, hogy hogyan kell megőrizni identitásukat, és értékeiket.

Meg kell tanítani, hogy nem értéktelenebbek (de nem is értékesebbek) másoknál, és hogy életük, egészségük is érték, életüknek transzcendens távlatai vannak.

Meg kell tanítani az önhittség és az önmagukban való hit közötti különbséget.

Meg kell tanítani az élet tiszteletére, a szenvedés értékére és saját, valamint a mások testének megbecsülésére őket.

Meg kell tanítani őket hitük okos megvédésére, véleményük bátor, de másokat nem sértő kimondására, és arra, hogy a belső értékeik megszerzéséért is meg kell dolgozni.”

A személyiség teljes körű kibontakoztatásának segítése (kompetenciák, önmegvalósítás, önképzés).

Tanulóink fejlődésének az egyes életkori szakaszokhoz kapcsolódó jellemzői:

6 – 8 éves kor

A gyerekek iskolaéretten kerülnek az első osztályba, hatalmas tudásvágygal, ismeret és teljesítményigénnyel. A gyerek interperszonális kapcsolatait erősen meghatározza számára fontos személyekhez – szülőkhöz, pedagógusokhoz – való kötődés. Az új követelményeknek való megfelelés számos képességbeli és személyiségbeli tényezőt igényel. Ezért ebben az életkorban jelentkező problémák nagy része tanulási nehézségekben és magatartási problémákban fejeződik ki.

9 – 11 éves kor

Ezen korú gyerekek viselkedésére jellemzőek még továbbra is a kisiskolás jegyek, de a korszak végén elkezdődik egy önállósulási törekvés, a felnőtt kapcsolatok helyét a társas kapcsolatok fontossága veszi át. A személyiség és önismeret alakulásában egyre nagyobb szerepet játszanak a kortárs csoportok. S már ekkor megfigyelhető az érzelmi – hangulati labilitás, mint a serdülőkor előfutára. Természetesen ebben az időszakban is jelentkezhetnek

magatartásproblémák, amelyek kezelése fontos feladat. Részképesség zavarokkal ritkábban találkozunk, s a beilleszkedési nehézségek nagy része is megoldódik erre a korra.

12 – 16 éves kor

Főleg az önmegismerés igénye jut kifejezésre, az identitáskeresés, az önállósulási törekvés, a felnőttektől eltérő véleményalkotás, kritikai hajlandóság jellemző. A pedagógusok ekkor jelzik a legtöbb magatartásproblémát. A céljaink között szereplő esetmegbeszélő csoportokban (pszichológus vezetésével a pedagógusok körében) nagy hangsúlyt kap a serdülőkkel való helyes bánásmód megbeszélése is.

A korosztály másik jellegzetes problémája a pályaválasztás. Ezt évek óta kiemelten kezeljük. Külön pályaválasztási szülői börsét tartunk a 7 – 8. évfolyamon. Bemutatjuk a választható iskolatípusokat. Segítjük a tanulók eligazodását a választott pálya, középiskola szakmai és egészségügyi követelményeiben. Tanulók személyiségének fejlesztése elsősorban az osztályfőnök feladata. Ennek érdekében megismeri a gyerekek személyiségvonásait, családi körülményeit, társaik, osztálytársaik között elfoglalt helyzetüket, folyamatosan követi mind ezek alakulását. Nevelési partnerként működik együtt a szülőkkel és az osztályban tanító pedagógusokkal. Segíti a tanulót mindennapi tapasztalatainak értelmezésében, eligazodni az ellentmondásos, változó valóságban. Hozzájárul a társadalom és az egyén perspektivikus értékeit egyaránt kifejező értékrendjük kialakításához. Fejleszti erkölcsi fogalom- és normarendszerüket, tulajdonságaikat, az erkölcsi ítéletalkotáshoz, önálló döntéshez szükséges képességeiket, gazdagítja érzelmvilágukat.

8. Gyermekközpontúság

Gyerekeinknél törekszünk a testi biztonság mellett, az érzelmi biztonság megteremtésére is. Minden tanuló érezze magát jól az iskolában, vegye körül kellemes környezet, érezze azt magáénak. A gyerekek egyéniségéhez empátiával közeledünk. A velük szemben támasztott követelmények ne okozzanak túlterhelést, szorongást. A fejlesztésükhöz igénybe vett időt optimálisan hasznosítjuk. Fontosnak tartjuk, hogy az iskolában példaértékű rend és fegyelem uralkodjon.

A gyermek testi, lelki és szellemi fejlődéséhez kedvező és „ingerdús környezetet” teremtünk. Segítjük őket eligazodni az információk világában.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a személyességnek. Nagyra értékeljük a pedagógus személyes hitelességét és példaadását. A rászoruló vagy hátrányos helyzetbe kerülő gyerekeket átsegítjük a nehézségeken. A gyermekközpontúság a képzési programban is megjelenik.

9. Képzési specialitások: két tanítási nyelvű oktatás, emelt szintű angol nyelvoktatás, tehetségfejlesztés

9.1. A két tanítási nyelvű oktatás

A magyar – angol két tanítási nyelvű képzés specialitásai

A nyelvoktatás jelentősége, célja:

Minden európai polgár *legyen jártas saját anyanyelvén kívül másik európai nyelvben is. Az esélyegyenlőség biztosítása* jegyében mind több gyermek számára biztosítani kell a magas szintű nyelvi képzést.

Az angol nyelv egyre szélesebb körű elterjedésével – amely már világjelenség – magyarázható az angol oktatás előtérbe kerülése.

A nyelvoktatásnak a lehető legkorábbi szakaszban célszerű kezdődnie és *folytatódnia kell az iskolai évek alatt végig*, a felsőoktatás során, majd felnőtt korban is. Egy nyelv korai intenzív tanulása hamarabb és megalapozottabban ad lehetőséget egy másik (vagy több) idegen nyelv későbbi elsajátítására a további iskolafokokon.

Hazai elvárások és igények a nyelvoktatás területén

A mai tudás alapú társadalomban az alkalmazni képes nyelvtudás megszerzése a cél.

A munkaerő-piaci környezet elvárja, hogy a munkavállalók az eléjük tárt problémák, feladatok megoldásához egyéb készségekkel is rendelkezzenek, így lett például egyre fontosabb az idegennyelvtudás, az informatikai eszközök vagy szociális helyzetek kezelésének készsége.

A két tannyelvű oktatás biztosítja a legmegfelelőbbben intézményes formában az általános iskolai korosztály számára az idegen nyelv elsajátítását. Ennek oka az, hogy nem elkülönült nyelvi formákat, hanem nyelvi tartalmakat közvetít tantárgyi kontextusban.

Miben más ez a program?

A nyelvtanulást már *kisgyermekkorban kezdheti* - ezért az anyanyelvi fejlődés fázisait járja végig.

Kialakul a *spontán* beszédbátorsága – spontán beszéde.

A nyelvtan és az olvasás-írás tanítását megelőzi a *beszéd*, illetve a *beszéértés tanítása*.

Idegen nyelvű-*anyanyelvi tanár* is foglalkozik vele.

Bizonyos tantárgyakat idegen nyelven tanul, melynek során *heti 9 – 12 órában találkozik az új nyelvvel*, ezáltal szókincse sokkal nagyobb lesz az átlag nyelvtanulónál, s a nyelvvel való intenzív találkozásnak köszönhetően a kiejtése, nyelvi viselkedése autentikusabbá, a nyelvi struktúrák és kifejezések ismerete megbízhatóbbá válik.

Szabadidős programok szervezése során találkozhat angol anyanyelvűekkel az iskolán belül is – angol napok, versenyek két tannyelvű iskolák között, stb.

E-mailen, táborokban és cserekapcsolatokon keresztül *személyes élménnyé teheti nyelvismeretét*. (Csereút – tanév alatt; nyári tábor – helyi/külföldi; testvériskolai kapcsolatok – angol nyelvterületen stb.)

Pályázatokon való részvétel során külföldi tanulókkal találkozhat.

Egyéb pályázatokon, versenyeken *összemérheti tudását* más iskolák tanulóival.

A két tanítási nyelvű iskolai oktatás célja és feladata

A két tanítási nyelvű oktatás az anyanyelvi tudás fejlesztése és a magyar kultúra megismerése mellett a tanulók magas szintű idegennyelv-tudását és az idegennyelv-tanulás képességének fejlesztését szolgálja. Ennek érdekében a két tanítási nyelvű oktatás a következő célok megvalósítását szolgálja:

- a) az anyanyelvi és az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia egyidejű és kiegyensúlyozott fejlesztése,
- b) a nyelvtanulás és az idegen nyelven történő tanulás stratégiáinak elsajátítása,
- c) a célnyelvi műveltség intenzív fejlesztése,
- d) a nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek fokozott kihasználása,
- e) a két tanítási nyelvű középiskolai oktatás befejezését követően a tanulók legyenek képesek arra, hogy felsőfokú tanulmányaikat a magyar nyelv mellett a célnyelven is folytathassák,

továbbá tanulmányaik befejezését követően a hivatásukat a célnyelven is magas szintű nyelvtudással műveljék.

A magyarországi két tanítási nyelvű iskolai oktatás vállalja a célnyelvi műveltség, a kulturális tudatosság intenzív fejlesztését annak érdekében, hogy a tanulók megismerkedjenek a célnyelv országaival, értsék azok kultúráját és empátiával viszonyuljanak hozzá.

A két tanítási nyelvű oktatás során az iskola biztosítja, hogy a célnyelvű országok civilizációjának oktatása önálló tantárgy keretében kerüljön megszervezésre.

A célnyelvi civilizáció oktatása során az iskola biztosítja azt is, hogy a tanulók elsajátítsák a célnyelvi országok földrajzával, gazdaságával, társadalmi viszonyaival, irodalmával, történelmével, kultúrájával kapcsolatos főbb ismereteket.

Az általános iskolai két tanítási nyelvű oktatás

Az általános iskolai két tanítási nyelvű oktatásban a célnyelv és a célnyelven tanított tantárgyak tanítása egyidejűleg kezdődik.

Az általános iskolai két tanítási nyelvű oktatás az iskola első évfolyamán kezdődik, és a nyolcadik évfolyamon legalább a KER szerinti B1 célnyelvi tudásszinten fejeződik be.

A két tanítási nyelvű iskolai oktatásban elérendő célnyelvi szintek

A két tanítási nyelvű általános iskolai oktatás célja, hogy az abban részt vevő tanulók legalább hatvan százalékáa a célnyelvből

- a) a hatodik évfolyamon a KER szerinti A2,
- b) nyolcadik évfolyamon a KER szerinti B1 szintet elérje.

Szakmai munkánkban irányadó

- az érvényben lévő Nemzeti Köznevelési Törvény,
- a Helyi Tantervünk.

A korai, 6-7 éves korban megkezdett nyelvtanulás a későbbiekben behozhatatlan előnyt jelenthet.

Az alsó tagozatos gyerekek életkori sajátosságaiból fakad, hogy az idegen nyelvet ebben az életkorban nem „tanulják” a gyerekek, hanem „elsajátítják”.

Az idegen nyelv hangkészletét – fiziológiai okok miatt – ebben a korban a legkönnyebb befogadniuk és magukévá tenniük.

A két tanítási nyelvű oktatási rendszerben igen jó lehetőség adódik a fentiek megvalósítására, hiszen több forrásból, valós élethelyzetekből szívják magukba a célnyelvet.

A gyerekek nyelvi tartalomra irányuló természetes kíváncsiságát és nyitottságát kihasználva még változatosabb módon tágítható látókörük, alakíthatóak kommunikációs és szociális készségeik, hozzáállásuk.

A nyelvi fejlődésen és az ismeretanyag bővítésén túl így több lehetőség nyílik készségek, képességek, ezáltal a gyermekek teljes személyiségének fejlesztésére.

Feladataink a célkitűzések tükrében

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat iskolánk pedagógiai programja tartalmazza.

A két tannyelvű oktatáshoz az alábbi ajánlások készültek:

Feladatunk, hogy a két tanítási program segítségével tanulóink képesek legyenek az idegen nyelv használatára, az idegen nyelven való gondolkodásra, értsék meg az idegennyelv-tudás állandó gondozásának szükségességét.

Ehhez szükséges:

- az idegen nyelvek létének tudatosítása, pozitív viszonyulás kialakítása a nyelvekhez;
- az angol, mint idegen nyelv tanulása iránti érdeklődés felkeltése, motiválás;
- gazdag angol nyelvi környezet, a gyakorlás változatos módjainak biztosítása;
- angol anyanyelvű tanár jelenléte, hogy a tanulókkal való napi kapcsolata során anyanyelvi beszélő modellt biztosítson, valamint személyén keresztül a nyelvre való érzelmi ráhangolódást segítse;
- a nem formális keretek közti nyelvelsajátítás biztosítása;
- változatos feladatok és tevékenységek, sok-sok szemléltetés révén a tartalmi elemek minél sikeresebb eljuttatása, és sikerélmény biztosítása;
- „életközei” helyzetek, tevékenységek segítségével a tanulók aktív részvételének elősegítése;
- a holisztikus személyiségfejlesztés érdekében a nyelvtanulásnak az általános tanulás alá rendelése („a gyereket tanítjuk, és nem a nyelvet”);
- a gondolkodási készségeknek a nyelvi alapkészségek közé emelése: a memória-alapú nyelvtanulás helyett/mellett problémamegoldó, háttér-információt is felhasználni tudó nyelvtanulás segítése;
- az önálló, autonóm tanulási formák, nyelvtanulási és nyelven tanulási stratégiák elsajátíttatása és gyakorlása;
- az idegen nyelvi tanulmányokhoz szükséges segédeszközök biztosítása és azok megfelelő használatának elsajátíttatása;
- a célnyelvi kultúrák megismerése, azok értékeihez való pozitív viszonyulás kialakítása;
- nyitott, más népek és kultúrák iránt toleráns személyiségjegyek kialakítása.

A célok eléréséhez alkalmazott módszertani eszközök

Az életkori sajátosságoknak megfelelően a kezdeti alapozó szakaszban főként alkalmazott mondókák, dalok, szerepjátékok stb. bővítésével a felsőbb évfolyamokban eljutunk a nyelvi struktúrák tudatos alkalmazásáig.

A magyar – angol két tanítási nyelvű oktatás tantárgyi rendszere és eszközei az intézményben

Képzési szakaszok

1-2. évfolyamon	3-4. osztályban	5-8. évfolyamon
A 6-8 éves korosztály életkori sajátossága, hogy gátlás nélkül, játékos tevékenységeken keresztül sajátítja el az idegen nyelv alapjait, ezáltal észrevétlenül jut el az új ismeretekhez. A gyerekek tantárgyak közül a készségtárgyak	A nyelvtudás mélyülése, tudatos alkalmazása lehetővé teszi a tantárgyaknál használatos szakkifejezések egyre biztosabb és pontosabb használatát. Az angol nyelvű olvasás és írás bevezetése	Magasabb szintű nyelv-tudással párhuzamosan fejleszthetők a nyelvi készségek. A kommunikatív nyelv- oktatás révén a tanulók megtanulják gondolataikat, véleményüket idegen nyelven is kifejezni. Tovább mélyül a tantárgyak közötti koncentráció.

oktatásán keresztül juthatnak el legkönnyebben sikerélményhez a nyelvtanulásban. Módszerek: szituációs és szerepjátékok, fantáziajátékok alkalmazása; játékok, dalok, mesék, mondókák, rajzok tanítása; manuális tevékenységeken keresztül.	Az új információk, a témák sokasága által a művészet- történet, az angol kultúra oktatásának bevezetésével jelentős szókincsbővítésre nyílik lehetőség (ország-ismeret). Fontos szerephez jutnak a nyelvi struktúrák felismerését, átalakítását, végső soron önálló kreatív használatát fejlesztő feladatok. A 8. osztály végére a tanulók élhetnek a nyelv vizsga lehetőségével (alap/középfok), így a tanulók a középiskolában egy második idegen nyelv tanulását gondtalanabban kezdhetik meg.
---	--

Az angol nyelven oktatott tantárgyak struktúrája

Az első három évfolyamon heti 4 órában, a felsőbb évfolyamokon heti 5 órában (csoportbontásban) folyik az angol nyelv oktatása. A célnyelven, csoportbontásban oktatott tantárgyak:

- angol nyelv
- vizuális kultúra (1-2. évf.) /környezetismeret (3-4. évf.)
- történelem,
- technológia és tervezés
- testnevelés
- célnyelvi civilizáció
- fizika
- történelem

1-8. évfolyam magyar-angol két tanítási nyelvű program								
tantárgy	Évfolyamok							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
angol nyelv	4	4	4	4	5	5	5	5
környezetismeret			1	1				
vizuális kultúra	1	1						
történelem					2	2	2	2
célnyelvi civ.					1	1	1	1
technika és tervezés	1	1	1	1				
testnevelés	3	3	3	3	1	1	2	0
angolul tanított	9	9	9	9	9	9	10	10
min. 30%	33	33	33	32	30	30	30	31

Módszertani alapelvek

Tevékenységalapú megközelítés: A 6–14 év közötti korosztály életkori sajátosságából adódóan aktív és tevékeny. Aktivitásuk forrása a mozgásigény, a kíváncsiság, a játék és a kreativitás. A hatékony és élményszerű tanulás lehetőségének megteremtése érdekében elengedhetetlenül fontos építeni a tanulók ezen életkori sajátosságaira.

A kéttannyelvű programban alkalmazott tananyagok a szociál-konstruktivista tanuláselméleti megközelítésre épülnek, mely szerint a tanulás a tanulót, a tanárt, a feladatot és a tanulási kontextust (osztály, iskola, kulturális közeg) magába foglaló dinamikus és komplex folyamat. A tanulók, bármely életkorban kezdik is el a nyelvtanulást, már számos ismerettel, tapasztalattal és készséggel rendelkeznek, s minden új tanulási kontextusba magukkal hozzák korábban szerzett tudásukat, tapasztalataikat, elvárásaikat. Új ismereteiket a már meglévő ismeretstruktúráikba sajátos, egyéni módon asszimilálják, a tanulási folyamatban aktív módon vesznek részt. Az aktivitás fenntartásához szükséges, hogy a tanulók érdekes, saját élethelyzetükhöz köthető és értelmezhető nyelvi közegbe ágyazva találkozzanak az idegen nyelvvel és változatos, konkrét, gyakorlati tevékenységek során tapasztalják meg az idegen nyelven történő kommunikációt. A tevékenységeknek önmagukban kell aktív közreműködésre készíteniük a tanulókat, ezeknek során megfigyelhetik a nyelv sajátosságait, és változatos helyzetekben próbálhatják ki annak használatát.

Autentikus anyagok használata

Az idegen nyelv tanításakor kiemelt figyelmet kell fordítanunk arra, hogy már a kezdetektől a valódi, az anyanyelvi környezetben előforduló természetes nyelvhasználatot mutassuk be a tanulóknak. Ezzel valódi nyelvhasználatra adunk példát, kulturális ismereteket közvetítünk, felkelthetjük a tanulók kíváncsiságát az adott nyelv, a célnyelvi ország iránt. A nem kifejezetten nyelvtanulók számára írt anyagok, pl. újságcikkek, brossurák, poszterek, filmek régóta jelen vannak a nyelvórákon, ám ezek az autentikus anyagok csak korlátozottan alkalmasak a 6–13 éves korú gyerekek tanítására. A nyelvtanulás kezdeti szakaszában sikeresen alkalmazható autentikus anyagok közé tartoznak a gyermekirodalom különböző műfajai: mesék, versek,

mondókák, kiszámolók, nonszensz versikék, nyelvtörők, találós kérdések, gyermekjátékok, dalok, mesejátékok vagy bábjátékok. Anyanyelvi fejlődésük során a tanulók már korábban megismerkednek a gyermekversekkel, s a gyermekköltészet mondókái, csiklandozós, lovagoltatós, tapsoltatós játékaival erős pozitív élményeket hívhatnak elő bennük, belőlük.

Számos lehetőséget rejt magában a gyermekkönyv használata is. Az olvasóvá válás és olvasóvá nevelés szempontjából komoly szerepet játszik a látszólag kevés inputot tartalmazó 'képeskönyv' 'olvasása' éppúgy, mint a tradicionális mesét vagy a célnyelvi kultúra részét képező történetet tartalmazó könyv is. Az idegennyelvórán a tanító és a tanulók együttes munkája során a gyermek a tanulási-tanítási folyamat aktív részeseként vesz részt a mese, a vers, a mondóka megértésében, megélésében és a hozzá kapcsolódó tevékenységek elvégzésében is, így nemcsak passzív befogadó, hanem a jelentés megalkotója is lesz. Általánosan elmondható, hogy a gyermekirodalmi művekkel való foglalkozás során a tanulók számára számos lehetőség nyílik az önkifejezésre, a kreatív, játékos nyelvhasználatra. Nemcsak kiváló kontextust teremtenek a természetes nyelvszajátításhoz, hanem motivációs és szocializációs szempontból is kiemelkedő jelentőségűek.

A magyar – angol két tanítási nyelvű képzés személyi és tárgyi feltételei

Személyi feltételrendszer

A két tanítási nyelvű iskolai oktatásban a célnyelvet és a célnyelven tanított tantárgyakat a készségtárgyak kivételével – a helyi tantervben meghatározottak szerint – csoportbontásban kell megszervezni.

A magyar – angol két tanítási nyelvű osztályba kerülés feltétele

A két tanítási nyelvű oktatás programjába csak első évfolyamon lehet jelentkezni. Az igazgató minden év március 25-ig tájékoztatót tart a szülőknek a két tanítási nyelvű oktatásról.

A jelentkezés módja:

A két tanítási nyelvű oktatás első osztályába jelentkezőknek egy jelentkezési lapot kell kitölteniük, mely hozzáférhető az iskolában és letölthető az iskola honlapjáról. A jelentkezési lapon az iskola csak a köznevelési törvényben meghatározott adatokat kérheti, az egyéb adatok szolgáltatása önkéntes, erre a jelentkezési lapon a szülők figyelmét fel kell hívni.

A jelentkezők köre: Mátészalka város és környékének tanulói.

Más iskolából való bekerülés feltételei a magasabb évfolyamokra

Az angol két tanítási nyelvű osztályba csak akkor kerülhet be a tanuló,

- ha másik, magyar-angol két tanítási nyelvű iskolából/osztályból érkezik,
- vagy angol nyelvű iskolába járt eddig (célországban vagy máshol),
- indokolt esetben egyéni elbírálás alapján szintfelmérő vizsgával is bekerülhet tanuló, amennyiben a szintfelmérőn legalább 60%-os teljesítményt ér el.

A tovább haladás feltétele

A tovább haladás feltételeit a tantárgyak tantervében rögzítjük. Angol két tanítási nyelvű osztályban maradhat az a tanuló, aki a tantervi követelményeket teljesíti.

A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése, értékelése a magyar-angol két tanítási nyelvű osztályokban

Az 1-8. évfolyamon az egyes értékelési területek megegyeznek a már érvényben lévő Pedagógiai programban meghatározottakkal.

Magyar – angol két tanítási nyelvű program helyi tanterve és óraterve a Pedagógiai program helyi tanterv című fejezetében található.

Azok a tanulók, akik kiemelkedő képességeket, aktivitást mutatnak, tehetségfejlesztést biztosítunk számukra órai differenciálással és szakköri foglalkozásokkal. A felső tagozaton a 7-8. évfolyamon külön óra keretében lehetőséget biztosítunk a nyelvvizsgára történő felkészítésre is.

9.2. Emelt szintű angol nyelvi képzés

A nyelv szakos kollégák folyamatosan figyelik a tanulók órai és tanórán kívüli teljesítményeit, a feladatokhoz való hozzáállását, kitartását, szorgalmát, aktivitását stb. A diákok értékelése (szóbeli, írásbeli) is rendszeres.

Az 1-3. évfolyamon csak kéttannyelvű képzésünk van. Azon tanulók számára, akik nehezebben birkóznak meg a kéttannyelvű program tananyagának elsajátításával a 4. évfolyamtól lehetőséget biztosítunk a kisebb követelményeket támasztó, kevesebb óraszámú megvalósuló emelt tagozatra történő váltásra. A váltást a szülő írásban kérheti az intézmény igazgatójától az adott tanév április közepéig. A kérelem benyújtása előtt a szaktanárok, az osztályfőnök és a szülők több alkalommal is konzultálnak a tanuló megfelelő fejlődése és a helyes döntés meghozatala érdekében.

Az emelt szintű képzési forma Az emelt szintű (hagyományosan ún. „tagozatos”) szervezési forma a tehetséggondozás sajátos módja, amelynek során az általános iskolában, illetve a középfokú oktatásban egy vagy több meghatározott tantárgy fejlesztési követelményeinek és ismereteinek elsajátítása a kerettantervek által meghatározott, magasabb szintű követelményekkel, emelt óraszámúban valósul meg.

Az emelt szintű képzéshez nem kell az iskolának valamelyik emelt óraszámú tantárgyi kerettantervet alkalmaznia. Az alapóraszámú kerettantervre építve is meg lehet szervezni a helyi tanterv emelt szintű képzését, ha azt az iskola az emelt óraszámú és emelt tartalomnak megfelelően átdolgozza a NAT iránymutatásainak megfelelően. Emelt szintű képzések esetében azok sajátos tartalmairól, eszközrendszeréről, módszereiről, értékelési elveiről, oktatásszervezési eljárásairól is rendelkezni kell.

Az intézmény mindig szem előtt tartotta a társadalmi igényekhez, elvárásokhoz való alkalmazkodást.

Az emelt szintű angol nyelvoktatás bevezetésére azok a társadalmi és szülői elvárások késztették az intézményt, amelyek a következőképpen fogalmazták meg ennek szükségességét: A mai tudás alapú társadalom a tudás megfelelő felhasználása, azaz az alkalmazni képes nyelvtudás megszerzése a cél.

- A munkaerő-piaci környezet elvárja, hogy a munkavállalók az eléjük tárt problémák, feladatok megoldásához egyéb készségekkel is rendelkezzenek, így lett például egyre fontosabb az idegennyelvtudás.

- A korábban heti három órában a 4-8. évfolyamig - NAT elvárásainak megfelelően folyt az angol nyelv oktatása az általános tagozaton, párhuzamosan a két tanítási nyelvű képzéssel. A megnövekedett tanulói érdeklődés és szülői igény motivált bennünket arra, hogy az angol nyelvet magasabb óraszámban és új keretek között oktassuk azon tanulóink számára is, akik nem igénylik a két tanítási nyelvű képzés többlet terheit, az idegen nyelvet azonban emelt szinten kívánják tanulni.

Az emelt szintű angol nyelvoktatás bevezetése a 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben heti 5 angol órával indul a 4. évfolyamon, és a 2024/25-ös tanévre válik egységessé minden évfolyamon.

Az alkalmazott tankönyvek kiválasztásának elvei

Az emelt szintű oktatási rendszerben is igen nagy hangsúlyt kell fektetnünk a megfelelő nyelvi tankönyvek, segédanyagok, hanganyagok kiválasztására. A tankönyvválasztás elvei megegyeznek a két tanítási nyelvű oktatás tankönyv választásának fent említett elveivel.

Egy tankönyvnek elsősorban alkalmazkodnia kell az alsó tagozatos tanulók életkori sajátosságaihoz:

- hangsúlyozza a nyelv kommunikációs és problémamegoldó funkcióját;
- segítse a gyereket a nyelv valódi, ismeretközlő és - befogadó használatában;
- a kezdeti időkben a négy nyelvi alapkészségből a hallás utáni szövegértésre és a beszédkésztségre építsen,
- majd ezekből kiindulva fejlessze az olvasási, végül pedig az íráskészséget;
- a gyerek tapasztalataiból induljon ki;
- feladat-, illetve témakör-központú legyen;
- ragadja meg a gyermek figyelmét és érdeklődését.

A személyi és tárgyi feltételek szintén adottak, mivel az intézmény a már korábban bevezetett két tanítási nyelvű oktatás személyi és tárgyi feltételeit biztosítva lehetővé tette ennek a képzési formának a feltételeit is.

Más iskolából való bekerülés feltételei a magasabb évfolyamokra

Az emelt szintű angol osztályba csak akkor kerülhet be a tanuló,

- ha másik, emelt szintű angol osztályból érkezik,
- vagy angol nyelvű iskolába járt eddig (célországban vagy máshol),
- indokolt esetben egyéni elbírálás alapján szintfelmérő vizsgával is bekerülhet tanuló, amennyiben a szintfelmérőn legalább 60%-os teljesítményt ér el.

9.3. Tehetségfejlesztő programunk

Iskolánk már 1991 óta kiemelt feladatának tekinti a tehetséges tanulók felkutatását és fejlesztését, gondozását. Hisszük és valljuk, hogy kiemelten kell foglalkozni a kiemelkedő képességű tanulókkal – természetesen vele párhuzamosan törődni kell a hátrányos helyzetű, lassabban haladókkal is.

2011 tavaszán **Regisztrált Tehetségpont** lettünk. Az év őszén a helyi Esze Tamás Gimnáziummal karöltve megalakítottuk a **Szatmári Kistérségi Tehetségsegítő Tanácsot**.

2016 áprilisában kértük a Tehetségpontunk minősítését, melyre júniusban került sor. A helyszíni ellenőrzést és minősítést végző bizottság szerint a kötelezően előírt szigorú

feltételeknek megfelelünk és **Akkreditált Kiváló Tehetségpont** minősítést kaptunk, melynek tábláját október 1-jén vettük át Budapesten. Ezzel párhuzamosan kértük felvételünket az Európai Tehetségpontok közé. Az értékelő bizottság pozitív elbírálása alapján az **Európai Tehetségpont** táblát is kiérdemeltük, amit **2019-ben** sikerült meg is védenünk.

Tehetséggondozó munkánkat már a kezdetektől Dr. Czeizel Endre gondolatainak szellemiségében végeztük, s lett egyben nevelésfilozófiánk mottója is.

„Minden márványtömbben benne rejlik a dávidi tökéletesség. Minden gyermekben ott rejtőzhet a nagy tehetség magva, de nagy gonddal kell ápolni „faragni”, hogy előtűnjék a belső ragyogás. Ez a feltétele annak, hogy a legnagyobb „természeti kincsünket” az eddiginél jobban kiaknázhassuk. Nem pusztán a tehetségesek, hanem elsősorban a nemzet érdekében.”

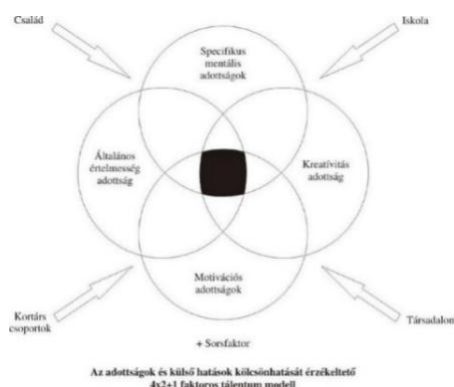
Célunk, tanítványainkat mielőbb megtanítsuk tanulni, a természetes gyermeki kíváncsiságukra építve fokozzuk bennük a tudásvágy kialakulását. Szeretnénk, ha a nálunk töltött évek során minél korábban és minél többször megtapasztalnák az alkotás izgalmát, a jól végzett munka örömét, szeretetét. Azt is tudatosítani kívánjuk, hogy eredményt csak munkával, olykor lemondással lehet elérni. Nevelőtestületünk emellett feladatának tekinti az egész életen át tartó tanulás, valamint a nevelés–önnevelés igényének a megalapozását is.

Fontos számunkra, hogy mindenekelőtt embert formáljunk tanítványainkból. Az általános értelmi képességek fejlesztésén túl, igyekszünk megtalálni minden gyermek speciális tehetségét. Mind ezek előkészítését már a kisiskoláskorban elkezdjük. Szeretnénk felébreszteni az érzelmeiket a szépre, az izgalmasra, az új és ismeretlen dolgok befogadására.

Az eltelt évek alatt - a minőség megtartása mellett – a társadalmi elvárásokhoz igazítottuk programunkat.

A kivételes tehetség belülről jövő, de csak a négy adottságfaktor (általános értelmesség, specifikus mentális adottságok, kreativitás, motiváció) egybeesésének *külső feltételei* is vannak. Az adottságok kibontakoztatását segítő vagy akadályozó tényezőként *a család, az iskola, a kortárs csoportok és az általános társadalmi környezet* emelhető ki.

Czeizel modell:

minden lehetőséget megragadunk annak érdekében, hogy minél *rendszeresebb és hatékonyabb együttműködést* alakítsunk ki tanítványaink szülei és a pedagógusok, valamint az iskolavezetés között. A kapcsolattartó tevékenységeink közül az egyik legfontosabb a *tanácsadás*.

A tanácsadás

- döntéshozatalban való segítségnyújtás,

- az élet számtalan problémája közötti eligazodás megtanítása,
- segítség abban, hogy a nemkívánatos szokásoktól a tanulók megszabaduljanak,
- érzelmi és kapcsolatteremtési nehézségek csökkentése, szorongások megszüntetése,
- együttműködési képességek kialakítása.

Ezeknek a szempontoknak a kidolgozását és gyakorlati megvalósítását tekintjük feladatunknak.

Intézményünkben *tehetségfejlesztő szakértők – és szakvizsgázott pedagógusok segítik a program színvonalának, hatékonyságának növelését.*

Számos *szakmai anyag, kiskönyvtár* is rendelkezésünkre áll. Hozzáférhetőségük nagy segítséget nyújt egy-egy tehetségfejlesztéssel kapcsolatos probléma megoldása során.

Szakmai megújulásunkat a külső továbbképzéseken kívül a belső bemutató foglalkozások és szemináriumok is elősegítik.

A tehetséggondozó foglalkozások lényegesen különböznek a tanítási óráktól, gyakrabban alkalmazunk gondolkodtató, a gyermekek fantáziáját megmozgató, érdekes és mozgásos feladatokat. A 4 nagy képesség együttes - *figyelem, emlékezet, megértés és a problémamegoldó gondolkodás* – fejlesztése kapja a főszerepet. Ezek a képességek gyakorlással jól fejleszthetők. Úgy gondoljuk, hogy már az első osztályban - célszerű elkezdni ezt a fejlesztési munkát.

Elmondható, hogy a tanulók többsége élvezi a foglalkozásokat, mert több lehetőség van a változatos munkaformák alkalmazására, a témák adta beszélgetésekre. A tevékenységek a lehető legkellemesebb légkörben történnek. Ennek köszönhetően a tanulók felszabadultan bontakoztathatják ki képességeiket.

A tehetségfejlesztés fontos eleme *az intellektuális képességek fejlesztésén túl a személyiségfejlesztés.* A végzett mérések *kimagasló eredményei*, a különböző tanulmányi versenyeken elért *előkelő helyezések*, a *nyelvvizsgára* való felkészülés fokozott előtérbe kerülése, és azok egyre nagyobb számú *sikeres letétele*, a *tanulók személyiségében bekövetkező pozitív változások*, a *nyitottságuk* – gyakori színház-, filharmónia-, múzeum-, könyvtárlátogatások - és végül, de nem utolsósorban az iskolai és városi *rendezvényeink, kirándulások, táborozások kiemelkedő színvonala* programunk szükségességét támasztják alá.

Rendszeresen megszervezésre kerülő tanulmányi versenyek

Alsó tagozat

Egyházmegyei társintézmények versenyei:

Kántáló verseny- Nyírlugos

Korányi Frigyes Görögkatolikus Általános Iskola és Kollégium

Bibliai történetmondó verseny

Liturgikus országos ének verseny

Dr. Antall József emlékhét rajzverseny - Pátyod

Dudás Miklós Görögkatolikus Két Tanítási Nyelvű Ált. Isk. és Alapf. Művészeti Iskola

Túl az Óperencián mesemondó verseny

Más szervezésű versenyek:

Keresztény Értelmiségiek Szövetsége által meghirdetett Bibliai történetek városi rajzpályázat

Víz világnapja megyei rajzpályázat

Kitárul a világ- angol nyelvi feladatmegoldó verseny

Inner Wheel Rajzpályázat

Nemes Nagy Ágnes születésének 100. évfordulója alkalmából szervezett levelezős verseny

XIX. Nemzetközi „Tavaszi zsongás” versmondó verseny

Művészeti Iskola házi verseny- ezüst minősítés
Kulcs a tudáshoz megyei szövegértési verseny
Zelk megyei szavaló verseny
Cinegekirály megyei környezetismereti csapatverseny
Dienes Pál megyei matematika verseny

Saját szervezésű versenyek:

Hittanverseny
Rajzpályázat
Városismereti verseny
Angol nyelvű „szabaduló szoba”

Felső tagozat

Egyházmegyei társintézmények versenyei:

Pátyod Antall-hét kosárlabda kupa
Országos Görögkatolikus Hittanverseny országos / megyei
Pray and run Máriapócs

Más szervezésű versenyek:

Szatmári Kistérségi Tehetségsegítő Tanács versenyei
Esze napok versenyei
Szatmár Alapfokú Művészeti Iskola a XIV. Vándorlegény Országos Gyermekek és Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat Észak – Magyarország és Észak – Alföld régiókban
Keresztény Értelmiségiek Szövetsége által meghirdetett Bibliai történetek városi rajzpályázat
Kossuth L. Evangélikus Gimnázium levelezős verseny
Szalkafutam II.
Tudásolimpia angol nyelv
Megyei Alapműveleti matematika verseny
Kitárul a világ megyei angol verseny
XXV. Kárpát-medencei Simonyi Zsigmond helyesírási verseny
A Bendegúz megyei verseny: *angol*
„Láthatóvá tenni a láthatatlant” (víz világnapja) rajzpályázat
„Légy te korunk Petőfije” városi szónokverseny
Középfokú Nyelvvizsga Komplex
Segíts jól (Katolikus Karitás országos rajzpályázat)
Hortobágyi Nemzeti Park: Őszi alkotások
Országos TITOK London Bridge angol feladatmegoldó verseny
Angol nyelvi triatlon
„Kulcs a tudáshoz” megyei szövegértési verseny
IV. Szalka Futam

Saját szervezésű versenyek:

Hittan verseny
Képregény készítő verseny
Városismereti verseny

Kapcsolatrendszerünk hazai és nemzetközi viszonylatokban széleskörű. A kísérleti iskolákkal karöltve tagjai vagyunk a Kelet-Magyarországi Tehetséggondozó Társaságnak, a Magyar Tehetséggondozó Társaságnak, és az Európai Tehetségtanácsnak (ECHA). Rendszeresen részt veszünk a hazai és nemzetközi konferenciákon, programokon.

Az egész tanévet átszövik a tehetségfejlesztéssel kapcsolatos rendezvényeink:

Beindítjuk, megszervezzük a különböző levelezős tanulmányi versenyeket.

Kimagasló előadói képességeket mutató tanulóink előadásában – az irodalmi színpad és az énekkar közreműködésével – színvonalas előadások részesei lehetünk a különböző rendezvények, ünnepek kapcsán.

Tanácsadás keretein belül az egyéni segítések mellett megjelennek a csoportos rendezvények is: Pályaválasztási börze, nyílt napok, Iskolaköztalálkozó, stb.

Rendszeres résztvevői vagyunk a társintézmények által szervezett rendezvényeknek, versenyeknek.

Számos kiváló területi, megyei és országos versenyeredménnyel büszkélkedhetünk, melyek a honlapunkon (www.moriczmsz.hu/versenyeredmenyek) megtalálhatók.

Kétévente a Móricz-hét eseményein adhatnak számot tanulóink legjobbjai a megszerzett tudásukról, képességeikről. A művészi tehetségek a Móricz gálán mutatkozhatnak be.

Tudásunkat igyekszünk rendszeresen frissíteni. Az önképzések mellett a lehetőségekhez mérten szervezett továbbképzések aktív részeseiként is megjelenünk.

Törekszünk a tehetségpályázatokon való részvételre is.

2017 szeptemberétől bevezettük a tanórákba integráltan a *Képességfejlesztő sakkot* az 1-4. évfolyamon (A sakk, mint oktatási eszköz).

A sakk, mint oktatási eszköz bevezetésének elsődleges célja a személyiségfejlesztés, a tehetséggondozás, a kritikai gondolkodás fejlesztése intézményi keretek között, heti rendszerességgel, tanítási idő keretében.

További célok

- a sakk táblajáték alapismeretek nyújtása,
- a logikus, kritikai gondolkodás képességének kialakítása,
- önálló döntéshozás kialakítása,
- összefüggések, globális folyamatok felismerése,
- önálló tapasztalatgyűjtés, adatfeldolgozás gyakorlatának kialakítása,
- gyakorlatias szemlélet kialakítása,
- a kreativitás növelése,
- viselkedészavaros tanulók megsegítése az oktatásba való beilleszkedésben,
- memóriafejlesztés.

Komplex fejlesztési területek kognitív területen: fejleszti az analízáló és szintetizáló képességet, emlékezőtehetséget, elvont (absztrakt) és logikus gondolkodást, a megosztott figyelem képességét, produktív képzeletet, összefüggések felismerésének képességét, a gondolkodás divergens (széttartó, több megoldást nyújtó) jellegét, az összpontosítás képességét, kreativitást, elvonatkoztatási és általánosítási képességet, problémaérzékenységet, kombinatív képességet, a módszeres és hatékony gondolkodást, a tanulási képességet stb.

Személyiségformáló hatása tág lehetőséget kínál az erkölcsi nevelésre: becsületességre, a következmények vállalására, önuralomra, helyzetértékelésre, gyors megítélésre és döntésre nevel, felelősségérzetre, versenyszellemre, a versenytárs tiszteletére, kitartásra, önbizalomra, a

kudarok elviselésére, lényeglátásra, barátságra, rendszeres és pontos munkavégzésre, fegyelmezett viselkedésre, a szabályok, normák és törvények tiszteletben tartására stb. nevel.

Az intézményünkben is szembesülniük kellett korunk kihívásaival, melyeknek igyekeztünk a kereteinkhez és lehetőségeinkhez képest a legjobban megfelelni.

Előtérbe került az idegen nyelvi tudás és a pénzügyi ismeretek fontossága, ezért tehetséggondozásunkba fokozatosan kezdtük beépíteni az idegen nyelvi pénzügyi intelligencia fejlesztését. A tanulási tölcserből kiindulva olyan megoldást kerestünk, amelyben a gyermekek beszélve cselekszenek. Erre a célra a legalkalmasabbnak a **Cashflow** társasjátékot találtuk.

Ezt a társasjátékot azért is alkalmazzuk munkánkban, mert bizonyítottan fejleszti a tanulók

- személyiségét,
- figyelmet,
- kreativitást,
- kommunikációt,
- szövegértést
- érzelmi és pénzügyi intelligenciát,
- problémamegoldó és
- együttműködési képességet.

A bevezetése előtt mérlegeltük az előnyeit és hátrányai egyaránt. Hátrányai: a társasjáték megvásárlása, a játékvezető szükségessége, a 101 változatnál legalább 1,5 - 2 óra a játékidő, a Cashflow Kids nehezen beszerezhető. Előnyei a fentebb említetteken túl: játékos formában fejleszti a személyiséget, aktív tudáshoz juttat, pénzügyi alapfogalmakkal ismerteti meg, a mindennapi életéhez kapcsolódik, segít a tanulók megismerésében és motiválásában.

2022 tavaszán (és azóta folyamatosan minden évben) több kollégánk vett részt **LEGO, robotika** továbbképzésen, így az ott szerzett ismereteket törekszünk beépíteni a mindennapjainkba is. A tantárgyakba integráltan és szakköri formában is igyekszünk alkalmazni a LEGO, robotika módszertanát. Ennek szakszerű kivitelezéséhez és megvalósításához a Nyíregyházi Egyházmegye támogatásával LEGO szobát alakítottunk ki.

A LEGO használata többek között fejleszti:

- a finommotorikát,
- kreativitást,
- kitartást,
- megértést, rejtélyek megfejtését,
- szókinccset,
- logikus gondolkodást,
- térlátást,
- kooperativitást.

ezen túl:

- tudomány a gyakorlatban,
- technológiai ismeretszerzés,
- matematikai és mérnöki alapismeretek,
- szerepjátékokra ösztönöz,
- történetmesélésre tanít,
- sikerélményt nyújt.

Működő tehetségfejlesztő foglalkozásaink:

- középiskolai előkészítők (magyar nyelv és irodalom, matematika)
- nyelvvizsgára felkészítők (angol)
- tantárgyi tehetségfejlesztők
- Cashflow
- énekkar
- informatika
- irodalmi színpad
- LEGO
- robotika
- média
- néptánc
- rajzsakkör
- sakk
- sportkörök
- tömegsport.

A tehetségfejlesztő foglalkozások dokumentálása:

Szülői nyilatkozat, cél meghatározása, bemeneti mérés, tematikus terv, egyéni fejlesztési terv, haladási napló – KRÉTA, negyedéves értékelés – KRÉTA, kimeneti mérés.

Programunk megvalósítása során élő kapcsolatunk van több társintézménnyel, szervezettel. A szülői támogatást is igyekszünk minél inkább kiterjeszteni.

Odafigyelünk tanulóink gyenge oldalának fejlesztésére is. Igyekszünk minél több mozgási, sportolási lehetőséget biztosítani számukra. Rendszeresen szervezünk színház, filharmónia és múzeumlátogatásokat. A közösségépítés kiváló színterei fellépés a különböző kulturális rendezvényeken, (farsang, fordított nap, stb.) valamint az osztály és iskolai szintű teremtvédelmi napok, kirándulásokon, erdei táborozásokon való részvétel.

Angol nyelvből a nem kéttannyelvű képzésre járó kiemelkedő nyelvi képességekkel rendelkező tanítványaink részére biztosítjuk a Nemzeti alaptantervben is jóváhagyott emelt szintű oktatást az ide vonatkozó rendelkezéseivel, amely az alábbiakat tartalmazza.

Tanítványaink a jövő zálogai. Érzékeny kis emberkéik, akiket a pedagógusi segítség és iránymutatás kiapadhatatlan forrása elkísér a felnőtté válás útján. Ez a feladat komoly kihívás minden nevelő számára, hiszen a felnőttnek kell a tudásra és szeretetre éhes kis lelkekből felelősségteljes, segítőkész, rátermett jellemet nevelni.

Tanórán kívüli foglalkozások a tagintézményben

Pedagógiai programunkban kiemelt jelentőségű a differenciálás, mely a fejlesztő tevékenységekben realizálódik. A tanórán kívüli szervezeti formák sorában fontos funkciót töltenek be a szakkörök. Ezeknek célja, hogy tanulóink a kötelező tananyagon túl az érdeklődési irányuknak megfelelő egy-egy területen differenciáltabb ismereteket, tájékozottságot szerezhessenek.

Versenyek, vetélkedők

- levelezős versenyek
- házi versenyek
- körzeti iskolák tanulmányi, nyelvi, sport versenyei
- kézilabda, foci kupák

10. Esélyegyenlőség

Esélyegyenlőségre törekszünk, a hátrányok kompenzálásával esélyt nyújtunk a képességek kibontakoztatására, s az egyéni adottságok szerinti továbbtanulásra. Fontos, hogy olyan oktatási-művelődési kínálatot biztosítson az iskola, amelyet egy kisváros nyújt iskoláskorú tanulóinak. Ehhez az iskola tárgyi adottságai megvannak, a nevelőtestület alkalmas erre.

Az iskola sokrétű tevékenység-kínálata alkalmas arra, hogy a szociokulturális hátrányokat kompenzálja.

A szakmai- és tárgyi- feltételrendszer jó irányba fejlődik. A korszerű könyvtári szolgáltatás és a számítástechnikai oktatás feltételei kialakultak. Ezek továbbfejlesztése és az internet-csatlakozás biztosítani tudja az esélyegyenlőséghez kívánatos feltételeket. A használati lehetőségét minden érdeklődő gyerek számára biztosítjuk. Összefogással képesek vagyunk az esélyegyenlőtlenség olyan mértékű csökkentésére, hogy minden tanítványunk bejuthasson az általa választott és képességeinek megfelelő közép fokú intézménybe.

11. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

A hátrányos helyzet fogalma

A jelenségek azonosítására használt fogalmak mind szegénység, depriváció, hátrányos helyzet, a hétköznapi, a politikai és a tudományos szóhasználatban egyaránt keverednek egymással. A szegénység egy korábbi társadalomtörténeti korszakhoz fűződő fogalom s tartalma is elsősorban abban a megközelítésben érvényes. A depriváció a társadalomtudományi elemzésekben használatos szakkifejezés s azt az iparosodott társadalmakban létező jelenség együttest jelenti, amelynek lényege, ahogy az érintett (deprivált) társadalmi csoportok a társadalom többségéhez képest rosszabb megélhetési, iskolázási, mobilitási érdekérvényesítési lehetőséggel rendelkeznek. A szegénység fogalmától eltérően tehát nem az alapvető javak hiánya, illetve az elsődleges szükségletek kielégítésének korlátozottsága áll előtérben.

A (többoldalúan) hátrányos helyzet olyan gyűjtőfogalom, amely eltérő jellegű tényezőket kapcsol össze. A hátrányos helyzet tartalmának értelmezésében a hétköznapi felfogásban és a szociálpolitikai elemzésekben egyaránt erőteljes tendenciaként érvényesül a társadalmi hátránynak az anyagi helyzetre, az anyagi, jövedelmi viszonyok relatív elmaradására történő leszőkítésére.

A hátrányos helyzetű tanulók közé soroltuk azokat, akik családjuk jövedelmi, foglalkozási státusza, képzettségi szintje és a családi viszonyok rendezettsége szempontjából kedvezőtlenebb helyzetben vannak, mint a csoportra jellemző átlag. A hátrányos helyzet értelmezésében hangsúlyos szerepet kapott a lakóhely, illetve a régióra jellemző munkaerő piaci viszonyok.

A fentiek mellett szerepet kapott a nemzetiségi hovatartozás is. Bizonyos körökben a hagyományos szegénység jelenségei mai is nagymértékben jellemzők. A hátrányos helyzet az

alacsony társadalmi státusz újratermelődésébe kiemelt szerepe van a családok kulturális szintjének, köztük a szülők iskolázottságának. Meg kell állapítanunk, hogy a tanulási kudarcok, melyek a gyerekek hátrányos helyzetéből következnek, és a többiekől való végleges leszakadás kockázatát sejtik magukban, növekvő mértékükönél fogva ma az oktatásügyünk legfontosabb problémája.

A hátrányok típusai

Családi hátrányok

Hátrányos helyzetűnek számítanak az iskolában azok a gyerekek, aki mögött nem áll stabil, gondoskodó család, mert a család felbomlott, meghalt az egyik vagy mindkét szülő, illetve egyedülálló szülő vagy nevelőszülő gondoskodik a gyerekről. Előfordul, hogy a családi hátrányok abból származnak, hogy a szülők tartósan betegek, leszázalékoltak, munkaképtelenek, vagy mentálisan sérültek, pszichésen kiegyensúlyozatlanok, esetleg a szülőket deviáns életvezetés jellemzi. Az is lehet a családi hátrányok forrása, hogy a szülők túlságosan sokat dolgoznak, vagy egyéb okok miatt elhanyagolják a gyerekek nevelését.

Anyagi hátrányok

Hátrányos helyzetűnek számítanak azok a családok, amelyek nem képesek az átlagosnak megfelelő anyagi körülményeket biztosítani a gyerekeiknek, mert a szülők nem képesek rendszeres munkára (meghaltak, betegek, deviánsak), munkanélküliek vagy mert a családban magas az eltartottak és alacsony a munkaképes eltartók aránya.

Kisebbségi, etnikai hátrány

Külön említést érdemelnek a kisebbségi társadalomhoz tartozó gyerekek, akik általában azért számítanak a hátrányos helyzetűek közé, mert a családjaikban gyakoribbak az előbb felsorolt hátrányfajták.

Iskolánk fontos feladata, hogy előmozdítsuk a tanítványaink előmenetelét. Ehhez szükséges az a tudás, ismeret, készséganyag, amely felkészít az etnikumok békés egymás élésére is. Az iskolaigazgatónak fontos szerepe van abban, hogy hogyan sikerül az együttműködés az iskola és a helyi kisebbségi szervezetek között.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola az irodalom, hon-és népismeret, történelem, hit- és erkölcstan tantárgyak helyi tantervébe építette be.

A hátrányok kompenzálásának iskolai formái

Anyagi hátrányok kompenzálása

- kedvezményes étkeztetés,
- napközis, tanulószobai elhelyezés,
- kulturális rendezvényen költségeinek hozzájárulása,
- táborozáshoz, erdei iskola programhoz hozzájárulás,
- taneszköz gyűjtési akciók.

Tanulási hátrányok kompenzálása

- differenciált foglalkoztatás tanórán,
- integrált tehetségfejlesztés,
- felzárkóztató foglalkozás, **dokumentálása**: szülői nyilatkozat, cél meghatározása, bemeneti mérés, tematikus terv, egyéni fejlesztési terv, haladási napló – KRÉTA, negyedéves értékelés, kimeneti mérés
- tankönyv, taneszköz kiválasztás,
- megfelelő olvasástanítási módszer kialakítása,
- kooperatív tanulási módszer alkalmazása,
- pedagógiai asszisztens beállítása.

Családi hátrányok kompenzálása (szociokulturális hátrányok)

- részvétel kulturális rendezvényeken,
- részvétel szakkörökön,
- részvétel a könyvtári tevékenységben,
- sportrendezvényeken való ingyenes részvétel,
- reggeli ügyelet biztosítása,
- felvilágosító, mentálhigiénés tájékoztatók.

Az etnikai hátrányok kompenzálásának iskolai feladatai

- másság elfogadtatása az iskola minden tanulójával, dolgozójával,
- együttműködési formák a szülőkkel,
- felzárkóztató programok,
- étkeztetés,
- segélyezés,
- ösztöndíjak,
- napközis, tanulószobai felvételek,
- együttműködés a kisebbségi önkormányzattal,
- pályaválasztás segítése.

12. Lázár Ervin Program

A tervezett program:

1. évfolyam: bábelőadás,

2., 3., 4. évfolyam: színházművészeti vagy táncművészeti produkció bemutatása saját játszóhelyén vagy oktatási intézményekben,

5., 6., 7. évfolyam: színházművészeti vagy táncművészeti vagy zeneművészeti (komolyzene és népzene) produkció bemutatása saját játszóhelyén vagy oktatási intézményekben,

8. évfolyam: Kultúrstratégiai intézmény előadásának látogatása Budapesten

13. „Csodaszarvas program” - élménypedagógia

Pedagógiai alapelveinkhez igazodva kiemelt célként tartjuk számon az élményalapú, nyitott nevelési-tanulási környezetben megvalósuló tematikus programok kidolgozását, mely ilyen formában hatékonyan hozzájárul a köznevelés minőségének javításához.

A „Csodaszarvas” program megvalósításában egy új modellprogramot hozunk létre, amely hosszú távon megalapozhatja az informális és nem formális tanulási folyamatok megjelenését és beágyazódását a formális oktatás rendszerébe is.

A projekt megújuló pedagógiai kultúrája minőségi változáson megy keresztül a tanulási folyamat résztvevőinek motiváltsága, elkötelezettsége, együttműködési hatékonysága. A kidolgozandó tartalmak és módszertan kreatív eszköztára és munkaformái hozzájárulnak ahhoz, hogy a tanulás közösségi élménnyé váljon a gyermekek számára, s ne érezzék tehernek a tanítás-tanulás folyamatát.

Heti programjainkban az alábbi tematikus alkalmak szerepelnek napközis és bentlakásos helyszíneken: Nemzeti és kulturális identitás, hagyományörzés, anyanyelvápolás és Közlekedés, KRESZ, sport és egészségre nevelés.

Kiemelt céljaink voltak:

- A tanulók újabb élményalapú ismereteket, tapasztalatokat szerezhessenek közvetlen természeti környezetükről, lakóhelyünk és környékének hagyományairól, népi kultúrájáról, szokásairól, továbbá a biztonságos közlekedés szabályairól, az egészségtudatos magatartásról, az egészséges életmód alappilléreiről.
- Öntevékeny munkájuk során fejlődjön szervezőképességük, írásbeli és szóbeli, valamint képi kifejezőképességük.
- Alakuljon ki gyermekeinkben az audiovizuális, a digitális eszközök iránti bizalom, alkalmazzák ezeket sikeresen.

A projekt folyamatos összhangot mutat a NAT alábbi kiemelt fejlesztési feladataival:

Értékek szintjén: kötődés, emberi kapcsolatok, környezet és életminőség, hagyományok ápolása és tisztelete, lokálpatriotizmus, szabályok elfogadása, együttműködés, demokrácia iránti fogékonyság, az iskolai környezet pozitív átalakításának elfogadása, s végül: érdeklődés a környezetem története, működése iránt.

Ismeretek szintjén: a tantárgy-koncentrációk miatt mind a reál-, mind a humántantárgyak elemei nagy szerepet kapnak az informális és nem formális tanulási folyamatok során, mialatt a különböző munkaformák alkalmazásai is óriási fontossággal bírnak.

Attitűdök szintjén: különböző csoportmunka iránti nyitottság, lokálpatriotizmus, felelősség és közös értékek elfogadásának kinyilvánítása, művészi önkifejezés, autonómia, interperszonális kapcsolatok ápolása, kíváncsiság, motiváció, magabiztosság, személyiségfejlődés.

Készségek szintjén: Problémafelvetés, akcióterv készítés, probléma definiálása, stratégiai gondolkodás, projekttervezés, és végrehajtás, szervezési készségek, vezetésképtelenség, párbeszéd, változtatás, csoportmunka, szövegértés, szövegalkotás, manuális készség, szóbeli-írásbeli kommunikáció, információk feldolgozása.

Kiemelt fejlesztési területek szintjén: Szociális kompetencia fejlesztése, természettudományos kompetencia, digitális kompetencia, anyanyelvi kommunikáció, hatékony, önálló tanulás, kezdeményező képesség és vállalkozói kompetencia, csoportmunka, esztétikai, művészeti tudatosság és kifejezőképesség.

Várható eredményeink a program hatására:

A kutatómunka, projektmunka, kimozdulások illetve a különféle csoportmunkák elvégzése során minőségi (pozitív) változáson mennek keresztül a szociális kompetenciák, fejlődik az egyéni és közösségi felelősségérzet.

Erősödik a gyerekek egymáshoz és szűkebb-tágabb környezetéhez való kötődése, valamint mélyül az iskola és a szülők kapcsolata is, hiszen betekintést nyernek iskolánk innovációs munkájába, a gyermekközpontú oktatásunk gyakorlatába.

Mindenképpen javul a tanár-diák együttműködés folyamata, így a közös programkért való felelősségvállalás érzése is összekovácsoló erőként jelentkezik.

Folyamatos komplex képességfejlesztés történik a játékok, események, témák, séták, kimozdulások előkészítése, feldolgozás, értékelése során.

A digitális kompetenciák szinten tartása és fejlesztése szintén hatékony áll az önálló tanulási kompetenciák fejlődésének szolgálatában.

Valamint, nem utolsó sorban, fejlődik a gyermekek esztétikai, művészeti, egészségmegőrző tudatossága, illetve az adott témákat felölelő tárgyi, érzelmi kifejezőképessége.

A program hozzájárul az iskolai lemorzsolódás és az iskolaelhagyók csökkentéséhez, az egész életen át tartó tanulás megalapozásához.

14. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Tehetségfejlesztés

Tehetségfejlesztő, személyiségfejlesztő, értékközvetítő iskola vagyunk. A kompetenciákat, értékeket kell kialakítanunk a szocializációhoz, az egyéni karriertörekvésekhez. Azt is tudatosítani kívánjuk, hogy eredményt csak munkával, olykor lemondással lehet elérni.
„Tanulni tanítunk, személyiséget formálunk. A tanár tanít, az atmoszféra nevel.”

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Napjainkban pedagógiai, pszichológiai gyakorlatában rendszeresen tapasztaljuk a tanulási zavarok és az agresszív viselkedés kapcsolatát. A súlyos tanulási problémákkal küszködő gyerekek általában agresszívebben viselkednek, az agresszív gyerek jelentősen lemarad a tanulásban.

Mindennapi gyakorlatunkban sokszor találjuk megmagyarázhatatlannak a gyerek viselkedését. Ezt a megmagyarázhatatlan viselkedést, magatartást nevezhetjük *magatartási zavarnak*, *magatartási nehézségnek*. Ezek közül az alábbiak fordulnak elő leggyakrabban:

- Hiperaktivitás
- Kognitív funkciók zavarai
- Agresszió

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, gyermekjóléti szolgálattal,
- folyamatos kapcsolattartás a tanulók és tanárok között,
- körültekintő, alapos környezettanulmány,
- magatartási problémák okainak alapos feltárása, a fejlesztési stratégia meghatározása egyénre szabottan,
- a felismerhetőség végett a téma napirendre tűzése nevelési értekezleten,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató foglalkozások megszervezése,
- egyéni foglalkozások.

Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók

Intézményünk számára kötelező jelleggel bír az ország bármely Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság által kiállított pszichológiai és gyógypedagógiai vizsgálati eredményre támaszkodó hatályos szakvélemény.

Amennyiben a tanuló az elvégzett pszichológiai, logopédiai és gyermekpszichiátriai vizsgálatok eredményei alapján sajátos nevelési igényű, az intézmény köteles számára biztosítani az adott diagnózisnak megfelelő, kötelezőőrvényű ellátást és/vagy tantárgyi értékelésre vonatkozó szabályozásokat.

Az Intézmény székhelyén, alapfeladatában elláthatja a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleménye alapján:

- autizmus spektrumzavarral/egyéb pervazív fejlődési zavarral küzdő (ép intellektus, valamint a kéttannyelvű képzéssel összeegyeztethető képességprofil megléte mellett) tanulókat,
- egyéb pszichés fejlődési zavarral (tanulási, figyelem- és magatartás-szabályozási zavar) bíró tanulókat.

A törvény értelmében részképesség zavar esetén a tanulót mentesíteni kell a diagnózis által meghatározott tantárgy/tantárgyak értékelése alól.

A tanuló kötelező jelleggel rehabilitációs foglalkozásokon vesz részt, szakképzett gyógypedagógus közreműködésével. Ehhez a jelenleg hatályos Költségvetési Törvény alapján az intézményt megilleti az emelt normatíva a törvényben meghatározott arányban.

15. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Napjainkban pedagógiai, pszichológiai gyakorlatában rendszeresen tapasztaljuk a tanulási zavarok és az agresszív viselkedés kapcsolatát. A súlyos tanulási problémákkal küszködő gyerekek általában agresszívebben viselkednek, az agresszív gyerekek jelentősen lemarad a tanulásban.

Mindennapi gyakorlatunkban sokszor találjuk megmagyarázhatatlannak a gyerek viselkedését. Ezt a megmagyarázhatatlan viselkedést, magatartást nevezhetjük *magatartási zavarnak, magatartási nehézségnek*.

Ezek közül az alábbiak fordulnak elő leggyakrabban:

- hiperaktivitás,
- kognitív funkciók zavarai,
- agresszió.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

- Szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, gyermekjóléti szolgálattal,
- folyamatos kapcsolattartás a tanulók és tanárok között, körültekintő, alapos környezettanulmány,
- magatartási problémák okainak alapos feltárása, a fejlesztési stratégia meghatározása egyénre szabottan, a felismerhetőség végett a téma napi rendre tűzése nevelési értekezleten,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató foglalkozások megszervezése,
- egyéni foglalkozások.

A hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség kibontakoztató programja a tagiskolában

Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszerének lényege a tapasztalati tanulás és az együttműködés. Ehhez kapcsolódóan jelenik meg a képességek és a hozott tudás, tapasztalat és értékrend szempontjából heterogén intézményi környezet megteremtésének feltételrendszere, amely nem a leszakadók felzárkóztatására épül, hanem az egymástól tanulás pedagógiai erejére. Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszere nem ad meg tanítási tartalmakat, választandó tantervet, tankönyvet, nem nevez meg konkrétan alkalmazandó programokat, hanem olyan struktúrát vázol fel, melynek követése kikerülhetetlenné teszi az integrációs nevelést.

Az alkalmazás feltételei és célrendszer megfogalmazása az integráció tükrében

Integrációs programunk legfőbb célkitűzése, hogy az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulóink együttnevelését-oktatását maradéktalanul megvalósítsuk. Mindennek elérése érdekében a partneri kapcsolatok támogatásával a gyermekek komplex segítségét kívánjuk kidolgozni és bevezetni a készségek fejlesztése, a tanulmányok támogatása, a pedagógusok felkészítése, a szabadidő hasznos eltöltése, valamint a családokkal, szülőkkel tartott kapcsolat fejlesztése révén.

Az iskolába való bekerülés előkészítése

Az általános iskolában a felvételi eljárást az elsősök beiratkozása jelenti, külön felvételit a jogszabályi előírásoknak megfelelően nem tartunk.

A beiratkozás megszervezése, lebonyolítása külön eljárásrend alapján történik. (Játékos ovis angol nyelvű előkészítő foglalkozás.)

Az iskolában heterogén osztályok szerveződnek.

Belépés az iskola első évfolyamára – feltételek

Legalább hatéves életkor.

Lelkészi ajánlás / a szülő vállalja, hogy gyermekét a beiskolázást követő két éven belül megkereszteli/.

A beiskolázást az igazgató a fenntartóval egyeztetve végzi. A tanulók felvételéről az igazgató dönt.

Beiskolázásunkat nem köti körzethatár

A beiratkozás módja:

A szükséges iratok, dokumentumok: a gyermek születési anyakönyvi kivonata, lakcímkártya, keresztlevél, lelkészi ajánlás.

Belépés a felsőbb évfolyamokra

Tanulót tanév közben csak indokolt esetben veszünk fel.

Feltételei

- A szülő és gyermeke elfogadja intézményünk nevelési elveit, szabályait, betartja és betartatja intézményünk Pedagógiai programját, Háziarendjét, nem folyt ellene fegyelmi eljárás.
- Tanév közben az újonnan jött gyerekeknek is lelkipásztori ajánlást kell, hozzanak. Amennyiben 3 napos próbaidőtartam alatt nem sikerült beilleszkednie a tanulónak, a szülő visszaviszi a területileg illetékes iskolába.
- Az átadó iskola elbocsátója: "Értesítés iskolaváltoztatásról".
- Érvényes iskolai bizonyítvány.

A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást.

Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. A felvételtől az osztályfőnök bevonásával az iskolavezetés dönt.

Átlépés évfolyamon belül másik osztályba: Csak nagyon indokolt esetben, és ha van párhuzamos osztály: - szülői kérésre, - fegyelmi döntésként, ha a gyermek érdeke és a közösség harmóniája megkívánja.

Kilépés, a tanulói jogviszony megszüntetése

Az általános iskolai tanulmányok befejezése előtt:

Más iskolába való távozáskor a tanuló mindaddig nyilvántartásunkban marad, amíg a fogadó iskola az „Értesítés beiratkozásról” című nyomtatvánnyal érkezését vissza nem igazolja. Intézményi Háziarend súlyos megsértése esetén és a fegyelmi tárgyalás eredményeként tanulmányait intézményünkben nem folytathatja.

Az általános iskolai tanulmányok befejezésekor:

A 8. évfolyam elvégzése után átlépés négyosztályos gimnáziumi képzésbe, vagy a szakgimnázium és szakképző intézmény 9. évfolyamára.

Az átlépés feltétele - sikeres felvételi vizsga a választott intézményben - a felvétel visszaigazolása - sikeres tanévvégi bizonyítvány

Együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítése

Szülői házzal
Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálattal
Szakmai és szakszolgálatokkal
Középfokú oktatási intézményekkel
Kisebbségi önkormányzattal

A pedagógiai rendszer tartalmi elemei

A tartalmi elemek a hagyományos értelemben vett pedagógiai rendszerek alkotórészeit egészítik ki azokkal a szempontokkal, melyek az együttnevelés pedagógiai esélyeit jelentősen növelik. Az integráció leginkább a tanulásszervezési formákra hat.

Iskolai együttnevelés, integráció

A sajátos nevelési igényű, integrációs felkészítésen, illetve fejlesztő foglalkozáson való részvétel feltételei:

sajátos nevelési igényű oktatásban az a tanuló részesülhet, akit a tanulási képességet vizsgáló Szakértői Bizottság arra javasol és számára megítéli a törvény szerint járó megemelt normatívát, mely gyógypedagógiai ellátást tesz számára lehetővé.

Ezekben a Fejlesztő foglalkozásokon kizárólag az a gyermek vehet részt, aki BNO-kóddal ellátott, fejlesztésre kijelölt szakemberigénnyel, meghatározott óraszámmal ellátott szakértői véleménnyel rendelkezik, szakértői szakvéleményben előírt szakvéleménnyel és akit a nevelési tanácsadó szakvéleménye arra javasol és számára az intézmény a normatívát megigényli.

Integrációs foglalkozáson az a gyermek vehet részt, aki RGYVT-t kap, illetve szülei alacsony iskolai végzettségűek (8 osztályt vagy annál kevesebbet végeztek), 2014 januárjától osztályonként 1 fő, 10% felett pedig 2 fő, akit az igazgató arra jogosultnak ítél.

BTMn (beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség) státuszú tanulóink osztályonkénti felzárkóztató csoport segítő foglalkozásait vehetik igénybe.

Feltétele: érvényes szakértői vélemény megléte.

Az egyéni foglalkozáson való részvétel feltételei

Az 1-4 évfolyamra járó tanulók részére - felkészülésük érdekében- heti 2 egyéni foglalkozást kell biztosítani.

Ugyanígy kell eljárni akkor is, ha a tanuló 2 vagy több alkalommal eredménytelenség miatt évfolyamot ismétel.

16. Gyermek és ifjúságvédelem

Az iskolai beilleszkedési zavarok – tanulási kudarcok, viselkedési nehézségek – hátterében a családi életműködési zavarai állnak, ami kedvezőtlenül befolyásolja a személyiségfejlődést.

„A család elsődlegessége abban áll, hogy:

- a legkorábbi életszakasztól kezdve hat a fejlődő egyénre,

- érzelmi kötelékei, kapcsolatainak erőssége, hosszan tartó hatása alapvető érzelmi és viselkedési modellként vés be a személyiségbe,
- közvetítő funkciója által megvalósítja a társadalmi értékrendszer beépítését.”

(Bagdy Emőke)

A korai életszakaszban bekövetkező negatív élményekből olyan magatartás zavar alakulhat ki, amely a gyermek iskolai magatartásában, tanulási motivációjában is megjelenik.

Az iskolában folyó gyermekvédelmi tevékenység az iskolai társadalmi elvárásoknak megfelelően az ártalmak súlyossága, a károsodás mértéke szerint „osztályozza” a gyereket. A fogalmakat – hátrányos helyzet, veszélyeztetettség, magatartás zavar, deviancia - a pedagógiai, pszichológiai, szociológiai szakirodalom többféle szempont alapján értelmezi.

A gyermekvédelem azokat a gyerekeket tekinti veszélyeztetettnek, akiknek személyiségfejlődését nagy valószínűséggel valamilyen károsodás fenyegeti.

A károsodás érintheti az én fejlődést, szocializációt, erkölcsi magatartást, értékorientációt, igény szintet, csökkent teljesítőképességet. A veszélyeztetettség a károsodás lehetőségére utal.

A veszélyeztető körülmények egyik lehetséges csoportosítása

Anyagi okok: alacsony kereset, több gyerek, munkaképtelen családtagok.

Erkölcsi okok: a környezet bűnöző, erkölcstelen életmódot folytat vagy a gyerek maga helyezkedik ebbe az erkölcsi normába.

Egészségügyi okok: a környezet egészségkárosító hatása, pl. ideg-, elmebetegség van a családban.

Nevelési vagy nevelődési okok: a környezet nem biztosítja a nevelés minimumát a gyerek számára.

Nagyon nehéz, szinte lehetetlen feladat egy tanuló, egy család csoportba sorolása, hiszen vannak olyanok is, akiknél a hátrányok, veszélyeztető tényezők halmozottan jelentkeznek. Az ilyen esetekben a legkirívóbb okokat tartjuk szem előtt.

Legnehezebb a családok anyagi és szociális helyzetének felmérése. Sok gyerekről csak akkor derül ki, hogy rossz anyagi körülmények között él, amikor látjuk, hogy nem tudja kifizetni az ebédet, esetleg hetekig ugyanabban a ruhában jár iskolába. A rossz anyagi körülményeket kiválthatja a szülők alkoholizmusa, rokkantsága. Ahol válás vagy elhalálozás miatt egyik szülő egyedül neveli a gyermekét vagy gyermekeit, szintén nem tudnak olyan anyagi és szociális háttérrel biztosítani, mint ott, ahol teljes a család.

Az iskola gyermek és ifjúságvédelmi tevékenysége

A gyermek- és ifjúságvédelem alapja a jogszabályok mellett az iskolai pedagógiai program. A gyermek- és ifjúságvédelem intézményi rendszerének működéséért az iskola igazgatója a felelős, munkájában pedig közreműködik minden pedagógus, valamint az ifjúságvédelmi felelős.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti az intézményvezető irányító tevékenységét, továbbá összehangolja a pedagógusok ez irányú tevékenységét.

Kapcsolatot tart a helyi önkormányzattal és az általuk fenntartott intézményekkel, így a Pedagógiai Szakszolgálatokkal.

Az iskola célja: a gyerekek veszélyeztetettségének a megelőzése, csökkentése, megszüntetése. A nevelőmunkában a hangsúlyt a megelőzésre helyezik.

Célja továbbá a hátrányos megkülönböztetés, a zaklatás, megalázás, megfélemlítés, a jogellenes elkülönítés elkerülése.

Zaklatás minden olyan magatartás, késztetés melynek célja a gyermek, a tanuló megalázása, megfélemlítése, emberi méltóságának megsértése, illetve ilyen hatást kiváltó légkör, környezet kialakítása. Közvetett hátrányos megkülönböztetés minden olyan rendelkezés, intézkedés, feltétel vagy gyakorlat, amely látszólag mindenkinek azonos jogokat biztosít, mindenkivel azonos követelményeket támaszt, azonban valamely személyt vagy személyek csoportját a másik összehasonlítható helyzetben lévő személlyel, csoporttal összevetve hátrányos helyzetbe hoz jogellenesen.

Nem minősül hátrányos megkülönböztetésnek a nevelő oktató munka jellegéből vagy természetéből egyértelműen következő különbségtétel, ha az a törvényes célok érdekében a szükséges eszközök alkalmazásával történik, így különösen az a törvény és végrehajtási rendeletei alapján szervezett bármilyen nevelés és oktatás, illetőleg intézkedés.

A hátrányos megkülönböztetés következményeit orvosolni kell. A hátrányosan megkülönböztetett gyermek, tanuló jogsérelmének orvoslása nem járhat más gyermek, tanuló jogainak megsértésével, csorbításával. A hátrányos helyzet orvoslására a törvényben szabályozott eljárás keretében kerülhet sor.

A közoktatás szervezésében, irányításában, működtetésében feladatainak végrehajtásában közreműködők döntéseik, intézkedéseik meghozatalakor a gyermek mindenekfelett álló érdekeit kell, hogy figyelembe vegyék.

A gyermekvédelmi feladatok megvalósításában első helyen az *osztályfőnök* áll, aki irányítja az osztályban tanító többi nevelő gyermekvédelmi tevékenységét. Segít a szülőknek a nevelési problémák megoldásában, közreműködik a veszélyeztető körülmények felszámolásában.

Számon tartja az igazolatlan mulasztást, segít a túlkoros tanulóknak a beilleszkedésben.

A pályaválasztásnál figyelemmel kíséri a problémás tanulókat, tanácsot ad a szabadidő hasznos eltöltéséhez. Az ifjúságvédelmi felelőssel együtt nyilvántartást vezet a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulókról. Figyelemmel kell kísérni pályaválasztásukat, továbbtanulásukat. Szükség esetén védő-óvóintézkedéseket kell tenni a tanulók érdekében.

Az anyagi veszélyeztetettség, a szociálisan hátrányos helyzet megoldására felkutatják a támogatások formáit, számba veszik a rendelkezésre álló lehetőségeket. Tájékoztatják a szülőket, tanulókat, hogy hogyan tudják problémáikat orvosolni, milyen gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel problémáikkal. Ha szükséges, akkor kezdeményezik a gyerekek, illetve szüleik kiegészítő családi pótlékban, rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban, étkezési hozzájárulásban való részesítését.

Egészségvédő, mentálhigiénés és szenvedélybetegség megelőző programok szervezése. Kiemelt figyelmet fordítanak a szenvedélybetegségek megelőzésére. Képzett szakemberek segítenek előadássorozatok megtartásával az osztályfőnöki órák keretében.

A pedagógusok a megszerzett információt bizalmasan kötelesek megőrizni, törvényi előírásoknak megfelelően felhasználni.

A „6-os Iskoláért Oktatási – nevelési Alapítvány” a rászoruló tanulók nyári táborozásához is nagy összeggel járul hozzá.

Az intézmény épületében erre a célra felszerelt egészségügyi szobát, illetve sósobát – mint feltételrendszert biztosít. Az iskola gyermekorvosa és védőnője elkészíti a gyermekek egészségügyi vizsgálatának éves esemény naptárát, melynek alapján végzik egészségmegővő tevékenységüket, közreműködnek a gyermekek fejlődését gátló higiéniai viszonyok megszüntetésében, a károsító környezeti hatások alakításában.

Az iskolában a tanulók egy része nevelőszülőknél nevelkedik. Figyelemmel kísérik a neveltek érzelmi és értelmi képességeinek alakulását, magatartásukat. A felmerült gondokat igyekeznek közösen megoldani.

Különös figyelmet érdemel a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók életvezetési problémáinak megoldása.

Iskolai szakkörök, diáksport, pályázati lehetőségek kihasználása. A diákönkormányzat munkájában való bekapcsolódás segítik a szabadidő hasznos eltöltését.

Városunkban jól működő segítő szervezetek vannak, amelyek kiemelt feladatuknak tekintik a tanácsadást, az ifjúságvédelemmel kapcsolatos problémák megoldását, ezzel is hatékonyabbá téve a megelőző családvédelmi tevékenységet. A társadalmi okokra visszavezethető mentális zavarok növekedése, a társadalmi beilleszkedési zavarok különféle formái a társadalom minden rétegét és csoportját érintik. Pátyod szomszédos településein Gyermekjóléti Szolgálat tevékenykedik, mellyel jó kapcsolatot ápolunk. Közös pályázatokkal, szakmai tanácsadással segítik a problémák megoldását.

A jelenségek megértése, segítségnyújtás – az iskola sajátos keretével, tartalmával és eszközeivel közvetíteni a gyerekek felé a társadalmilag érvényes elvárásokat.

A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók és családjaik támogatásánál különös figyelmet érdemel STOBEUS bölcs tanácsa:

„Az egész ország fundamentuma az ifjak nevelése. Kit hogyan neveltek ifjúságában, olyanok lesznek erkölcsi egész további életében.”

A tanulók magatartása a társadalomban, családokban lévő feszültségek hatását erősen magán viseli. Ezért a gyermek- és ifjúságvédelem a tantestület valamennyi tagjának feladata. Elsődleges és meghatározó tennivaló a prevenció (megelőzés). A gyerekek életkörülményeiben tapasztalható rendellenességet időben fel kell tárni és azonnal jelezni kell az illetékeseknek. A hiányok pótlásának, az ütemesebb tovább haladásnak leghatékonyabb módja a korrepetálás, fejlesztés, a kiscsoportos differenciált foglalkozás. Elsősorban magyar nyelvből és matematikából szükség szerint biztosítunk órakeretet (leterheltség függvényében) a felzárkóztatásra.

Az első osztályokban néhány hónap után az osztályban tanító nevelők javaslata alapján a helyi nevelési tanácsadóba, illetve a tanulási képességeket vizsgáló bizottsághoz küldik saját jellemzésük alapján azokat a tanulókat, akiknél tanulási nehézséget, magatartási és beilleszkedési zavart tapasztalnak. Az egyre hatékonyabb szakmai szűrővizsgálatok azt eredményezik, hogy ha a szülő is beleegyezik, akkor a gyermek a város speciális, gyógypedagógiai neveléssel foglalkozó iskolájába kerül.

Ha a szülő ezt a megoldást nem fogadja el, fellebbezéssel élhet Mátészalka jegyzőjénél / Csengeri Járási Hivatalnál. A következő döntésig a gyerek az osztályban marad.

17. Az iskolai egészségneveléssel összefüggő feladatok

Az elmúlt évek népegészségügyi adatai, a WHO nemzetközi, illetve hazánkat érintő vizsgálatait, elemzéseit alapján szükségessé vált, hogy a közoktatási törvény módosításával az iskolai egészségnevelés, egészségfejlesztés jogszabályi feladatai a törvényben megjelenjenek, valamint sor kerüljön a helyi pedagógiai programokban is a helyi feltételekre, adottságra épülő egészségnevelési stratégia kidolgozására, megvalósítására.

Az egészségnevelés fő feladata

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékévé való tiszteltetésére is nevel. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre. Az egészséges harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős példaértékű szerepe van. Igen jelentős szerep hárul a hittanárakra, aki közvetíti a valláserkölcsei normákat, s az erényes, mértéktartó életvitelre buzdítja a rábízottakat.

Igyekszünk kialakítani a belső igényt a szentre, a szépre, a jóra és az igazra.

Az egyházi programokban való részvétellel a tiszteletteljes szép beszéddel, a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzésével, a házirend felelős betartásával hozzájárulunk mindenki testi, lelki egészségének, biztosításához, megőrzéséhez.

Az iskola, mint az egészségfejlesztő környezet megteremtése: egészségfejlesztő közösségi tevékenység és az egyéni képességek fejlesztésével. Olyan kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében, így cselekvésorientált tevékenység.

A gyermek, a tanuló egészségének, biztonságának védelmével kapcsolatos feladatok

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen az egészséges táplálkozás, a mindennapos testnevelés, testmozgás, a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése, a

bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése, a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás, a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési-oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinálja, nyomon követi. A helyi egészségfejlesztési programot a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

Az egészséges táplálkozás

A testi, lelki, mentális egészség fejlesztése, a magatartási függőség, a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának és a gyermeket, tanulót veszélyeztető bántalmazásnak a megelőzése.

Az egészségnevelési programunk célja

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:

- az életkorral járó biológiai – pszichohigiénés életmódi tennivalókat,
- erősítse és fejlessze az egészséges életvitelhez szükséges képességeket,
- ismerjék meg az egészségre káros szokások biológiai, élettani, pszichés összetevőit:

alkoholfogyasztás,
dohányzás,
inaktív életmód,
helytelen táplálkozás,
mozgásszegény élet,
társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.

Legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló aktivizáló szerepe az „egészség-érték” tudatosításában.

Ezen értékek birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, betegségek megelőzésére, egészséges személyiségi kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Feladat

- Nyújtson segítséget abban, hogy a tanulók helyesen értelmezzék azt a tényt, hogy az egészség megőrzése egyéni tetteken, választásokon, személyközi kapcsolataik minőségén is múlik.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségi állapot szempontjából fontos viselkedésmódok, szokások kialakulását, feltételeit.
- Adjon egészségmegőrzést szolgáló ismeretet.
- Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki szociális fejlődését.
- Neveljen az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelésére.
- Fejlessze a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránt elfogadó és segítőkész magatartást.
- Ismertesse meg a környezet leggyakoribb egészséget és testi épséget veszélyeztető tényezőit, elkerülésének módjait.

- Nyújtson támogatást a gyermekeknek – különösen a serdülőknek – a káros függőséghez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
- Foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel.
- Fordítson figyelmet a családi életre, a felelős párkapcsolatra történő felkészítésre.
- Az iskolai környezet, mint élettér is biztosítsa az egészséges testi-lelki szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

Az egészségfejlesztés szerepe az egészségjavításban

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma: korszerű egészségnevelés, elsődleges prevenció, mentálhigiéné.

Filozófiai alaptétele az élet védelme.

Alapfunkciója - az egészség megvédéséhez és fejlesztéséhez - korszerű ismereteken és információon nyugvó tudatos emberi magatartást tételeznek fel. A WHO meghatározása szerint képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák.

Az egész lakosságra irányul, és együttműködésre épít.

Az iskola, mint az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere

Gyerekek és fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolában. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiség-fejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásokat, életideálokat, preferenciák kialakítását. Az iskolának a gyerekekre gyakorolt hatása többretegű, komplex kommunikáció.

Egyrészt létezik egy oktatási-nevelési terv, másrészt ezt erősítheti az ún. „rejtett tanterv” mely az iskolai mindennapok hozadéka, melyben az iskola tárgyi környezete, az emberi viszonyok minősége egyaránt tükröződik.

Az iskola, más társadalmi intézményekkel és szereplőkkel állandó kölcsönhatásban létezik, hatást gyakorol szűkebb és tágabb környezetének kapcsolatrendszerére.

Mindezeket figyelembe véve tehát, az iskola a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, melyben mód nyílik magatartásminták kialakítására, begyakorlására.

Témakörök, melyek beépülnek az iskola pedagógiai rendszerébe:

- Személyi higiéné
- Dohányzás, alkohol, drog
- Párkapcsolati kultúra
- Családi életre nevelés
- Mozgás, sport
- Egészséges táplálkozás
- Biztonság megőrzése
- Egészségkultúra
- Személyiség fejlesztés, önismeret
- Egészséges környezet jelentősége
- Idővel való gazdálkodás szerepe.

Helyi helyzetfelmérés, értékelés

Baleset megelőzési és védelmi tudnivalókat minden pedagógus az első tanítási napon ismerteti a gyerekekkel (és folyamatosan végzi).

Veszélyforrásokra fokozottan figyelünk, meghibásodásokat jelezzük.

A mozgásra, mint a fizikai és szellemi képesség meghatározó tényezőjére sokféle lehetőséget biztosítunk a tanítási órán kívül is:

- sportkörök

- úszás
- tánc
- mindennapos testnevelés.

Az egészséges életmód része a minél több ideig szabadlevegőn tartózkodás. Ezt szolgálja az iskolai házirendnek az a része, mely meghatározza az udvaron való gyülekezést a tanítás megkezdése előtt negyed órával és a 3. udvari szünetben.

A tantárgyakban rejlő nevelési lehetőségeket a szaktanárok a követelményeknek megfelelően megvalósítják.

Kiemelt fontosságot kap évről, évre:

- a helyes fogápolás,
- a drogmegelőzés,
- a szexuális felvilágosítás.

Preventív témájú előadások kapcsán szakemberek segítségét is igénybe vesszük.

Mentálhigiénés foglalkozások lehetővé teszik az egészséget választó magatartás kialakulását.

Konkrét célok, feladatok

- A korábbi, egészségnevelést szolgáló tevékenységek megtartása.
- Újabb programokkal bővítése.
- Minél szélesebb körben bevonni a gyerekeket az iskolai szintű tevékenységekbe.
- A mentálhigiénés csoportok afféle kortárssegítőként bevonni az egészségfejlesztésbe.

Az iskolai egészségnevelési programban résztvevők, segítők

- Osztályfőnökök,
- szaktanárok,
- diákönkormányzatot segítő pedagógus, diákok (DÖK),
- gyermek-és ifjúságvédelmi felelős,
- iskolaorvos, védőnő,
- szülők.

Feladatuk

- Információgyűjtés igények felméréséhez (szülők, diákok, körében)
- Tájékoztató anyagok biztosítása
- Előadások szervezése
- Tanulmányok elemzése
- Feladatok értékelése
- Kapcsolatfelvétel szakemberekkel
- Konzultációk.

Segítő kapcsolat színterei

- Kapcsolódási pontok - szakemberek
- Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat (egészségfejlesztő mentálhigiénikusai)
- Nevelési Tanácsadó (pszicho-fejlesztő pedagógusai)
- ÁNTSZ (egészségvédelmi osztályának munkatársai)
- Rendőrkapitányság (ifjúságvédelmi felelőse)
- Iskolánk orvosa, védőnője.

Módszerek

Az iskolában alkalmazott pedagógiai módszerek tárháza ma már számos lehetőséget biztosít az egészségnevelési program eredményes megvalósítására.

Leghatékonyabbak az aktív cselekvésre készítetők (kirándulás, mozgás, stb.).

A szemléletformálásban segítséget adnak a szakemberek, meghívott előadók.

Figyelemfelkeltő plakátok, a faliújságon témával kapcsolatos cikkek, képek, írások.

Videofilmek, mint az információnyújtás eszközei.

Internet.

Szituációs játékok az önismeret, személyiségfejlesztésben.

Értékelés, újabb célkitűzés, avagy Tervezz - Csináld – Ellenőrizd - Cselekedj – Értékeld!

Kiemelt programonként és legalább egy tanévben egyszer átfogó értékeléssel meggyőződhetünk az egészségnevelés helyzetéről. A programok értékelésénél az ellenőrzés, értékelés klasszikus módszereit lehet alkalmazni vagy megfigyelésen, kérdőíven alapulót. Az elmaradt programokat ne „ideologizáljuk, hanem – ha indokolt pótoljuk.

Újabb célkitűzés

Az értékelés eredményeit és az új információkat és tapasztalatokat is figyelembe vevő módosított célkitűzés, valamint végrehajtás lehetséges.

Belső értékelés célja: a jól bevált eszközök, módszerek, programok fenntartása, a kevésbé beváltak javítása, esetleg elhagyása, illetve az igények figyelembevételével újabbak beépítése, indítása.

A környezet- és egészségvédelem jeles napjai

A természet-környezetvédelem és az egészségügy jeles napjairól a tanórákba beépítve, illetve külön programokat szervezve emlékezhetünk meg és tudatosíthatjuk a jelentőségüket. A nap jellegének megfelelő vetélkedőt, akciót vagy kirándulást szervezhetünk, illetve pályázatot írhatunk ki.

Szeptember 16. Ózon Világnapja

Szeptember 22. Autómentes Nap

Szeptember 23. Takarítási Világnap

Október 1. Habitat Világnap

Október 4. Állatok Világnapja

Október 8. Madárfigyelő Világnap

Október 8. Természeti Katasztrófák Elleni Védekezés Világnapja

Október 10. Lelki Egészség Napja

Október 15. Nemzeti Gyaloglónap

Október 16. Élelmezési Világnap

Október 21. Földünkért Világnap

Október 31. Takarékosági Világnap

November 17. Füstmentes Nap

November 27. Fogyasztásszüneteltetési Nap

December 1. AIDS elleni világnap

December 29. Biodiverzitás Védelmének Napja

Február 2. Vizes Élőhelyek

Március 6. Nemzetközi Energiahatékonyság Nap

Március 22. Víz Világnapja
 Március 23. Meteorológiai Világnap
 Április 3. Csillagászati Világnap
 Április 4. Laboratóriumi Állatok Napja
 Április 7. Egészségügyi Világnap
 Április 22. Föld Napja
 Április 24. Kísérleti Állatok Védelmének Napja
 Május 8. Nemzetközi Vöröskereszt Napja
 Május 10. Madarak és Fák Napja
 Május 15. Állat- és növény szeretet napja (Magyarországon)
 Május 15. Nemzetközi Klímaváltozási Akciónap
 Május 18. Múzeumi Világnap
 Május 24. Európai Nemzeti Parkok Napja
 Május 31. Dohányzásmentes Világnap
 Június 5. Környezetvédelmi Világnap
 Június 8. Óceánok Világnapja
 Június 17. Világnap az Elsivatagosodás Ellen
 Június 21. A Nap Napja
 Június 25. Barlangok Világnapja
 Július 11. Népesedési Világnap
 Augusztus 9. Állatkertek Napja

Akciók – Egy-egy helyi környezeti probléma megoldására vagy jeles napokon szervezünk olyan akciókat, amelyek felhívják a lakóhelyünk közösségének figyelmét egy-egy helyi vagy globális környezeti problémára. Önálló kezdeményezés/ csatlakozás helyi vagy országos környezetvédő szervezetek akcióihoz (pl.: Takarítási világnap, Autómentes nap).

Kiállítások – Iskolánkban nyitott, a nagyközönség által is látogatható környezetvédelmi kiállításokat rendezünk (pl. szemszobrászat, természeti értékeket, helyi problémákat bemutató kiállítás). Jó lehetőség a környező iskolákkal való kapcsolattartásra.

Az iskolaTV különösen alkalmas arra, hogy a környezet- és természetvédő csoportok rendszeresen tartsák a kapcsolatot a teljes diáksággal, beszámoljanak munkájukról, ébren tartsák a környezetvédelem gondolatát, fontosságát.

Média – Fontos, hogy az iskola környezetvédelmi tevékenysége ismert és elismert legyen a helyi, illetve tágabb közösségben. Ezért szoros kapcsolatot tartunk a helyi médiával, és gondoskodunk az érdemi események, feltárt problémák, eredmények megismertetéséről.

Tanulmányi kirándulás – Egy- vagy többnapos tanulmányutat szervezünk egy-egy konkrét téma részletesebb megismerésére, egy-egy terület, táj megismerése céljából. Ellátogatunk kisebb-nagyobb gyerekcsoportokkal tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadsparkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba.

Zöldesítés - A környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolva vagy önálló programként, a szülők illetve az iskola-közel (lakótelep) lakosság megnyerésével cserjék, fák ültetésével szépítjük környezetünket és a zajtól, portól védhetjük szervezetünket.

Különválogató (szelektív) hulladékgyűjtés – A helyi hatóságok bevonásával, szervezzük meg az egész iskolára kiterjedő szelektív hulladékgyűjtést és elkülönített elszállítását legalább a papírhulladék, a szárazelem, fémdoboz, használt étolaj és a szerves hulladék vonatkozásában.

Ezen tevékenység hatásfoka nagy, hiszen jelentős mértékben kihathat a tanuló tágabb környezetére is.

Vetélkedők, tanulmányi versenyek – Az érdeklődő, ambiciózus tanulókat ösztönözzük arra, hogy vegyenek részt helyi, regionális és országos versenyeken.

Városismereti program – A Diákönkormányzattal való együttműködés keretében szervezzünk olyan programokat, amelynek során megismerhetik a gyerekek a szűkebb és tágabb környezet jellemző épületeit, tereit és egyéb objektumait. Az ismereteket vetélkedők, illetve kiállítások formájában lehet még jobban rögzíteni a tanulókkal.

Művészeti csoportok, ünnepségek – Kihasználjuk a művészetek iránti érdeklődést. Néhány problémára próbáljuk ráirányítani a figyelmet a művészet eszközeivel. Irodalmi műsort szervezünk (pl. Föld napja, Víz világnapja). Természetes anyagok felhasználásával készítjük el egy környezetbarát lakóház, porta modelljét. Törekszünk a drámapedagógia korszerű módszereinek alkalmazására is.

Kézműves foglalkozás – A természet adta anyagok (termések, levelek, tollak, csigaházak..) illetve az újrahasznosítható hulladék-anyagok felfelhasználásával különböző díszeket, kompozíciókat készítünk, amelyekből kiállítást vagy vásárt is szervezünk (pl.: Karácsonyi vásár)

Diák Önkormányzati nap – Az iskolai programnak környezet-egészségügyi része is jelen van.

Sportnap/Egészségnap – a szülőkkel összefogva egész naposra is tervezhetjük (szombat) és az egészséges ételek, italok, gyógyhatású készítmények vásárával, táncbemutatókkal, egészségi állapotfelméréssel kötjük össze, melyben a Vöröskereszt is aktív részt vállal.

Napközis szabadidős foglalkozások/ tanulószoba / szakkörök - séta a környéken, termések gyűjtése

DSE szervezések: délutánonként változó évfolyam-összetételben sportversenyek.

Látogatások - állatkertben, múzeumban, botanikus kertben, arborétumban, tanyán, nemzeti parkban, szeméttelen, hulladékégetőnél, szennyvíztisztító telepen, papírgyárban. Ennek során előre megadott szempontsor vagy feladatlap segítségével buzdítjuk a gyerekeket az önálló felfedezésre, az ismeretek önálló feldolgozására.

Előadások – A nagyon jól sikerült környezet-egészségvédelmi tanulói kiselőadásokból, illetve a kiírt pályázatok szóbeli védéséből rendezünk iskolai szintű programot is. A tanulók, tanárok, szülők környezet-egészségügyi nevelésének egyik hasznos módszere amellet, hogy fejleszti a tanulók helyes önértékelését és pozitív megerősítését. Meghívunk ebben a témában jártas szülőket vagy szakembereket, sőt volt tanítványokat is.

Szülői értekezletek: utalás a környezet-egészségvédelem néhány fontos elemére. Szülői fórum: Témák. Egészséges táplálkozás, drogprevenció, lelki egészség, háztartási környezetvédelem.

Az intézmény és jellemzői	Célok	Tevékenység, feladat: (a még megvalósítandók, ill. a folyamatos tevékenységek kiemelése)
---------------------------	-------	--

Nagy forgalom	Közlekedési biztonság növelése A kerékpáros és gyalogos közl. segítése	- „fekvőrendőrök” megléte - közlekedésbiztonsági ismeretek kiemelt tanítása - kerékpárral közlekedők számára
Zaj	Csökkentés	- fák, cserjék ültetése
Légszennyezés	Csökkentés	- zöldesítés az iskola környékén, - gyomtalanítás, parlagfű-irtás
Szemét	Tiszta, egészséges környezet	-szeméttárolók sűrítése - szelektív hulladékgyűjtés, (papír, olaj, fémdoboz, szárazelem) -komposztálás - felvilágosító előadások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről - a környező utak sózása helyett ásványi örlemény használata
Kevés játszótér	A gyerekek mozgásigényének kielégítése	- az iskolai játszótér felszerelésének bővítése, homok cseréje
Az iskolabelső	Tiszta, meghitt környezet	- festések, felújítások, a dekorációhoz falitáblák, - a mellékhelyiségekben szappan, WC papír - dohányzásra külön helyiség kialakítása - portalanítás (atkák-allergia) - gyakori szellőztetés - lábtörlők alkalmazása
Energia-felhasználás	Takarékos fűtés	- gázkazán szabályozása – ha szükséges, nyílászárók javítása, tető javítás szigetelése
Világítás	Egészséges, takarékos	- neonok cseréje energiatakarékos izzókra
Vízfelhasználás	Egészséges ivóvíz, vízfogyasztás csökkentése	- víztakarékos öblítés, csapok karbantartása
Csatorna	A csatorna karbantartása	- biológiai lebontók alkalmazása - ecetsav, mosószóda, borax, szódabikarbóna és egyéb környezetbarát takarítószer alkalmazása
Udvar	Biztonságos aljzat	- az aszfaltozott rész /pálya felújítása
Az iskola eszközellátottsága	A tanítás-nevelés élményközpontúságának növelése, az esztétikai érzék fejlesztése – egészséges személyiség	- a tantermekben okos TV, számítógép - esztétikus dekorációk, falitáblák, szemléltetőanyagok - digitális fényképezőgép, ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár, mediatár

Lelki egészség-lelki nevelés

Tudok szűkölködni és tudok bővelkedni is, egészen be vagyok avatva mindenbe, jóllakásba és éhezésbe, a bővelkedésbe és a nélkülözésbe egyaránt. Mindenre van erőm a Krisztusban, aki

*megerősít engem.
(Filippi ,4,12-13)*

A lelki egészség eszerint azt jelenti, hogy működik lelki immun-rendszerünk: fel tudjuk dolgozni a csalódásokat, a traumákat, a veszteségeket, mindezek nem borítják fel lelki egyensúlyunkat. Más szóval: *békességünk* van akkor is, amikor nincs *nyugalmunk* (Reményik Sándor után szabadon).

A lelki egészség forrása a *kegyelem*: Isten elfogad engem – ezért én is el tudom fogadni magamat gyengeségeimmel, hibáimmal, sérüléseimmel együtt is. Üres szeretet-tankomat is feltölti az Úr jelenléte, ezért nem kell csak magammal foglalkoznom: felszabadultam arra, hogy a másik emberre figyeljek.

Keresztyénnek lenni sokszorosán előnyös állapot.

1. Mennyei polgárjogot nyertünk. „*Nem vagyunk többé idegenek és jövevények, hanem polgártársai a szenteknek és háza népe Istennek*” (Efezus 2,19).
2. Reménységünk az örök élet. Maga Jézus mondja a juhairól (rólunk!): „*Én örök életet adok nekik, és nem vesznek el soha, mert senki sem ragadhatja ki őket az én kezemből*” (János 10,28).
3. Atyánkká lett Isten, testvérünk és barátunk lett Jézus. Az Ő első tanítványi körének vagyunk a lelki leszármazottai, akiket arra tanított, hogy a hatalmas Istent szólítsák bizalmasan *mennyei Atyjuknak* (Máté 6,9), miközben őket *barátainak* nevezte (János 15,13-14).
4. Kaptunk egy baráti közösséget. A keresztyén gyülekezetben megértésre, támogatásra, segítségre számíthatunk, sőt szükség esetén szeretetből fakadó helyreigazításra is. „*Intsétek a télenkedőket, biztassátok a bátoratlanokat, karoljátok fel az erőtlenekeket, legyetek türelmesek mindenkihez*” – írja az apostol, megadva ezzel a közösségi élet sarokpontjait (1Tesszalonika 5,4). Dr. Pálhegyi Ferenc

Ebből kiindulva feladataink:

Tudatosítani a gyerekekkel, hogy:

- Ők Isten gyermekei, ezért
- Gondoskodik róluk
- Szereti őket
- Segít, bátorít, megóv
- Elfogad
- Nem akar rosszat
- A rosszból is jót tud kihozni
- Vele erősebbek vagyunk
- A Mennyországba vár
- A Bibliában válaszol a kérdéseinkre

A Biblia és a Szent Hagyomány alapján a keresztyén életstílus elsajátítása:

- Imádság

- Önreflexió, egészséges énkép
- Kapcsolódás másokhoz
- Közösségi programokon való részvétel
- Templomi szertartások
- Reményteli, pozitív gondolkodás
- Napirend kialakítása
- Lelkiismeretesség
- Testmozgás
- Hasznos hobbi, kikapcsolódás
- Veszélyek felismerése
- Természet szeretete és védelme
- A problémák őszinte megbeszélése
- Biblia olvasás
- Keresztény értékrend ismerete, megtartása

Ezeket a hétkezdő imádságokon, egyházi ünnepeken, lelki napokon, hittanórákon, meghívott előadókon, táborokon, órákon, teremtsévédelmi napokon, családi napokon, osztálykirándulásokon keresztül szeretnénk elérni. Ebben segítenek a papok, lelkészek, pedagógusok, meghívott szakemberek és az iskolapszichológus.

18. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés vagy közösségszervezés a közösségek kezdeményező és cselekvőképességének fejlesztését jelenti, amelyben kulcsszerepe van az egyes iskolai közösségeknek, a pedagógusoknak, mint közösségfejlesztőknek, akiknek bátorító – ösztönző – informáló munkája segítheti, kiegészítheti, megerősítheti a meglévő közösségi formákat, erőforrásokat.

A közösségfejlesztés a Pedagógiai program egyik célkategóriája. Ennek lényege a tevékeny közösség nevelőerejének tudatos, szakszerű kiaknázása az egyéni fejlődés érdekében. Ez egy olyan folyamat, amely aktív, dinamikus kapcsolatot teremt az egyén és a környezete között. E folyamatban alakul ki az egyén és a környezete konkrét, áttekinthető, értelmezhető, átélhető viszonya.

A közösségfejlesztés szintjei

Iskolai közösségek

- tantestület
- alsó tagozat
- felső tagozat
- szakmai munkaközösségek
- évfolyamközösségek
- osztályközösségek
- szakkörök
- csoportok

Az iskolaközösség

Minden gyerek az iskolaközösség teljes jogú tagja. Mint iskolapolgár, egyaránt élhet az iskolai demokrácia közvetlen és közvetett eszközeivel.

A közvetlen demokrácia alapját a szólás joga képezi. A gyerekek az iskolai élet minden kérdésében javaslatot tehetnek, megfogalmazhatják kérdéseiket és elmondhatják kritikai megjegyzéseiket. Vélekedésüket az iskola tiszteletben tartja, toleránsan fogadja és azokra válaszokat ad.

Az iskolavezetést, a tanárokat, az intézmény valamennyi dolgozóját – a tanórán kívüli időszakban – bármikor megkereshetik mondanivalójukkal.

A közvetlen demokrácia intézményi fóruma az évenként két alkalommal tartott diákfórum. Ezeken a gyermekközösségi fórumokon:

- mondhatják el az iskola egyes tevékenységirányaival kapcsolatos észrevételeiket, javaslataikat,
- valamint választ kaphatnak kérdéseikre.

Az iskola igazgatója, a diákönkormányzat vezetője nyújt tájékoztatást számukra, amennyiben a téma személyiségi jogokat nem sért.

Az osztályközösség

Az azonos évfolyamra járó és közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak.

Az osztályközösség diákjai a tanórák túlnyomó részét közösen látogatják az órarend szerint. Az osztályközösségnek az osztály „diákönkormányzata” a legkisebb egysége. Mint ilyen, közvetlenül megválasztja tisztségviselőit, képviselőjét delegálja a diáktanácsba. Ez a személy összekötő szerepet tölt be az osztályközösség és a diákönkormányzat között. Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető az osztályfőnök áll.

Az osztályfőnöki órán tett felvetéseket az osztályfőnök továbbítja a megfelelő helyre s a kapott információkat közli a tanulókkal.

Humán tényezők az iskolában – tantestület

A nevelőtestület, a nevelési-oktatási intézmény pedagógusainak közössége, nevelési- és oktatási kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve.

Az iskola fontos feladatának tekinti a humán tényezők kedvező alakítását. Csak *nyugodt légkörben* dolgozó, helyzetével megelégedett pedagógus képes maradéktalanul a *minőségi munkavégzésre* koncentrálni. A pedagógus munkájának lényege az, hogy tudását átadva és a tanítványaiban rejlő képességeket kibontakoztatva hozzásegítse őket az értékeket és javakat teremtő élethez.

Tantestületünk tisztában van azzal, hogy nevelése csak akkor lehet eredményes, ha rendelkezik az alábbi *személyiségjegyekkel*:

- emberszeretet,
- lelkiismeretesség,
- türelem,
- empátia,
- önérzetesség,
- a másság elfogadása,
- áldozatkészség,
- emberismeret, önkontroll,

- kreativitás,
- flexibilitás,
- originalitás,
- felelősségvállalás.

A jövőben fontosnak tartjuk a tanári *önmegvalósítási* szándékok ösztönzését. Igyekszünk elkerülni az erőn felüli teljesítménykényszer és tartós stressz hatásokat.

A *kedvező iskolai légkör* alapjának az egyén sikerességét, a munkahelyi azonosságtudatot és a dolgozók közös siker érdekében végzett együttműködést tartjuk.

19. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

Feladatai a pedagógusokra vonatkozó általános munkaköri feladatokon túlmenően a következők:

- Az általa tanított tantárgyra tematikus, éves tanmenetet készít, az új tankönyvek alapján, illetve a követelményeket figyelembe véve.
- A tanítási órákra felkészül, az írásbeliség a kezdő nevelőknél kötelező.
- A taneszközöket a munkaközösség-vezetőktől beszerzi, egy tanévre átveszi, majd tanév végén elszámol azokkal.
- Az általa átvett eszközöket megőrzi, hiány esetén anyagi felelősséggel tartozik.
- Írásbeli munkájára gondot fordít.
- A tanulók számára a témazáró dolgozatot előre jelzi.
- A tanulók füzetét számonkérés alkalmával láttamozza és jelzi az esetleges hiányokat.
- Félévenként minden füzetet ellenőriz (helyesírás javítás minden tárgyból kötelező).
- A házi feladatot közösen javítja a tanulókkal és értékeli.
- Ügyeletet, helyettesítést vállal és megbízott feladatát ellátja.
- Személyi adataiban történt változást (név, lakcím, telefonszám, e-mail cím) az igazgatónak azonnal jelenti.
- Távolmaradása esetén időben, előre értesíti az igazgatót és gondoskodik, arról, hogy a tanmenet, a tankönyv a helyettesítő nevelő rendelkezésére álljon.
- Az iskolai rendezvényeken a részvétel kötelező.
- A tanítási időn kívül a tanév programjának megfelelően szakmai tanácskozáson, értekezleteken részt vesz.
- A nevelői házirend betartása kötelező, vétség esetén fegyelmi eljárás kezdeményezhető.
- Oktató - nevelő tevékenysége során ellátja a tehetséggondozás, tehetség-kiválasztás valamint a felzárkóztatás feladatát, tevékenységét.
- Az általános iskolák számára meghirdetett versenyekre felhívja a tanulók figyelmét, s a munkaközösség megbízásának értelmében részt vesz a diákok jelentkezésének, felkészülésének megszervezésében, az iskolai fordulók lebonyolításában.
- A fentiekén kívül elvégzi azokat a feladatokat, amelyekkel az igazgató vagy helyettes megbízza.

Egyéb tevékenységek

- Folyamatos megbeszélés az osztályfőnökkel, illetve osztályban tanító nevelőkkel, szaktanárokkal,
- szülői értekezleten való részvétel,

- együttműködés a kulturális intézményekkel (mozi-, színház, múzeumlátogatás, könyvtári foglalkozás),
- adminisztrációs munkák pontos elvégzése.

- A számonkérés bejelentésének határideje

Témazáró dolgozat előtt 1 héttel szóban

- Az érdemjegyek beírásának határideje a KRÉTA rendszerben

A szerzés idejének hetében, témazáró dolgozatok esetében 10 munkanapon belül.

- Az érdemjegyek tantárgyankénti havi darabszáma a KRÉTA rendszerben

fél évente arányosan:

heti 1 ó min. 3db, heti 2 ó 3db, heti 3 ó 4db, heti 4 ó 5db, heti 5 ó 6db,

heti 6 ó 7db, heti 7 ó 8db

- Az órai tananyag rögzítésének határideje a KRÉTA rendszerben

Az adott tanítási napon

- A házi feladatok rögzítésének határideje a KRÉTA rendszerben

A tanulók önállóságának fejlesztése érdekében a házi feladatot nem rögzítjük a KRÉTA felületén.

- A hiányzások rögzítésének határideje a KRÉTA rendszerben

Az adott tanítási napon /2011. évi CXCV. tv. 54.§ (1) /

- Az igazolások rögzítésének határideje a KRÉTA rendszerben

8 nap/ a betegséget követő első tanítási napon

- A hiányzó tanulók esetében a pótdolgozatok megírásának rendje

Az alsó tagozaton 1 hét gyakorlást követően, a felsőben egyeztetve a szaktanárral.

- A hiányzó feladatok pótlásának a rendje

Folyamatosan

Keresztény iskolánk osztályfőnöki óráinak döntő szerepe van abban, hogy gyermekeinkben megszülessék a **hit** és a **tudás**, valamint a hit és az **élet szintézise**.

Az osztályfőnök személyes példamutatása, valamint színvonalas nevelő munkájának **alapja a résztvevők személyes találkozása az evangélium Krisztusával**, amiből személyes öröm és hivatástudat fakad, s ebből következik az egyéni és közerkölcs.

Az osztályfőnököt az intézményvezető bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a pedagógiai alkalmasságát és a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Minden osztályfőnök sajátos feladata

- Valóság-alapú és ugyanakkor **személyes világkép és világnézet** kialakításának tapintatos segítése.
- A személyiség kibontakozásának segítése, az **önnevelés, a jellemformálás** fontosságának bemutatása, segítségnyújtás ebben.
- A helyes önismeretre építő **hivatal-keresés** támogatása.
- Tudatosan vállalt **keresztény életvitel** kialakítása: munka, pihenés, ünneplés harmóniája.
- A másokért vállalt és általában a **felelősség** kialakítása, segítségnyújtás a közösségi emberré formálódásban.
- Tapasztalja meg és tudatosodjon benne, hogy a közösségnek milyen nélkülözhetetlen szerepe van jelleme alakulásában.
- Tanuljon meg eligazodni az **emberi kapcsolatok világában** és **legyen nyitott nagyobb közösségek felé is** (iskola, plébánia, nemzeti és világegyház, ill. a társadalom).
- A közösségben – reális önismeretre építve **keresse és találja meg a helyét**. Tanuljon meg engedelmeskedni, alkalmazkodni, ha vezetésre termett, ezt szolgálatnak tekinteni és kerülje el a karrierizmus kísértéseit.

- A közös imádság, szentmisék, lelkigyakorlatok, keresztény módon megélt iskolai táborok által a **vallás** közösségformáló erejének tudatosítása.
- A tanulóiban fejlődjön ki a **nemzeti azonosságtudat**, hazánkhoz és az Európához tartozás tudata, valamint ismerjék és becsüljék meg más népek hagyományait, kultúráját, szokásait és életmódját, illetve az emberiség közös problémáit is.

Legfontosabb feladataink röviden tehát

- értékközvetítés – emberi méltóság, hivatás, esztétika,
- a szív nevelése – a szív az értékrend központja a Biblia szerint!
- az érzelmek elfogadása és helyes kezelése,
- az akarat nevelése – felelősségtudat, helyesen használt szabadság,
- helyes értékrend nevelése - a plurális, szekularizálódó világban keresztényként élni.

Az osztályfőnökkel szembeni elvárások

- Minden osztályfőnök példamutató, keresztény erkölcsös életével nevel elsősorban.
- Az év elején, a munkaközösség által előírt formában elkészített saját tanmenete által végzi osztályfőnöki tevékenységét.
- Mulasztások igazolása, összesítése, dicséret, büntetés adása, bejegyzése naplóba.
- Az anyakönyvet megnyitja és vezeti, a tanév végi adatok egyezését két összeolvasó nevelő segítségével ellenőrzik és az egyezést aláírásukkal igazolják.
- Kiállítja a bizonyítványt.
- Koordinálja a továbbtanulást.
- Kapcsolatot tart az osztályban tanító nevelőkkel, esetleg hospitál.
- Gondoskodik a jó képességűek tehetséggondozásáról a tanulási nehézségekkel küzdők felzárkóztatásáról.
- Osztályban felméri a hátrányos, potenciálisan veszélyeztetett, veszélyeztetett helyzetű tanulókat, ifjúságvédelmi feladatokat lát el.
- Engedélyt adhat tanulóinak indokolt esetben a távolmaradásra.
- Javaslatot tesz félévkor és év végén tanulóinak magatartás és szorgalom érdemjegyére, melyet az ott tanító nevelőkkel megbeszél.
- Feladatait pedagógus munkája mellett látja el.
- Munkaidejének beosztását és feladatának módosítását az igazgató gyakorolja.
- Teljesítmény értékelés módszere: éves és féléves beszámoló nevelőtestületi ülésén.
- Alkalmasszerűen ellenőrzi a délutáni foglalkozások látogatottságát.
- Hospitál és szakmai kérdésekben konzultál a szakos tanárokkal.
- Külön feljegyzési naplót vezet minden tanulóról, ahol fejlődését, elért eredményeit vezeti.
- Lehetőség szerint közös táborozáson vesz részt osztályával.
- Szervezi, irányítja, ellenőrzi a különböző fakultációs programok látogatottságát, különböző kulturális és egyéb programokat szervez.
- Szervezi, irányítja csoportján belül az egyéni érdeklődésnek megfelelően a tantárgy – orientációt.
- Segíti, irányítja, támogatja osztályközösségének mindennapjait.
- Az osztály életének szervezése során kialakítja a demokratikus keresztény értékrendet, fejleszti az ehhez szükséges képességeket.
- Az első osztályfőnöki órán ismerteti a Házirendet, valamint lehetőséget ad, hogy demokratikus úton megválassza az osztály a két főből álló diák-önkormányzati vezetőket.

- Rendszeresen segíti a DÖK munkáját.
- Osztályfőnöki munkájában hangsúlyosan szerepel a közösségfejlesztés és az egyéni bánásmód, a személyiségfejlesztés.
- Kialakítja a gyerekek reális önértékelés igényét, segíti a helyes önkép formálódását.
- Havonta, az osztállyal együtt értékeli a tanulók tanulmányi munkáját, magatartását és szorgalmát.
- Minden lehetőséget megragad a dicséretre, de ha kell a nevelés érdekében fegyelmeznie is kell.
- Betartja és betartatja az iskola Házi rendjét.
- Felkészíti és elkíséri osztályát iskolai-, egyházi, közösségi és városi ünnepekre és rendezvényekre, ott megköveteli a megfelelő viselkedési normák betartását.
- Segíti a házi orvosi szolgálat tevékenységét.
- Biztosítja és betartatja az osztály rendjét, tisztaságát, felügyeli az iskola értékeinek megőrzését, megvédését.
- Ellenőrzi a folyosói szekrények állapotát, a váltócipő és a tisztasági csomag meglétét.
- A gyerekek véleményét figyelembe véve kijelöli osztálya heti teendőit és fokozott figyelemmel kíséri azokat.
- Ha szükséges, látogatja az osztálya tanítási óráit, tanórán kívüli foglalkozásait.
- Napi kapcsolatban áll az osztályában tanító pedagógusokkal, az esetleges észrevételeket orvosolja.
- Közreműködik a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények feltárásában, megszüntetésében, ennek érdekében szoros együttműködésben dolgozik a gyermekvédelmi-felelőssel, és ha indokolt, a gyermek érdekét szolgáló esetben együtt mennek családot látogatni.
- A gyermek kritikus helyzete esetén a gyermekvédelmi-felelős segítségével kérheti külső szervezet segítségét.
- Rendszeresen és pontosan vezeti az osztályfőnöki adminisztrációkat: osztálynapló vezetése, anyakönyvek, bizonyítványok megírása, statisztikák kitöltése és más egyéb osztályfőnöki adminisztrációk vezetése.
- Évente legalább három lakalommal szülői értekezletet, a munkatervnek megfelelően fogadóórákat tart. Minden pedagógusnak egyéni heti fogadó ideje is van. Probléma esetén az igazgatóval való előzetes egyeztetés után rendkívüli szülőértekezlet összehívását is kezdeményezi.
- Megismerteti az első szülői értekezleten a szülőkkel a gyermekeket érintő nevelési elképzeléseit, az iskola programját és a Házi rendjét.
- Gondoskodik az osztály szülői képviseléről /SZMK/, közvetíti az osztály szülei és az iskolavezetés között.
- Megszervezi az arra vállalkozó és alkalmas szülők részvételét a szabadidős programokat, kirándulásokat
- Részt vesz az alapítvány támogatásának szervezésében.
- Elviszi osztályát az aktuális városi kiállításokra, ünnepekre, kulturális rendezvényekre.
- Az intézmény valamennyi osztályfőnöke erkölcsi és jogi felelősséget vállal a rábízott tanulók személyes biztonságáért, kulturált, keresztény viselkedés betartatásáért, személyiségük fejlesztéséért. Az osztályok osztályfőnökei a tudomásukra jutott tanulókkal és szüleikkel kapcsolatos személyes információkat, a titoktartás elve alapján kötelesek kezelni.

Alsó tagozatos oktatás

Ebéd: ütemezés és a tantárgyfelosztás lehetősége szerint. A tanítási órák és egyéb foglalkozások 16.10-ig tartanak.

Tanítási órák:

8.00 – 8.45
9.00 – 9.45
9.55 – 10.40
10.55 – 11.40
11.50 – 12.35

12.45 – 13.30
13.40 – 14.25
14.35 – 15.20
15.25 – 16.10

Tanulószoza (felső tagozat):

14.00 – 14.45
15.00 – 15.45

20. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A közvetlen demokrácia gyakorlásának fóruma.

A köznevelési törvény §-ai rendelkeznek a tanulóközösséget és a diákönkormányzatot érintő kérdésekben. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

A diákönkormányzat a mátészalkai iskolában 1989-ben, a pátyodi iskolában 1994-ben alakult meg, s azóta hagyománnyá szilárdultak különböző szintű szervei és fórumai, miközben napjainkban is új szervezeti elemekkel gyarapszik.

A diáktanácsok működésükkel és észrevételeikkel hasznos formálói az iskola mindennapi életének.

A diákönkormányzat véleményét a nevelőtestületi értekezleten, SZMK- gyűléseken a diákönkormányzatot segítő tanár képviseli, akit a pedagógusok javaslata alapján a nevelőtestület és az iskolai diákönkormányzat vezetőségének egyetértésével az igazgató bízik meg.

A diákönkormányzat működési rendjében érvényesíti mindazokat az értékeket és viselkedési technikákat, amelyeket az iskola értékrendszerében kívánatosnak tart.

Szervezeti rendje az iskola egész tevékenységi rendszerét lefedi.

Működése egyaránt kiterjed a rend, a fegyelem megtartására, az információáramlás szervezésére, a különböző versenyek lebonyolítására, és az egyes tevékenységi irányok működésében való részvételre, a tanulói ügyeletre, munkaakciókra.

Felvállalja az egyes iskolai rendezvények önálló megszervezését.

„Az önkormányzat egy-egy közösségének az a joga, hogy ügyeit önállóan intézze. Ezzel a joggal jól élni csak olyan közösség tud, amelynek tagjaiban van elkötelezettség a vállalt ügy iránt, és a tagok tudják, hogy a jog és a kötelesség egymástól soha el nem választhatóak.”

Tanulóink beiratkozásukkal tagjai lettek egy kialakult szokásokkal, belső szabályokkal működő közösségnek. E szabályok megismerése és betartása biztosítja számukra a nyugodt munkavégzéshez szükséges környezetet.

Az együtt dolgozás, az egymással való kapcsolatok megkövetelik mindenkitől a másik jogainak tiszteletben tartását.

Az iskolákra jellemző jogosultságokat és az ezekből fakadó kötelezettségeket az SZMSZ-ben és a Házirendben gyűjtöttük össze.

21. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

A nevelés-oktatás, a szocializációs folyamatok vezérlése, a személyiségformálás sokkal eredményesebbé válhat, ha a pedagógusok a szülőkkel „szakértő” kapcsolatot tudnak kialakítani, és a velük való együttműködés során igazi „diszkrécióra” törekszenek.

A szülők részvételének és jogosítványainak szabályozása a gyermekeik iskolai életére vonatkozóan

A gyermek nevelésének két fő színterén, az iskolában és a családban összhangot, egységet kell teremteni a közös cél érdekében. Alapvető értéknek tartjuk a szülőkkel való harmonikus, jó kapcsolat kialakítását, ápolását. A tanár – szülő kapcsolatnak a kölcsönös bizalmon, őszinteségen, megértésen kell alapulnia. Pedagógiai programunkat a szülőkkel, mint iskolahasználókkal egyetértésben tudjuk megvalósítani. Ennek érdekében: Tájékoztatni kell a szülőket az iskola nevelési céljairól, feladatairól, az alkalmazott módszerekről.

A Pedagógiai programunkat a szülők és tanulók szabadon megtekinthetik iskolánk honlapján (www.moriczmsz.hu/Iskolánkról/Dokumentumok)

Ugyanakkor az iskolának mindezekről ismernie kell a szülők véleményét.

Alkalmat kell biztosítani a szülőknek, hogy az iskolai közélet tevékeny résztvevői, közreműködői és segítői lehessenek.

Iskolánk nagy gondot fordít arra, hogy a szülők időben, alaposan informálódjanak intézményünk életéről, működéséről. Ezt segíti az a tájékoztató kiadványunk, amelyből megismerhetik az iskola történetét, az integrált komplex tehetségfejlesztést, a választható idegen nyelvet, valamint a művészeti, szabadidős és sporttevékenység területeit.

A közvetlen információcsere fórumai iskolánkban

A város, a község, és a beiskolázási körzet óvodáiba eljuttatjuk iskolánkat bemutató kiadványainkat.

A városi tv-kben, valamint a városi helyi lapokban mutatkozik be iskolánk.

Nyílt napokra invitáljuk a leendő első osztályosokat és szüleiket, ahol megismerhetik leendő tanítójukat, az iskolát, az osztálytermet, a tanítási óra hangulatát.

A szülők tájékoztatásának formái

Szóbeli:

- iskolai illetve osztálybeli szülői értekezletek, fogadóórák, fogadó idők,
- családlátogatás, (szükség szerint) egyéni tanácsadás, segítségnyújtás, telefonon történő tájékoztatás.

Írásbeli:

- KRÉTA felülete, e-napló, iskolai hirdetőtáblák, tájékoztató szórólapok, iskolai kiadványok, iskolaújság, honlap, Facebook, média, internet.

Hatékonyan az együttműködés, ha a gyerekek nevelésére figyelmet fordító szülők nagy érdeklődést mutatnak az iskola szolgáltatásai és rendezvényei iránt.

A problémás gyerekek szüleivel a kapcsolatsegítő szándékú és elfogadó.

Célunk hogy a szülők azt érezzék, hogy gyermeküket a pedagógus szereti jó és rossz tulajdonságaival együtt.

A kapcsolat sokrétű és változatos

Az iskola évente három szülői értekezletet tart, melyet az osztályfőnök vezet. Idejét, témáját az éves munkaterv tartalmazza.

Rendkívüli szülői értekezletet – a felmerülő problémák megoldására – az osztályfőnök és az SZMK elnöke az igazgatóval egyeztetve hívhat össze.

Iskolánk a 7. és 8. osztályos tanulóknak és a szüleiknek pályaválasztási fórumot tart.

Fogadóórát az éves munkatervben meghatározottak szerint tartunk, a munkatervben meghatározott időpontban.

Minden tanévben több alkalommal nyílt napokat szervezünk.

Kulturális és egyházi rendezvényeket, ünnepségeket szervezünk.

Ösztönözzük a tanulókat, szülőket, hozzátartozókat, hogy minél többen vegyenek részt az iskolai megmozdulásokon (rendezvények, kirándulás, táborozás stb.).

Szülői és képviselői formák

Az iskola működését iskolai szülői munkaközösség (SZMK) segíti. Az SZMK-ba minden osztály a szeptemberi szülői értekezleten két képviselőt választ és delegál, akik a mindennapi kapcsolattartást biztosítják. A választmányi tagok megbízatása visszavonásig érvényes, és évente megerősítik.

Az SZMK-t a nevelőtestületből választott 2 tanárelnök segíti. Éves ütemterv alapján dolgoznak.

Az alábbi területen tevékenykedhetnek:

- a „6 –os Iskoláért” Oktatási - Nevelési Alapítvány támogatásában,
- a pátyodi Jótékonyági est megszervezésében
- az iskola eszközparkjának gazdagításában,
- az iskola esztétikai arculatának alakításában,
- rendezvények szervezésében, megvalósításában.

Formái:

- pénzadomány,
- tárgyi támogatás,
- szellemi és társadalmi munka.

Az iskola működésében közvetlenül megjelenő szülői szerepek

A szülő, mint a szolgáltatás megrendelője kérheti:

- az ifjúságvédelem segítségét,
- a tanulószobai ellátást,
- a nem kötelező, tanórán kívüli foglalkozásokon való részvételt.

Tantestületünk megpróbálja személyes emberi tulajdonságait, pedagógiai – nevelési - oktatási teljesítményeit olyan fokra fejleszteni, hogy elismerésre méltóak legyünk. Élvezzük tanítványaink és szüleik megbecsülését, tiszteletét. *„Hiszen az elismerést nem kiharcolni, hanem kiérdemelni kell.”*

Az iskola kapcsolatrendszere

Iskolánk katolikus és specifikus identitásának megőrzése, erősítése és hatékony képviselete társadalmunkban csak szűkebb és tágabb környezetünkkel való sokoldalú kapcsolattartás révén valósítható meg.

Fenntartónkkal, a Nyíregyházi Egyházmegyével, apostoli kormányzójával és képviselőjével, oktatási referensével fontosnak tartjuk az élő kapcsolat ápolását.

A Nyíregyházi Egyházmegye Gazdasági Hivatalával napi jó munkakapcsolatban állunk.

A mátészalkai Görögkatolikus Egyházközséggel, valamint a városkörnyéki görögkatolikus egyházközségekkel kölcsönös kapcsolattartásra törekszünk. Mivel tanulóink között más felekezetűek is vannak, kapcsolatot tartunk a területileg illetékes Római katolikus Egyházközség és a Református Egyházközség vezetőivel és iskolánkban tanító hitoktatóival is. A tanulókkal rendezett találkozások az ökumené szellemét erősítik.

De versenyeken is rendszeresen összemérik diákjaink képességeiket, tudásukat.

A Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet szervezésében nevelő-testületünk részt vesz a szakmai és lelki továbbképzéseken. Az Intézet munkatársai segítenek bennünket szakmai és gazdasági tanácsadással is.

A Községi- Városi- és Megyei Önkormányzattal, valamint a Megyei Pedagógiai Intézettel jó a kapcsolatunk.

Városunk egyházi és önkormányzati/ Pátyod kistérségi iskoláival alkalmi kapcsolatokat ápolunk: sport- és szellemi vetélkedőkön való találkozás, más iskolák által meghirdetett versenyeken való részvétel, ezen iskolák meghívása a „Móricz napok” és az „Antall – hét” versenyekre.

Tanulóink rendszeresen részt vesznek a középiskolák felkészítő tanfolyamain és versenyein. Az osztályfőnökök és a pályaválasztási felelős nyílt napokra irányítják őket, szüleiket pedig szülői értekezletekre, hogy jobban megismerjék a középiskolákat.

Iskolánk megfelelő mérlegelés után tartós és folyamatos kapcsolatok kiépítésére törekszik több társadalmi szervezettel (Mátészalka, Csenger, Nyíregyháza).

Nevelőmunkánk támasza a Szülői Közösség. A szülők segítenek rendezvényeink szervezésében és lebonyolításában.

Az iskola alapítványa segíti az iskola kulturális és sportrendezvényeit, támogatja a tehetséges és szociálisan hátrányos helyzetű tanulókat, segíti intézményünk infrastrukturális fejlesztését.

A kapcsolatok rendszerében sajátos helyet foglal el a tömegkommunikációval való kapcsolatrendszerünk: sajtó, a rádió, és további média. Segítenek céljaink, iskolánk tevékenységrendszerének széleskörű megismertetésében.

Rendszeres a kapcsolatunk a Szentpétery Zsigmond Művelődési Központ és Színház dolgozóival, művészeivel és a Nyíregyházi Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár dolgozóival.

Az iskola kapcsolatrendszerét a nyitottságra törekvés jellemzi. A *kül- és belföldi* kapcsolatok az iskola, illetve a tanulóifjúság érdekeit szolgálják. A mai iskolának érdeke, minden olyan nevelési erővel együttműködni, akik – az alkotmányos jogokat tiszteletben tartva – a gyerekek érdekeinek képviseletét felvállalják. Az *óvodákkal, iskolákkal* és a *szülői házzal* jó együttműködést alakítottunk ki. Tudatosan ápoljuk a szakmai kapcsolatot a különböző műhelyekkel.

Folyamatos és gyümölcsöző az együttműködés

A Magyar Tehetséggondozó Társasággal,
MPKKI,
Debreceni Egyetem Pedagógiai - Pszichológiai Intézettel,
Mátészalka város oktatási és közművelődési intézményeivel,
A vallási felekezetek képviselőivel,
A város és a pátyodi térség középfokú intézményeivel,
Kapcsolat a médiával,
Társintézményekkel,
Szatmári Kistérségi Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények
Gyermekegészségügyi Szolgálatával,
Szabolcs – Szatmár – Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mátészalkai Tagintézményével.
A fenntartóval korrekt kapcsolatokra törekszünk. A kölcsönös bizalom jegyében működünk együtt. Biztosítja számunkra a szakmai önállóságot.

22. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól, az 51. § (7) bekezdésében meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén - legfeljebb kettő tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az elégtelen év végi osztályzat kijavítását célzó javítóvizsga lehetőségét a jogszabály függővé teszi attól, hogy a tanuló a tanév végén hány tantárgyból bukott meg. Ha az elégtelen osztályzatok száma meghaladja a kettőt, a tanuló a nevelőtestület engedélyével tehet javítóvizsgát,
- az osztályozó vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban tehet.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Magántanulók vizsgáztatásának rendje:

Magántanuló az, aki, egészségügyi okok, vagy szülői (gyám/nevelőszülői) kérelem alapján OH engedéllyel mentesített a mindennapi iskolába járás alól. A törvényi előírásnak megfelelően – felkészítés után- évi 2 alkalommal I. félév végén januárban és évvégén júniusban vizsgát tesznek.

Egyéni munkarend szerint tanuló vizsgáztatásának rendje:

Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. Az egyéni munkarenddel rendelkezőt - az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével - az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Azonban valamennyi

tantárgyból osztályozó vizsgát köteles tenni. Az egyéni munkarend nem mentesíti a tanulót egyetlen tantárgy tanulmányi követelményeinek teljesítése alól sem.

Ezen időszak alatt

- a tanuló mentesül a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól; felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel;
- a sajátos nevelési igényére (SNI) tekintettel egyéni munkarendű tanuló, vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM), erre tekintettel egyéni munkarendű tanuló iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola köteles gondoskodni;
- a tartós betegsége tekintettel egyéni munkarendben tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról az iskola köteles gondoskodni;
- a tanuló az iskola igazgatójának előzetes engedélyével részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon;
- a tanuló kérelemre, az iskola igazgatójának engedélyével felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásokra;
- az iskolában az egyéni munkarendben tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához az iskolában osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból az iskola pedagógiai programjában foglaltak szerint;
- a külföldi tartózkodásra tekintettel egyéni munkarendben tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

Értesítési időpontok

Az osztályozó vizsga előtt 1 héttel.

Tematika küldésének időpontja: szeptember, január

Felkészítésért felelős személy(ek): szaktanárok, osztályfőnökök

Vizsgáztatásért felelős személy: az osztályozó vizsga lebonyolításáért felelős nevelő

Vizsga típusa: Írásbeli (feladatlapok kitöltése) és/vagy szóbeli vizsga.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozóvizsgákra*,
- *különbözeti vizsgákra*,
- *javítóvizsgákra* vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Vizsgaidőszakok

javítóvizsga: augusztus 15. – augusztus 31. között

osztályozó vizsga: a tanév helyi rendjében meghatározott két időszakban; a félév és az adott tanév lezárása előtt.

A vizsgák helye, ideje

A vizsgák az iskola épületében az igazgató által kijelölt vizsgatermekben és időpontokban zajlanak.

A vizsgát vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság az iskola pedagógusaiból áll.

A vizsgák tantárgyankénti követelményrendszere megegyezik a helyi tanterv követelményrendszerével.

- alsó tagozat
- felső tagozat
- kéttannyelvű képzés
- emelt szintű képzés

A vizsgák tartalmi része igazodik a köznevelési törvény tantervi követelményeihez, amelyet minden év október 31-ig postázzuk az érintett tanulóknak.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem		SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	

Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

23. Felvétel, átvétel helyi szabályai

Intézményünkbe felvételi vizsga nincs. Minden növendéket felvesszünk, aki az intézményi szabályokat, a katolikus életvitel szabályait betartja /lásd: A tanuló átvételének szabályai című fejezetet/.

A Házirend előírásai a tanulóközösség minden tagjára kötelezőek, megtartásukért mindenki felelős. Tanulóink egymás közti viselkedését baráti jóindulat jellemezze! Egymáshoz megbecsüléssel szóljanak, fiatalabb társaiknak adjanak jó példát! A felnőttek iránt - iskolán kívül is - udvariasak, előzékenyek legyenek!

A rendelet a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvei alapján a két tanítási nyelvű iskolaoktatásra vonatkozó szabályozott időkeretről az iskola köteles tájékoztatni a szülőket és a jelentkezőket a beiratkozás előtt.

Belépés az iskola első évfolyamára - feltételek

Legalább hatéves életkor.

Lelkészi ajánlás / a szülő vállalja, hogy gyermekét a beiskolázást követő két éven belül megkereszteli/.

A beiskolázást az igazgató a fenntartóval egyeztetve végzi. A tanulók felvételéről az igazgató dönt.

Beiskolázásunkat nem köti körzethatár

A beiratkozás módja:

A szükséges iratok, dokumentumok: a gyermek születési anyakönyvi kivonata, lakcímkártya, keresztlevele, lelkészi ajánlás.

Belépés a felsőbb évfolyamokra

Tanulót tanév közben csak indokolt esetben veszünk fel.

Feltételei: A szülő és gyermeke elfogadja intézményünk nevelési elveit, szabályait, betartja és betartatja intézményünk Pedagógiai programját, Házirendjét, nem folyt ellene fegyelmi eljárás. Tanév közben az újonnan jött gyerekeknek is lelkipásztori ajánlást kell, hozzanak. Amennyiben 3 napos próbaidőtartam alatt nem sikerült beilleszkednie a tanulónak, a szülő visszaviszi a területileg illetékes iskolába.

Az átadó iskola elbocsátója: "Értesítés iskolaváltoztatásról".

Érvényes iskolai bizonyítvány.

A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást.

Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. A felvételtől az osztályfőnök bevonásával az iskolavezetés dönt.

Átlépés évfolyamon belül másik osztályba: Csak nagyon indokolt esetben, és ha van párhuzamos osztály: - szülői kérésre, - fegyelmi döntésként, ha a gyermek érdeke és a közösség harmóniája megkívánja.

Kilépés, a tanulói jogviszony megszüntetése

Az általános iskolai tanulmányok bejezése előtt:

Más iskolába való távozáskor a tanuló mindaddig nyilvántartásunkban marad, amíg a fogadó iskola az „Értesítés beiratkozásról” című nyomtatvánnyal érkezését vissza nem igazolja. Intézményi Házi rend súlyos megsértése esetén és a fegyelmi tárgyalás eredményeként tanulmányait intézményünkben nem folytathatja.

Az általános iskolai tanulmányok befejezésekor:

A 8. évfolyam elvégzése után átlépés négyosztályos gimnáziumi képzésbe, vagy a szakgimnázium és szakképző intézmény 9. évfolyamára. Az átlépés feltétele - sikeres felvételi vizsga a választott intézményben - a felvétel visszaigazolása - sikeres tanévvégi bizonyítvány.

Az iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után (szükséges dokumentumok) további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat. A további felvételi kérelmekről az intézmény pedagógiai programjában foglaltak szerint történik döntés.

24. Az elsősegély- nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegélynyújtás-oktatás helye gyermekkorban

A mindennapok során számos alkalommal találkozunk potenciális veszélyforrással, mely akár súlyosan károsíthatja egészségünket. Nem csupán a sérüléssel járó balesetek tartoznak ide, hanem a szervezetünkben hirtelen kialakuló változások, melyek gyors lefolyásukkal jelentenek fokozott veszélyt az emberre. Súlyos állapotú beteg esetében rendkívül lényeges az ellátást megkezdők gyorsasága és hatékonysága. Késlekedés esetén csökken a beteg túlélési esélye, illetve nő a maradandó egészségkárosodás valószínűsége. Megoldhatatlan azonban, hogy ilyen esetben a szaksegítség azonnal a helyszínen legyen, így az első észlelő szerepe kulcsfontosságú.

Az elsősegélynyújtás olyan beavatkozás, melyet hirtelen egészségkárosodás esetén annak elhárítása, vagy a további állapotromlás megakadályozása érdekében végez az észlelő személy. Legfontosabb szerepe, hogy helyes alkalmazásával lehetővé válik az idővesztés minimálisra csökkentése, mely a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele.

A felnőtt személyek elsősegélynyújtó motiváltsága magas, de tudásszintje alacsony, teljesítőképesége esetleges, továbbképzésre való hajlandóságuk alacsony. Az elsősegélynyújtás gyermekkorban történő oktatása a későbbi elfogadható tudás alapja lehet. Hajlandóság kialakításának egyik eszköze lehet gyermekkorban megkezdett oktatás.

A foglalkozások keretében a 6 és 14 év közötti gyermekek részére a következők elsajátítása válik lehetővé:

- telefonon történő segítségkérés és a vészhelyzettel kapcsolatos kérdések helyes megválaszolása
- stabil oldalfekvés és egyéb elsősegély-technikák
- kisebb sebek ellátása, kötözése
- közlekedésbiztonság
- veszélyes gyógyszerek és mérgező növények.

A biológia tanár és az iskolai védőnő segítségével a következő a tematika:

1. foglalkozás: az emberi test és működése, az eszmélet és a légzés vizsgálata, értékelése
2. foglalkozás: sebek, vérzések, és ellátásuk
3. foglalkozás: eszméletlenség, átjárható légút biztosítása, stabil oldalfekvés
4. foglalkozás: helyes viselkedés baleseti szituációban; mentőkérés
5. foglalkozás: ismétlés, szituációs feladatok
6. foglalkozás: ismétlés, szituációs feladatok

A program végén egy megrendezett baleseti szituációban méri fel a gyermekek teljesítményét.

Összegzés

Az elsősegélynyújtás szerepe a betegség/sérülés kimenetelét tekintve kulcsfontosságú, azonban Magyarországon igen kevés alkalommal történik meg. Ennek javítására gyermekkorban elkezdett elsősegélynyújtással foglalkozó programok alkalmasak és hatásosak lehetnek.

Az intézmény dolgozóinak feladatai a tanuló – és gyermekbalesetek megelőzésében (baleset esetén intézményi védő-óvó előírások).

Az iskola minden dolgozójának alapvető feladatai közé tartozik, hogy a tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket adja, valamint ha észleli, hogy a tanuló balesetet szenvedett, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megtegye.

Az iskola dolgozóinak feladatai a tanuló- és gyermekbaleset megelőzésével kapcsolatban:

- Minden dolgozónak ismernie kell, és be kell tartania az SZMSZ 6. és 7. számú mellékletében található munkabiztonsági szabályzat, valamint a Tűzvédelmi Utasítás és a Tűzriadó terv rendelkezéseit.
- Az iskola helyi tanterve alapján minden tantárgy keretében, oktatni kell a tanulók biztonságának és testi épségének megőrzésével kapcsolatos ismereteket, rendszabályokat és viselkedési formákat.
- A nevelők a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon, valamint az ügyeleti beosztásokban meghatározott időben kötelesek a rájuk bízott tanulók tevékenységét folyamatosan figyelemmel kísérni, a rendet megtartani, a balesetvédelmi szabályokat betartani.

- Az osztályfőnököknek az osztályfőnöki órákon a tanulókkal ismertetniük kell az egészségük, és testi épségük védelmére vonatkozó előírásokat, az egyes foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokat, tilos és elvárható magatartásformákat.

Az osztályfőnököknek feltétlenül foglalkozniuk kell a balesetek megelőzését szolgáló szabályokkal, a következő esetekben:

a tanév megkezdésekor (az első osztályfőnöki órán) ismertetni kell:

az iskola környékére vonatkozó közlekedési szabályokat,

a házirend balesetvédelmi előírásait.

rendkívüli esemény (baleset, tűz- vagy bombariadó, természeti katasztrófa) bekövetkezésekor szükséges,

tanulmányi kirándulások, túrák előtt,

közhasznú munkavégzés megkezdése előtt,

rendkívüli események után,

a tanév végén.

A nevelőknek ki kell oktatniuk a tanulókat minden gyakorlati, technikai jellegű feladat, illetve tanórán vagy iskolán kívüli program előtt a baleseti veszélyforrásokra, a kötelező viselkedés szabályaira, az esetleges rendkívüli esemény bekövetkezésekor követendő magatartásra.

A közölt balesetvédelmi ismeretek témáját és az ismertetés időpontját az osztálynaplóba be kell jegyezni.

A fokozottan balesetveszélyes tanítási órákat (testnevelés, fizika, technika, kémia) vezető nevelők baleset-megelőzési feladatait az SZMSZ mellékletében található munkaköri leírásuk tartalmazza.

Az iskola igazgatója az egészséges és biztonságos munkavégzés tárgyi feltételeit munkavédelmi ellenőrzések (szemlék) keretében rendszeresen ellenőrzi. A munkavédelmi szemlék tanévenkénti időpontját, a szemlék rendjét, és az ellenőrzésbe bevont dolgozókat az SZMSZ mellékletében található munkabiztonsági szabályzat tartalmazza.

Rendkívüli esemény esetén az épület kiürítését, a szükséges intézkedések megtételét az SZMSZ mellékletében található tűzriadó terv előírásai szerint kell elvégezni. A tűzriadó tervben meg kell határozni

- a rendkívüli esemény jelzésének módját,
- a dolgozók, tanulók riasztásának rendjét,
- a dolgozóknak a rendkívüli esemény esetén szükséges tennivalóit kiürítés, mentés, rendfenntartás, biztonsági szervek (rendőrség, tűzoltóság) értesítése, fogadásuk előkészítése, biztonsági berendezések kezelése,
- az iskola helyszínrajzait,
- az építmények szintenkénti alaprajzait (a menekülési útvonalakkal, a vízszerzési helyekkel, a helyiségeket és a veszélyességi övezeteket a tűzveszélyességi osztály feltüntetésével, közművezetékek központi elzáróival).

Az iskola dolgozóinak feladatai a tanulóbaesetek esetén

A tanulók felügyeletét ellátó nevelőnek a tanulót ért bármilyen baleset, sérülés vagy rosszullet esetén haladéktalanul meg kell tenni a következő intézkedéseket:

- a sérült tanulót elsősegélyben kell részesíteni, ha szükséges, orvost kell hívni,

- a balesetet, sérülést okozó veszélyforrást (a tőle telhető módon) meg kell szüntetni.

Minden tanulói balesetet, sérülést, rosszgullétet azonnal jelezni kell az iskola igazgatójának, illetve bejegyzést tesz a füzetbe.

E feladatok ellátásában a tanulóbaletet színhelyén jelenlévő többi nevelőnek is részt kell vennie.

A balesetet szenvedett tanulót elsősegélynyújtásban részesítő dolgozó a sérülttel csak annyit tehet, amihez biztosan ért. Ha bizonytalan abban, hogy az adott esetben mit kell tenni, akkor feltétlenül orvost kell hívnia és a beavatkozással meg kell várnia az orvosi segítséget.

Az iskola igazgatójának az iskolában történt mindenféle balesetet, sérülést ki kell vizsgálania. A vizsgálat során tisztázni kell a balesetet kiváltó okokat és azt, hogy miként lett volna elkerülhető a baleset. Meg kell állapítani, hogy mit kell tenni a hasonló esetek megelőzése érdekében és a szükséges intézkedéseket végre kell hajtani.

A tanulóbaletetekkel kapcsolatos iskolai feladatok a magasabb jogszabályok alapján:

- a tanulóbaletetet az előírt nyomtatványon nyilván kell tartani,
- a 3 napon túl gyógyuló sérülést okozó tanulóbaleteteket haladéktalanul ki kell vizsgálni, és az előírt nyomtatványon jegyzőkönyvet kell fölvenni. A jegyzőkönyv egy példányát meg kell küldeni a fenntartónak, egyet pedig át kell adni a tanulónak (ill. a szülőnek). Egy példányt az iskola őriz meg.

A súlyos balesetet azonnal jelenteni kell az iskola fenntartójának. A súlyos baleset kivizsgálása legalább közép fokú munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező személyt kell bevonni.

Az iskola – igény esetén – biztosítja a diákönkormányzat képviselőjének jelenlétét a balesetek kivizsgálásában.

Az iskola nevelő és oktató munka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtésére a tanulóbaletetek megelőzésére vonatkozó részletes szabályokat az SZMSZ mellékletében található munkabiztonsági előírás tartalmazza.

Rendkívüli esemény esetén szükséges teendők

Az iskola működésében rendkívüli eseménynek kell minősíteni minden olyan előre nem látható eseményt, amely a nevelő és oktató munka szokásos menetét akadályozza, illetve az iskola tanulóinak és dolgozóinak biztonságát és egészségét, valamint az intézmény épületét, felszerelését veszélyezteti.

Rendkívüli eseménynek minősül

- a természeti katasztrófa (villámcsapás, árvíz, belvív),
- tűz,
- robbanással történő fenyegetés.

Amennyiben az intézmény bármely tanulójának vagy dolgozójának az iskola épületét vagy a benne tartózkodó személyek biztonságát fenyegető rendkívüli eseményre utaló tény jut a tudomására, köteles azt azonnal közölni az iskola igazgatójával, illetve valamely intézkedésre jogosult felelős vezetővel.

Rendkívüli esemény esetén intézkedésre jogosult vezető

- igazgató,
- igazgatóhelyettesek,
- távollétük esetén a vezető(k) helyettesítésével megbízott munkaközösség-vezetők,
- tűzvédelmi felelős,

- polgárvédelmi parancsnok.

Rendkívüli eseményről azonnal értesíteni kell

- a fenntartót,
- tűz esetén a tűzoltóságot,
- robbanással történő fenyegetés esetén a rendőrséget,
- személyi sérülés esetén a mentőket,
- egyéb esetekben az események jellegének megfelelő rendvédelmi, illetve katasztrófaelhárító szerveket, ha ezt az iskola igazgatója szükségesnek tartja.

A rendkívüli esemény észlelése után az igazgató vagy az intézkedésre jogosult felelős vezető utasítására az épületben tartózkodó személyeket az iskolaTV, illetve csengetéssel történő vészjelzés után riasztani kell, valamint haladéktalanul hozzá kell látni a veszélyeztetett épület kiürítéséhez. A veszélyeztetett épületet a benn tartózkodó tanulócsoportoknak a Tűz illetve bombariadó terv mellékleteiben található Kiürítési terv alapján kell elhagyniuk.

A tanulócsoportoknak a veszélyeztetett épületből való kivezetéséért és a kijelölt területen történő gyülekezéséért, valamint a várakozás alatti felügyeletéért a tanulók részére tanórát vagy más foglalkozást tartó pedagógusok a felelősök.

A veszélyeztetett épület kiürítés során fokozottan kell ügyelni a következőkre

Az épületből minden tanulónak távozni kell, ezért az órát (foglalkozást) tartó nevelőnek a tantermen kívül (pl. a mosdóban, szertárban) tartózkodó gyerekekre is gondolnia kell.

A kiürítés során a mozgásban, cselekvésben korlátozott személyeket az épület elhagyásában segíteni kell.

A tanóra helyszínét és a veszélyeztetett épületet a foglalkozást tartó nevelő hagyhatja el utoljára, hogy meg tudjon győződni arról, nem maradt-e valamelyik tanuló az épületben.

A tanulókat a tanterem elhagyása előtt és a kijelölt várakozási helyre történő megérkezésekor a nevelőnek meg kell számolni.

Az igazgatónak, illetve az intézkedésre jogosult vezetőnek a veszélyeztetett épület kiürítésével egyidejűleg – felelős dolgozók kijelölésével – gondoskodnia kell az alábbi feladatokról a kiürítési tervben szereplő kijáratok kinyitásáról:

a közművezetékek (gáz, elektromos áram) elzárásáról a vízszereleési helyek szabaddá tételéről az elsősegélynyújtás megszervezéséről,
a rendvédelmi, illetve katasztrófa elhárító szervek, (rendőrség, tűzoltóság, tűzszerészek) fogadásáról.

Az épületbe érkező rendvédelmi, katasztrófa elhárító szerv vezetőjét az iskola igazgatójának vagy az általa kijelölt dolgozónak tájékoztatnia kell az alábbiakról

- rendkívüli esemény kezdete óta lezajlott eseményekről,
- a veszélyeztetett épület jellemzőiről, helyszín rajzáról,
- az épületben található veszélyes anyagokról (mérgekről, vegyszerekről),
- a közmű (víz, gáz, elektromos stb.) vezetékek helyéről,
- az épületben tartózkodó személyek létszámától, életkoráról,
- az épület kiürítéséről.

A rendvédelmi, illetve katasztrófa elhárító szervek helyszínre érkezését követően a rendvédelmi, illetve katasztrófa elhárító szerve illetékes vezetőjének igénye szerint kell

intézkedni a további biztonsági intézkedésekről. A rendvédelmi, illetve katasztrófa elhárító szerv vezetőjének utasításait az intézmény minden dolgozója és tanulója köteles betartani.

A rendkívüli esemény miatt kiesett tanítási órákat a nevelőtestület által meghatározott szombati napokon be kell pótolni.

A tűz esetén szükséges teendők részletes intézményi szabályozását a (Tűzriadó terv) című igazgatói utasítás tartalmazza:

A robbanással történő fenyegetés esetén szükséges teendők részletes intézményi szabályozását az (Intézkedési terv, robbanással való – fenyegetés esetére bombariadó terv) című igazgatói utasítás tartalmazza.

A tűz és bombariadó terv elkészítéséért, a tanulókkal és dolgozókkal történő megismertetéséért, valamint évenkénti felülvizsgálatáért az intézmény igazgatója a felelős.

Az épületek kiürítését a tűz – és bombariadó tervben szereplő kiürítési terv alapján évente legalább egy alkalommal gyakorolni kell. A gyakorlat megszervezéséért az iskola igazgatója a felelős.

A tűz – és bombariadó tervben megfogalmazottak az intézmény minden tanulója és dolgozója kötelező érvényűek. A tűz-, illetve bombariadó tervet lezárt borítékban az intézmény igazgatói szobájában kell elhelyezni.

A rendkívüli események további részletes leírását az SZMSZ mellékletét képező Honvédelmi Intézkedési terv tartalmazza.

25. Veszélyhelyzeti intézkedések (az OH ajánlása alapján)

A veszélyhelyzet okozta rendkívüli helyzetben is tovább kell működtetni az oktatási rendszert, a tanulóknak biztosítani kell a tanulási lehetőséget, az iskoláknak és a pedagógusoknak alkalmazkodniuk kell a váratlanul kialakult szituációhoz.

Az oktatásban a pedagógus szerepe összetett. Egyfelől a pedagógus, mint információforrás, a tudás átadója és a különféle kompetenciák fejlesztője áll a tanulók rendelkezésére, másfelől a tanuló önálló tanulását támogató motiváló, irányító, tutor szerepe is van. Egy olyan helyzetben, amikor a pedagógusnak nincs lehetősége közvetlen személyes kapcsolatot fenntartani a tanulókkal, az utóbbi szerepköre válik hangsúlyosabbá: támogatnia kell a tanulók önálló tanulását, információ-felkutatását és -feldolgozását.

A tanuláshoz való jog érvényesítése érdekében azt kérjük a pedagógusoktól, hogy a lehetőségeikhez mérten az infokommunikációs eszközök használatával, távolról, online adjanak tájékoztatást a tanulóknak, támogassák őket a tanulásban, jelöljék meg a feldolgozandó tananyagrészeket és határozzák meg a számonkérés vagy a beszámolás módját.

Kapcsolattartás tanár és diák között, a feladatok kiadása

Az iskola pedagógusai átgondolják és összeállítják a következő hetek tantárgyi tematikáját. Megjelölik a feldolgozandó tananyagokat, az adott tantárgy tankönyvi fejezeteit, mely feladatokat kell a munkafüzetből, a feladatgyűjteményből megoldani, milyen kutatást, beszámolót kell elkészíteni, stb. Felkészülnek arra, hogy ezeket az információkat a szülők számára is hozzáférhetővé tegyék elektronikusan (pl. az iskola honlapján, facebook oldalán, osztály/csoport közösségi oldalán, az e-Kréta felületen, e-mailben kiküldve) vagy akár papíron. A tanulók számára fontos információforrás a tankönyv. Amennyiben ez bármely tanulónak hiányzik, az érintettek számára az iskolai könyvtárból biztosítjuk. (A tankönyvek jelentős része letölthető PDF-változatban elérhető a www.tankonyvkatalogus.hu weboldalon.) Tájékoztatjuk a tanulókat arról, hogyan kommunikálhatnak az egyes pedagógusokkal (pl. a pedagógusok e-mail címének, más online elérhetőségeik megadásával, az oktatásban használt online felületek megjelölésével). Ellenőrzésre kerül, hogy az egyes osztályokban, illetve

tanulóközösségekben működnek-e, és valamennyi érintett tanulót, illetve szülőt vagy gondviselőt eléri-e az e-mailes vagy egyéb online kapcsolattartási formák.

Ha nincs otthon számítógép vagy internetkapcsolat

Azok a pedagógusok, akiknek nem áll rendelkezésére otthoni számítógép vagy internetkapcsolat, – a helyi lehetőségeket is figyelembe véve – az iskolai infrastruktúrát használhatják. A számítógépteremben a tanulók használhatják az informatikai eszközöket, tanulhatnak vagy elkészíthetik anyagaikat. Ezen esetben időbeosztás készül, hogy egyszerre minél kevesebben tartózkodjanak egyazon térben.

Digitális oktatási tartalmak elérhetősége, a tanulást támogató további hasznos anyagok, a pedagógiai szakszolgálati protokollok és ajánlások, egyéni tanácsadásra vonatkozó felajánlások, a távoktatást támogató eszközök és a KRÉTA-rendszer

Az Oktatási Hivatal a honlapján (www.oktatas.hu) javaslatot tesz, a pedagógusok számára – amennyiben ennek módszertani gyakorlata az adott tanulóközösségben már kipróbált – az interneten elérhető információforrások használatára, amelyeken a tanulók a tanulást támogató segédanyagokat, vagy magát a tananyagot elérhetik.

A tanulási folyamat nyomon követése és az értékelés

Motiváljuk a tanulókat a rendszeres beszámoltatással – és főleg az önértékelés, önellenőrzés érdekében – online feladatokkal. Emellett természetesen a tanulási folyamat nyomon követésére számos lehetőség áll rendelkezésre, amelyek széleskörű alkalmazása és értékelése egyaránt fontos.

Fontosnak tartjuk azt is, hogy maradjon reális az a feladatmennyiség, amely a tanulók számára kiadásra kerül. Ezzel párhuzamosan, az értékelést is úgy kell megtervezni, hogy teljesíthető terhet rójon annak résztvevőire, ugyanakkor érthető, világos és reális és fejlődésre is inspiráló visszajelzést biztosítson.

Az értékelés módszerei szerint lehet élő (valós idejű) vagy időben késleltetett beszámoltatás – amelyek támogathatják a gyakorlást és a számonkérést is –, illetve lehet folyamatba ágyazott értékelés.

Az élő (valós idejű) beszámoltatás megvalósítható videókonzferencia, telefon, csevegőprogramok, telefonos alkalmazások (például videócsvevőek), illetve az Office365 csomag szoftvereinek használatával is.

Az időben késleltetett távoli beszámoltatást segíthetik a fórumok, a megosztott dokumentumok, táblázatok, az online kérdőívek, a különféle tesztek. A pedagógus kérhet a tanulótól házi dolgozatot, prezentációt, multimédiás (fotó, videó, montázs, kollázs, moodboard vagy hangulattábla, gondolattérkép, problémafa) beadandó feladatokat, vagy blogbejegyzést, wiki készítését. Az online tesztek időzíthetők, személyre szabhatók, kiadhatók egyénnek, kisebb vagy teljes csoportoknak, megvalósítható velük a differenciálás. Lehetőség van arra, hogy teszket valós időben oldjon meg a csoport, de arra is, hogy egyes kérdéseknek utánanézzenek, hozzákeressenek információkat. Készíthetnek a pedagógusok maguk is teszket, de alkalmasak lehetnek a munkára kész tesztek vagy akár egy-egy kvízzjáték is. Az online tesztek kiválthatók e-mailben kiküldött kérdőívvel is, ebben az esetben a tanulók is e-mailben küldhetik be a válaszaikat, az ellenőrzés a pedagógus feladata.

Lehetőség kínálkozik arra is, hogy a tanuló **offline** oldjon meg feladatot, például készítsen kézzel egy poszter, táblázatot, kreatív, illetve művészi alkotást, és annak digitális változatát (fényképét, hang- vagy videófelvételét) küldje be vagy töltsse fel egy előre megadott tárhelyre vagy felületre.

A **folyamatba ágyazott értékelést** segítik a különféle szavazó- és tesztkészítő rendszerek, amelyekhez sokféle ingyenes program érhető el. Több webinárium platform tartalmaz beépített szavazófelületet is. A digitális pedagógiában jártas pedagógusok használhatnak digitális projekt-laborokat, projektszobákat, webquesteket, vagy játékosított oktatási keretrendszereket. Ezekben megadhatók egyéni vagy csoportos feladatok, és követhető akár a folyamat során, akár pedig annak végén a tanulók aktivitása, munkája. A játékosított rendszerekben a tanulók maguk választanak elérendő célértéket, majd annak függvényében választanak és oldanak meg a pedagógus által megadott kínálatból feladatokat: ezek követésére és értékelésére is több ingyenes felület alkalmas. A legtöbb ilyen felület alkalmas a tanulói tevékenységek naplózására, és a közvetlen értékelésre is.

A pedagógiai értékelés kiegészülhet a tanulói **önértékelési lehetőségekkel**. Ilyenek lehetnek a pedagógus által összeállított szempontsorok tanulói önértékeléshez, amelyekre szintén számos példát lehet találni. Ezeket a tanulók kitölthetik táblázatokban, tesztekben is. A pedagógusok bátoríthatják a tanulókat arra is, hogy **önreflektív eszközöket** használjanak. Ezek lehetnek akár egyszerű ellenőrző listák, akár a tanulás affektív elemeit (motiváció, attitűd, érdeklődés) vagy egyéb készségek fejlődését (például: időmenedzsment, énhatékonyság, önmotiváció) mérő saját készítésű (vagy az interneten elérhető) gyors tesztek, kérdőívek, felmérések, de a tanulók által készített naplók, rövid szöveges beszámolók, fórumbejegyzések, moodboardok (hangulatátlálók), vagy hangulatjelekkel (emotikonokkal) készített visszajelzések a tanulási folyamat egyes lépéseiről, a feladatvégzésről vagy teljesítményükről. Ezeknek az eszközöknek lényeges hozadéka a tanulók önismeretének fejlesztése, és a reflektív szemlélet elsajátítása, amelyek az úgynevezett 21. századi készségek között alapvető fontosságúak.

A pedagógiai értékelést célja vagy funkciója szerint három fő csoportja

Jelen helyzetben háttérbe szorul a tanulók tudásszintjét, témához (vagy tanuláshoz) való viszonyulását vagy motiváltsági szintjét megállapító **diagnosztikus** (helyzetfeltáró) értékelés szerepe, hiszen a háttértudásról, a tanulási alkalmasságról a tanév eddigi szakaszában feltehetően már elegendő információt szereztek a pedagógusok. Igaz azonban az is, hogy a szakértők egybehangzó véleménye szerint a diagnosztikus értékelést nemcsak a folyamat elején lehet alkalmazni, hanem bármely pontján. A folyamatba ágyazott diagnosztikus értékelés módszerei lehetnek például a mini-tesztek, kvízek, tudáspróbák.

A **szummatív** (összegző) értékelés adott témakör feldolgozásának, tanulási szakasznak vagy folyamatnak a végén annak átfogó értékelését jelenti: célja a tanuló teljesítményének viszonyítása a követelményekhez, ezáltal a tanulói teljesítmény minősítése. Ennek a minősítésnek az eredménye alakítja a félévi és az év végi osztályzatot. A szummatív értékelésre a távoktatásban is szükség van. A szummatív (összegző) értékelés egyik lehetséges módszere az online munka során összeállított **elektronikus portfólió**, amely a tanulók munkáit, feljegyzéseit, rögzített tapasztalatait és a pedagógus visszajelzéseit gyűjti össze. Ez lehet egy-egy, a tanuló által készített és a pedagógussal megosztott mappa, de akár egybeszerkesztett szöveges fájl is. A portfólió tartalmát és értékelésének a szempontrendszerét a pedagógus és a tanulók közös megbeszéléssel is kialakíthatják. A portfólió kiválóan segíti a tanulói önértékelés fejlődését. Ugyanakkor szummatív értékelésre alkalmasak a fentiekben ismertetett módszerek közül a valós idejű tesztek (amennyiben meg lehet győződni arról, hogy a tanuló egyéni munkáját értékeli), vagy az időben késleltetett módszerek közül a beszámoltatás eszközei is.

A távoktatás során a **formatív** (fejlesztő, formáló, támogató, alakító-segítő) értékelés szerepe előtérbe kerül. A formatív értékelés olyan értékelési eljárás, amelynek célja, hogy megállapítsa a tanuló fejlődését, ehhez igazítva a tanulást, ahhoz képest értékel, hogy milyen tanulási úton képes elérni a tanuló a kitűzött (például a tanterv vagy a feladat által megállapított) célt. A formatív értékelés a fejlődés folyamatát állítja a középpontba, lehetőséget adva az egyéni fejlődési utak bejárására, és a tanulás folyamatos igazítására, korrigálására, alakítására. A formatív értékelés során a pedagógus két fő módon segítheti a tanulók előrelépését: a tanulók haladását, tudásszerzését, ismeret-elsajátítását, önálló kérdésfeltevését, vizsgálódását, tapasztalatszerzését és problémamegoldását megerősítő, támogató visszajelzésekkel, illetve a tanulókat „helyzetbe hozó”, a feladat megoldására, alkotó gondolkodásra képessé tevő visszajelzésekkel. A formatív értékelés szerepe azért is fontos a távoktatás során, mert a tanulás-tanítás folyamatában megszokott, a pedagógusok által jól dekódolt metakommunikatív jelzéseket az online munka során jellemzően nem lehet pontosan érzékelni. Ezért érdemes a pedagógiai folyamatokat eleve úgy tervezni, hogy abban a folyamatba ágyazott, formatív értékelésnek helye legyen. A formatív értékelésben a pedagógus munkáját segítik az önellenőrzést biztosító feladatok és tesztek, amelyek adaptív módon támogatják a tanuló előrehaladását, önálló tananyag-feldolgozását.

Az értékelési forma kiválasztásánál célszerű figyelembe venni

Az értékelés célját: Milyen fajta visszajelzést kíván adni a pedagógus? Kinek szánja az értékelést? A tanulási folyamatot, az egyéni fejlődést, a csoport együttműködését kívánja-e segíteni, vagy a tanulás eredményéről, esetleg az előzetes tudásról adna-e visszajelzést?

A tanulók életkori sajátosságait: Mi az, amit megértenek? Mi az, amit használni tudnak? Mi az, amit használhatnak?(Vannak-e a felületnek életkori megkötései? A tanulók egyéni sajátosságait: Akadálymentes-e a felület mindenki számára? Lehet-e egyénre szabott megoldásokat (is) választani?

Az elérhető (infrastrukturális) lehetőségeket: Van-e minden érintettnek elérhető internetkapcsolata, eszköze? Milyen csatornát tud minden érintett használni? Hogyan férhet hozzá az értékelést adó felülethez?

A tanulócsoporthoz (az osztály) és a tantárgy, illetve a pedagógus értékelési szokásait, hagyományait: Mi az, ami ismert? Mi az, ami megszokott? Mi az, amit könnyen el tud sajátítani? Mi az, ami a tanulók és a szülők számára is érthető visszajelzést biztosít?

Az adatvédelmi szempontokat (különösen tanulói társértékelés esetén): Keletkeznek-e érzékeny adatok? Ki férhet hozzá az értékeléshez? Ki használhatja a felületet? Kell-e a felületen a tanulóknak (vagy a szülőknek) profilt készíteniük, és ha igen, akkor az milyen adatokat tartalmaz? Vannak-e olyan adatvédelmi beállítások, amivel biztosítani lehet az adatvédelmet?

Informatikai biztonsági ajánlás a tantermen kívüli, digitális munkarendben történő tanításhoz, tanuláshoz

Az ajánlás célja bemutatni azokat a viselkedési normákat, amelyek segíthetik a pedagógusok, tanulók és szüleik biztonságos internethasználatát a tantermen kívüli, digitális munkarendben.

Kapcsolódás az internethez, hálózatokhoz

Nem javasolt a számítógéppel vagy mobiltelefonnal nyílt, ismerős vagy szomszéd által megosztott, közös wifi hálózatot használni.

Saját otthoni wifi hálózat használata esetén, fontos a router gyári alapértelmezett jelszavának megváltoztatása, akár a szolgáltató által biztosított, akár saját tulajdonú eszköz használatakor. A router beállítási jelszava és a hálózat nevéhez (SSID) tartozó jelszó legyen eltérő. Ezek beállításához segítséget nyújthatnak a vásárláskor kapott használati utasítások, illetve ezek hiányában a gyártói honlapok leírásai. Javasolt megfelelő erősségű és bonyolultságú jelszavak beállítása.

Az otthoni hálózatokhoz hozzáférő személyek számát célszerű korlátozni, a használaton kívül portokat javasolt letiltani. A tiltás módja gyártónként eltérő, melyhez szintén segítséget nyújthatnak a vásárláskor kapott használati utasítások illetve ezek hiányában a gyártói honlapok leírásai.

Biztonságos eszközhasználat, adatbiztonság

Használjon minden eszközön és online felületen eltérő jelszavakat.

Javasolt rendszeresen ellenőrizni, hogy minden informatikai eszközön (beleértve a mobil és szórakoztató eszközöket is) a legfrissebb verziójú szoftver fut-e és naprakész frissítésekkel rendelkezik-e. Célszerű az automatikus frissítések engedélyezése.

A munkahelye által a munkához biztosított mobilinformatikai eszközöket (mobiltelefon, hordozható számítógép stb.) a munkahely IT szabályzat figyelembevételével úgy javasolt családtagok részére átadni, hogy minden felhasználó részére kerüljön kialakításra külön-külön felhasználói felület.

A saját tulajdonú eszközök használata során is ügyelni kell arra, hogy minden családtag külön-külön felhasználóként lépjen be eszközre.

A használt eszközön javasolt bekapcsolni a tűzfalvédelmet és a vírusvédelmet, a Windows operációs rendszert futtató gépeken legalább a Microsoft által biztosított gyártói biztonsági szoftvert.

Adatokat csak szükség esetén, ideiglenesen és korlátozott mennyiségben javasolt átmásolni más adathordozókra (pendrive, külső merevlemez).

Kiemelten kell figyelni arra is, hogy az adathordozókra a személyes adatok ne kerüljenek fel. Csak ismert gyártó által készített VPN szolgáltatást alkalmazása javasolt a magán adatforgalom védelme érdekében.

Csak megbízható forrású alkalmazások használata javasolt,

Csak megbízható hivatkozások megnyitása javasolt böngészőben.

A gyanús, túlzottan figyelemfelkeltő, fenyegető linkek, csatolmányok megnyitása veszélyes.

Informatikai biztonság a digitális oktatással összefüggésben

Ügyelni kell arra, hogy a tanulás során a magán információk a digitális oktatás során nem váljanak mások által megismerhetővé.

A digitális oktatáshoz javasolt létrehozni új e-mail fiókot.

Senki ne tegye közzé a közösségi oldalakon, hogy egyedül, felügyelet nélkül kiskorúak, fiatalok vannak otthon.

Ha a tanulásra használt eszközön van kamera, úgy kell elhelyezni, hogy az otthoni környezetből a lehető legkevesebb legyen látható.

Ha a pedagógus részére le kell fényképezni a feladat megoldását, a fénykép a minimális megkövetelt adattartalmat biztosítsa, azaz a képen ne szerepeljen más, csak a megoldás. Ezzel

a megoldással a biztonság növelése mellett csökkenthető a hálózaton átvitt adatmennyiség is. Célszerű kisebb felbontásban menteni és küldeni

Adatkezelés

Belépéshez, regisztrációhoz csak a mindenképp szükséges adatok megadása javasolt. Az online rendszerek igénybevételéhez, a felhasználók személyes adatainak a kezeléséhez a felhasználók beegyezésüket adják, jognyilatkozatot tesznek. Azonban a 14. életévét be nem töltött kiskorúak nem tehetnek jognyilatkozatot, tehát nem regisztrálhatnak weboldalakon, nem járulhatnak hozzá az adatkezeléshez. Helyettük a szülő regisztrálhat, amennyiben ezt az adott szolgáltató adatkezelési elvei is lehetővé teszik.

A gyermekétkeztetést és a gyermekfelügyeletet igény esetén biztosítjuk.

26. Képességbontakoztató és integrációs felkészítés program

1. Az alkalmazás feltételei
 - 1.1. Integrációs stratégia kialakítása
 - 1.2. 1.Helyzetelemzés általános iskola Mátészalka
- Települési környezet:

Intézményünk a város kertvárosi részében, a Rácz kertben található. Mátészalkán a Móricz Zsigmond út 96-98. sz. alatt található. Beiskolázási körzetünk nincs.

Intézményi környezet:

Az épület 1987-ben került átadásra. A kétszintes épület 22 tanteremmel, audiovizuális idegen nyelvi eszközökkel felszerelt nyelvi laborral, számítástechnika teremmel, LEGO és sószobával, tornateremmel, táncteremmel és játszó udvarral rendelkezik. Az épület közepén lévő aulában színvonalas ünnepek, kiállítások megrendezésére van lehetőség. Minden tantermünk okos TV-vel van felszerelve. A padok, székek cseréje folyamatosan történik. Törekszünk a szemléltető és fejlesztő eszközparkunk és -játékaink bővítésére, megújítására, ezzel is alkalmasabbá téve az SNI és a HHH tanulók ellátásának biztosítását. 2020 szeptemberétől tagintézményünk lett a pátyodi óvoda és általános iskola.

Személyi feltételek:

Szakos ellátottságunk az óraadókkal 100%-os. A fejlesztésre szoruló tanulók rendelkezésére áll 1 fő utazó gyógypedagógus. Tanulóinkat egy pszichológus is segíti.

Tanulóink szociokulturális háttere különböző. Több környező kistépülésről jár be a tanulók körülbelül egyharmad része. Kis százalékban nagyon jónak, többségében átlagosnak, egy jelentősebb részben átlag alattinak mondható. Így igen nagy hangsúlyt kell ennek fejlesztésére fordítanunk, amit osztályfőnöki, szaktárgyi órákon, délutáni kiscsoportos foglalkozásokon, egyéni fejlesztéssel, egyéni beszélgetésekkel, különböző tanórán kívüli foglalkozásokkal igyekszünk elérni.

- 1.2.2.Helyzetelemzés általános iskola Pátyod
- Települési környezet:

Tagiskolánk, Pátyod egyetlen iskolája, a település közepén, közvetlenül a fő út mellett található.

Intézményi környezet:

Az iskola 1994-ben került átadásra, 1-4. osztállyal és óvodával. Az iskola építészeti, esztétikailag jól megoldott, praktikus tervezett. Az épület gondosan karbantartott, tiszta, jó ízléssel dekorált. Környezetünk rendezett. Az udvari játékok, a sportudvar bőséges lehetőséget kínál a tanulóknak a mozgásra.

1996 szeptemberében, 69 tanulóval, 10 pedagógussal, Porcsalmáról áthozva minden gyereket, megkezdődött az 1-8 osztályos tanítás. 10 tantermünk, 1 szaktantermünk és 1 tornatermünk van.

A 69 fős létszám évről-évre növekedett.

A létszám mellett a minőség is fokozatosan javult, alapfokú művészeti oktatással bővülve (zongora, színjáték, társastánc, ipar- és képzőművészet és trombita tanszakon).

Közben tovább bővült az iskolaépület, a tornaterem két végében lévő tantermek helyén tanuszoda épült. Igyekszünk megfelelni a kor kihívásainak, a személyi és tárgyi feltételeknek, hiszen kevés olyan kis település van, amelynek iskolája ilyen szinten felszerelt.

Személyi feltételek:

A szakos ellátottság az óraadó és áttanító kollégákkal 100%-osnak mondható.

A tanuló összetételünk heterogén. Több tanuló jár át Porcsalma, Ökörítőfülpös, Szamostatárfalva, Komlódtótfalu, Szamosbecs, Ura, Csenger községekből is.

Tanórán kívüli tevékenység jellemzői, külön kitérve a HHH tanulók részvételére

Tanórán kívüli tevékenységeink:

szakkörök: rajz, informatika, média, irodalmi színpad, elsősegély, német, énekar felzárkóztató foglalkozások, középiskolai előkészítő foglalkozások, tömegsport, tanulószoba. Ezen foglalkozásokon való részvétel önkéntes, jelentkezés alapján történik. A HH és HHH tanulók 100%-ban részt vesznek az előkészítő és felzárkóztató foglalkozások valamelyikén. Egyéb szakköröket a saját érdeklődési körüknek megfelelően, a pedagógusok leterheltségénél fogva, csak korlátozott számban tudunk biztosítani. A tanév teljes egészét jellemzik a különböző közösségfejlesztő programok, rendezvények, események, amelyekbe valamennyiüket be tudjuk vonni.

A szülőkkel való kapcsolattartás

Törekszünk arra, hogy a szülőkkel való kapcsolattartás tervszerű és tudatos legyen.

Az év során szeptemberben, februárban és májusban szülői értekezletet, októberben, decemberben és márciusban pedig fogadóórákat, továbbá minden héten rögzített időben egyéni fogadóórákat tartottunk.

A KRÉTA rendszer használatával napi szinten tájékozódhatnak a szülők, hozzátartozók gyermekük tanulmányi előmeneteléről és magatartásáról egyaránt.

A családi házat folyamatosan tájékoztatjuk az iskolai, napközi otthoni és egyéb foglalkozásokon történő munkáról. Minden osztálynak van saját internetes csoportja. Ezen felületeken online módon folyik a kapcsolattartás.

A sürgős elintéznivalók kapcsán gyakran kerül sor telefonon történő beszélgetésre is, illetve előzetes egyeztetés alapján akár személyes találkozókra is.

A szülőknek és a város és környéke lakosságának folyamatosan beszámoltunk iskolánk eredményeiről, rendezvényeiről (az intézmény honlapján és Facebook oldalán).

Rendszeresen készítettünk iskolánkat népszerűsítő anyagot a Facebookra, honlapunkra, valamint, a Mátészalkai Görögkatolikus Egyházközség lapjában, az Öröm Híradóban Móricz-morzsák címmel – iskolánk lelki igazgatójának köszönhetően - iskolánk életének havonta éppen aktuális legfontosabb eseményei is megjelentek.

Szociális intézménnyel való kapcsolattartás

Iskolánk szorosan együttműködik a helyi szociális intézményekkel, illetve azokkal, ahonnan bejáró tanulónk van. Minden problémás esetet jelzünk, amik megoldásához megkapjuk a segítséget. Kapcsolattartásunk folyamatos, rendszeres, ha szükséges, esetmegbeszéléseket tartunk. Valamennyi jelzőrendszeri megbeszélésen részt veszünk.

2. Alapelvek, célok, eljárások

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskola fenntartókkal, a családdal, a gondviselőkkel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1-6 évfolyamon, folyamatos egyénhez igazodó fejlesztés a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain;
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése, az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményének, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

Hosszú távú célkitűzések

- nyitott, kirekesztéstől mentes oktatás megteremtése, befogadó intézményi környezet kialakítása a tanulók képességeinek optimális kibontakoztatása, személyiség központú nevelés-oktatás által;
- HH és HHH tanulók esélykülönbségének szocio-kulturális eredetű hátrányainak csökkentése;
- a HH és HHH tanulók továbbtanulási esélyének, társadalmi beilleszkedési esélyének növelése;
- kiemelt figyelmet fordítunk az iskola, mint szervezet erőforrásainak feltárására;
- elemezzük feladatellátási helyünk erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit, az iskola, mint szervezet működésének szempontjából;
- az iskola helyzetfeltárása során kiemelt figyelmet fordítunk az emberi és tárgyi erőforrások feltérképezésére, reflektálva a belső és külső környezet sajátosságaira, például SWOT analízis;
- a befogadó és támogató munkakörnyezet kialakításához, fejlesztéséhez szükséges szervezet- és közösség fejlesztési beavatkozásokat valósítunk meg;
- nevelőtestületi együttműködést fejlesztő gyakorlatokat alkalmazunk, tanulási formákat vezetünk be a mindennapi gyakorlatba, pl. esetmegbeszélések, továbbképzések;
- kiemelt figyelmet fordítunk a nevelőtestületünk tagjainak az iskolai lemorzsolódás megelőzését támogató szervezetfejlesztésben való személyes elköteleződésének növelésére;
- közösségfejlesztő események (sport nap, családi nap, teremtésvédelmi nap, stb.) tervezünk és valósítunk meg rendszeresen;

Rövidtávú célkitűzések

- az ismeretközpontú oktatásról áttérés a képességeket és kompetenciákat fejlesztő nevelő-oktató munkára;

- a tanulók elemi műveltségbeli és munkakultúrájának megalapozása;
- tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása, a lemorzsolódás csökkentése;
- az országos kompetencia méréseken a HHH és nem HHH tanulók eredménye közötti különbségek csökkentése
- személyiség fejlesztés, közösség fejlesztés, a tanulók tolerancia képességének a kisebbség és többség, a másság elfogadása gyakorlatának kialakítása;
- ehhez a területhez illeszkedő módszerek beépülése az iskola pedagógiai kultúrájába;
- társadalmi beilleszkedés, integrálódás iránti motiváció erősítése, fenntartása;
- képességek kibontakoztatása, képességfejlesztés, tehetséggondozás;
- közösségalkotás, közösségfejlesztés;
- folyamatos értékelés;
- együttműködés a partnerekkel;
- az előítéletek csökkentése;
- pedagógus kompetenciák erősítése, bővítése.

3. Feladatok

- az óvoda – iskola átmenet segítése;
- beiskolázás előkészítése;
- heterogén osztályok kialakítása (HH és HHH tanulók egyenletes elosztása);
- tapasztalati, cselekvéses tevékenység központú tanulás;
- fejlesztő értékelés (háromhavonkénti szöveges, árnyalt értékelés)
- társadalmi-szakmai környezettel való együttműködés erősítése, bővítése, rendszeres kapcsolattartás;
- iskolai munkacsoportok kialakítása, működtetése;
- a kapcsolattartás formáinak bővítése a szülőkkel;
- új pedagógiai módszerek alkalmazása, továbbtanulásra felkészítő programok;
- fejlesztő foglalkozások, differenciált tanulásszervezés, tehetséggondozó szakkörök, műhelyek szervezése;
- a tanórán kívüli programokon egyenlő hozzáférés biztosítása (témahetek, témanapok, közösségépítő és kulturális programok, táborok, stb.);
- tanulóbarát iskolai környezet biztosítása;
- lemorzsolódás csökkenése;
- évfolyamismétlések számának csökkenése
- tanulmányi eredmények növekedése
- mérési eredmények javulása
- továbbtanulási mutatók javulása
- magas számú részvétel a közösségi rendezvényeken;
- tanórán kívüli programok megfelelő szintű működése;
- az értékelés eredményeinek beépülése a fejlesztésbe;
- az értékelés eredményének javulása;
- a szülők részvétele a háromhavonkénti értékelésen;
- közös rendezvényeken magas szülői részvételi arány;
- működő kapcsolatok a külső partnerekkel;
- a tanulói közösségekben csökken az előítéletes magatartási megnyilvánulás;
- az iskolai teljes környezetben csökken az előítéletes magatartási megnyilvánulás;
- az eredményes oktatás-neveléshez szükséges módszertani repertoár jelenléte;
- különböző kultúrák ismerete és elfogadása;

Eljárások

- a képességfejlesztés nagyobb hangsúlyának megjelenése az ismeretátadás mellett;
- a kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési célokkal adekvát tanítási folyamat, tevékenység;
- iskolánk azt a felfogást képviseli, hogy a tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozás és értékelése;
- az a pedagógus, aki jól ismeri tanítványai motivációit, képességeit, érdeklődéseit és tanulási szokásait, eredményesen tudja megoldani a tanulás szervezéssel kapcsolatos feladatait;
- a játék, a játékoság, tevékenykedtetés, élmény, tapasztalatszerzés fontossága.

4. Eredményességi mutatók

- a HHH tanulók körében nem nő az évfolyamismétlők és a magántanulói státuszba kerülők száma
- a HHH tanulók igazolatlan tanulók hiányzása nem nő
- a tanórán kívüli programokban résztvevő HHH tanulók száma növekszik
- az érintett tanulói réteg szülei egyre több programba kapcsolódnak be
- az országos kompetencia méréseken a HHH és nem HHH tanulók eredménye közötti különbség csökken

5. A rendszer elemeihez kapcsolt feladatok

5.1. Az iskolába való bekerülés előkészítése

- Az óvoda – iskola programmaradéktalan megvalósítása, továbbfejlesztése – széleskörű együttműködés az érintett intézmények között.
 - Heterogén osztályok a törvényi előírásoknak megfelelően.
- Felelős: igazgató

5.2. Együttműködések partnerségi kapcsolatok kiépítése

Kiemelt figyelmet fordítunk az ágazati és ágazatközi partnerekkel való együttműködés kialakítására, fejlesztésére a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében. Tanévente szervezünk olyan közösségi napot (Pl.: Pályaorientációs nap, Családi nap), melynek kiemelt fókuszja az ágazati és ágazatközi partnerség építése, erősítése a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében.

Írásban együttműködési megállapodást kötünk, melyben meghatározzuk az együttműködés módját, tartalmát, gyakoriságát és a felek vállalásait:

Szülői házzal:

- szülői értekezletek
- személyre szóló írásos tájékoztató
- a szülő egyetértési nyilatkozata
- nyílt tanítási napok szervezése
- háromhavonkénti értékelő/ezetmegbeszélés
- esetlegesen családlátogatás

Felelős: osztályfőnök

Gyermejjóléti és családsegítő szolgálattal:

- Rendszeres kapcsolattartás (telefonon, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős által, probléma esetén személyesen)
- Az iskola tájékoztatja a szolgálat munkatársait az integrációs felkészítésben résztvevő tanulókról

- Szükség esetén közös családlátogatások (a szolgálat munkatársai és az ifjúságvédelmi felelős/osztályfőnökök)
 - Védőnői szolgálattal kapcsolattartás
- Felelős: Ifjúságvédelmi felelős

Nevelési Tanácsadóval, Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal:

- pszichológiai ellátás
- logopédiai ellátás
- gyógypedagógusi segítség
- mérések
- konzultációk
- pályaválasztási tanácsadás

Felelős: fejlesztő pedagógus

Középfokú oktatási intézményekkel:

- iskolák bemutatkozása: nyílt napok, tájékoztató szülői értekezletek, írásos tájékoztató anyagok, pályaválasztási börszék, fórumok)

Felelős: pályaválasztási felelős

Kapcsolat civil szervezetekkel:

Rotary Club

Inner Wheel Club

6. A rendszer elemeihez kapcsolt feladatok:

6.1. Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

Az önálló tanulást segítő fejlesztés

A tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok: a prevenciós programok:

- DIFER programok alkalmazása felmenő rendszerben,
- egyéni felzárkóztatások,
- személyiségfejlesztő foglalkozások.
- A programba kerülő tanulók képességeinek, viselkedésének, szociális helyzetének elemzése (tanító, tanár, fejlesztő pedagógus, szakvélemény).
- Az első értékelő eszmegbeszélésen konkrét javaslatok megfogalmazása, melyek a napi munka során a tanulóval kapcsolatban irányadók.
- Fejlesztő foglalkozások, differenciált tanulásszervezés, a tanítás – tanulás technikái beépítve a személyiségfejlesztés illetve az osztályfőnöki tanmenetekbe.
- Sikerélményt nyújtó tanórán kívüli foglalkozások felkínálása: projektek, szakkörök, , kulturális programok, bemutatkozó műsorok, iskolán kívüli programok.
- A folyamatos három havonkénti értékelés során a kialakult foglalkozási rendszer – az újabb mérések, tapasztalatok alapján – továbbfejlesztésre, korrigálásra kerül.

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése:

- Kompetencia-alapú programcsomagok alkalmazása szövegértés – szövegalkotás, matematika, szociális-, életviteli és környezeti kompetencia, valamint életpálya építés területeken.
- Művészetek, testnevelés, angol nyelv emelt szintű oktatása.
- Drámapedagógiai módszerek alkalmazása.

Szociális kompetenciák fejlesztése:

- Önbizalom, öntudatos és környezetért felelős magatartás, a világgal szembeni pozitív beállítódás, tolerancia és őszinte kommunikáció, empátia, kommunikációs-, és kooperatív készség, konfliktustűrő, -kezelő, és -megoldó képességek fejlesztését szolgáló tréningek,

fejlesztő foglalkozások, szabadidős programok, (séták, kirándulások, sportfoglalkozások) alkalmával szakemberek (iskolapszichológus) közreműködésével.

- Szociális, életviteli és környezeti programcsomagok alkalmazása.
- DÖK rendezvények
- Szereplési lehetőségek
- Mentálhigiénés programok: Egészségkép, Környezeti nevelés
- Iskolai sportköri rendezvények

6.2. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek:

- Civil szervezetekkel közös programok szervezése.
- Részvétel a társintézmények és civil szervezetek rendezvényein.
- Városi rendezvényeken való részvétel.

6.3. Az integrációt elősegítő módszertani elemek:

- Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés órán, napköziben, egyéni fejlesztő foglalkozásokon, tehetséggondozó foglalkozásokon.
- Kooperatív tanulásszervezés.
- Drámapedagógiai módszerek alkalmazása.
- Rendezvények, ünnepi műsorok, versenyek, kiállítások, bemutatók szervezése és lebonyolítása.

6.4. Műhelymunka – a tanári együttműködés formái:

- Háromhavonta a szöveges értékelést előzményeként értékelő esetmegbeszélés valamennyi érintett pedagógus részvételével (valóságos eredmények és hiányosságok feltárása, ok- okozati összefüggések feltárása, fejlődési irány kijelölése, döntés a további szakemberek bevonásának szükségességéről).
- Jelzés esetén problémamegoldó fórumok a szülők, a családsegítő bevonásával.
- Folyamatos hospitálás, tapasztalatcsere a nevelőtestület tagjai között.

6.5. A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei:

- Ön- és társasértékelési technikák megtanítása, alkalmazása.

6.6. A továbbhaladás feltételeinek biztosítása:

- Pályaorientáció: életpálya-építés kompetencia programcsomag alkalmazása, szakmák, továbbtanulási lehetőségek ismertetése, bemutatók, tájékoztatók, szülői értekezletek, iskolapszichológusi tanácsadás, nyílt napokon való részvétel, üzemlátogatás, pályaválasztási börze, stb.
- Továbbtanulásra felkészítő program: középiskolai előkészítők szervezése magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyból, nyelvvizsgára felkészítő foglalkozások szervezése angol nyelvből.

7. Elvárható eredmények

- A HHH tanulók aránya intézményünkben minden évfolyamon megfelel a jogszabályban előírtaknak
- az intézményben létezik a tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer
- a HHH tanulók körében nem nő az évfolyamismétlők és a magántanulói státuszba kerülők száma
- a HHH tanulók igazolatlan hiányzása nem nő
- a tanórákon kívüli programokban részt vevő HHH tanulók száma növekszik
- az érintett tanulói réteg szülei egyre több programba kapcsolódnak be

- az országos kompetencia méréseken a HHH és nem HHH tanulók eredménye közötti különbsége csökken
- javul a szülői elégedettség

III. Helyi tantervek

1.A választott kerettanterv megnevezése

A 2020. szeptember 1-jétől az első és ötödik évfolyamon felmenő rendszerben az új helyi tanterv szerint indult az oktatás, a 2024-es tanévre vált egységessé minden évfolyamon.

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon

Két tanítási nyelvű iskolai oktatás óraszámával

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Angol nyelv	4	4	4	4
Matematika	4	4	4	4
Hit és erkölcsstan	2	2	2	2
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2 (1+1)	2(1+1)	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	3+2	3+2	3+2	3+2
Digitális kultúra			1	1
Heti óraszám	27	27	27	27

Tanulói terhelés max./heti : 28

28

28

29

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak és óraszámok 5–8. évfolyamon

Két tanítási nyelvű iskolai oktatás óraszámával

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Angol nyelv	5	5	5	5
Matematika	4	4	3	3
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon-és népismeret		1		

Hit- és erkölcstan/Etika *	2	2	2	1
Természettudomány	2	2		
Kémia			1	2
Fizika			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház			1	
Technika és tervezés	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	1+4	1+4	2+3	0+5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Célnyelvű civilizáció	1	1	1	1
Heti óraszám	31	31	33	31

Tanulói terhelés max./heti : 30 30 32 32

A szürkével jelölt tantárgyakat angol nyelven tanítjuk.

* A 2023-24-es tanévben van utoljára etika.

2.A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások tananyaga és az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, órászáma

Emelt tantárgyi struktúra és órászámok az 4. évfolyamon Móricz

Óraterv a kerettantervekhez a 4. évfolyam	
Tantárgyak	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	5
Angol nyelv	2+1+1+1
Matematika	4+1
Digitális kultúra	1
Hi-t és erkölcstan	1+1
Környezetismeret	1
Ének-zene	2
Vizuális kultúra	1
Technika és tervezés	1
Testnevelés	5
Szabadon tervezhető órakeret	2
Emelt szintű oktatásra adható órakeret	2
Heti óraszám összesen	27
Tanulói terhelés max.	27

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam Emelt tagozat				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.*
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Angol nyelv	3+2	3+1+1	3+1+1	3+2*
Matematika	4	4	3	3
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hit- és erkölcstan/Etika (Móricz 2023-24)	1+1	1+1	1+1	1
Természettudomány	2	2		
Biológia			1,5	1,5
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház			1	
Hon- és népismeret		1		
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	30	30	32	30
Szabadon tervezhető órakeret	2			
Rendelkezésre álló órakeret	30			

Pátyodi Dr. Antall József Tagintézmény Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1
Német nyelv	0	0	0	2+1
Matematika	4+1	4+1	4+1	4
Etika/Hit és erkölcstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5

Digitális kultúra			1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Heti óraszám összesen	24	24	24	25
Tanulói terhelés max.	24	24	24	25

Pátyodi Dr. Antall József Tagintézménye
Tantárgyi struktúra és óraszámok
Kötelező tantárgyak és óraszámok 5–8. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Német nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	4	3	3+1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret		1		
Hit- és erkölcstan/Etika	1+1	1+1	1+1	1+1
Természettudomány	2	2		
Kémia			1	2
Fizika			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház			1	
Technika és tervezés	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Heti óraszám összesen	28	28	30	30
Tanulói terhelés max.	28	28	30	30

Pátyodon 2020-tól történt a fenntartó váltás, így még az 5-8. évfolyam etikát is tanul a 2023-24-es tanévben.

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon SNI

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	7
Matematika	4	4	3	4
Hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

Kötelező tantárgyak és óraszámok SNI

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	2 tanéves óraszám	7. évfolyam	8. évfolyam	2 tanéves óraszám
	Heti óraszám			Heti óraszám		
Magyar nyelv és irodalom	4	4	288	4	4	288
Idegen nyelv	-	-	-	2	2	144
Matematika	4	4	288	4	4	288
Hit -és erkölcsan/ Etika	1	1	72	1	1	72
Történelem	2	2	144	2	1	108
Hon- és népismeret	1	-	36	-	-	-
Természettudomány	2	3	180	5	5	360
Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	1	36
Ének-zene	2	2	144	1	1	72
Vizuális kultúra	2	2	144	1	1	72
Digitális kultúra	1	1	72	1	1	72
Technika és tervezés	1	1	72	1	1	72
Testnevelés	5	5	360	5	5	360
Osztályfőnöki óra (közösségi nevelés)	1	1	72	1	1	72
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	144	2	2	144
Heti órakeret	28	28		30	30	

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

Hittan

Az iskola pedagógiai programja (melléklet) a hittan tantárgy vonatkozásában tartalmazza a Nat-ban az etikára meghatározott fejlesztési követelményeket és tartalmakat.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola az irodalom, hon-és népismeret, történelem, etika tantárgyak helyi tantervébe építette be.

3.Az alkalmazott tankönyvek, tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei a tankönyv térítésmentes igénybevételének biztosításával

Tankönyvellátás

A Kormány 1265/2017. (V.29.) határozata értelmében valamennyi tanulónk részére ingyenes történik a tankönyvellátás.

4.A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

1-2. évfolyamon

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

A kisgyermek természetes érdeklődésének és nyitottságának megőrzése, orientálása és továbbfejlesztése.

A személyes képességekbe vetett hit és önbizalom megeremtése.

A kisgyermek fokozott játék- és mozgásigényének kielégítése.

A mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése.

A társakkal végzett közös tevékenységek élményének és örömeinek megerősítése.

A társas kapcsolatok kialakításához és gazdagításához szükséges beállítódások és képességek kialakítása és gyakoroltatása.

A tanulás, az elsajátítás élményének és örömeinek megismertetése.

A tanulók ösztönzése saját környezetük megismerésére és megértésére.

Az egészséges élet értékének felismertetése és tudatosítása a tanulóknál.

A tanuláshoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarat tulajdonságok tudatosítása és fejlesztése.

Egyszerű minták és sokoldalú lehetőségek adása az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

3-4. évfolyamon

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Az önismeret fejlesztése az önmagára vonatkozó ismeretek és tapasztalatok gyarapításával és megbeszélésével.

A mozgás, a rendszeres testedzés, a sportjátékok iránti kedv felkeltése és megerősítése.

A megismerés, a megértés, a tanulás iránti érdeklődés és nyitottság megőrzése és továbbfejlesztése.

A tanulók érdeklődésének felkeltése tágabb környezetük megismerése és megértése iránt.

Az önálló tanuláshoz szükséges motívumok kialakítása és megerősítése.

A szóbeli és az írásbeli nyelvhasználathoz szükséges alapkészségek fejlesztése, gyakoroltatása.

A mindennapi életvitellel összefüggő gyakorlatias ismeretek nyújtása.

Az egészséges életmód mindennapi feltételeinek és összetevőinek megismertetése.

A tanuláshoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok fejlesztése.

Egyszerű minták és sokoldalú lehetőségek adása az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

5-6. évfolyamon

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az önértékelés képességének kialakítása és fejlesztése.

A tanulóban meglévő együttműködő- és segítőkészség értékének tudatosítása és fejlesztése.

Az egészséges életmóddal összefüggő pozitív beállítódások, magatartások és szokások megerősítése.

A környezettel való harmonikus és konstruktív kapcsolathoz szükséges ismeretek, képességek és készségek kialakítása és fejlesztése.

A megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékének tudatosítása.

Az értelmes tanulás feltételének megteremtése az érzékelés útján szerzett tapasztalatok gyűjtésével, rendszerezésével és sokoldalú értelmezésével.

A kritikai és kreatív olvasás képességének fejlesztése.

Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása.

A problémamegoldó gondolkodás és a döntésképeség megalapozása.

A kreativitás fejlesztése.

Az önálló tanulás és az önműveléshez szükséges ismeretek és képességek megalapozása.

Az idegen nyelvtudás mindennapi életben történő felhasználási lehetőségeinek megismertetése.

Más népek és kultúrák megismerése iránti igény és beállítódás kialakítása.

Akarati tulajdonságok fejlesztése.

7-8. évfolyamon

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életben át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

Az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése.

A szociális képességek fejlesztése, az érzelmi intelligencia mélyítése és gazdagítása.

A képi reprezentációk értelmezéséhez és tanulásban való felhasználásukhoz szükséges vizuális képességek fejlesztése.

A kulcsfogalmak tartalmának folyamatos gazdagítása és mélyítése.

A problémaszituációkban is könnyen alkalmazható, és működőképes fogalomrendszer kiépítése.

A komplex és különböző forrásokból származó információk kezeléséhez szükséges képességek kialakítása és fejlesztése.

Az önálló, felnőtt élettel kapcsolatos helyes döntések megalapozása.

A tanulók felkészítése a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra.

A tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása.

Az emberiség előtt álló globális problémák megismerése.

Az idegen nyelvű kommunikáció fejlesztése.

Más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerése.

Az önálló és kritikus attitűd kialakításának megkezdése a médiával kapcsolatban.

Az információs technológia adta lehetőségek felhasználása a tanítás-tanulás folyamatában.

Életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtése az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

5.A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,

b) iskolai sportkörben való sportolással,

c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,

d) egyesületben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján – amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik – a félévre érvényes, az egyesület által kiállított igazolással váltható ki.”

A mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezése

A mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik testnevelésóra megtartásával kell biztosítani.

Amennyiben a tanuló – választása alapján – a mindennapos testnevelésből heti két testnevelés órát iskolai sportkörben történő sportolással vált ki, függetlenül attól, hogy az iskolai sportkör feladatait az iskolával kötött megállapodás alapján diáksport egyesület látja-e el, az iskola a tanulótól a két tanórai sportköri foglalkozáson való részvétel tekintetében sportköri tagdíjat nem szedhet.

6.A választható tárgyak, foglalkozások

A szabadon választható a két tanítási nyelvű és az emelt szintű oktatás feltételeinek a biztosítására fordítottuk.

7.A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az értékelés célja, feladata

Olyan értékelési rendszert tartunk érvényesnek, amely a nevelési - oktatási program céljait irányadó mértéknek tekinti, és amely kielégíti a tanulók és a szülők, a fenntartók és a tantestület igényeit. Azzal a céllal alakítjuk ki az egész rendszert, hogy az folyamatosan felügyelje az oktatás minőségét, előmozdítsa az iskolai erőforrások minél hatékonyabb felhasználását, reális önismeretre és önértékelésre buzdítson, ösztönözze az egyéni és az iskolai érdekek harmonizálását. Egészében pozitív, előremozdító szerepet szánunk tehát neki, és funkcióként értelmezzük. Az értékelési rendszer a működés egészét szabályozza, fenntartva az önkorrekció jogát és kötelességét. Ezért konkrétan egyrészt a diagnosztikus formákat alkalmazza a besorolási döntések meghozatala előtti helyzetfeltárásokban (bemeneti szabályozás, csoportbeosztások), másrészt feladata a folyamat közbeni irányítás, a formatív értékelés is, a tanulók előrehaladása, programkorrekció, stb. Harmadrészt összegező, záró aktusként is funkcionál mint szummatív értékelés, amely egy-egy tanítási-tanulási periódus végén regisztrálja az eredményeket. A pedagógusnak, a szülőnek, a tanulónak ad információkat, mind a tanulói teljesítmények, mind a tanári munka, mind pedig az egész intézmény értékelésekor. Az iskola értékelési rendszere egyrészt az érintettek által elfogadott stratégián és eszközrendszeren alapul az információ-szerzés módját, eszközeit tekintve.

Értékelés

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök - az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével - végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kíséri. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. Értesítő gyakrabban is készülhet az intézmény pedagógia programja szerint. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

(2) Az érdemjegyek és osztályzatok a következők: a) a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1), b) a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2), c) a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

(3) Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor és év végén szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul.

(4) A harmadik évfolyam félévkor és év végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelésére az iskola pedagógiai programja a (2) bekezdésben meghatározottaktól eltérő jelölés, szöveges értékelés alkalmazását is előírhatja. Ha az iskola nem alkalmazza az (1)-(2) bekezdésben meghatározottakat, de arra iskolaváltás vagy továbbtanulás miatt szükség van, vagy a szülő vagy a tanuló kérésére köteles a félévi és az év végi minősítést osztályzattal is elvégezni. Az iskola által alkalmazott jelölés, értékelés érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályait a helyi tantervben kell meghatározni.

(5) Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök, gyakorlati képzés szervezője által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

(6) Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

(7) A tanuló értékelésekor, minősítésekor az (1) bekezdésben meghatározottakat - az érdemjegy és az osztályzat alkalmazására vonatkozó rendelkezések kivételével - akkor is alkalmazni kell, ha az iskola nem használja az érdemjegy, az osztályzat megjelölést.

(8) Ha a tanuló gyakorlati képzését nem az iskola tartja, a gyakorlati képzés keretében végzett tevékenységével összefüggésben teljesítményét, magatartását és szorgalmát a gyakorlati képzés szervezője értékeli a (2) bekezdésében foglaltak szerint. A tanuló félévi és év végi osztályzatát a gyakorlati képzés szervezője állapítja meg és a nevelőtestület dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről, szakmai vizsgára bocsátásáról.

Az értékelés feladata a köznevelésben

Az értékelés a központi oktatásirányítás, a fenntartó és a közoktatási intézmény által elfogadott dokumentumokban megfogalmazott pedagógiai célkitűzéseket hasonlítja össze a tényleges működés eredményeivel. Az értékelés tulajdonképpen szembesítést jelent: az elért eredményeket vetjük össze a kitűzött célokkal.

Az értékelés alapelvei

Nyilvános: azaz az értékelés szempontja és eredményei minden érintett számára hozzáférhetőek.

Személyre szóló: azaz konkrét, és figyelembe veszi az értékelt egyén jellemzőit.

Szakszerű: azaz az értékelés eszközrendszere és módszerei megfelelnek a legszigorúbb pedagógiai, mérés-metodikai követelményeknek.

Ösztönző hatású legyen, félelemmentes légkörben történjen.

Ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű.

Folyamatos és kiszámítható legyen.

Biztosítsa a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát. A tanév elején az egyes tantárgyak követelményeit világosan meg kell fogalmaznunk és a tanulók tudomására hoznunk. Az egyes tantárgyak egységes iskolai követelményrendszerét minden tanár köteles betartani.

A szöveges értékeléssel kapcsolatos elvi követelmények 1. évf. és 2. évf. évében

Minősítés – központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemezze.

Vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.

Legyen összhang a NAT, a pedagógiai program, a helyi tantervi rendszer és a kimunkált értékelési koncepció között.

Jellemezze a gyakorlatot a rendszeres és folyamatos értékelés.

Személyre szóló és ösztönző jellegű legyen.

A tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni.

Konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját és módját, nyelvi megformáltságban legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára.

A szöveges értékelés helyi alapelvei

Azonos tantárgyakat tanító pedagógusok közösen gondolkodva, együttműködve készítik elő első szöveges értékeléseiket.

A szülők tájékoztatása –szülői értekezletek kiemelt témája arról, mi a szöveges értékelés és az osztályzatok viszonya, visszajelzéseik fórumáról, formáiról képesek legyenek látni gyermekük igényeit, lehetőségeit, képességeit, teljesítményét, önmagához mért fejlődését, egyéni útját.

c) A diákok megismertetése az értékelési szempontokkal.

Az értékelés módja, gyakorisága

Szóbeli: a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi fejlődéséről - a tanító részéről.

Írásbeli: a tanulói produktumokra írt rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazása, - témazáró felmérések megoldásának értékelése % - os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével.

A tanulási folyamatban szükség szerint aktuális észrevételek bejegyzése a tanuló fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban (a tájékoztató füzetbe).

Év közben a naplóban még jegyekkel is értékelünk, de a tanuló felé csak szöveggel.

Félévkor és tanév végén részletes szöveges értékelés a tanuló magatartásáról, szorgalmáról és tanulmányi eredményeiről.

A szöveges értékelés formája: szabadon fogalmazott szöveg a nevelők előzetes szempontjai alapján.

A tanulók teljesítményének értékelése

A tanulói teljesítmények értékelésekor alapelveként tartjuk számon, hogy az objektív, érvényes és megbízható legyen. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy sokoldalú értékelési rendszer legyen jelen az iskolában, változatos értékelési formákkal dolgozzunk.

Kötelességünknek tartjuk, hogy az értékelés feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak, a tantárgy jellegének. Tantárgyaktól függetlenül fontos a szép, helyes magyar beszéd tanítása, a kifejező és az előadói készség fejlesztése. Az értékelés szakmai (szaktárgyi) és pedagógiai (metodikai) kifogástalanságáért a szaktanár felel.

Úgy véljük, hogy a tanár szerepe abban van, hogy összehangolja az értékelés célját és funkcióját, ezeket világosan és egyértelműen értelmezze a tanulók számára. Törekszünk a szóbeli és az írásbeli értékelés egyensúlyának megteremtésére, és alapkövetelményként fogadjuk el a rendszeres szóbeli számonkérést.

Az értékelés időegységeit a tantárgyi programok rögzítik. Az értékelésben a tanulmányi folyamat egész időtartamára kiterjedő cél a személyiség segítése, az önértékelési képesség kialakítása, az önálló tanulásra való képesség és igény kifejlesztése.

Szöveges minősítést az 1. évfolyam és a 2. évfolyam félévkor végezzük. A 2. évfolyam végétől az osztályzatokat az évközi minősítések alapján a tanító, illetve szaktanár állapítja meg, figyelembe véve, hogy a végső jegy ezek átlagától a tanuló számára hátrányosan nagymértékben (0,7-1) nem térhet el.

Az évközi érdemjegyeket különböző értékelési szituációkban lehet szerezni:

1-3 tanóra anyagát számon kérő szóbeli vagy írásbeli felelettel,

5-10 tanóra anyagát átfogó írásbeli dolgozattal,

viszonylag nagyobb terjedelmű (10-30 tanóra) tanegység záró dolgozatával,

önálló munkával (beszámoló, kiselőadás, probléma-ismertetés stb.) óra alatti tevékenységgel.

A szöveges értékelést kérés esetén át kell váltani osztályzatokra, az átváltás szabályait a helyi tantervben határozzuk meg.

Minősítés: - 1-2. évfolyam első félévekor és az 1. évfolyam év végén:

- Kiválóan teljesített
- Jól teljesített
- Megfelelően teljesített
- Felzárkóztatásra szorul (a szülő bevonásával értékelni kell).

A minősítésnek a tanuló teljesítményére, szorgalmára, magatartására vonatkozó megállapításokat kell tartalmaznia.

A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél a többi évfolyamon

- Jeles (5)
- Jó (4)
- Közepes (3)
- Elégséges (2)
- Elégtelen (1)

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor lép, ha az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges (2) minősítéssel teljesítette.

A magasabb évfolyamra lépés elbírálása szempontjából az iskolában a hagyományos tanév a mérvadó. Az év végi értékelésben a tanév során szerzett folyamatos értékelések alapján kialakított tanári vélemény a döntő. Tanulóinkat félév végén (év végén) a tantárgy heti óraszám +1 (legalább) jegy alapján értékeljük osztályzattal. A továbbhaladás feltétele a NAT, a Kerettanterv követelményeinek teljesítése.

Az értékelő döntést a tagozatonként (alsó, felső) összehívott osztályozó értekezlet mondja ki, az értekezleten a tagozat teljes tanítói, tanári állománya részt vesz. Javítóvizsgára a KT előírásai szerint kerül sor.

A szöveges értékelés technikai megoldásai

Az első-második évfolyam kiállított bizonyítványok „Záradék” rovatába kell bejegyezni a tanuló továbbhaladását segítő nevelőtestületi döntéseket, szülői kéréseket, és a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos egyéb megjegyzéseket.

Az első-második évfolyam első félévéről a tanuló szöveges minősítése az oktatási miniszter által engedélyezett bizonyítvány pótlapon (pótlapokon) történik. A kitöltött pótlap a bizonyítvány része. A pótlapot a bizonyítvány borítólapjának tárolójában kell elhelyezni. A pótlap kiállítását a kiállító köteles a bizonyítvány pótlap-jegyzékében (a megadott rovatok kitöltésével) igazolni.

A kéttannyelvű osztályok tanulóinak az év végi értékelése bizonyítvány pótlapon angol nyelven is történik, mely a magyar nyelvű értékelés fordítása.

A tanulók magatartásának értékelése

A magatartás értékelésének szempontjai

Példás:

Az a tanuló, aki a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi;
Az iskolai feladatokból önként részt vállal, azokat teljesíti;
A házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat;
Felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó; megértő, együttműködő és jóindulatú;
Fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben;
Munkavégzése megbízható, pontos, lelkiismeretes;
Megnyilvánulásaiban őszinte.

Jó:

Az a tanuló, akinek neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik a kijavításukra;
Részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi;
A házirendet igyekszik betartani;
Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő, ezek kismértékűek;
Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés.

Változó:

Az a tanuló, aki a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt;
Viselkedésével szemben kifogás merül fel;
Többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen;
Társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész;
Önértékelése irreális, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó;
Fegyelmezési fokozata: írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetés;
Legsúlyosabb fegyelmező intézkedés vele szemben: igazgatói figyelmeztetés.

Rossz:

Az a tanuló, aki fegyelmezetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt a közösségnek;
A nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja;
A felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaival durván beszél, verekedik;
Legmagasabb fegyelmező intézkedés vele szemben: igazgatói intés.

A tanulók szorgalmának értékelése

A szorgalom értékelésének szempontjai

Példás:

Annak a tanulónak a szorgalma, aki tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik;
Munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre;
Többször feladatokat vállal, feladatait maximális önállósággal és megbízhatóan végzi el;
Kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig készül, figyel, érdeklődő;
Érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál, ismeretanyaga a tananyagon kívülre is kiterjed.

Jó:

A tanuló szorgalma, ha figyel az órákon, a házi feladatot elvégzi, az órákra képességeihez mérten lelkiismeretesen készül, az órán megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik; Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát; Általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat, az órai aktivitása, a munkához való viszonya a tőle elvárható szintű; Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó:

Annak a tanulónak a szorgalma, akinek munkája ingadozó, hanyag és jó munkák váltogatják egymást; Önállótlan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát; Munkája változékony, gyakran dolgozik képességszintje alatt; Szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire. -

Hanyag:

A tanuló szorgalma, ha fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, a munkáját nem végzi el; Képességeihez, a körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan, Gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz; Érdektelenség, teljes közömbösség jellemzi, Ha legalább egy tárgyból elégtelen osztályzatot ért el.

A tanulók kiemelkedő teljesítmények elismerése**A jutalmazás alapja****1. Móricz – díj**

Országos tanulmányi versenyen való részvétel
Alapfokú nyelvvizsga
Középfokú bármely típusú nyelvvizsga
Megyei tanulmányi versenyen elért kimagasló eredmény
Aktív közösségi munka
Kiemelkedő kulturális és művészeti tevékenység
Példamutató magatartás
Kiemelkedő tanulmányi munka

8. osztály év végén Móricz- emlékplakett adható a nevelőtestület határozata alapján azoknak a tanulónak, aki a fenti szempontok közül a legtöbbet, a legmagasabb színvonalon teljesít. Kiadható Móricz – díjak száma évenként 0 – 3.

2. Kimagasló nevelőtestületi dicséret

Aki a Móricz – díj követelményeinek legalább 70%-át teljesítette.

3. Nevelőtestületi dicséret

Példamutató magatartás, kimagasló tanulmányi munka
Országos versenyeken való részvétel
Megyei versenyeken való részvétel
Közösségi munkában való aktív részvétel
Sporttevékenység (megyei)
Kulturális és művészeti tevékenység
Nyelvvizsga

4. Igazgatói dicséret

3 v. több szaktárgyi dicséret

valamilyen területen (tanulmányi, sport, művészeti stb. kimagasló eredmény)

Közösségért végzett tevékenység

Jó tanulmányi eredmény

Legalább jó magatartás

Minden olyan teljesítmény, ami az iskola hírnevét öregbíti

Szaktárgyi dicséret

A szaktanár döntése alapján.

Osztályfőnöki dicséret

Az osztályfőnök döntése a tanuló elvégzett tanulmányi, közösségi és kulturális tevékenysége alapján.

8.A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A kéttannyelvű képzés bevezetésével - a törvényi előírásoknak megfelelően - a két nyelven tanított tantárgyak óráit abban az osztályban, ahol a létszám indokoltá teszi, az oktatást csoportbontással lehet megoldani. A nevelőtestület 20 főnél határozta meg a csoportbontás szükségességét.

Az emelt szintű angol nyelv oktatása szintén csoportbontással történik. A létszámok alakulása miatt az angol nyelvet tanuló diákjaink osztálykeretben maradnak. Lehetőség van 2. idegen nyelv tanulására is.

A tanulók számára szakköri és egyéb foglalkozásokat is biztosítunk igény szerint.

Művészeti foglalkozások

Iskolánk tehetséggondozó programjában kiemelt szerepet kap a sokoldalú művészeti oktatás.

Célunk: megismertetni az egyes művészeti tevékenységek jelrendszerének, formanyelvének megismerése. A tanítványaink a gyakorlati munkáikon keresztül képesek legyenek műalkotások befogadására, értelmezésére, s egyéni esztétikai ízlésük formálására, alakítására, valamint esztétikus környezet kialakítására.

Foglalkozásaink

- középiskolai előkészítők
- nyelvvizsgára felkészítők
- LEGO, robotika
- sakkpalota
- rajz, festészet, képzőművészet,
- informatika,
- média,
- társastánc,
- néptánc
- énekkar
- irodalmi színpad
- tömegsport.

Egész napos oktatás

Intézményünkben a 1- 4. évfolyamon egész napos működik. A gyerekek a főként délutáni foglalkozásokon készülnek fel a másnapi óráikra. Itt készítik el írásbeli házi feladataikat, s tanulják meg szóbeli leckeiket. A rászoruló tanulók alapképességének differenciált fejlesztésére is lehetőség adódik. A hamarabb elkészülő, aktívabb gyerekek tudását külön feladatokkal, gyűjtő és kutatómunkákkal, projektekkel stb. gazdagítjuk, dúsítjuk. Szabadidejükben a nebulók manuális tevékenységet végeznek, illetve mozgásos, játékos foglalkozásokon vesznek részt.

Tanulószoza

A felső tagozatos (5-8. évf.) tanulók a másnapi tanulmányi munkájukat a tanulószobai keretek között végzik. Itt történik a felkészülés a szóbeli és az írásbeli tananyagokból is. Minden segítséget megadunk a tanulószobát látogató tanítványainknak a másnapra való felkészüléshez

9.A tanulók fizikai állapotának mérése

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálata

Az iskola a pedagógiai programjában köteles megnevezni azt a tanévenként legalább egyszer és legfeljebb két hónapig terjedő időszakot, az alkalmazott mérési módszert, amelyre figyelemmel az iskola valamennyi évfolyamán a nappali oktatás munkarendje szerint tanulóknak a fizikai állapotát és edzettségét méri, vizsgálja. A tanuló fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatát az iskola pedagógusa végzi.

Az iskola valamennyi évfolyamán megszervezett vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők, valamint az alsó tagozat osztálytanítói végzik el a testnevelés órákon tanévenként, egy alkalommal, tavasszal. (A felmérés a „Hungarofit teszt” alapján került összeállításra. Lásd: Módszerek a tanulók fizikai felkészültségének, teljesítményének mérésére, értékelésére. Szerkesztette: Andrásiné Dr. Teleki Judit MKM 1997).

10. Egészségnevelés és környezeti nevelés elvei

Egészségnevelési terv általános iskolák részére

1-4. évfolyam

helyes szokások kialakítása

fogápolás technikájának megtanulása, gyakorlása

tisztálkodási szabályok rögzítése

személyi higiéné, fejtetvesség kezelési módja

5. évfolyam

az egészséges táplálkozás alapjainak megismerése

helyes arányok a táplálékok között a Nutrikid program felhasználásával

6. évfolyam

a dohányzás ártalmai

előnyök és hátrányok szemléltetése
rászokás megelőzése
leszokás elősegítése

7-8. évfolyam

- Az AHA program felhasználásával serdülőkori szexuális változások megismerése
- nemi úton terjedő betegségek megelőzése (AIDS)
- abortusz, terhesség, fogamzásgátlás

Elsősegélynyújtás

Felsőbb évfolyamokon a Vöröskeresztes elsősegélynyújtó versenyre felkészítés szakkör formájában – elméleti és gyakorlati feladatok megoldása, elemi segítségnyújtás formáinak megismerése.

Környezeti nevelés

A környezeti oktatás és nevelés átfogó célja, hogy elősegítse minden korosztály környezettudatos szemléletének, magatartásának, életvitelének kialakulását. Ezzel érhető el, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen majd tevékenységében, döntéseiben alkalmazni, érvényesíteni ezt a szemléletet és ismeretanyagot. A környezetvédelem kérdésének előtérbe kerülése szükségszerűvé teszi, hogy az elkövetkező években az oktatásban és a nevelésben nagyobb teret kapjanak a környezeti jelenségek, folyamatok és összefüggések megismerését szolgáló tantárgyak és tevékenységek, és ez a nevelés – oktatás –, szakképzés rendszerében tudatosan felépítve végig megjelenjen. A környezeti oktatás és nevelés feladatai csak úgy teljesíthetők eredményesen, ha azok szerves részét képezik a fenntartható fejlődéssel, a fenntarthatósággal kapcsolatos ismeretek átadásának. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nőnek fel, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság ügyeiben, és vállalják a felelősséget egyéni és közös tetteikért. A környezeti nevelés alapja a természetismeret, amely a közvetlen élményszerzésen keresztül alakítja ki a helyes cselekvésre készítőt, pozitív viszonyulást a természeti értékekhez, azok védelme érdekében. Az élményszerzés fontos színterei a nemzeti parkok és a védett természeti területek, illetve azok látogató- és bemutatóhelyei. A fenti célkitűzések eléréséhez alapvető feladat a környezeti – és átfogóbban a fenntarthatóságra való – nevelés, oktatás, szakképzés és a pedagógusok továbbképzésének erőteljesebb támogatása és fejlesztése. Ez egyaránt vonatkozik a hagyományos iskolarendszeren belüli és kívüli oktatásra és képzésre –, valamint a médián keresztül történő és egyéb eszközökkel megvalósuló nevelésre is. A feladatok között szerepel a környezetnevelési programok elmélyítése, illetve az egyes programok egymást erősítő elemeinek fejlesztése.

11.A szociális hátrányok enyhítését, az esélyegyenlőség megvalósítását szolgáló tevékenységek

Folyamatosan nő azon tanulóknak a száma, akik egyre nehezebb körülmények között élnek. A családok egy része munkanélküliséggel és anyagi gondokkal küzd. Sok esetben a szülők megromlott kapcsolata következtében kerül a gyermek hátrányos helyzetbe. Ezeket a jelenségeket fokozottan figyelnünk kell, hiszen az ezekből származó hátrányokat csak így

kompenzálhatjuk. E téren feladatainkat részben az intézményen belül, részben pedig az iskola kapcsolatrendszere segítségével oldjuk meg.

Helyzetfeltárás

A tanulók szociális hátrányainak felderítése, nyomon követése az osztályfőnök feladata és felelőssége. A hátrányos illetve veszélyeztetett tanulókra vonatkozó adatokat egyeztetni a gyermekvédelmi felelőssel.

Szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- a nívcsoportos oktatás
- csoportbontás
- a napközi otthon, tanulószoba
- a diákétkeztetés
- a felzárkóztató és fejlesztő foglalkozás
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése (egyéni beszélgetés az osztályfőnökkel, fogadóóra, családlátogatás, szülői értekezlet)
- családlátogatások ifjúságvédelmi felelős segítségével
- a továbbtanulás irányítás, segítése; (szülői értekezlet, osztályfőnöki óra, üzemlátogatás)
- az iskolai gyermek-és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége, előadás, szülői értekezlet
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

12.Átjárhatóság az iskolán belül

A kéttannyelvű általános iskola Pedagógiai Programjában a kéttannyelvű oktatás és az emelt szintű angol oktatásban való részvétel feltételeit a következőképpen határozzuk meg:

Az iskola célja, hogy minden tanuló számára lehetőséget biztosítson a kéttannyelvű oktatásban való részvételre. Ezért minden diák a 3. évfolyam végéig automatikusan kéttannyelvű oktatásban vesz részt, hogy erős alapot építsenek ki az angol nyelv elsajátításához.

A 4. évfolyamtól kezdve a tanulók részvétele a kéttannyelvű oktatásban az osztályban tanító nyelvtanárok és a kéttannyelvű tantárgyat oktató tanárok döntése alapján történik. A döntés során figyelembe veszik a tanulók nyelvi készségeit és teljesítményét.

A kéttannyelvű és az emelt szintű angol oktatás közötti átjárhatóságot a tanulók teljesítménye alapján biztosítjuk. A kéttannyelvű oktatásban való részvétel feltétele, hogy a tanuló legalább 60%-os teljesítményt nyújtson mind a négy nyelvi készség (olvasott, hallott szövegértés, beszéd-készség, íráskészség) területén, amelyet évközi tesztfeladatokkal mérjük. A nyelvi készségek mérése minden tanévben ismétlődik, és az eredmények alapján az érintett tanárok jogosultak döntést hozni a tanulók részvételéről.

Minden tanévben lehetőség van az emelt szintű oktatásból a kéttannyelvű oktatásba lépésre, ha a tanuló megfelelő teljesítményt nyújt az értékelési periódusok során. Az értékelés alapján

született döntéseket április 15-ig kell meghozni, hogy azok a következő tanévre érvényesek legyenek.

Ezek a feltételek és eljárások biztosítják minden tanuló számára, hogy objektív adatok alapján kiegyensúlyozott lehetőségek álljanak rendelkezésre a nyelvi fejlődésük támogatására a kéttannyelvű és az emelt szintű angol oktatási formában.

A kéttannyelvű osztályokból emelt szintű tagozatra a kisebb követelményrendszer miatt zökkenőmentesen megoldható.

A választott Hit – és erkölcstan tantárgy módosítására minden év május 15-ig van lehetőség. A szülő az intézmény vezetőjéhez írt kérvényben kérheti gyermekének más csoportba helyezését a következő tanévre.

Az egyéb foglalkozásokra minden jelentkező tanulót felveszünk.

13.A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A különböző értékelési formák alapján kapott információk egyrészt a tantestület, a tanulók, a szülők, a fenntartó és a tágabb környezet tájékoztatására szolgálnak, másrészt a célkitűzéseink, munkaterveink állandó kontrollját, esetleges korrekcióját segítik elő.

A tanítás-tanulás egész rendszerének folyamatos javítása, a pedagógiai folyamat minél átfogóbb vizsgálata, ellenőrzése és minősítése segítségével.

Értékelési alapelvek:

Az értékelés mindig legyen: személyre szóló, tárgyyszerű, érveken alapuló, ösztönző hatású, önállóságot erősítő, nyilvános, folyamatos és kiszámítható.

A tanulók ellenőrzése és értékelése

A tanulói teljesítmények rendszeres ellenőrzését-értékelését a pedagógiai folyamat egyik meghatározó elemének tartjuk. Motiváló, fejlesztő szerepének fontossága főként abban ragadható meg, hogy átgondolt alkalmazása cselekvésre, fokozott erőfeszítésre, a pedagógiai folyamatban való aktív részvételre ösztönzi a diákokat.

Hozzájárulhat továbbá a mértéktartó önbizalom kialakulásához, a tanulók teljesítőképessége és igény szintje közötti összhang megteremtéséhez. Mindezekon túl természetesen fontos információkat küld a tanárnak és szülőnek is.

A projekt, témahét, tantárgytömbösítés nem igényel speciális értékelési módot.

A nevelőtestület célkitűzései az ellenőrzés-értékelés hatékonyabbá tétele érdekében

- Egységes értékelési rendszer.
- Differenciált, személyre szabott értékelés.
- Folyamatos, nyílt, előremutató.
- Igazságos, segítő szándékú teljesítményre motiváló.

A tanulók értékelési rendszerének alapelvei

- A pedagógusainknak folyamatosan, rendszeresen össze kell vetniük a tanulók fejlődéséről nyert adatokat a tanulók fejlődése iránt támasztott követelményekkel.

- Az ellenőrzésnél, értékelésnél nem szorítkozhatunk csupán az ismeretek, készségek értékelésére, folyamatosan kell értékelnünk a tanulók képességeinek, magatartásának, egész személyiségének fejlődését.
- Törekedjünk, hogy minél több adattal rendelkezünk a tanulókról, fejlődésükről, problémáikról, ezért az ismeretek feldolgozásának különböző szakaszaiban, valamint az órán kívüli tevékenység közben is figyeljük a tanulók magatartását, érdeklődését, figyelmét, fejlődésének jegyeit.
- Ügyelnünk kell arra, hogy ne csak a szorosabb értelemben vett szaktárgyi tudást és előrehaladást, hanem a tanulók valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét és ezekben elért fejlődését értékeljük.
- Vegyük figyelembe a gyermekek jellemző vonásait, életkori sajátosságait és a közösségben elfoglalt helyzetüket.
- Értékelésünk minél tárgyyszerűbb legyen, s arról tájékoztassa a tanulót, hogy tennivalójának mely részét oldotta meg sikeresen, hol, miben hibázott, mi lehet a hiba oka, és mit kell tennie a hibák kijavítására.
- Teremtünk megfelelő légkört az ellenőrzéshez! A gyerekek értsék és érezzék, hogy az ellenőrzés- és a vele együtt járó értékelés – nem a bizalmatlanság jele, hanem arra szolgál, hogy rávilágítson, hogy megfelelő ütemben, irányban haladnak-e a tanulásban.
- A készségtárgyak érdemjegyeivel is motiváljunk, ne csak a kész munkát értékeljük, hanem az odavezető utat, akarat befektetést is.

Érdemjegyek

- Érdemjegyet szóbeli feleletre, írásbeli (témazárók, felmérők) vagy gyakorlati, projekt munkára, önálló kiselőadásra, házi dolgozatokra, órai munkára, versenyen történő részvételért, tanulói alkotásokért, füzetekért, mérési eredményekért, vizsgákért lehet adni.
- A tanár a tanulók megnyilvánulásait szóban is értékelje, világítson rá a hiányosságaira és pozitívumaira.
- Mind a szóbeli feleletek, mind az írásbeli munkák értékelése és az érdemjegyek a közösség előtt hangozzanak el.

Az érdemjegyek ajánlott száma egy félévben

- heti 1 órás tárgynál 3 jegy
- heti 2 órás tárgynál 3-4 jegy
- heti 3 órás tárgynál 4-5 jegy
- heti 4 vagy ennél több órás tárgynál legalább 5 jegy

Törekedni kell arra, hogy

- az érdemjegyek adása időarányosan történjék a félév során.
- Az írásbeli és szóbeli ellenőrzés aránya, a témazáró dolgozatok százalékos értékelése a NAT és a kerettanterv alapján kidolgozott helyi tantervekben kerülnek meghatározásra.
- Első évfolyamon félévkor és év végén a második évfolyamon félévkor szöveges értékelést adunk.
- 4. évfolyamon félévkor és év végén belépő idegen nyelv értékelésénél nem buktatunk, amennyiben a tanuló hiányzása eléri az óraszám 30 %-át, javítóvizsgát tehet.

Az érdemjegyek értéke és bejegyzésének módozatai

- A témazárók, összefoglaló jellegű teljesítmények érdemjegyei a félévi és év végi osztályzatok alakításában hangsúlyosabbak, ezeket a naplóban piros színnel jelöljük. (Az év eleji felmérést zöld színnel jelöljük.)
- Szóbeli feleletek, kísérleti, munkáltató órán végzett tevékenység az osztálynaplóba kézzel beírt osztályzattal történik.
- Az érdemjegyekről a tanító/szaktanár dönt.
- Az érdemjegyeket az osztálynaplóba a szaktanár jegyzi be, ezzel egyidejűleg a tanulóval bejegyezteti a tájékoztató füzetbe is, és aláírásával hitelesíti azt. (1-2. évfolyamon a szöveges értékelés bejegyzéseit a tanító és a szaktanár végzi).
- Nem kerülhet olyan érdemjegy a naplóba, amelyről a tanuló nem tud!
- A feladatlap, a témazáró csak abban az esetben osztályozható, amennyiben azt az SzMSz-ben meghatározott időn belül a tanító/tanár kijavítva, értékelve visszaadja a tanulónak, aki elvégzi a fejlődés érdekében a nélkülözhetetlen javítást. Ezeket a feladatlapokat a tanév végéig meg kell őrizni.
- Minden írásbeli munkát a minősítés után megtekintésre vissza kell adni a tanulóknak.

A tanulók előmenetelét félévkor és év végén minősíteni kell, ami a tanulást, a fejlődést és a teljesítményt motiválja.

Alsó tagozatban az 1. évfolyamon félévkor és év végén, valamint a 2. évfolyamon félévkor szöveges értékelést adunk az osztályzatok mellett a következőképpen, előzetes szempontok alapján fogalmazott szöveggel.

A 2. évfolyam év végén, a 3. és a 4. évfolyamon félévkor és év végén osztályzatot kapnak a tanulók.

Szempontjai

Osztályfőnöki értékelés:

- Együttműködés a társakkal és tanárokkal
- Konfliktuskezelés
- A szabályok betartása
- A közösségben, osztályban elfoglalt hely
- Felelősségtudat
- Kezdeményezőkézség
- Önbizalom
- Az érdekérvényesítés képessége
- Időbeosztás
- Kötelező feladatokon kívül végzett munka.

A tanulás értékeléséhez általában

- munkavégzés rendezettsége
- munkafegyelem
- felszerelés
- házi feladat megléte
- az odafigyelés és összpontosítás
- az önállóság
- együttműködés
- érdeklődés
- aktivitás
- munkatempó

- igényesség
- fejlődés, változások.

Első évfolyamon negyedévente csak szöveges értékelést alkalmazunk minden tantárgy esetében. A második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul.

Második évfolyamtól az átjárhatóság érdekében a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben érdemjeggyel is értékeljük.

Harmadik és negyedik évfolyamon minden tantárgyból érdemjeggyel minősítjük a tanulók teljesítményét, előmenetelét. Második évfolyam év végén, harmadik és negyedik évfolyamon félévkor és év végén osztályzattal értékelünk.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint második évfolyamon félévkor a tanulók munkáját szakmai munkaközösségünk által összeállított „szöveges értékelési” táblázatok alapján értékeljük.

A tantárgyankénti részletes ismeretekre, készségekre, képességekre vonatkozó szöveges értékelés évfolyamonként (1-2. évfolyam) kidolgozva megtalálható a helyi tantervekben.

A 2. évfolyam végén, a felső tagozat esetén

Az osztályozás a szaktárgyaknál 5; 4; 3; 2; 1 érdemjeggyel történik:

- Az év végi osztályzat az egész évi teljesítményt értékeli, tömbösített tárgy esetén az adott félévit, amely egyben a tanuló bizonyítványába is bekerül.
- A szaktanár által megállapított osztályzatot a nevelőtestület az osztályozó értekezleten a tanuló javára (az érintett pedagógus figyelmének felhívása után) indokolt esetben módosíthatja. A nevelőtestületi hatáskör az adott évfolyamon tanító tanárok csoportjára átruházható.
- Vizsgán kapott osztályzatot a nevelőtestület nem változtathatja meg.

Jeles (5): Ha a tantervi követelményeknek a tanuló eleget tesz. Ismeri, érti és tudja a tananyagot és képes alkalmazni. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni.

Jó (4): Ha a tantervi követelményeknek, kevés, jelentéktelen hibával eleget tesz. Apró bizonytalanságai vannak, Kisebb előadási hibákat vét, definíciókat tudja.

Közepes (3): Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, többször szorul nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre). Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond (párbeszéd alakul ki tanár és tanuló között).

Elégséges (2): Ha a tantervi követelményeknek nagy hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre.

Elégtelen (1): Ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem képes eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Az előírt tananyagot minden esetben a helyi tanterv mellékletét képező egyes tantárgyak tanterve tartalmazza. A tantervek minden esetben megegyeznek a központi kerettantervi szabályozásokkal. A tananyagtartalmakat lásd az egyes tantárgyak tanterveinél.

Követelményrendszer: A tanulók legfontosabb kötelessége a tanulás. Iskolánk valamennyi diákjával szemben támasztott követelmény, hogy képességének megfelelően aktívan vegyen részt a tanítási-tanulási folyamatban. A továbbhaladáshoz szükséges ismeretek, képességek, tudás alapkövetelményeit a kerettanterv illetve a helyi tanterv tartalmazza.

Tantárgyi dicséretet kaphat az a tanuló, akinek jeles osztályzatai vannak, félévi és év végi felmérései 95-100%-osak, a munkához való hozzáállása az osztály számára példamutató.

Félévkor a tájékoztatóban 2-8. évfolyamon - ennek jelölése „5d”, év végén a bizonyítványba a jegyzet soraiban a tantárgyak felsorolásával kerül be.

A magyar nyelvből és magyar irodalomból külön osztályzatot kapnak a tanulók.

14.A nevelőtestület által szükségesnek tartott további alapelvek

Fejlesztési alapelvek

- gyermekközpontúság előtérbe helyezése
- gyakorlatközpontúság és alkalmazható tudás figyelembevétele
- a tudás- és képességfejlesztés helyes arányának megtalálása
- képesség-és személyiségfejlesztés
- a gondolkodás képességének fejlesztése
- kommunikációs képességek fejlesztése
- a differenciált fejlesztés és az esélyegyenlőség biztosítása
- a folyamatosság, a folytonosság és a fokozatosság megteremtése
- valóságos tanulási környezet
- integrációs elv, komplex látásmódra való törekvés
- kontroll és mérés

Fejlesztési célok iskolánkban

- Számítógépekkel való ellátottság bővítése: tanári szoba, könyvtár, kis számítástechnikai terem felszerelése új gépekkel, és az elavult gép cseréje az informatika teremben.
- A könyvtárban és a nyelvi laborban elhelyezett gépek órarendtől függően, bármilyen órán és délután is igénybe vehetőek legyenek.
- A kiépített infokommunikációs rendszer tudatos és hatékony használata.
- Hordozható eszközökkel, digitális táblával, a tanterembe helyezett munkaállomással legyen lehetőség minden tanteremben az oktatásra.
- Pedagógusaink informatikai továbbképzése, módszertani tudásuk állandó továbbfejlesztése.
- A Digitális Tudásbázis rendszeres használata.
- Versenyek szervezése az IKT alkalmazásainak fejlesztésére.
- Diákok bevonása az oktatási anyagok elkészítésébe, az iskolaújság szerkesztésébe, iskolarádió működtetésébe.
- Szakkörök szervezése
- Digitális fényképezőgépek, videokamera beszerzése az iskola eseményeinek megörökítésére (pl. honlapra), ezen felül az informatikai oktatásban való felhasználására.

15. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az iskolába történő felvétel, más iskolából történő átvétel szabályait a törvényi előírásokon felül az alábbiak határozzák meg:

- a házirendben meghatározott magatartási és tanulmányi követelményeknek való megfelelés,
- szabad férőhely,
- a két tanítási nyelvű és emelt szintű nyelvvoktatás átvételi szabályainak megfelelés.

Az átvételi kérelmet minden esetben az igazgatóhoz kell beadni írásban.

16. Az iskola írásbeli, szóbeli beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Iskolai írásbeli beszámoltatás rendje, formái	Korlátok a számon kért anyaggal kapcsolatosan
- Írásbeli beszámoló - nyílt kérdésű, kifejtő - zárt, feladatválasztós - tesztek - „röpdolgozatok” - tudáspróbák	Az éppen tanult témakörből, maximum 2-3 lecke anyagából
- gyakorlatok, alkotások, stb.	Erősítő szakaszok után,
- Témazárók, esszék - Meghatározott műfajú fogalmazások - év eleji, félévi és év végi felmérések Az érdemjegyek ajánlott száma egy félévben: heti 1 órás tárgynál 3 jegy heti 2 órás tárgynál 3-4 jegy heti 3 órás tárgynál 4-5 jegy heti 4 vagy ennél több órás tárgynál legalább 5 jegy	A tanult anyagrész összefoglalása, témakör lezárása után

17. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A „házi feladat” céljai:

- újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat;
- készség szintig gyakorolni a tanult algoritmusokat;
- önálló kutatómunkát végezni valamely témában;
- alkotómunkát végezni valamely témában.

Elvek

Olyan mennyiségben terheljük a tanulókat írásbeli és szóbeli feladatokkal, hogy azok átlagos/közepes készségekkel rendelkező diák számára mind mennyiségben, mind minőségben elegendőek legyenek a tantervben előírt továbbhaladási követelmények elsajátításához, illetve begyakorlásához.

Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik órától a másikra szokásos.

A tanítási szünetek (őszi, téli, tavaszi) utáni első szakórán nem íratunk témazáró dolgozatot. Csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amelynek megoldására valamennyi tanuló képes. (Ha ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi feladatnak mindig legyen olyan része, amelynek elvégzésére/elkészítésére/ megtanulására mindenki képes.)

A házi feladatot mindig részben vagy teljesen (minden diákra, illetve feladatra vonatkozóan) ellenőrizni kell.

Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint:

Nem büntetjük a tanulót, ha a mulasztás, hiány, hiba a feladat vagy annak alapjául szolgáló anyag meg nem értéséből fakad;

Meg kell adni a tanulónak a házi feladat pótlásának lehetőségét, ha önhibáján kívül (igazolt betegség) mulasztotta azt el;

A hanyagságból elmulasztott írásbeli feladat nem „értékelhető” elégtelennel. (Érdemjegyet csak tudásra adunk. Az el nem készített feladattal tudásszint nem mérhető. A házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztását pedagógiai eszközökkel és módszerekkel lehet és kell büntetni. Ez lehet feleltetés, a házi feladathoz hasonló feladat dolgozat formájában történő megírása, pótfeladat kitűzése, stb.)

Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.

A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, olvasónapló, modellkészítés, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése, forráselemzés) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.

A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismeretet kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

18.Az intézmény vallásos programjai, ünnepek, rendezvények, hagyományok

Az iskola vallásos programjai, egyházi ünnepei

A keresztény pedagógia alapköve: „a közösség nevel közösséget” elv. A keresztény személyiség kialakítása a hiteles keresztény példaadás során valósul meg. Minden lehetséges alkalommal fel kell hívni a tanulók figyelmét arra, hogy ők szeretve vannak Isten által, és ők is képesek más embert szeretni, megörvendeztetni. A vallási nevelés nem egyenlő a hitoktatással, amely a vallási ismeretek tényszerű elsajátítása. A vallási nevelés az iskola egészében valósul meg. Célunk, hogy az iskola arculatát, programjait, tanáraink és diákjaink gondolkodásmódját, beszédstílusát a keresztény értékek inspirálják.

Eszközeink és lehetőségeink:

- hittanórák 3 felekezet szerint (görögkatolikus, római katolikus, református)

- tanítás előtti és utáni imák
- nagybőjti és adventi lelki felkészülés, közös gyertyagyújtások
- tanulói és tanári rekollekciók
- nyári hittanos- és cserkész táborok
- máriapócsi gyermekbúcsú
- pedagógus búcsú
- patronáló egyházközségekkel való kapcsolattartás
- szülői értekezletek, szülői rekollekciók
- egyházi könyvek folyamatos beszerzése az iskola könyvtárába
- katolikus újságok, folyóiratok megrendelése

Egyházi ünnepeink jelentős szerepet játszanak kereszténységünk elmélyítésében és magyarságtudatunk kialakításában. Megtanítanak az ünnep szerepére, az ünneplés módjaira, megerősítik gyökereinket, a folytonosság tudatát, stabilitást adnak, szokásrendet és hagyományt alakítanak ki. Mivel a Görögkatolikus Egyház fenntartásában működik intézményünk, fontosnak tartjuk, hogy az itt tanuló gyerekek saját felekezetük szokásain és hagyományain túl mindannyian megismerkedjenek a görögkatolikus szokásokkal és hagyományokkal is. E munkát lelki igazgatónk koordinálja.

Egyházi ünnepek a tanév során

szeptember 8. Kisboldogasszony Szűz Mária születése

szeptember 14. A Szent Kereszt felmagasztalása

október 1. Szűz Mária oltalma

november 8. Szent Mihály főangyal és a többi égi erők

november 21. Szűz Mária bevezetése a templomba

december 6. Szent Miklós püspök ünnepe

december 9. Szent Anna foganása

december 25. Karácsony Jézus születése

december 26. Mária Istenanyasága

december 27. Szent István első vértanú ünnepe

január 1. Jézus névadása, Nagy Szent Bazil

január 6. Vízkereszt, Jézus megkeresztelkedése

január 30. Három szent főpap

február. 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony, Jézus találkozása Simonnal

március 25. Gyümölcsoltó Boldogasszony. Örömhírvétel

március-április Húsvét. Jézus Krisztus feltámadása

április 23. Szent György nagyvértanú

április-május Áldozócsütörtök. Az Úr Jézus mennybemenetele

május-június Pünkösd. A Szentlélek eljövetele

Állami ünnepek

október 6. Aradi vértanúk – megemlékezés osztályfőnöki órán.

október 23. Az 1956-os forradalom és szabadságharc – iskolai megemlékezés

március 15. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc - iskolai ünnepély

június 4. A nemzeti összetartozás napja – rendkívüli osztályfőnöki óra

Egyéb rendezvények

Móricz Gála, műsoros gálaest szülők, rokonok és meghívott vendégek számára

Jótekonysági bál és egyéb alapítványi rendezvények

Iskolai tanévnyitó ünnepély

Október 01. – Zenei Világnap Kodály megemlékezés népdaléneklő versennyel

„Csibeavató” – alsós munkaközösség

Advent

Karácsony

Február 25. Megemlékezés a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatairól osztályszinten

Március 08. Nőnap

Április 16. Megemlékezés a holokauszt áldozatairól osztályszinten

„Ívó napja” – május

Pedagógus nap

Ünnepélyes tanévzáró, ballagás

Az ünnepek, megemlékezések és egyéb rendezvények szervezése a Diákönkormányzattal közösen történik, külön terv szerint.

A hirdető fal tartalmazza a megfelelő évfordulókat, megemlékezéseket.

19. Egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanulók

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A beilleszkedési zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedést jelenti. Pontos meghatározása nehéz, mert a társadalomban sokféle párhuzamos normatíva és elvárásrendszer létezik. Szoros összefüggés van az adott társadalom helyzete, életszínvonala és a normaszegés mértéke, jellege között.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelniük

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.
- a problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása,
- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása),
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e,

- iskolai ártalmakra vezethető- e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszegyenítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye.

Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Nagyon fontos az együttműködés az egészségügy, a gyógypedagógia és a nevelési tanácsadó szakembereivel.

A beilleszkedési, magatartási zavarok megoldását, ill. enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával (lásd „a tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának rendszerét”);
- az ifjúságvédelmi felelőssel való együttműködéssel;
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevétele.

Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához

Esélyegyenlőség biztosítása.

Sokszínű tevékenységformák biztosítása:

- egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák alkalmazása
- projekt-módszer
- tevékenységközpontú pedagógiák
- individuális tanulás előtérbe helyezése
- az alapozó időszak elnyújtása
- fejlesztő értékelés alkalmazása
- napközi otthon, szakkorrepetálás biztosítása
- a pedagógiai munkát segítő szakemberekből álló team létrehozása – gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, gyermek-és ifjúságvédelmi szakember, családgondozó
- tanulás módszertan tanítása
- mozgás- és játékterápiás csoportok
- viselkedés-, játékterápia
- családterápia
- kreatív tevékenységek
- sport tevékenységek
- kommunikáció fejlesztése

- önismereti foglalkozások
- drámajáték
- egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások.

A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználatával.

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanuló integrált nevelése oktatása (SNI)

Alapító okiratunk tartalma szerint

Fenti körből az intézmény alapfeladatában a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján elláthatja:

a székhelyen: autizmus spektrum zavarral (ép intellektus mellett, kéttannyelvű képzésünkkel összeegyeztethető képességprofillal), egyéb pszichés fejlődési zavarral (tanulási, figyelem- és magatartás-szabályozási zavar) küzdő gyermekek ellátása,

a tagintézményben: autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral (tanulási, figyelem- és magatartás-szabályozási zavar) küzdők, enyhe értelmi fogyatékos gyermekek ellátása.

A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók fejlesztését az intézmény integrált keretek között és/vagy gyógypedagógus közreműködésével valósítja meg.

A tanulási, magatartási és beilleszkedési zavar meghatározása

A súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok háttérben részképesség zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn. Nem határozhatunk meg egységes jellemző jegyeket; az egyes állapotok a tünetek/tünet együttesek komplexitásától függően a funkciógyengeségtől a komplex személyiség-, illetve általános tanulási zavarig terjedhetnek.

A percepció bázis többdimenziós érintettsége miatt az olvasás, írás, számolás elsajátításában különböző súlyosságú akadályt jelent, az enyhe zavartól egészen a funkcióképtelenségig.

A **részképesség zavarok** körébe az iskolai teljesítmények – elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) – elsajátításának nehézségei, a képességek deficitje, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünet-együttese tartozik.

Jellemző, hogy az adott részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó, súlyos teljesítménybeli elmaradás mutatkozik, valamint teljesítményszóródás mutatható ki az intelligenciafaktorok, a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között. A részképesség zavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződik ki.

A kóros **hyperkinetikus** v. **kóros aktivitászavar**, **figyelemzavar** megléte esetén az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni, az általánosnál sokkal több cselekvéses tanulási helyzetet igényel. Azok a tanulók, akik súlyos figyelemzavaruk (helyzetidegenség, hibás-hiányos helyzetfelismerés) vagy fejletlen önirányítás, gyenge

önértékelési képesség miatt nem tudnak a tanulási szituációba beilleszkedni, állandó személyes kontrollra, megerősítésre szorulnak.

Míg a részképesség zavarok gyakran ép érzékszervek esetén is az érzékszervi fogyatékoság (gyengénlátás, enyhe nagyothallás) látszatát kelthetik, addig a hiperaktivitás, a nyugtalanság, a túlmozgások, a figyelemzavar előfordulásakor a tanulók általánosan gyenge képességűnek, értelmi fogyatékosnak tűnhetnek.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének, érési lelassulásának jelei a tanulási, magatartási zavar tüneteit mutató tanulóknál az alábbiak:

- általában érzékenyebbek a meteorológiai változásokra,
- fáradékonyabbak az átlagnál, nehezen tűrik a zajokat, nehezen viselik el a várakozási feszültséget,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat.

Tanulási zavarok

Összefoglaló kifejezés a különböző, nem képességhiányból eredő tanulási zavarokra.

Dyslexia F 81.0 (Olvasási zavar):

Az olvasási teljesítmény - az olvasás pontosságát vagy a megértést egyénileg, standardizált tesztekkel vizsgálva- lényegesen alatta marad a személy biológiai kora, mért intelligenciája vagy a kor szerinti képzettség alapján elvárhatónak. A zavar jelentősen kihat az iskolai teljesítményre, vagy az olvasási jártasságot igénylő mindennapi élettevékenységekre.

Dysgraphia F 81.1 (Írásbeli kifejezés zavar)

Az íráskészség - egyénileg, standardizált tesztekkel vizsgálva (vagy az íráskészség funkcionális becslése)- lényegesen alatta marad a személy biológiai kora, mért intelligenciája vagy a kor szerinti képzettség alapján elvárhatónak. A zavar jelentősen kihat az iskolai teljesítményre, vagy az íráskészséget igénylő mindennapi élettevékenységekre. Ha érzékelési deficit van jelen, az íráskészség nehézségei meghaladják az ahhoz rendszerint társuló zavar mértékét.

Dyscalculia F 81.2 (Számolási zavar)

A számolási képesség - egyénileg, standardizált tesztekkel vizsgálva - lényegesen alatta marad a személy biológiai kora, mért intelligenciája vagy a kor szerinti képzettség alapján elvárhatónak. A zavar jelentősen kihat az iskolai teljesítményre, vagy a számolási képességet igénylő mindennapi élettevékenységekre. Ha érzékelési deficit van, a számolási nehézségek meghaladják az ahhoz rendszerint társuló zavar mértékét.

Tanulási zavar

Ide tartoznak azok a tanulási zavarok, amelyek nem teljesítik egyik speciális tanulási zavar kritériumait sem. A kategória mindhárom fent részletezett terület problémáit magában foglalja, amelyek együttesen jelentősen befolyásolják az iskolai teljesítményt, még akkor is, ha az egyes jártasságokat vizsgáló tesztekben mért teljesítmény nincs lényegesen a személy biológiai kora, mért intelligenciája vagy a kor szerinti képzettség alapján elvárható szint alatt.

A tanulási zavar hátterében sokszor koordináció-fejlődési zavar áll.

A motoros koordináció lényegesen alatta marad a személy biológiai kora és mért intelligencia alapján elvárhatónak. Ez megnyilvánulhat a motoros fejlődés különböző lépcsőfokainak késleltetett elérésében, dolgok elejtésében, ügyetlenségben, gyenge sportteljesítményben vagy

a kézírás minőségében. Mindez kihat az iskolai teljesítményre vagy a mindennapi élettevékenységekre.

Beilleszkedési és magatartási zavarok főbb formái

- Hiperaktivitás
- Figyelemzavar- ADHD szindróma
- Impulzivitás
- Magatartási zavarok
- Oppozíciós zavar
- Emocionális zavarok
- Kevert magatartási és emocionális zavarok
- A szocializáció zavarai
- TIC zavarok
- Egyéb viselkedési és emocionális rendellenességek (nem organikus eredetű dadogás, hadarás, táplálási zavar, stb.)

Iskolánk fejlesztési feltételrendszere

- a fejlesztés megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- a követelmények igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- ha szükséges a fejlesztés terjedjen ki az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is,
- a fejlesztő célú terápiák programjai váljanak az intézmény pedagógiai programjának tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés-, oktatásfejlesztés ne terhelje túl.

Ennek érdekében meghatározzuk:

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosítását,
- a képességek fejlesztő célú korrekciójának területeit,
- a nevelés, oktatás és fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

Az ellátás közös elvei

A feladatokat az intézmény dokumentumai tartalmazzák. E feladatok hosszú távúak és az iskola egész nevelési - oktatási rendszerét átfogják.

A fejlesztő tevékenység szakmaközi együttműködésben valósul meg, szervezett, nyitott tanítási - tanulási folyamat, s a tanulók igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.

A fejlesztő tevékenység közös célja és feladatai

- a hiányzó vagy dysfunkciók helyreállítása, újak kialakítása,
- a meglévő ép funkciók erősítése és bevonása a hiányok pótlása érdekében,
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása,
- a szükséges speciális fejlesztő eszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása,
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok kialakítása.

A fejlesztő tevékenységet meghatározó tényezők

- a dysfunkciók típusa, súlyossága,
- a dysfunkciók kialakulásának ideje,
- a tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézséggel küzdő tanuló életkora, állapota, képességei, készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei.

A társadalmi integráció kívánalmai: egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel.

A SNI és a tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézséggel küzdő tanuló fejlesztésére vonatkozó célok, tartalmaknak, tevékenységeknek, követelményeknek meg kell jelenni

- a pedagógiai programban,
- a minőségirányítási programban tervezési és ellenőrzési szinten,
- helyi tantervben a tantárgyak programjában,
- a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban, egyéni fejlesztési tervben.

A pedagógiai feltételeket a közoktatási törvény határozza meg. Többlétszolgáltatásokat biztosít a SNI és a tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézséggel küzdő tanuló számára.

Az iskola fejlesztő tevékenységének jellege:

- órai differenciált foglalkozás,
- komplex képességfejlesztés,
- pedagógiai célú fejlesztő foglalkozások egyéni fejlesztési terv szerint a Szakértői Bizottság szakértői véleménye, illetve a Pedagógiai Szakszolgálatok szakvéleménye alapján.

Személyi feltételek

A fejlesztő tevékenységeket végző szakemberek:

- gyógypedagógus,
- logopédus,
- pszichológus,
- fejlesztő pedagógus,
- pedagógus.

Tárgyi feltételek

A fejlesztő tevékenységekhez szükséges tárgyi feltételek:

Helyiségek:

- tanterem,
- fejlesztő szoba
- tornaterem.

Fejlesztő eszközök, tanórai segédletek biztosítása:

A fejlesztő szoba tárgyi felszereltsége a helyi fejlesztés minél sokoldalúbb megvalósítását hivatott szolgálni:

- tér az elemi mozgásformák gyakorlásához (pl.: iránygyakorlatok vagy feszültségoldó mozgások, ismeret-rögzítést elősegítő mozgássorok stb.),
- variálható (szét-és összetolható) tanulói asztalok,

- székek,
- szőnyeg
- fejlesztő eszközök, könyvek, játékok,
- nyitott és zárható polcok,
- tábla (krétához és filctollhoz való),
- fogas,
- szeméttároló.

Az együttnevelés szubjektív tényezői

A törvényi háttér megléte elengedhetetlen, de önmagában kevés, ennél sokkal nagyobb jelentőséggel bírnak a szubjektív tényezők.

Biztosítani kell:

- a SNI és a tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézséggel küzdő tanuló beilleszkedését és együtt-haladását a többi tanulóval, ez segíti a nyitottabb személyiség formálását,
- a Szakértői Bizottság, a Pedagógiai Szakoszolgálatok által adott javaslatok beépítését az egyéni fejlesztési tervekbe,
- a pedagógusok, a szülők és a többi gyermek felkészítését,
- a fejlesztő szemlélet érvényesítését, diszfunkció-specifikus módszerek alkalmazását, folyamatos értékelést, együttműködést a szakemberekkel.

Elengedhetetlen, hogy a fejlesztésben résztvevő szakemberek team-munkában dolgozzanak, együtt kell meghatározni a tennivalókat.

Alapvető tényező továbbá, hogy a pedagógusok jártasak legyenek differenciált tanulásszervezésben. Ezáltal tudja a tanulóhoz igazítani a tananyag tartalmát, szintjét, a tanulás ütemét, az alkalmazott módszereket, az ellenőrzés, értékelés, számonkérés típusát stb.

Ez a fajta tanulásszervezés az osztály valamennyi tagjának számára kedvező.

A pedagógus így kaphat képet arról, hogy ki milyen téren kiemelkedő, tehetséges, illetve ki és miben marad el társaitól.

Az erősségekre építve és támaszkodva határozhatja meg azokat az eljárásokat, módszereket, amelyekkel az elmaradott területek fejleszthetők.

A szülők szerepe, befolyásoló hatása is jelentős a fejlesztés hatékonysága szempontjából. Elsősorban az egyéni igényekhez szabott, optimális, támogató környezetet kell biztosítaniuk. Nagy szerepet játszanak abban, hogy a beilleszkedés sikeres legyen, kapcsolatot tartanak az osztálytanítóval és a fejlesztő pedagógussal.

Az iskola és a szülők közti ideális kapcsolatnak a következő alapelvekre kell épülnie:

A szülő és a szakember kölcsönösen tiszteljék egymást, az információáramlás kölcsönös legyen.

Érezzék a szülők, hogy a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő pedagógusok elfogadják gyermekük egyediségét, érezzék, hogy ők is részesei a nevelési - oktatási folyamatnak.

A pedagógusoknak nem szabad figyelmen kívül hagyniuk az ép (nem SNI, tanulási, magatartási, beilleszkedési nehézséget nem mutató) gyermekek szüleit sem, empátiás készséget kell kialakítani bennük, mert fontos, hogy a szülők támogassák gyermeküket a sajátos nevelési igényű tanulók elfogadásában.

A pedagógusok feladata, hogy ismertessék az osztálytársakkal a diszfunkció mibenlétét, a segítségnyújtás lehetőségeit, a különbözőség fogalmát, a miben vagyok erős, miben vagyok gyengébb nézőpontjából. Meg kell találni azt az egyensúlyt, hogy a SNI és a tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézséggel küzdőtanuló pont annyi segítséget kapjon, amennyire szüksége van: se többet, se kevesebbet.

Együttműködés a szakemberekkel: az iskolánk a sajátos nevelési igénynek, létszámnak megfelelő szakembereket biztosít.

A fejlesztő pedagógus feladata sokrétű

- egyéni fejlesztési terv szerint közvetlenül foglalkozik a gyermekkel,
- kapcsolatot tart a szülőkkel, nyomon követi a gyermek fejlődését,
- koordinálja a fejlesztő munkában résztvevő más szakemberek munkáját,
- kapcsolatot tart az osztályban tanító többi pedagógussal, folyamatosan konzultál velük, segíti a szakvélemény értelmezését, szakmai támogatást, tanácsadást nyújt a diszfunkció specifikus fejlesztése érdekében,
- javaslatot tesz a környezet kialakítására, speciális eszközök kiválasztására, speciális módszerek alkalmazására.

Kiemelt célok, feladatok

- Pontos diagnózis és fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégeztetése.
- A tanulási zavarok/nehézség kialakulásáért felelős funkciók fejlesztése.
- Az SNI és a tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézséggel küzdő tanuló túlterhelésének elkerülése a fejlesztő folyamatban.
- Kudarctűrő képesség növelése.
- Önbizalom, önismeret, önértékelés fejlesztése, reális énkép kialakítása.
- A tanuló fejlettségének megfelelően egyéni továbbhaladás biztosítása.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a fejlesztés tanítási-tanulási folyamata azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel valósítható meg.

A helyi tanterv kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatoknak minden műveltségterületen meg kell jelennie.

Célzottan szerepet kaphat az Ember és társadalom, a Művészetek és ezen belül a Dráma és tánc fejlesztési feladatai között.

A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet, az olvasásértés fejlesztése a Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet.

Az élő idegen nyelv tanításánál a nyelvoktatás auditív és beszédközpontú (kommunikálható) módszereinek előtérbe helyezése javasolt, az SNI és a tanulási nehézséggel küzdő tanulóknál.

Az első és második osztályban erre fokozott figyelmet kell fordítani.

A Művészetek műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.

A Testnevelés és sport műveltségi területen a szenzoros mozgáskoordináció fejlesztése javasolt.

A Matematika területén a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést, (kis lépések, többoldalú, egyszerűsített, megismételt magyarázat).

Azoknál a tanulóknál, akiknél a sajátos nevelési igény oka a hiperaktivitás, a figyelemzavar indokolt a korszerű, rugalmas szervezeti keretek (csoportmunka) és módszerek (projekt módszer, időkeretek rugalmas kezelése) előtérbe helyezése a helyi tanterv készítésénél.

19.1.A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése és oktatása a helyi tanterv alapján a fogyatékoság típusához igazodó fejlesztő program

Dyslexia

A dyslexia a tanulási zavarok fogalomkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Általában differenciálatlan az aktív szókincs, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

Dysgrafia

Dysgrafia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának és alapkultúrtechnikaként való alkalmazásának folyamata. A formai-kivitelezési problémák mellett rendszerint tartalmi jellegzetességeket is találunk: az olvasáshoz hasonlóan az írásban is megjelennek betűtévesztések, kihagyások, betoldások, perszeveratív ismétlések. Az összkép többnyire kevésbé tagolt, átjavított, sokszor maszatos, nehezen követhető. Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a dysgrafiás tanulók.

A fejlesztés célja

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskoláskorban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkor osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező képességét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és idői relációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel, illetve a többféle érzéklet összekapcsolódásával megerősített rögzítés,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel, illetve többféle érzéklet összekapcsolásával segített rögzítéssel,
- beszédfejlesztés, aktív szókincs bővítése, helyes ejtése,
- verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése,

- hang - betű kapcsolat kialakítása, fonémahallás fejlesztése,
- makacs betűtévesztések kiküszöbölése (egymástól távol tanítjuk, sok mozgással, hangoztatással stb. pl.: b-d-p, o-ó, u-ú, ü-ő, ö-1),
- figyelem megosztása az olvasástechnika és a szöveg tartalma között,
- toldalékok körütekintő olvasása,
- olvasástechnika, tempó fejlesztése,
- segítő környezet folyamatos rendelkezésre állása.

A megvalósítás szinterei

- minden tanórán,
- fejlesztő foglalkozáson,
- felzárkóztató foglalkozáson.

Dyscalculia

A dyscalculia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más iskolai teljesítmények (pl. olvasás, írás, idegen nyelv tanulás) jó színvonala mellett. Nehezítetté válik az érzékelés-észlelés folyamata, a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, a fogalmak kialakulása, a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, valamint az emlékezet és a figyelem.

A dyscalculiás tanulónál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Elmaradásai vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai

- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása,
- számfogalmak kialakítása és bővítése, a manipuláció előtérbe helyezése, képi vizuális megerősítés,
- az érzékelés - észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése (számológép, naptár stb.),
- az alpműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megtartása, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása.

A megvalósítási szinterei

- matematika óra, fizika óra, kémia óra és minden számolással kapcsolatos tevékenység,

- fejlesztő foglalkozás,
- felzárkóztató foglalkozás.

Fejlesztési lehetőségek tantárgyakra lebontva:

Tantárgyi fejlesztő feladatok: Magyar nyelv és irodalom

Látás, hallás, mozgás koordinált működése.
 Beszédfejlesztés, aktív szókincs erősítése, helyes ejtése.
 Verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése.
 Hang-betű kapcsolat kialakítása, fonéma-alkalmazás fejlesztése.
 Betűtévesztések kiküszöbölése.
 Figyelem megosztása az olvasástechnika és a szöveg tartalma között.
 Olvasás, írás tanítása hangoztató-elemző vagy diszlexia-prevenációs módszerrel.

Tantárgyi fejlesztő feladatok: Idegen nyelv

Speciális módszerek használata, auditív segédeszközökkel.
 Egyszerű élethelyzetek játékos modellezése.

Tantárgyi fejlesztő feladatok: Digitális kultúra

A számítógép működési elvének megismerése, a folyamatok megértése. A számítógép felhasználhatósága a mindennapokban.

Tantárgyi fejlesztő feladatok: Matematika

Számok világának leképezése tárgyakkal, rajzokkal, majd a számok szimbolikus szintjén.
 A mennyiségállandóság fogalmának kialakítása.
 Szövegértés, lényeg- kiemelés, adatok csoportosítása, elvonatkoztatása nyitott mondatokban.
 A matematikai nyelvi relációk tudatosítása.
 Az alpműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megtartása, sokoldalú gyakorlás.
 Problémamegoldó képességfejlesztés.

Tantárgyi fejlesztő feladatok: Történelem, Ember és társadalomismeret, Etika, Hon- és népismeret

Önismeret, reális önértékelés, kommunikáció fejlesztése minden műveltségi területen.
 Korszerű, rugalmas szervezeti keretek és módszerek előtérbe helyezése.

Tantárgyi fejlesztő feladatok: Biológia, Fizika, Kémia, Földrajz, Egészségtan

Rajzos vázlatok készítése.
 Kész vázlatok biztosítása a lényegkiemelés megkönnyítése.
 Számonkérésnél az időtényező növelése, lehetőség a kiválasztásra (írásbeli felelet helyett, szóbeli, szóbeli helyett írásbeli).
 Feleletnél a vázlat használatának engedélyezése.
 Számítógép használat.

Tantárgyi fejlesztő feladatok: Környezetismeret

Tér- és időviszonyok kialakítása, tájékozódási ismeretek kialakítása.
Életszerű helyzetek megtapasztalása.

Tantárgyi fejlesztő feladatok: Ének-zene

Ritmusérzék, a hallási figyelem fejlesztése.
A kommunikációs és metakommunikációs képesség fejlesztése.
Kapcsolatteremtő képességek kibontakoztatása.
Személyiségfejlesztés improvizációs játékokkal.

Tantárgyi fejlesztő feladatok: Vizuális kultúra, Technika és tervezés

Az önkifejezés lehetőségének megteremtése.
Nagy- és finommozgások fejlesztése.
Alkotó magatartás kialakítása, fejlesztése.

Tantárgyi fejlesztő feladatok: Tánc- és dráma, Mozgókép és médiaismeret

Látás, hallás, mozgás koordinált működtetése.
Komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésében fontos feladata van.

Tantárgyi fejlesztő feladatok: Testnevelés

Testséma biztonságának kialakítása.
Látás, hallás, mozgás koordinált működése.
Helyes magatartási szokások kialakítása.
Jellemtulajdonságok fejlesztése.
Személyiség formálása csoport ill. csapatjátékokon keresztül.
Kudarctűrő képesség növelése.

Magatartási-beilleszkedési nehézség

Jellemzői a visszatérő és tartós diszociális, agresszív vagy dacos magatartás-sémák. A viselkedés erősen eltér az adott életkorban elvárhatótól, a szociális elvárásokat durván áthágja. Sokkal súlyosabb lehet, mint egy gyermekcsíny vagy egy serdülőkori lázadás és hosszan tart (hat hónap vagy annál hosszabb ideig). Jellemzi még: nagyfokú harcoság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, fenyegető erőfitogtatás, indulatkitörések, iskolakerülés, hazudozás.

A fejlesztés elvei, módszerei, feladatai

A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére.

Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.

A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önértékelésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker

vagy kudarc esetén. Ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.

A pedagógus együttműködése a családdal és más szakemberekkel.

A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

A megvalósítás szinterei

- tanóra,
- fejlesztőpedagógiai foglalkozás.

A pedagógiai célú fejlesztő foglalkozásokat a tanórai foglalkozásokon túl is biztosítjuk.

Ez jelenik meg az iskola óratervében, mely az SNI és a tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézség típusától függően az évfolyamra meghatározott heti tanórák óraszámának 15-50%-a lehet.

Követelmények és értékelés

A helyi tantervben az SNI és a tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarokkal/nehézséggel küzdő diákok egyéni sajátosságainak megfelelően vesszük figyelembe az egyes tantárgyak témaköreire, tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlásokat. A tanulmányi követelmények megegyeznek a nem SNI-s, illetve a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézséggel nem küzdő tanulók követelményeivel. Ehhez azonban a tananyagban mennyiségi, minőségi szelektálásra, a tanítási-tanulási folyamat módszerében, eszközeiben, időkeretében differenciált, rugalmas kezelésre van szükség.

A Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleménye, valamint a Nevelési Tanácsadó szakvéleménye, javaslata alapján az igazgató egyes tantárgyak, tantárgyrészek értékelése és minősítése alól felmentést ad, eltérő haladási tempót, vagy a számonkéréseknél hosszabb időtényezőt engedélyez a rászoruló tanulóknál.

Az értékelésre-minősítésre vonatkozó szakértői vélemények, illetve szakvélemények mindig az adott tanuló szükségleteire fogalmazódnak meg:

döntően szóban adhasson számot tudásáról, hogy elakadásnál megsegíthető legyen, illetve, hogy tudása reálisan számonkérhető legyen.

Differenciáltan a segítségadásban

Ha azonos tananyagot dolgozunk fel, a tanulási nehézséggel küzdő gyermek több segítséget igényel pl.: a feladat megismétlése nekik megfelelő nyelvi szinten, a feladatok kis lépésekre bontása, példa bemutatása, mintaadás (algoritmus) stb.

Differenciáltan a feladatok szintjén

- Írásos munkáit differenciáltan értékeljük.
- Több idő, illetve arányosan kevesebb feladat, vagy különböző nehézségi fokozatú, a tanuló képességeihez alakított feladatok adása.
- A feladatok technikai kivitelezése: íráskészség esetén csak egyeztetés, színezés, összekötés.
- Exteriorizációs szint: inkább felismerés, megnevezés legyen a feladat, mint alkalmazás, reprodukció tehát rétegfeladatok legyenek!
- Utasítások (egyszerre egy, az is egyszerűsítve).

Segédeszközök használata

- számológép,
- számítógép az írásos munkákhoz,
- korong, pálcika, színes rúd készlet,
- táblázatok,
- szorzótábla,
- helyesírási szabályzat,
- értelmező szótár, stb használata.

Differenciáltan a tevékenységek szintjén

A tanórán való részvétel kötelező, de érdemjegyet ne kapjon.

Differenciáltan a szociális keretek szintjén

Egyedül, párban, kiscsoportban tanuljanak. A tanulási nehézséggel küzdő gyermeknél hasznos lehet, ha társsal vagy társakkal dolgoznak (ösztönzés, segítség oldja az elszigeteltséget, kontroll stb.).

Differenciáltan a tanulási stílus szerint

Vannak vizuális, illetve auditív vagy motoros területre támaszkodó, illetve kombinált típusú tanulók, akiknél megerősítő hatású lehet az egyszerre több csatorna.

Differenciáltan a célok szintjén

Érdemes egy minimális, de működőképes és szilárd tudást kiépíteni, amire a következő szint ráépíthető.

Differenciáltan az értékelésben

- Az osztályozás önmagában nem elég. A szöveges értékelés a tanulóknak szóljon, utaljon az önmagához mért fejlődés ütemére.
- A kötelező órakeret terhére az iskola foglalkoztatást szervez (kimehet a tanuló az óráról egyéni fejlesztésre).
- A matematikai gondolkodásban megnyilvánuló számolási nehézségeket vegyék figyelembe minden olyan tantárgyban, ahol számoláshoz tananyagrészek vannak, illetve ezek a munkák nem értékelhetők (pl: fizika, kémia esetében).
- A helyesírás értékelése alóli felmentés.
- A külalak értékelése alóli felmentés.
- Tantárgyi felmentés.

A SNI gyerekek teljesítménye nem vethető össze a többségével, nem fejezhető ki érdemjegyekkel. Jellemzően szöveges, vagy százalékos értékelést alkalmazunk.

A továbbhaladás – azaz a következő évfolyamba lépés – feltételének érvényesítésekor figyelembe vesszük a szakértői véleményben foglaltakat is.

Az értékelő folyamat szerves része a szülő tájékoztatása, illetve az eredmények értelmezése, a jövőre vonatkozó tennivalók meghatározása. Különös gondot fordítunk arra, hogy a tanulók

eredményeit diszkréten kezeljük, azokat csakis a szülőjével, és a tanulóval osztjuk meg, nem az osztály nyilvánossága előtt.

Az egyéni fejlesztési terv

Célja

A törvény által meghatározott és a szakértői/szakvéleményben szereplő fejlesztési formák biztosítása.

A sajátos nevelési igényből és tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarokból/nehézségekből fakadó hátrányok csökkentése, vagy lehetőség esetén megszüntetése.

Harmonikus, önmaga problémáit megfelelően kezelni tudó személyiség kialakítása.

Az egész élet során jól használható kompenzációs technikák elsajátítása. Az osztály, a többi tanuló bevonása fontos, ismerniük kell a pedagógus állásfoglalását, az értékelés szempontjait, a „miért másképp” kérdések felmerülése miatt.

Feladata

Egyénre szabott fejlesztés a gyermek szükségleteinek figyelembe vételével.

Differenciálás a szakértői/szakvélemény alapján.

A pedagógus, a fejlesztő pedagógus és a Nevelési Tanácsadó munkatársának folyamatos kapcsolattartása, egymás munkájának kiegészítése, segítése.

Tartalma és tevékenységei

A tanulóról kapott szakvélemény alapján az egyéni fejlesztési terv tartalmazza a tanuló nevét, osztályfokát, a fejlesztendő területeket, az ütemezést, az eszközöket, módszereket.

A diszfunkciók fejlesztése, a meglévő, jól működő funkciók bevonása a megismerő folyamatok megsegítése érdekében.

A tanulók problémájának súlyosságától függően, egyéni vagy kiscsoportos képességfejlesztés.

A fejlesztés területeit a rendelkezésre álló szakvélemények, valamint a pedagógusok jelzései alapján kerülnek meghatározásra.

Az egyéni képességeket és az eltérő fejlődési ütemet szem előtt tartva valósuljon meg a mennyiségi és minőségi differenciálás.

Megfelelő motivációs bázis kialakítása.

A másodlagos tünetek (szorongás feladathelyzetben, kudarckerülő magatartás, esetleges agresszió, stb.) oldása.

Követelmények

A fejlődés és fejlesztés lehető legkedvezőbb lehetőségeinek és feltételeinek biztosítása.

A támasztott követelmények mindig személyre szabottak és a szakértői/szakvéleményben foglaltakra épüljenek.

Az alapfeladatok rangsorolása

A bevezető és a kezdő szakaszban (1-6. osztály) kiemelt hangsúlyt fektetünk az alapvető készségek elsajátítására: az olvasás, írás, számolás, szóbeli-írásbeli kifejezőkészség terén az alsó tagozatban olyan szintre akarjuk juttatni tanulóinkat, hogy azok révén önálló ismeretszerzésre, tananyag feldolgozásra legyenek képesek.

A dyslexiás tanulók az alsó tagozatban már megszokott módon állandó segítséget kapnak az órákon a tananyag-feldolgozáshoz, mert a dyslexiás tanulók számára eredményes fizika, matematika vagy történelemoktatás csak a szükséges nyelvezet elsajátítása után képzelhető el. Ezek a segédeszközök egyébként a nem dyslexiás többség számára is, mint többletgyakorlási lehetőségek jó szolgálatot tesznek az ismeretek elmélyítésében. Szükség esetén a felső tagozatos tanulóknál se szakadjon meg az alapkészségek fejlesztése.

Iskolán kívüli együttműködési lehetőségeink

Szülők,
Pedagógiai Szakszolgálatok,
Pályaválasztási Tanácsadó,
Szakorvosok, házi gyermekorvosok.

A tanulók képességeit folyamatosan értékeljük, kontrollvizsgálatok a szakértői bizottságnál, szöveges értékelés a fejlesztő napló alapján, konzultálunk a szaktanárokkal, szülőkkel, megjelöljük a további feladatokat.

Tanítást – tanulást segítő és értékelő eszközrendszer elemei

Az iskola cél- és feladatrendszerének teljesítése érdekében, jelenleg legfontosabb a többségi pedagógusok szemléletmódjának alakítása, valamint a speciális helyiségek kialakítása, a meglévők kiegészítése, valamint a speciális eszközök, felszerelések gyarapítása.

Az innovatív munkába bekapcsolódó nevelők rendelkezzenek a szükséges szemlélettel, magas szintű pedagógiai-, pszichológiai képességekkel.

Szükség szerinti értékelő esetmegbeszélések biztosítása.

Módszerek

- egyéni fejlesztési tervek készítése,
- az egyéni fejlődés folyamatos dokumentálása,
- egyéni fejlesztő lapok készítése,
- heterogén osztályszervezés.

Az integrációt segítő módszertani elemek

A pedagógusaink alkalmazzák a differenciálást, a speciális eljárásokat, ezzel hozzájárulunk az együttnevelés - oktatás sikeréhez.

Óráinkat, foglalkozásainkat úgy tervezzük és szervezzük, hogy felkeltse és fejlessze a tanulók kíváncsiságát, tanulási kedvét.

A hibákat a tanulási folyamat szükséges velejáróinak tekintjük.

A segítségnyújtáskor az öntevékenységet erősítjük – azt szeretnénk, hogy a tanulók csak annyi segítséget vegyenek igénybe, amennyire szükségük van. Így érhetjük el önállóságuk, önbizalmuk és egyéni képességeik fejlődését.

A házi feladat értelmes kiegészítője a tananyagnak, a differenciált képességfejlesztés egyik fontos eszköze.

Tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek.

A tovább haladás feltételeinek biztosítása

A kidolgozott pályorientációs program kihasználása, adottságok, képességek szerint növekedjen a SNI és a tanulási, magatartási és beilleszkedési nehézséggel küzdő tanulók körében az érettségit adó intézményekben való továbbtanulás.

Az SNI és a tanulási, magatartási és beilleszkedési zavarral/nehézséggel küzdő tanulóink rendszeresen járnak iskolába, részt vesznek a fejlesztő foglalkozásokon.

A 8. osztályos tanulókat sikeresen tudjuk beiskolázni a középiskolákba.

SNI

Általános nevelési-oktatási célokat a tanulók szükségletei és a helyi igények határozzák meg

A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség mellett elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése.

Ennek alapja a szociális, kommunikációs és egyéb kognitív készségek hiányának specifikus módszerekkel való kompenzálása, a fejlődésben elmaradt készségek rehabilitációs (normalizációs célú) fejlesztése, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák kezelése, a mindennapi gyakorlati készségek és az (adaptált) tananyag speciális módszerek segítségével való tanítása.

A fejlesztés céljai hierarchikus rendben helyezkednek el aszerint, hogy mennyire szükségesek a szociális adaptáció kialakításához. Kiemelt cél annak elérése, hogy a tanuló képessé váljon a család életébe való beilleszkedésre.

A testi egészség megóvása, az erőnlét, állóképesség, ügyesség egyénre szabott fejlesztése.

Általános emberi értékek, társadalmi elvárások, szülőföldünk kultúrája, hagyományai képességszintnek megfelelő ismertetésével a felnőttkori szociális adaptáció segítése.

Fontos, hogy a tanuló élvezze az iskolában töltött időt, érezze jól magát.

A nevelés és oktatás feladatai

A nevelés-oktatás feladata a fejlődési hiányok, elmaradások kompenzálása a következő területeken:

- Elemi pszichoszomatikus funkciók
- Szenzomotoros készségek
- Szociális készségek
- Kommunikáció
- Kognitív készségek

Az adott szükségletekhez adaptált környezet megteremtése.

A biztonságérzet kialakítása a fejleszthetőség és az önálló tevékenykedés feltételeként.

Egyéni fejlesztési tervek kialakítása a gyermek szükségleteinek megfelelően és a család igényeinek messzemenő figyelembevételével.

A gyermek alkalmazkodását segítő viselkedésformák kialakítása a családi, iskolai és iskolán kívüli környezetben.

Az elsajátított ismeretek, készségek bővítése, szinten tartása, általánosítása.

Autizmus

Fejlesztési területek

A szociális készségek fejlesztése

Az autizmusban sérült három terület közül (szociális viselkedés, kommunikáció, és rugalmas gondolkodás) a legmarkánsabb problémákat a szociális interakciókban fedezhetjük fel - az autizmus mint "szociális fogyatékoság" a legszembetűnőbb.

Természetesen egymástól elválaszthatatlan az első két terület, hiszen a valódi kommunikáció mindig valamilyen szociális interakciót is jelent. Elsődleges fontosságú speciális pedagógiai cél tehát a gyermek képességszintjének megfelelő szociális viselkedés, illetve az ezt megalapozó elemi készségek fejlesztése, tanítása.

A szociális fejlesztési feladatok között a beilleszkedést közvetlenül elősegítő készségek tanítása (taníthatóságot megalapozó szociális készségek, önmagáról való tudás, kapcsolatteremtés és fenntartás) mellett rendkívül fontos feladat, hogy a gyermek minél tartalmasabban legyen képes eltölteni szabadidejét önálló és társas formában egyaránt.

A tanítási, fejlesztési módszerek kiválasztásakor feltétlenül figyelembe kell venni, hogy az autizmusból fakadó nehézségek megakadályozzák a gyermekeket abban, hogy a szociális készségeket spontán, intuitív úton sajátítsák el, szociális megértésükre alapozva. Ezért a fejlesztés metodológiájában elsődleges fontosságú szerepet kapnak a kognitív és viselkedésterápiás eljárások, amelyek a gyermek egyéni szükségleteinek és képességszintjének megfelelően vegyíthetők más fejlesztési módszerekkel is (pl. zenei interakció).

A fejlesztés fő területei

A szociális beilleszkedést közvetlenül befolyásoló készségek

A taníthatóságot megalapozó szociális készségek:

- A pedagógus segítségének elfogadása.
- Más személyek jelenlétének elviselése.
- Az elemi viselkedési szabályok elsajátítása.
- Az utánpótlás tanítása.

Önmagáról való tudás

- Személyi adatok megtanítása.
- Saját külső tulajdonságok ismerete.
- A gyermek által gyakran végzett, megszokott és rendkívüli saját tevékenységek körének tanítása.
- Annak tudatosítása, hogy a gyermek mit tud és mi az, amelyet segítséggel képes csinálni, mi az, amit egyáltalán nem tud.
- A kedvelt és elutasított dolgok meghatározása.
- Kellemes és kellemetlen dolgok meghatározása, tanítása.
- Saját élmények felidézése.
- Saját teljesítmény értékelése megadott szempontok alapján, önellenőrzés.
- Saját viselkedésére vonatkozó szabályok betartásának tanítása.
- A sztereotip viselkedésformák kontroll alá vonása.

Kapcsolatteremtés, fenntartás

- A metakommunikáció megértésének és használatának fejlesztése.

- Ismerős és ismeretlen személyek külső és nem látható tulajdonságainak tanítása.
- Egyszerű szociális rutinok megtanítása (pl. köszönés).
- Az információcsere szabályainak tanítása: témaválasztás, kezdeményezés, a beszélgetés fenntartása, befejezése stb.
- Iskolán belüli szociális helyzetek viselkedési, udvariassági szabályai.
- Iskolán kívüli szociális helyzetek viselkedési, udvariassági szabályainak tanítása különböző szintereken.(pl. uszodában, üzletekben, járműveken, könyvtárban).
- A legnyilvánvalóbb érzelmi reakciók felismerése és az azokhoz illő, megfelelő viselkedés szabályai.
- Elemi kooperáció tanítása felnőttel, gyermekkel.

Szabadidős készségek

A szabadidős készségek tanításának közös feladatai :

- A gyermek számára örömet nyújtó, az életkornak és a mentális kornak egyaránt megfelelő szabadidős aktivitások kiválasztása.
- A lehetséges aktivitások közötti választás tanítása.
- A teljes önállósághoz szükséges vizuális segítség megtervezése, használatának tanítása.
- A tárgyakon való megosztás tanítása.
- A megfelelő viselkedési szabályok elsajátíttatása.

A szabadidő önálló eltöltésének tanítási szempontjai

- A szabadidős aktivitások lehetséges helye, ideje.
- Önállóan végezhető szabadidős aktivitások.
- Eszközök, anyagok kiválasztása.

A szabadidő társas eltöltésének tanítási szempontjai

- A sorra kerülés szabályának és jelzésének tanítása.
- Egyszerű társasjátékok szabályainak tanítása.
- A vesztes elviselésének, a nyereség jelentésének megtanítása.

A kommunikációs készségek fejlesztése

A fejlesztés egyik fő célterülete a kommunikáció, mint a kapcsolatteremtés és fenntartás, valamint az információcsere eszköze. Az alapvető probléma nem a beszéd hiánya vagy fejlődési zavara, hanem a kommunikációs szándék, illetve a kommunikációs funkció megértésének sérülése. Minden autizmussal élő gyermeknél – 10 függetlenül verbális képességeik színvonalától - elsődleges fontosságú cél tehát az egyén képességszintjének megfelelő kommunikatív kompetencia megteremtése.

A fejlesztés területei

Fel kell mérni a kommunikációs készségeket az alábbi területeken, a megértés és a használat szempontjából.

- A kommunikáció módja, eszköze, vagyis mindaz, amit a gyermek mond, vagy csinál. Tágan értelmezve ide tartoznak azok a viselkedésbeli megnyilvánulások is, amelyekkel a gyermek válaszol az őt ért ingerekre anélkül, hogy azokat tudatosan használná a környezet befolyásolására. (pl. dührohamok).

- A kommunikáció eszközei lehetnek tárgyak, képek, természetes gesztusok, jelek, beszéd. Szókincs, jelentés (tárgyak, személyek, cselekvések, helyszínek, minőségek, belső állapotok stb. megnevezése).
- Funkció (utalás, üdvözlés, kérés, kérdezés, utasítás, állítás, felajánlás, tréfa, vita, tiltakozás, figyelemfelhívás, visszautasítás, kommentálás, információadás, kommunikáció az érzelmekről). A funkciók felmérésekor képet kapunk arról, hogy a gyermek mire használja kommunikációs készségeit, illetve arról, hogy milyen funkciókat ért meg.
- Kontextus (a különböző helyzetek, amelyekben kommunikálunk).
- A gyermek az általa megértett szinten tanulja meg valamely kommunikációs eszköz használatát, hogy minél hamarabb sikeres lehessen a kapcsolatteremtésben.
- Alternatív kommunikációs rendszer használatának tanítása, mely lehet tárgyas, képes stb.
- A beszédértés és beszédhasználat fejlesztése.
- A metakommunikáció értésének és használatának fejlesztése.
- A kommunikációs eszköz funkcionális használatának tanítása, melynek érdekében a környezetet tudatosan úgy kell szervezni, hogy aktív kommunikációra serkentse a gyermeket.
- A fejlesztés során a meglévő, funkcionálisan használt kommunikációs eszközt a lehető legtöbb természetes helyzetben alkalmaztatni kell, mert a meglévő készségeket a gyermekek új helyzetekben spontán ritkán alkalmazzák.

Kognitív készségek fejlesztése

Az autizmussal élő gyermekek közel 75%-a valamilyen szintű értelmi sérülésben is szenved. Az autizmus-specifikus fejlesztési célok mellett tehát az értelmi szintnek, illetve az egyenetlen képesség-struktúrának megfelelő kognitív fejlesztési célok is szerepet kapnak az oktatás és nevelés során.

Az autizmussal élő gyermekek kognitív stílusát a rugalmas gondolkodás, valamint az információk jelentés-teli egészként való észlelésének, értelmezésének sérülése jellemzi.

Jellegzetes nehézségek tapasztalhatóak az általánosításban, a szimbólumok kezelésében és a belső forgatókönyvek kialakításának és alkalmazásának területén. Részben e problémák következménye a sérülések triászja az autizmusban, azaz a jellegzetes viselkedéses kép. Így természetesen a kognitív fejlesztési célok erőteljesen befolyásolják a szociális és kommunikációs terület fejlesztését is.

A fejlesztés legfontosabb feladatai

Jelentés-teli információk kiemelésének elősegítése:

- a figyelem irányuljon a környezet lényeges ingereire,
- lényegkiemelés képességének elősegítése,
- a figyelem terjedelmének bővítése, időtartamának növelése.

Cselekvések tervezésének, kivitelezésének tanítása:

- alternatív problémamegoldó stratégiák tanítása lehetőleg abban a kontextusban, ahol azt alkalmazni kell,
- a megtanult készségek általánosítása, alkalmaztatása a lehető legtöbb természetes élethelyzetben,
- elvont fogalmak, összefüggések (pl. idői, ok-okozati relációk) megértésének elősegítése.

A szenzomotoros készségek fejlesztése

A szenzomotoros készségek sérülése gyakran megjelenik az autizmusban: a problémák részben a társult fogyatékoságok következményeként jelennek meg, részben az autizmus részjelenségeként. A szenzomotoros készségek fejlesztése minden tantárgyban megjelenik.

A legfontosabb fejlesztési feladatok a következők

- A testséma ismeretének kialakítása, tudatosítása, a testélmény fejlesztése.
- A testmozgások célszerű összehangolásának tanítása különféle terekben és aktivitásokban.
- A szociális kontextusokban való megfelelő mozgásformák kialakítása.
- Módszerek tanítása, amelyekkel a gyermek kontroll alatt tudja tartani mozgásos és egyéb, pl. verbális sztereotípiáit.

A fejlesztés legfontosabb feladatai

A fejlesztés elvei

Az autizmus következménye olyan deviáns fejlődésmenet, melyben az egyes fejlődési fokok nem feltétlenül épülnek egymásra (pl. a nyelvet használó tanulónál a beszéd kialakulását nem előzi meg a preverbális kommunikáció értése és használata). Az egyes fejlődési területek között lehetnek szakadákszerű különbségek, de a fejlődési szintek között, és azokon belül is egyenetlen a fejlődés. A deviáns fejlődés kompenzálására inadaptív kognitív stratégiák, viselkedésproblémák alakulnak ki, melyek szakszerű terápiás és oktatási módszerekkel megelőzhetőek illetve korrigálhatóak.

A tanulók habilitációjának, oktatásának alapja fejlettségük, képességeik részletes ismerete. Az egyes tanulók képességstruktúrája formális (pl. pszichológiai vizsgálatok az intelligencia mérésére) és informális felmérésekkel (pl. fejlődési kérdőív és felmérő feladatlapok) ismerhető meg.

Az egyénre szabott felmérések funkciói a következők: Az ép gyermek fejlődésmenetéhez hasonlítják az autizmussal élő gyermek fejlődését, melynek mentén kirajzolódnak a tanuló erősségei és gyengébb, illetve hiányzó képességei. Regisztrálja a tanuló önmagához mért fejlődését. A mérés eredménye irányadó az egyénre szabott tananyag összeállításában, a habilitációs területek kiválasztásában, az egyéni eszközök és stratégiák meghatározásában és abban, hogy a tanítási célok fontossági sorrendjét a szülőkkel egyeztetve megállapíthassa a pedagógus. A mérés eredményétől függően korrigálható az egyéni fejlesztési terv, ellenőrizhető a fejlesztés eredményessége. A tervezés rövid, közép- és hosszú-távú. A pedagógiai felméréseket tanévenként háromszor szükséges elvégezni.

Speciális megközelítés a tanításban

Az új készségek és ismeretek elsajátítása egyéni tanítási helyzetben történik a szociális és kommunikációs nehézségek miatt, napi rendszerességgel szervezve.

A tanítás kudarca esetén nem feltételezhető, hogy a gyermek szándékosan nem teljesít, el kell hinni, hogy nem képes elvégezni a feladatot. Ezt azért fontos hangsúlyozni, mert gyakran az a látszat, hogy a tanuló „daczból” nem végez el bizonyos feladatokat, melyeket máskor, mással már tudott. Ennek leggyakoribb oka, hogy az autizmussal élőgyermek számára a körülmények legkisebb változása is új helyzetnek minősül, melyben nem képes készségeit, tudását mozgósítani. A tanításban mindig a meglévő tudást bővítjük egyetlen új mozzanattal. (egy új szín, forma, mozdulat, stb.)

Az optimális terhelés érdekében a feladatokat a gyermek képességeinek megfelelő lehető legnagyobb nagyságú lépésekre kell bontani. A feladatoknak a tanuló szempontjából értelmesnek kell lenniük, ezért az ismereteket lehetőleg abban a kontextusban tanítjuk, melyben a gyermeknek alkalmaznia kell azokat.

Az elsajátított ismereteket, az új készségeket a lehető legtöbb olyan helyzetben gyakoroltatni kell, melyben funkcionálisak.

A fejlesztésben való továbblépéskor csak azokra az ismeretekre, készségekre alapozhatunk, melyeket a tanuló folyamatosan gyakorol. A tanultak folyamatos szinten tartása szükséges.

Egyénre szabott motivációs rendszert kell kialakítani. Jutalomnak azt tekinthetjük, ami a gyermek számára örömforrás (ez lehet nagyon egyedi, szokatlan, a tárgytól a szociális megerősítésig). Törekedni kell arra, hogy a tevékenység önmagában jutalomértékűvé váljon, hogy fokozatosan el lehessen hagyni a külső jutalmakat.

Az oktatás nevelés során támaszkodni kell a meglévő ép, esetleg kiemelkedő képességekre, speciális érdeklődésre, melyek különösen fontosak lehetnek a pályaorientáció szempontjából.

19.2. A hallási fogyatékos tanulók iskolai nevelésének-oktatásának irányelvei

1. A hallási fogyatékos (továbbiakban: hallássérült) tanuló

Hallássérülésnek nevezzük a hallószerv valamely részének veleszületett vagy szerzett sérülését, illetve fejlődési rendellenességét, amelynek az éptől eltérő hallásteljesítmény lesz a következménye.

A hallássérülés gyűjtőfogalom. Hallássérült személyek a nagyothallók, a siketek és a cochleáris implantátumot (továbbiakban: CI) viselők. A cochleáris implantátum a belső fülbe ültetett hallásjavító eszköz. A hallássérült tanulónál – a hallás hiánya vagy csökkenése miatt – a szokásostól eltérhet a nyelvi kommunikáció (beszédértés, szövegértő olvasás, szókincs, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd stb.) fejlettsége, ennek következtében a megismerő tevékenység és a teljes személyiség fejlődése is megváltozhat. A tanuló nyelvi kommunikációja intenzív fejlesztést igényel, mert ennek szintje nem feltétlenül korrelál életkorával, hallásállapotával.

- a) A siket tanulónál súlyos fokú hallásvesztés áll fenn (a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásvesztés 90 dB-nél nagyobb). Ennek következménye a hangzó beszéd spontán kialakulásának képtelensége, elsajátításának súlyos fokú nehezítettsége, valamint a nyelvi kommunikáció általános akadályozottsága. A hallásvesztés mértékétől, felfedezésének, segédeszközzel való ellátásának idejétől, a környezeti hatásoktól és a szociokulturális háttértől függően módosulhat a megismerő tevékenység, a gondolkodás és a lelki élet egészének fejlődése.
- b) A nagyothalló tanulónál (enyhe nagyothallás esetén a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásvesztés 30–45 dB közötti; közepes nagyothallás esetén a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásvesztés 46–65 dB közötti; súlyos nagyothallásnál a beszédhangok frekvenciatartományában mért hallásvesztés 66–90 dB közötti) a hallás csökkenése akadályozottságot jelenthet a

hangzó beszéd elsajátításában és értésében. Ennek mértéke a súlyos kommunikációs zavartól a normál nyelvhasználat megközelítésének szintjéig terjedhet.

- c) A hallásukat műtéti úton helyreállított (pl. cochleáris implantált) hallássérült tanulóknál – az egyik vagy mindkét oldalon végzett hallásjavító műtét után – fizikai értelemben közel ép beszédhallás mérhető. Fejleszthetőségük, fejlődési ütemük döntően függ intelligenciájuktól, illetve az esetleges pszichés fejlődési zavaruktól, valamint attól, hogy a gyermek milyen életkorú volt a műtét elvégzésekor. A nyelvi fejlődés gyorsabb, magasabb szintű elsajátítását a hallásjavító műtét előtti és utáni (gyógy)pedagógiai habilitációs és rehabilitációs, valamint az azzal párhuzamos pedoaudiológiai gondozás és az aktív szülői megsegítés eredményezi. A fejlesztés stratégiájának alapja döntően a beszédhallásra alapozott módszerek alkalmazása. A beszédértés, a hangzó beszéd fejlődése hasonlóságot mutat az ép hallású gyermekek beszédfejlődésével. A fejlesztés eredményes szintere a halló környezetben van szurdopedagógus jelenlétével, ugyanakkor az integrációra csak alapos pedagógiai diagnózis után kerülhet sor. Az érintett tanuló teljesítményét a befogadó intézmény szakmai felkészültsége, nyitottsága, a szülők együttműködő készsége, valamint a gyermek kognitív és pszichés jellemzői és az esetleges beszéd- és nyelvelsajátítási zavar (diszfázia) befolyásolja.
- d) A hallássérültek „diszfázia típusú” társuló tanulási zavara a halmozott fogyatékoság egy speciális változata. Összetett tüneti képe súlyosabb fokú nyelvi és beszédfejlődési akadályozottságban, diszpraxiás és szenzomotoros integrációs zavarra utaló pszichomotoros jellemzőkben nyilvánul meg. A specifikus nyelvi zavar, valamint a kísérő pszichomotoros tünetek változatos formában, sajátos összetételben jelennek meg a hallási fogyatékoság enyhébb vagy súlyosabb mértéke mellett.

A hallássérült tanulók populációjának napjainkra jellemző változása komoly gondot okoz a szakterületi intézmények gyógypedagógusainak, mivel a diszfázia (esetünkben a hallássérüléshez társuló neurogén eredetű nyelvi zavar) korábban nem alkalmazott módszertani eljárásokat és óraszervezési technikákat igényel. Javasolt a speciális módszertani és óraszervezési technikák alkalmazása.

Más esetben a halmozottan fogyatékos hallássérült (siket, nagyothalló) tanulók hallásvesztéséhez mozgáskorlátozottság, látás-, értelmi fogyatékoság, tanulási vagy a fejlődés más zavarai társulhatnak. A halmozottan fogyatékos hallássérült tanulók nevelhetősége, oktathatósága a fentiek következtében súlyosan nehezített. Javasolt az óvodában és az alapozó szakaszban a fokozott egyéni és kiscsoportos fejlesztés, a gyógypedagógiai asszisztens vagy a kéttanáros modell alkalmazása.

- e) A hangos beszéd kialakulása után hallássérültté vált tanulók személyisége az előző csoportokhoz viszonyítva még sérülékenyebb; nehezen dolgozhatják fel a hallás elvesztésével fellépő állapotváltozást, vagyis: a nehezített kommunikációt, a környezettel való kapcsolatuk beszűkülését. Ebben az esetben fokozott segítséget igényelnek a kompenzációs csatornák kialakításához.

2. A hallássérült tanulók fejlesztésének alapelvei

A hallássérült gyermekek, tanulók speciális oktatását-nevelését-fejlesztését elláthatja hallássérültek speciális gyógypedagógiai intézménye, többségi általános iskola, vagy más, speciális szolgáltatást nyújtani tudó intézmény. Ebben az esetben a speciális, szakspecifikus ellátást a hallássérült gyermekek és tanulók megsegítésekor a hallássérültek pedagógiája szakirányon végzett gyógypedagógus (szurdopedagógus) látja el. A tanulói szükségletek ismeretében szakmai támogatás igényelhető:

- az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményektől (EGYMI);
- a pedagógiai szakszolgáltatást nyújtó intézményektől;
- a pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézményektől;
- az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat működtetésére kijelölt intézményektől.

A hallássérült tanuló fejlesztési lehetőségeit személyiségjegyei, intellektusa mellett döntően befolyásolja a hallássérülés bekövetkeztének, felismerésének időpontja, kóroka, mértéke, segédeszközzel való ellátásának, a fejlesztés megkezdésének ideje. A hallássérült gyermekek fejlesztése az általános pedagógiai tevékenységen kívül egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozások, eljárások folyamatában valósul meg. A komplex ellátás a korai fejlesztésre és óvodai nevelésre építkezve, döntően a szurdopedagógiában használatos módszerek alkalmazásával, megfelelő audiológiai ellátással, a jól beállított hallókészülékek és hatékony hangátviteli technikák használatával és/vagy a legkorszerűbb műtéti technika alkalmazásával beépített cochleáris implantátumokkal történik.

A felsoroltak együttesen határozzák meg a hallássérült tanuló eredményes nevelhetőségét, oktathatóságát. A rendszeresen végzett mérési, speciális pedagógiai vizsgálati, megfigyelési, tapasztalati eredmények figyelembevétele, valamint az audiológus szakorvossal történő folyamatos kapcsolat elengedhetetlen feltétele az eredményes gyógypedagógiai és egészségügyi habilitációs és rehabilitációs tevékenységnek. A szakszerű pedagógiai munka végzéséhez mindezen ismeretek, valamint elemi technikai tudnivalók (hallókészülék stb. kezelésében tájékozottság) szükségesek a sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelő-oktató pedagógus számára.

2.1. A hallássérült tanulók többségi iskolában történő együttnevelése

A nevelés-oktatás szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszer minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg. A többségi iskolában történő együttnevelés a szülő/gyógypedagógus/pedagógus közös döntését igényli az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményének figyelembevételével. Az együttnevelés nem lehet formális, a befogadó iskolának szükséges változtatásokat végrehajtani a valódi befogadás érdekében, így pl. a módszer- és eszközrendszerben (differenciálás, egyéni képességek figyelembevétele stb.), az óraszervezésben, a teljes tantestület szemléletváltozásában. A gyógypedagógus partner a megoldásokban. Az iskola akkor válik valódi befogadóvá (inkluzív iskola), amennyiben a

tanítási programok, a pedagógiai szemlélet és felkészültség, a szervezés, a tárgyi és személyi feltételek igazodnak a gyermek speciális szükségleteihez.

A hallássérült gyermekek együttnevelése halló társaikkal többféle formában lehetséges:

- egyéni teljes integráció, amelyben a gyermek az oktatás teljes időtartamában a befogadó csoportban van;
- csoportos teljes integráció, amelyben a hallássérült csoport a befogadó iskola azonos osztályfokán tanul; esetenként a két pedagógus (többségi és gyógypedagógus) közösen vezeti az órákat;
- részleges integráció, amikor a tanuló a tanórák egy részén vesz részt a többi tanulóval együtt, a többi időt gyógypedagógussal, csoportban tölti.

Az integrált nevelés-oktatás során különös figyelemmel kell lenni a következőkre:

- Az adott tantestület pozitív hozzáállása, bevonódása és toleranciája fontos tényező.
- Az adott iskola pedagógiai programjának, illetve tantervének elkészítésekor figyelembe kell venni a hallássérült gyermek speciális fejlesztési igényeit a tananyag, a követelmény, az értékelési mód és a speciális módszertan tekintetében.
- Külön gondot kell fordítani arra, hogy a tanuló minden segítséget megkapjon hallássérüléséből, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájából, fogalmi gondolkodásából eredő hátrányának és ezzel összefüggő esetleges tanulási nehézségének leküzdéséhez.
- A többségi pedagógusnak az értékelésnél figyelembe kell vennie a hallássérülés következményeként fellépő kommunikációs nehézségeket, a szókincs esetleges elmaradását, a szóbeli, írásbeli kifejezőkészség gyengébb voltát, az abban előforduló grammatikai hibákat és kiejtési problémákat.
- Ne legyen az értékelés része olyan követelmény, mely a tanuló sérüléséből következően nem teljesíthető halló társaival azonos szinten vagy módon (hosszú memoriter, hangsúlyos, ritmusos versmondás, tollbamondás stb.). Az értékelésnél az egyéni fejlesztési terv követelményeit figyelembe kell venni.

Az együttműködés során a befogadó pedagógusközösség vállalja, hogy:

- segíti a gyermek beilleszkedését a közösségbe;
- konzultációs, hospitálási és osztálytermi együttműködési lehetőséget biztosít a gyógypedagógus számára;
- a jogszabályokban foglaltak érvényesítése során mindent megtesz a hallássérült gyermek sikeres integrációja érdekében;
- megszervezi a törvényben meghatározottak szerint a szükséges egyéni korrekciós órákat.

Az együttműködés során a szurdopedagógus/utazótanár vállalja, hogy:

- tájékoztatás nyújtásával segíti a befogadó pedagógus-, gyermek- és szülői közösségek, valamint az intézmény többi pedagógusának felkészítését a hallássérült gyermek érkezése előtt, majd beilleszkedése során;
- konzultációval segíti a pedagógusok, az oktató/nevelő közösség munkáját a hallássérült gyermek sajátosságainak megértésében;
- hospitál a gyermek osztályában;
- segítséget nyújt a befogadó intézmény pedagógusainak tanórai munkájához;
- nyomon követi a gyermek fejlődését;
- egyéni fejlesztés során fejleszti a gyermek nyelvi és kommunikációs kompetenciáját;
- esetlegesen koordinálja a rehabilitációs munkában részt vevő szakemberek munkáját;
- rendszeresen kapcsolatot tart a szülővel.

Az eredményesség érdekében szükség van a szülők aktív közreműködésére, valamint a szülők és az iskola együttműködésére. Az integráltan tanuló hallássérült gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz, illetve a hallássérülés tényéből következik (pl. audiológiai gondozás). Ennek megszervezéséhez a szakértői javaslat, a fogyatékoság típusa szerint illetékes gyógypedagógiai módszertani intézmények részéről történő folyamatos tanácsadás nyújt segítséget.

3. A Nemzeti alaptanterv (továbbiakban: Nat) alkalmazása a hallássérült (siket és nagyothalló) gyermekek nevelésében-oktatásában

A hallássérült tanulók nevelésében a Nat-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes tanulási területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvényei.

3.1. Testi és lelki egészségre nevelés

A hallássérült tanulókat szükséges megismertetni – az életkoruknak, esetleges társuló fogyatékoságuknak megfelelő szinten – azokkal a tényezőkkel, melyek hallássérülésüket, illetve annak következményeit okozták. El kell sajátítani a tanulókkal a nélkülözhetetlen hallásjavító eszközök karbantartását, használatát, valamint azokat az egészségügyi ismereteket, melyekkel biztosítható számukra hallásmaradványuk aktivizálása és az esetleges további hallásromlás elkerülése. Életmódjuk, életvitelük alakításában hangsúlyos szerepe van komplex kommunikációs lehetőségeik fejlesztésének (hallásmaradvány kihasználása, szájról olvasás, jelnyelvi ismeretek). Szükséges, hogy felismerjék a környezetükben előforduló káros szokásokat, hogy az ártalmas magatartási formákat ne vegyék át. Ismerjék meg saját értékeiket, hogy életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, képessé váljanak a környezet és a munkaerőpiac elvárásainak megfelelő társadalmi integrációra.

A hallássérült gyermek számára a mozgás, a testedzés olyan kompenzációs terület, ahol kommunikációs hátrányaikkal is jelentős sikereket érhetnek el. Emellett a sport hozzájárulhat a belső feszültségeik levezetéséhez, így segítve az indulatok kezelését.

A mozgás, a testedzés hozzájárulhat a hallássérüléssel esetlegesen együtt járó egyensúlyproblémák kezeléséhez is.

A hallássérült gyermekek nyelvi korlátozottságuk miatt kevesebb információval rendelkezhetnek a világról, bizonytalanságuk, befolyásolhatóságuk miatt jobban ki vannak téve különböző veszélyeztető hatásoknak. Ezért fontos a szexuális nevelés, a szenvedélybetegségeket megelőző programok, illetve a biztonságos internethasználat megismertetése.

Az érzelmek, indulatok, belső feszültségek verbális kifejezésének nehezített volta miatt fontos, hogy a tanulóknak legyen lehetőségük ezek nem verbális módon való kifejezésére akár a művészetek (képzőművészet, tánc), akár a sport terén. A társadalomba való beilleszkedésüket segítve meg kell ismertetni velük az érzelem, az indulat kifejezésének társadalmilag elfogadott verbális és nonverbális formáit.

Tanuljanak meg segítő szakemberekhez fordulni (pszichológus stb.), illetve legyenek ismereteik arról, hogy különböző felmerülő problémák során milyen szakemberhez, szervezethez fordulhatnak támogatásért, segítségért.

3.2. Önismeret és a társas kultúra fejlesztése, felelősségvállalás másokért, önkéntesség, erkölcsi nevelés, családi életre nevelés

Az érintett gyermekek tanulják meg, hogy felelősek saját sorsuk, életpályájuk alakításáért, tanulják meg elfogadni és tisztelni a környezetükben élő személyek különbözőségét, az emberek közötti kommunikáció kívánatos formáit, tudjanak udvariasan segítséget kérni, elfogadni, és ők is készek legyenek másoknak segítséget nyújtani.

A hallássérült tanulókat segíteni kell abban, hogy önmagukat megismerjék, hogy önmagukról reális képet alakítsanak ki, hogy önértékelésük megfelelő legyen (alul- és felülértékelés, reális énkép). Támogatni kell őket abban, hogy érzékszervi fogyatékosságukkal együtt élve, önmagukat elfogadva, a munka világának aktív részesévé, kiegyensúlyozott személyiségekké váljanak a sikeres társadalmi beilleszkedés céljából. Tanulják meg, hogy felelősek saját sorsuk, életpályájuk alakításáért, és azon túl másokért, a közösségért is. Tudják felismerni mások érzéseit, szükségleteit, szándékait, tulajdonságait, és azokhoz empátiákkal tudjanak viszonyulni. Tanulják meg elfogadni és tisztelni a környezetükben élő személyeket és azok különbözőségét. Tanulják meg, hogy a másik bántása, zaklatása megengedhetetlen, tudják, hogy mit tehetnek, ha elszenvetűi vagy szemléltői annak, illetve ismerjék az elkövetőt érintő jogi következményeket.

3.3. Médiatudatosságra nevelés

A hallássérült tanulók ismeretszerzésében kiemelkedő szerepe van a vizuális csatornának. Ezen a téren a nyomtatott sajtón kívül egyre inkább szerepet kap az elektronikus média: a televízió és az internet.

A tanulóknak fontos tudniuk, hogy a média közvetíthet pozitív (információ, tanulás, szórakozás), illetve negatív (agresszív, pornográf stb.) tartalmakat, illetve a valóságnak nem megfelelő tartalmakat is. Ismerjék a függőség fogalmát és káros hatását. Tudják, hogy a média

modelljeinek pozitív és negatív hatása is lehet az értékrendszerre, a gondolkodásra, a viselkedésre. Tudjanak a média befolyásoló szerepéről, a reklámok hatásáról.

Törekedni kell arra, hogy az ezen az úton szerzett ismeretek tartalma valóságghű legyen, és hogy az ismeretanyag a fogalmi általánosításokat, az árnyaltabb kommunikációt is fejlessze. A komplex ismeretanyagon nyugvó fejlesztési feladat feltételezi a térben, időben, tartalmakban eltérő összefüggések felismerését. Mindezek súlyos gondot okozhatnak a kommunikációjukban akadályozott hallássérült tanulóknak. A szókincs és a fogalmak bővítése, a nonverbális úton szerzett ismeretek fontos részét képezik az egyéni szükségletekhez igazított fejlesztésnek.

Szükséges a társadalmi kapcsolatépítés és a kapcsolattartás formáinak megismertetése, elsajátítása, gyakorlása.

Fontos a hallássérült személyek számára készült feliratozott műsorok, filmek használata.

3.4. A tanulás tanítása, pályaorientáció

A hallássérült gyermekek tanulási folyamatát lényegesen nehezíti különböző mértékű kommunikációs akadályozottságuk. A tanulással kapcsolatos speciális igényeik, lehetőségeik (emlékezet, annak struktúrája, diszfáziás jegyek, részképességzavarok stb.) feltárására építve valósítható meg az egyénre szabott fejlesztés. Az iskolai évek során sajátítsák el az önálló tanulást segítő eszközök (pl. számítógép, internet, elektronikus és iskolai könyvtár) készség szintű használatát. A hatékony tanulás módszereinek elsajátíttatása magában foglalja a csoportos tanulás módszereinek, a kooperatív tanulási technikák vagy a távoktatás megismerését.

Az iskolai fejlesztések során kiemelt feladat a lehető legnagyobb önállóság elérése. Lényeges azoknak az eljárásoknak, módszereknek, tevékenységeknek a megkeresése és alkalmazása, amelyek a tanuló életének minden színterén az önálló életvitel kialakítását segítik. Alapvető fontosságú feladat mindazon személyiségjegyek feltárása, melyek a tanulók további sorsát döntően befolyásolhatják. Ezek fejlesztése jó esélyt adhat arra (is), hogy pályaválasztásuk sikeres legyen. Segíteni kell őket, hogy reálisan mérjék fel a hallássérülésükből adódó akadályozó tényezőket. Reális énképük, önismeretük kialakítása segíti a számukra megfelelő, elérhető szakma tanulását, majd a munka világába, azon keresztül a társadalomba való beilleszkedésüket. Ehhez a speciális intézményi keretek között tanuló hallássérült gyermekeknek is szükségük van rendszeres integrációs alkalmakra (pl. szabadidős tevékenységek), ahol megismerhetik a hallók világát (pl. kapcsolattartás halló közösséggel, kommunikáció gyakorlása „természetes” közegben, illemszabályok, írott és íratlan szabályok megismerése).

3.5. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Az identitástudat kialakítása a kulturális örökségek megismerésén keresztül, a tanulók életkorának megfelelő gyakorlatorientált módszerekkel (pl. tárgyi emlékek, múzeumlátogatások) történhet. Szemléletük, nyitottságuk alakításában nagy jelentőséggel bír, ha kommunikációs lehetőségeik segítségével kapcsolatot tudnak teremteni tágabb környezetükben élő sorstársaikkal (pl. internet, pályázatok, szabadidős tevékenységek,

kulturális rendezvények). Közvetlen élmények biztosításával kell ismereteket adni a hazánkon kívüli kultúrkincsek megismeréséhez.

3.6. A fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulókat a lehető legfiatalabb korban tevékeny részvétellel, megfigyelés útján kell eljuttatni a környezet alakításának, megóvásának és fontosságának felismeréséhez (pl. interaktív tananyagok alkalmazása, természetben töltött programok). Tudatos pedagógiai segítséggel minél több vizuálisan jól érzékelhető, saját élményen alapuló ismeret gyűjtését kell lehetővé tenni.

4. A kulcskompetenciák fejlesztése

A Nat és a választott kerettantervben megjelenő tartalmak speciális ismeretekkel, képességekkel egészülnek ki, így a kompetenciák fejlesztésénél ezeket is figyelembe kell venni.

4.0. Alapkompetenciák

4.1. A tanulás kompetenciái

A hallássérült tanuló önértékelése esetenként nem reális, szókincs- és beszédértési nehézségei miatt az önálló tanuláshoz szükséges képességek kialakítása nagyobb figyelmet igényel. Munkába állásuk, karrierépítésük a kommunikációs akadályozottságuk miatt nehezített, ezért ajánlott megtanítani őket munkájuk értékelésére, tanácsok, információk kérésére. A különböző tanulási technikák megismertetése elengedhetetlen (szótárak, lexikonok, ezek digitális változatainak használata, jelnyelvi videók, jelnyelvi szótárak). Fontos az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása (könyvtár, internet), valamint a motiváció fenntartása a képességekhez, előzetes ismeretekhez igazodó tananyag biztosításával, teljesíthető követelmények támasztásával.

4.2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Anyanyelvi kommunikáció

A hallássérült gyermekek/fiatalok ismeretszerzését nehezítheti a nyelvi kommunikációs szintjük életkorhoz viszonyított elmaradása. Szókincsük, fogalmi gondolkodásuk szegényes lehet, kifejezőmódjuk hangzó magyar nyelven esetleg kevésbé árnyalt, mint halló társaiké. Az ismeretek megértését segíti a változatos szemléltetés, a saját élményen alapuló tevékenységbe ágyazott nyelvi fejlesztés, a digitális technika nyújtotta lehetőségek kihasználása. A társas kapcsolatokban, a társadalmi és kulturális tevékenységek során a különböző kommunikációs helyzetekben társadalmilag elvárható, helyes viselkedési formák értelmezése, megértése, nyelvi kifejezése valósítható meg. Cél, hogy a tanulók a mindennapi helyzetekben előforduló metakommunikációt tanulják meg helyesen értelmezni. Fontos továbbá, hogy egyéni képességeiknek megfelelően tudjanak írásban kommunikálni. Ugyancsak fontos a pozitív attitűd kialakítása, mely segíti a nyilvánosság előtti magabiztos megszólalásra való törekvést.

Kiemelt feladatok:

- a beszédértés (jelértés) fejlesztése;

- a szövegértő olvasás fejlesztése;
- konkrét tapasztalatokon alapuló szókincsfejlesztés, jelkincsfejlesztés;
- a hangzó nyelv használata (egyéni képességeknek megfelelően);
- az írásbeli kifejezés fejlesztése.

Azon hallássérült (elsősorban siket) tanulók számára, akik esetében a kommunikáció elsődleges formája a magyar jelnyelv, lehetőséget kell nyújtani arra, hogy a legkönnyebben hozzáférhető nyelven (magyar hangzó nyelven és/vagy magyar jelnyelven) juthassanak hozzá az információkhoz, mind a tanórákon, mind az iskolai szervezésű szabadidős programokon.

Fontos, hogy a tanulók ismerjék meg a jelnyelvi tolmácsok szerepét a kommunikációs akadálymentesítés területén, ismerjék a szolgáltatás igénybevételének lehetőségeit és formáit.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelv elsajátítására való képességet jelentősen befolyásolja a hallássérült tanuló hallásállapota, szókincs, nyelvi kommunikációs szintje, valamint az esetleges társuló tanulási zavarok. Az idegen nyelv tanulásánál a gyermek egyéni képességeihez alkalmazkodva a nyelv megismerése és elsajátítása, illetve a köznapi élethelyzetekkel vagy egy adott szakmával kapcsolatos kifejezések megértése és használata lehet a cél. A nyelv oktatása mindig az egyes tanulók egyéni képességeihez, hallásállapotához, anyanyelvi szintjéhez igazodva történik. Kíváncsú a korszerű idegennyelv-tanítási módszerek alkalmazása, a köznapi helyzetekben történő kommunikációfejlesztés. Lehetőség van az idegen nyelv tanulása, illetve az értékelés alóli felmentésre. Az értékelés alól felmentett tanulók számára külön szervezett foglalkozások elsődleges célja a képességfejlesztés, melynek egyik fő feladata az idegen nyelvi készségek fejlesztése, az idegen nyelv elemi szintű tanulása.

4.3. A digitális kompetenciák

A hallássérült személyek egyik legfontosabb információszerzési, illetve kommunikációs eszköze a számítógép, az okoseszközök és ezeken keresztül az internet. Használatukat nehezíti szűkebb szókincsük és szövegértési nehézségük. Ebből adódóan kiemelt feladat a keresőoldallal, szótárakkal, helyesírás-ellenőrző programokkal stb. való megismertetésük, ami segíti a lényegkiemelést és az írott szöveg megértését. Fontos megismertetni a tanulókkal a digitális eszközök hasznos, a mindennapokat segítő szolgáltatásait, az internet használatának etikai szabályait (többek között az adatvédelemre, a törvényes megosztás lehetőségeire és korlátaira vonatkozóan). Fontos, hogy ismerjék az internet veszélyeit, szerezzenek jártasságot azok elhárításában. Mivel nehézségeik lehetnek az ok-okozati összefüggések felismerésében, ezért szükséges az IKT használata során felmerülő valós és virtuális kapcsolatok megkülönböztetésének oktatása.

Mivel a hallássérült tanulók erősen motiváltak a digitális eszközök használatában, ezt a motivációt ajánlott kihasználni más tanórákon is. Ajánlott a szabályos tízujjas gépirás elsajátítása (gépirást tanító program segítségével).

4.4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai gondolkodás fejlesztését a hallássérülés következtében kialakult szűkebb szókincs és az alacsonyabb nyelvi szint jelentősen befolyásol(hat)ja. A gondolkodás kevésbé flexibilis, esetenként gondot okozhat az egyes témakörök, feladattípusok, műveletek közötti váltás. A matematikai fogalmak értelmezését segíthetik a mindennapi élethelyzetek (pl. vásárlás, mérés, bankolás, térbeli tájékozódás, tapasztalatok) tanórai modellezése, valamint verbális megfogalmazása, illetve a matematikai szaknyelvi szókincs fejlesztése. Kiemelt jelentőségű a speciális szemléltetés és a segédeszközök használata. Az auditív csatorna részleges vagy teljes kiesése miatt a matematikai kompetencia kialakulásához több időre, rendszeres gyakorlásra, ismételésre van szükség.

A természettudományos és technikai kompetencia terén a hallássérült gyermek/fiatal a környezetéről elsősorban látás útján szerez információkat. Fontos, hogy az egyes természeti folyamatok megértését szemléltetés, modellezés, tényleges cselekedtetés, kísérletezés útján segítsük (pl. terepasztalok, tanulmányi séta, iskolakert, kirándulás, feliratozott természetfilmek, digitális tananyagok, interaktív tábla használata).

4.5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes kompetenciák keretében fontos többek között a szorgalom, kitartás, pontosság, önállóság, önfegyelem, stressztűrő képesség, felelősségtudat, a társas kompetenciák keretében pedig a kapcsolatteremtő és -fenntartó készség, udvariasság, kezdeményezőkészség, határozottság, empátia, tolerancia, segítőkészség fejlesztése. Fontos továbbá a társas normák, illemszabályok elsajátítása.

A tanulókat támogatni kell a társas kapcsolatok kialakításában és fenntartásában, ehhez elengedhetetlen a pozitív, reális énkép és az emberi kapcsolatokban való eligazodás képessége. Fontos lehetőséget biztosítani – amennyiben erre a tanulónak igénye mutatkozik – a halló közösség tagjaival való kapcsolódásra, valamint a sorstársakkal való személyes kapcsolatok kialakítására.

A hallássérült gyermeket/fiatalt támogatni kell sérülésének és ebből adódó esetleges hátrányainak elfogadásában, az esetenként kialakuló konfliktusok és stressz kezelésében. Az önismeret, a kapcsolatteremtés, kapcsolattartás képességének fejlesztése elősegíti a harmonikus közösségi beilleszkedést. A megfelelő társas kapcsolatok kialakításának képessége nagy szerepet játszik az udvarias viselkedés tekintetében és a későbbi társadalmi beilleszkedés során. A tanulók individuális beállítódása, gondolkodása miatt fontos a közösségi beilleszkedés szabályaira nevelés. Képességeiknek megfelelően aktívan vállaljanak feladatokat a közösségért, tegyenek másokért. Gondolják át tetteik következményeit, vállaljanak felelősséget azokért. Ismerjék az iskolai szabályokat, jogait és kötelezettségeiket, a jogszabályok őket érintő fontosabb elemeit. Elengedhetetlen továbbá a tanulók érdekvédelmi ismereteinek alkalmazása, az őket megillető támogatási rendszer, valamint jogi lehetőségeik érvényesítésének ismerete.

4.6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A hallássérült tanulók esztétikai nevelése, ízlésük formálása nemcsak személyiségük színesebbé tételét szolgálja, hanem fontos eszköze a társadalmi beilleszkedésüknek, önkifejezésüknek is. A művészeti ágak közül elsősorban a vizuális kultúra, a manuális tevékenységek (festés, agyagozás, szövés, bőrtárgykészítés, fotózás, kézimunka, gyöngyfűzés, ékszerkészítés) lehetnek az önkifejezés eszközei, melyek a későbbi megfelelő pályaválasztást is befolyásolhatják.

4.7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Minél korábbi életkorban (5. osztálytól) fontos az iskolák életpálya-építést megalapozó, pályaorientációs tevékenysége, hogy a hallássérült tanulók és szüleik megismerjék a választható szakmák körét, a továbbtanulási lehetőségeket. Kellő figyelmet kell fordítani a sikerorientáltságra, innovációs készség kialakítására. A tapasztalatszerzés hiánya, a nevelés során gyakran kialakuló, másoktól függő életforma indokoltá teszi a terület hangsúlyozott fejlesztését. A gazdasági és pénzügyi ismeretek, az életkornak megfelelő pénzügyi jártasság a hallássérült tanulók későbbi beilleszkedését szolgálja.

5. Az egyes tanulási területekre vonatkozó ajánlások

A hallássérült tanulók nevelésében-oktatásában az életkori és iskolai szakaszokhoz rendelt követelményeket a fejleszthetőség sajátosságainak figyelembevételével szükséges érvényesíteni a tantervben. A fejleszthetőség sajátos akadályát döntően a nyelvi fejlettségi, figyelmi, emlékezeti, gondolkodási, magatartási állapot jelenti. A hallók azonos korosztályától egyedileg eltérő mértékben elmaradhat a szókincs, az érintett tanulók a nyelvi kifejezőeszközöket kevésbé automatizáltan és árnyaltan használják. Ezek az eltérések közvetlenül összefüggenek a hallássérüléssel.

A Nat elveit és lényegét nem érintő módosítások alapját ezek a jelenségek képezik. Az egyéni sajátosságok figyelembevételével módosulhatnak a tantárgyi témakörök, tartalmak.

Az egyes tanulási területek hangsúlyos, speciális feladatai:

5.1. Magyar nyelv és irodalom

Kíváncsi, hogy a nagyothalló és az intenzív nyelvi fejlesztésben részesülő, illetve korai életkorban cochleáris implantáció műtéten átesett tanulók szókinccse, kommunikációja a szakszerű szurdopedagógiai segítséggel minél inkább megközelítse a halló gyermekek nyelvi szintjét. Előfordul azonban, hogy ez két-három éves, esetleg ennél nagyobb mértékű elmaradást mutat.

A hallássérült tanulók fejlesztésének kiemelt feladatai a Magyar nyelv és irodalom tanulási területtel összefüggésben:

- spontán beszédhasználat fejlesztése (beszédértés, önálló nyelvi kifejezés, beszédérthetőség);
- a kapcsolatteremtés nyelvi eszközeinek elsajátítása;

- az önálló szövegértő olvasás fejlesztése az alsó tagozaton, hangsúlyosabban köznapitémájú szövegekre támaszkodva, majd később fokozatosan irodalmi művek bevonásával. Ez jelenti az olvasásra alapozó tanulás alapjainak lerakását;
- a beszélt és az írott nyelv grammatikai rendszerének tudatos felépítése, gyakorlása;
- a nyelvi kódrendszer értelmezésének, működésének megtámogatása, mind a bemenetnél (beszédhangok differenciálása, hangkapcsolatok észlelése), mind a feldolgozásnál (szó, grammatika, mondat, bekezdés, szöveg);
- konkrét tapasztalatokon alapuló szókincsfejlesztés (különösen az elvont fogalmak, az állandó szókapcsolatok, a szólások és közmondások, az árnyaltabb megfogalmazási formák megismerése, alkalmazása);
- e tanulási terület keretében a hallássérült gyermekek számára létrehozott speciális intézményekben önálló tantárgyként a magyar jelnyelv is megjelenhet.

Az ismeretek elsajátításában a tanulók mindinkább támaszkodjanak a hallás útján megszerezhető információkra. A hallássérült tanulók komplex nyelvi fejlesztésére van szükség, speciális feladatokkal, módszerekkel, a nyelvi kommunikáció mind teljesebb értékű elsajátításának céljából. A fejlesztés tartalmába – az alsóbb évfolyamokon hangsúlyosabban – integrálódhat a közvetlen környezet társadalmi és természetismereti anyaga. A Nat-ban és a kerettantervben rögzített tananyaghoz képest a helyi tanterv szintjén a tanulók nyelvi állapotához, fejlettségi szintjéhez szükséges differenciálni, redukálni, adaptálni és helyettesíteni az irodalmi műveket.

A tanulási terület speciális fejlesztési részterületei valamennyi évfolyamon:

a) Egyéni társalgás

Ezeknek az óráknak a keretében zajlik az elsősorban köznapitémájú verbális kommunikáció, a nyelvi szerepváltás, a beszédértés (beszédhallás és szájról olvasás), és a gondolatok önálló, minél érthetőbb megfogalmazásának folyamatos fejlesztése. A fejlesztés az egyéni anyanyelvi nevelés keretei között történik, speciális módszerek alkalmazásával.

b) Hallás-, ritmus-, mozgásnevelés

Közvetlenül a hallássérülést és annak következményeit tantárgyi keretekben, egyénre tervezett fejlesztési programmal lehet kompenzálni, így válik lehetővé a hallásfigyelem fejlesztése. A speciális tevékenykedtetés a beszédhallás, a hangos beszéd további komponenseinek (beszédhang, beszédritmus, dallam, hangsúly) fejlesztését célozza meg. A dráma és tánc kiemelt szerepet kap a tanulók térbeli tájékozódásának, mozgásuk harmóniájának kialakításában, ön- és társismeretük megteremtésében, problémamegoldó képességük, kommunikációjuk fejlesztésében. A fejlesztési program az egyéni adottságok figyelembevételével készül. Az elért teljesítmények az egyéni hallásvesztés és a személyes adottságok miatt nagy eltérést mutatnak, ezért közös követelményrendszer meghatározása nem indokolt.

5.2. Idegen nyelv

A hallássérült tanulók oktatásában az élő idegen nyelv tanítása az intézmény pedagógiai programja, helyi tanterve alapján szervezett keretekben, a nyelvi fejlettségi szint függvényében történik. Az oktatás folyamatában jelentős hangsúlyt kap az írásos forma.

A csoportokat a nyelvi fejlettségi szint szerint célszerű szervezni. Az értékelés alól felmentett tanulók számára szervezett foglalkozások elsődleges célja a képességfejlesztés, melynek egyik fő feladata az idegen nyelvi készségek fejlesztése, az idegen nyelv elemi szintű tanulására történő felkészítés. Kívánatos a korszerű idegennyelv-tanítás módszereinek alkalmazása, a köznap helyzetekben történő kommunikációfejlesztés. Indokolt esetben lehetőséget kell biztosítani a jelnyelv választására vagy a magyar anyanyelvi kompetenciák fejlesztésére, az idegen nyelvi órák keretében, a többi tanuló által tanult nyelv helyett.

5.3. Matematika

A nyelvi kommunikációs szint, a fogalmi gondolkodás, a szövegértő olvasás, valamint a matematikai problémák felismeréséhez és megoldásához szükséges absztrakciós képesség szoros összefüggést mutat. Ebből következően a matematika eredményes oktatásának feltétele a fogalmi, gondolkodásbeli megalapozottság. Ehhez szükséges, hogy a nyelvi kommunikációs szint megfelelő alapokat biztosítson a gondolkodási műveletek elsajátításához. A hallássérülésből adódó szókincs- és beszédértésbeli, szövegértő olvasásbeli eltérések kihat(hat)nak a gondolkodási műveletek flexibilitására. A matematikai gondolkodás fejlesztése a tevékenykedtetés, a manipuláció, a speciális szemléltetés és a tananyagok – interaktív tábla és digitális tananyagok – lehetőség szerinti alkalmazásával valósul meg.

- A matematika és a valóság kapcsolatának erősítése hangsúlyos szerepet kap. Egy-egy matematikai ismeret, fogalom rögzítését és előhívását konkrét élmények, konkrét tapasztalatok biztosítják a tanulók számára. A valóságos élethelyzetekben előforduló matematikai tartalmak megragadása mellett egyidejűleg az ezt leíró nyelvi kifejezésformák begyakorlása is szükséges.
- A matematikai tartalmakat a tanulók szókincsének, szövegértésének, nyelvi fejlettségének megfelelő szintű szöveges feladatokban kell reprezentálni.
- Kiemelt jelentőségű a szemléltetés, a tevékenykedtetés, a cselekvésből kiinduló gondolkodásra nevelés, a felfedeztető tanulás-tanítás, a megértésen alapuló fejlesztés, azaz a tanuló aktív részvétele a folyamatban. A tartalomba ágyazott képességfejlesztés célja a készségek, kompetenciák (gondolkodási, kommunikációs, tanulási, együttműködési készségek stb.) fejlesztése.
- A matematikai jelrendszer – matematikai jelek, formulák – készségszintű alkalmazása a gondolkodásfejlesztés mellett elősegíti a nyelvi kompetencia fejlődését is.
- Az auditív csatorna részleges vagy teljes kiesése miatt a matematikai kompetencia kialakulásához az ép hallású tanulókhöz képest több időre, rendszeres gyakorlásra, többszöri ismétlésre kell számítani. Ehhez a tananyag mennyiségének csökkentésére, módosítására, elhagyására és/vagy változatos segédeszközök biztosítására lehet szükség.

- A Nat-ban rögzített tananyaghoz képest a helyi tanterv szintjén a tanulók nyelvi állapotához, fejlettségi szintjéhez szükséges differenciálni, redukálni, adaptálni, helyettesíteni az ismeretanyagot.

5.4. Történelem és állampolgári ismeretek: történelem, állampolgári ismeretek

A tanulási terület speciális fejlesztési tartalmát képezi a történelmi időben és térben való tájékozódóképesség formálása, a kritikus gondolkodás, problémamegoldás, kommunikáció, kreativitás, együttműködés, történelmi gondolkodás fejlesztése. A hallássérült tanuló így mélyebben képes megismerni a valóságot maga körül, segítséget kap a társadalomban való eligazodáshoz, beilleszkedéshez, továbbá a jövőről is felelősebben tud gondolkodni.

A tanulási terület sérülésspecifikus tartalma kiegészül a hallássérült személyek társadalmi beilleszkedését segítő szociális és jogi ismeretek oktatásával.

A Nat-ban rögzített tananyaghoz képest a helyi tanterv szintjén a tanulók nyelvi állapotához, fejlettségi szintjéhez szükséges differenciálni, redukálni, adaptálni, helyettesíteni az ismeretanyagot.

5.5 Erkölc és etika

A tanulási terület speciális fejlesztési tartalmát a különböző nézőpontok létezésének ismerete, a társas helyzetek szabályainak megértése és a hozzájuk való rugalmas alkalmazkodás jelenti. Alapvető cél az énkép és önismeret fejlesztése, saját és mások érzelmeinek felismerése, megértése, a saját gondolatok és érzelmek verbális kifejezésének tanítása. Támogatni kell a tanulóban a segítőkészséget, az empátiát, a toleranciát, az együttműködést, a szolidaritást, az asszertivitásra törekvő konfliktusmegoldást.

A szövegértési és figyelmi nehézségek miatt az összefüggések megértése, a tanulságok levonása külön figyelmet érdemel. A sajátos nevelési igény miatt a másság elfogadása, a pozitív diszkrimináció és a jogérvényesítés gyakorlati kérdései is megjelennek a tanulási terület témakörei között.

A Nat-ban rögzített tananyaghoz képest a helyi tanterv szintjén a tanulók nyelvi állapotához, fejlettségi szintjéhez szükséges differenciálni, redukálni, adaptálni, helyettesíteni az ismeretanyagot.

5.6. Természettudomány és földrajz: környezetismeret, természettudomány, biológia, kémia, fizika és földrajz

A beszédkommunikációjukban és megismerő tevékenységükben akadályozott hallássérült tanulókat lehetőség szerint gyakorlati tevékenykedtetéssel, multiszenzoros tapasztalatszerzéssel olyan alkalmazható ismeretek birtokába kell juttatni, melyek konvertálhatók a természeti környezet, a viszonylatok, összefüggések felismeréséhez. A természettudományos és más tantárgyak közötti kapcsolatokat projektmunkákkal, projektnapok/hetek rendezésével lehet erősíteni. A Nat-ban rögzített tananyaghoz képest a helyi tanterv szintjén a tanulók nyelvi állapotához, fejlettségi szintjéhez szükséges differenciálni, redukálni, adaptálni, helyettesíteni az ismeretanyagot.

5.7 Művészetek: ének-zene, vizuális kultúra, dráma és színház

Az önkifejezés, az információszerzés számtalan lehetősége teremthető meg e tanulási terület tartalmain keresztül. A kreativitás fejlesztése szempontjából megkülönböztetett jelentőséggel bír a vizuális kultúra fejlesztése, a különböző manuális technikák megismertetése és sokoldalú művelése. A személyiség fejlesztésében a dráma és a tánc adta lehetőségek kihasználása fontos az önkifejezés miatt. A tanulók teljesítménye e tanulási terület egyes részterületein eléri, sőt, meghaladhatja a halló társak produktumait. A vizuális kultúra a többi szaktárgy (pl. földrajz, fizika) tanításához nyújt segítséget, fejleszti a tanulók absztrakciós készségét. A művészet nyelvének értéke és használata egy újabb kommunikációs csatornát nyit meg a hallássérült gyermekek számára. A képi, térbeli gondolkodás, a kreativitás, a problémák felvetése és a megoldási utak keresése, az empátia, az elfogadás, az ízlés kialakulása mind újabb és újabb lehetőséget teremt a nyelvi fejlesztésre, az érzelmi élet gazdagítására és egyben a személyiség formálására.

5.8. Technológia: technika és tervezés, digitális kultúra

A hallássérült tanulóknak az információszerzésben és kommunikációban meglévő akadályozottságuk következtében alapvető szükségük van a vizuális információszerzés, -feldolgozás és -átadás legkorszerűbb technikáinak ismeretére és ezek alkalmazására. Megkülönböztetett jelentősége van a digitális technológiának az írásos kommunikációban. Ezért a gyermekeket a lehető legkorábbi életkortól tanítani kell a számítógép helyes használatára, illetve az internet által kínált kommunikációs lehetőségek tudatos, kulturált elsajátítására, az információszerzés módjaira, a szerzett információ kritikus kezelésére. Az internet a hallássérült tanulók számára is az ismeretek hatalmas tárházát nyújtja. Az internethasználatot nehezíti azonban szűkebb szókincsük és az ebből fakadó szövegértési nehézségük. Kiemelt feladat azon keresőprogramokkal való megismertetésük, melyek segítenek a lényegkiemelésben és az írott szöveg megértésében (digitális szótárak, képkereső programok stb.). Fontos felismertetni a tanulókkal azt a folyamatot, hogy az információk gyűjtése, majd az azokkal való továbbdolgozás miként vezet új digitális tartalmak kialakulásához, kialakításához. A hallássérült személyek számára az internet használata lehetőséget biztosít arra, hogy kapcsolatot építsenek ki halló emberekkel, illetve kapcsolatot tartsanak sorstársaikkal. Fontos megismertetni velük ennek nyelvi kultúráját, valamint a kapcsolatkeresésben rejlő veszélyeket is. Mivel a hallássérült tanulók erősen motiváltak a digitális eszközök használatában, ezt a motivációt ajánlott kihasználni más tanórákon is. A tárgyi tudás megszerzését a hallássérült tanulók sajátos nevelési igényének megfelelően széles körű szemléltetés segíti (szöveg, hang, kép, animáció, videó és interaktivitás), ami színesebbé, élményszerűvé teszi a tanulási folyamatot. A multimédia bevonása a tanítás folyamatába lehetővé teszi, hogy a nagyothalló gyermekhez többféle csatornán, többféleképpen és többszöri ismétlést biztosítva jusson el ugyanaz az információ. Az így megszerzett tudás számos művelődési területhez, iskolai és iskolán kívüli tevékenységhez kapcsolódik. A vizuális kommunikáció is mind nagyobb teret nyer, azaz a multimédia közvetítésével a szavak és a szövegszerkesztés mellett a látványszerkesztés is előtérbe kerül. A hatékony informatikatanítás akkor valósulhat meg, ha megfelelően megszervezett. Ennek során lehetővé válik az egyes tanulókkal való differenciált foglalkozás vagy a nehezen tanuló gyerekek megsegítése, a hallássérült tanulók tanulási sikerélményhez juttatása. A Nat-ban rögzített tananyaghoz képest

a helyi tanterv szintjén a tanulók nyelvi állapotához, fejlettségi szintjéhez szükséges differenciálni, redukálni, adaptálni, helyettesíteni az ismeretanyagot.

5.9. Testnevelés és egészségfejlesztés: testnevelés

A tanulási terület speciális szerepe többirányú. A fejlesztésnek figyelembe kell vennie a tanulók adottságait, az átlagosnál gyakrabban előforduló mozgáskoordinációs zavarokat, a testi fejlődési rendellenességeket, a térbeli orientációs zavarokat. Ez a tehetséggondozás fontos területe is egyben, ahol a hallássérült tanulók jó adottságaikat fejlesztve a halló társakkal azonos teljesítményekre képesek. Feladata a fizikai munkavégzésre történő testi és pszichikai felkészítés, a motoros képességek fejlesztése, a fizikai kondíció növelése, az egészséges életre nevelés, a mozgásigény kialakítása, a halló gyermekekkel való kapcsolatok kiépítése, versenyhelyzetek teremtése.

6. Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A hallássérült tanulók oktatásának pedagógiai szakaszai – módosításokkal – megegyeznek a Nat pedagógiai szakaszolásával. A hallássérült tanulók nyelvi szintje általában indokolja, hogy a bevezető szakasz hosszabb időszáiban – teljesítésére egy, illetve két tanév javasolt – szerveződjön, de az iskola pedagógiai programja és helyi tanterve alapján a későbbiekben is sor kerülhet egy évfolyam tananyagának egy tanévnél hosszabb időtartamban történő feldolgozására. Indokolt, hogy az alsó tagozatos szakasz előtt egy év alapozó időszak szerveződjön. Az alapozó szakasz időszájában – a korai gondozás és a (speciális) óvodai nevelés eredményeire támaszkodva – a nyelvi kommunikációs készségek kialakítása, fejlesztése dominál. Ekkor a szókincs fejlesztését, a köznapí nyelv elemeinek elsajátítását, a beszédérthetőség fejlesztését, a nyelvi különbségek kezelését, valamint a nyelvi-szociális érintkezési formák kialakítását végezzük. Emellett a gyakori társuló zavarok miatt kiemelt feladat a kultúrtechnikák elsajátításához szükséges részképességek fejlesztése, a tanulási zavar szűrése és prevenciója, a gyermek szükségleteinek megfelelő terápiák lehetőség szerinti alkalmazása.

A gyerekek kisiskolás korukra elsajátítják és megközelítően olyan szinten birtokolják az alapvető kultúrtechnikákat, hogy eszközként használhatják a további tanulmányaik során. Legkésőbb az alsó tagozatos szakasz végére a nagyothalló tanulók nyelvi kommunikációs fejlettsége optimális esetben megközelítheti vagy elérheti az azonos korú halló tanulók fejlettségének alsó szintjét. A felső tagozatos szakaszra már kialakultnak tekinthető az egyéni beszédállapot. Erre támaszkodva általában megvalósítható:

- a nyelvi rendszer további finomítása, a nyelvi-kommunikációs szint emelése, az olvasás-írás eszközszintű használata;
- a nyelvi érintkezés formáinak bővítése: szélesebb körű tájékozódás a köznapí nyelvhasználatban, árnyaltabb alkalmazás, a tanulási területek és témák tartalmának megfelelő fogalmak értő használata;
- a szociális kapcsolatrendszer, az érintkezési formák pontos értelmezése, a kommunikációs szándéknak megfelelő nyelvi formák megválasztása.

Valamennyi pedagógiai szakasz kiemelt feladata:

- a beszédhallás folyamatos fejlesztése;
- a pályairányítás, a reális pályaválasztás előkészítése, a továbbtanulásra való felkészítés;
- az épen maradt funkciók fejlesztése, a tehetség gondozása.

A súlyos fokban hallássérült tanulók oktatásának pedagógiai szakaszai – módosításokkal – megegyeznek a Nat-ban rögzített pedagógiai szakaszokkal és tartalmakkal.

A nyelvi kommunikációjában nagyfokú elmaradást mutató hallássérült gyermek iskolakészültsége indokol(hat)ja, hogy az alsó tagozatos szakasz bevezetése előtt 2 év alapozó időszak, előkészítő osztály szerveződjön. Az alapozó időszak speciális fejlesztési feladatát a nyelvi kommunikáció beindítása jelenti. A megnövelt időtartam funkciója (a korai fejlesztésre és az óvodai nevelésre építve) a nyelvi kommunikáció alapozásának folytatása, az életkornak megfelelő élmények, ismeretek tartalmainak nyelvi megfogalmazása, megértése, továbbá a szókincs bővítése, mondatok alkalmazása.

Célja:

- az olvasás technikájának kialakítása;
- az elemi szövegértési kompetencia kialakítása;
- az írás technikájának kialakítása;
- a beszédérthetőség fejlesztése, a beszédhangok minél pontosabb ejtése;
- a beszéddinamika fejlesztése, javítása;
- a hallási figyelem fejlesztése;
- az épen maradt funkciók fejlesztése;
- a jelnyelvi kompetencia fejlesztése (hallássérült gyermekek számára létrehozott speciális intézményekben).

A nyelvi kommunikáció biztonságos megalapozásával, folyamatos fejlesztésével lehetséges, hogy a kultúrtechnikák (olvasás, írás, nyelvi rendszer) mindinkább az ismeretszerzés eszközeivé váljanak.

Az alsó tagozatos (1–4. osztály) szakasz végéig átfogó feladat a nyelvi rendszer kiépítése. Megvalósítása elsődlegesen a Magyar nyelv és irodalom tanulási terület fejlesztési feladata. Általános cél, hogy ez a szakasz megalapozza egy olyan direkt kommunikációs szint elérését, amely alkalmas valamennyi tanulási terület ismeretanyagának teljesebb körű elsajátítására (szókincs, nyelvalaki struktúrák stb. vonatkozásában). Alkalmazása, gyakorlása minden területen megvalósítandó fejlesztési feladat, beépíthető a szabadon választott és a rehabilitációs célú tanórák programjaiba. Az 1. osztály végén szükséges a nyelvi kommunikációs fejlettségi szint mérése, mert ekkorra már megjelennek azok a nyelvi készségek, amelyek lehetővé teszik az értékelést. Jelentősen eltérő fejlődési ütemű tanulók esetében – a szakértői bizottság bevonásával – javaslatot kell tenni a fejlesztés további formájára, módjára, szükség esetén az iskolatípus változtatására. A nyelvi kommunikáció építésének feladatai az általános iskolai oktatás egész időtartama alatt döntően befolyásolják a tanulási területek tartalmainak

feldolgozását. A felső tagozatos (5–8. osztály) szakasz végére a nyelvi készségek olyan szintjére juttatható el a súlyos fokban hallássérült tanulók egy része, ami alkalmassá teszi őket az egyre önállóbb ismeretszerzésre, a szövegalkotó műveletek végzésére, a korszerű műveltség iskolai tartalmának birtoklására. Ennek megfelelően valamennyi tanulási területen megjelenik az anyanyelvi készségek intenzív fejlődése (a szóbeli és írásbeli közlés gyarapodása, a beszéd- és szövegértés készségei, az aktív és passzív szókincs növekedése, a passzív szókincs aktivizálási folyamatának gyorsulása). Vannak azonban olyan tanulók is, akiknél a fenti készségek csak alacsonyabb szinten jelennek meg, akiknél az egyre önállóbb ismeretszerzés csak alacsonyabb szinten tapasztalható.

A jelnyelv a súlyos fokban hallássérült egyének számára az egymás közötti kommunikáció fontos eszköze lehet. A hangos beszédet kísérő jelnyelv segítséget nyújt a nyelvi kommunikáció közvetítésében és értelmezésében azokban az esetekben, amikor a nyelvi közlés megértése különböző okok miatt akadályozott (mentális problémák, diszfázia, részképességzavarok stb.). Bilingvális oktatás esetén hangos beszéddel és jelnyelven is biztosítani kell az információkat, a tanulók és szüleik elhatározásának figyelembevételével, valamint a szükséges személyi és tárgyi feltételek alkalmazásával.

A fejlesztés kiemelt feladatai:

- a szociális kapcsolatrendszer, az érintkezési formák pontos értelmezése, nyelvi formáinak elsajátítása a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében;
- az ismeretek bővítésével kapcsolatos fogalomrendszerek pontos kiépítése, a tudáselemek értő, értelmező összekapcsolása a kognitív funkciók (a felfogás, a feldolgozás, a lényegkiemelés, az összefüggések meglátása és alkalmazása) szintjeinek fejlesztésével;
- a vizuális percepció, az önkifejezés, a valóság képi feldolgozásának, megjelenítésének, értelmezésének folyamatos bekapcsolása a tanulás-tanítás folyamatába, a személyiség kibontakoztatása, gazdagítása céljából;
- a magyar nyelv szabályainak megfelelő beszéd komplex, folyamatos fejlesztése;
- a beszédhallás, a beszédérthetőség fejlesztése az oktatás valamennyi szakaszában;
- a jelnyelvi kompetencia fejlesztése;
- az információszerzés, az interperszonális kapcsolatok új technikai formáira való felkészítés (számítógép, internet stb.), az írásos kommunikáció, valamint az idegen nyelv ismerete, írásos formájának hangsúlyos megalapozása és fejlesztése;
- a tehetségre utaló személyiségjegyek feltárása és gondozása;
- a beszédértés és a mondanivaló kifejezésének fejlesztése;
- a szövegértő olvasás folyamatos fejlesztése;
- felzárkóztatás, differenciálás;
- tehetséggondozás;
- a mozgás és ritmus intenzív fejlesztése;

- a továbbtanulás, a szakmaszerzés ismereteinek, lehetőségének alapozása, kitekintés a munka világára.

7. A hallássérült tanulók egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozásai

A feladat jellegéből adódóan az egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció döntően individuális jellegű, ezért egyéni vagy kiscsoportos keretben valósul meg.

- A hallás korlátozottsága és annak súlyos következményei döntő befolyással bírnak nemcsak a fogalmi gondolkodás fejlődésére, hanem a lelki élet, a személyiség fejlődésének egészére is. Ezt megelőzendő, alapvető pedagógiai fejlesztési cél a lehetőség szerinti legkorábbi időponttól kezdett szakszerű hallásnevelés (a meglévő hallásmaradvány aktivizálására alapozva), a technikai lehetőségek felhasználásával. Ehhez elengedhetetlen a vizuális és a hangzó nyelv elérhetővé tétele.
- Az egyéni anyanyelvi nevelés az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs célú órakeretben kerül megvalósításra. Az iskolai fejlesztés alapozó és alsó tagozatos szakaszában a hallássérült gyermek egyéni adottságaihoz, érdeklődéséhez igazodó központi témájú társalgások szolgálják a nyelv, a beszéd különböző területeinek fejlesztését. Középpontban az alapvető hangzó nyelvi készségek (a szájról olvasásra és a hallásmaradványra támaszkodó beszédértés, a gondolatok önálló kifejezése) erősítése áll. A társalgások keretében kerül sor a beszédérthetőség (tempó, ritmus, hangsúly, artikuláció) folyamatos fejlesztésére is. A felső tagozaton folytatódik a magyar nyelvi kompetencia kibontakoztatása a Magyar nyelv és irodalom tanulási területéhez is igazodva.
- A beszéd, nyelv elsajátítási (diszfáziás) és egyéb tanulási zavar tüneteit mutató tanulók komplex korrekciója az iskoláztatás végéig szükséges, elsősorban az egyéni fejlesztés keretében.
- A hallás-ritmus-mozgás nevelés összehangolt fejlesztő tartalma közvetlenül szolgálja a hallássérülés és következményeinek korrekcióját.
- A hangzó nyelvi készségek fejlesztése a rehabilitációs órakereten kívül része valamennyi (nyelvi fejlesztést is megvalósító) tantárgynak.
- Az egészségügyi célú habilitáció a hallássérült tanulók esetében elsősorban a folyamatos otológiai és audiológiai ellátásra irányul. Feltétel: az audiológiai vizsgálatokhoz szükséges tárgyi és személyi feltételek iskolai keretek közötti maradéktalan biztosítása.
- A hallássérült tanulók fokozottabban támaszkodnak a látásukra, ezért annak védelme a fülészeti ellátással azonos fontosságú.
- Kiemelten fontos a mentálhigiénés gondozás, a pszichológiai ellátás, különösen a hallásukat a hangos beszéd kialakulása után elvesztett tanulók esetében – az eredményes iskolai oktatás szempontjából is.

A pszichológiai rehabilitáció elsődleges célja, hogy megelőzze, illetve csökkentse azokat a kedvezőtlen folyamatokat, amelyeket a hallássérülés és az azzal összefüggő eltérő nyelvfejlődés a személyiség fejlődésében okozhat.

A pszichológiai rehabilitációval, rehabilitációval összefüggő főbb feladatok:

- a társuló problémák (pl. tanulási zavar, hiperaktivitás, autizmus) korai felismerésének segítése, szakemberekhez irányítás, a megfelelő – minél korábbi – terápiához való hozzájutás támogatása;
- tehetséggondozás: a tehetség felismerésének és kibontakozásának segítése;
- a tanulók ön- és társismeretének fejlesztése;
- belső állapotok, érzelmek felismerésének, azonosításának, helyes kezelésének fejlesztése, az empátiás készség fejlesztése;
- a társas helyzetek értelmezésének segítése, a helyzetnek megfelelő kommunikáció, viselkedés kialakítása, többek között a segítségkérés, az önvédelem, önérvényesítés, konfliktuskezelés, alkalmazkodás készségeinek gyakorlása;
- a gyermek, fiatal támogatása a másság megélésében, a sérültség elfogadásának, elfogadtatásának segítése;
- a család támogatása a hallássérüléshez kapcsolódó krízishelyzetekben, a hallássérült gyermek nevelésében;
- a pályaaorientáció, a pályaválasztás segítése a hallássérült specifikumok figyelembevételével pályatanácsadás formájában;
- az integráció előkészítése, a gyermek, szülő, befogadó intézmény támogatása, sikertelen integráció esetén a gyermek negatív élményeinek feldolgozása, az önbizalom erősítése;
- az etikai normák ismeretének hiányossága, a fokozott befolyásolhatóság, az áldozattá válás és a bűnelkövetés esetleges veszélyeztetettsége miatt prevenciós foglalkozások szervezése;
- mindezekon túl szükség esetén pszichológiai ellátás – akut krízis, személyiségzavar, magatartászavar, beilleszkedési nehézségek, iskolai vagy családi konfliktusok, egyéb pszichés problémák (szorongás, pszichoszomatikus problémák stb.) előfordulása esetén;
- a tanulók intézményen kívüli pszichológiai ellátása – különösen súlyosabb kommunikációs akadályozottság és kollégiumi bentlakás esetén – lehetetlen, ezért indokolt az intézményen belüli pszichés megsegítésük;
- a nyelvi kommunikáció döntő befolyással bír nemcsak a fogalmi gondolkodás fejlődésére, hanem a lelki élet egészére, a személyiség alakulására is. Ezért alapvető pedagógiai fejlesztési cél a lehetőség szerinti legkorábbi időponttól kezdett szakszerű szurdologopédiai ellátás és igény szerint mindkét nyelvhez (vizuális és auditív) való hozzáférés biztosítása.

Az egyéni anyanyelvi nevelés keretében történik:

- a nyelvi kommunikáció megindításának támogatása;
- a beszédfejlődés természetes vonulatának bejárása, az érthető, megközelítően természetes ritmusú beszéd kimunkálása;
- a még hiányzó beszédhangok kialakítása, automatizálása, illetve a meglévő hibás hangok korrekciója;
- a szuprasegmentális elemek megfelelő használatának tudatosítása, a helyes beszédprozódia állandó gyakorlása;
- a grammatikai, pragmatikai hiányosságok korrekciója;
- a szókincs folyamatos bővítése, a szavak, kifejezések értelmezése, melyek hiányában a jó beszédprodukció elérése lehetetlen;
- a cochleáris implantáció-hallásjavító műtéten átesett gyermekek rehabilitációja, habilitációja, amelynek célja a speciális hallás- és beszédfejlesztés annak érdekében, hogy a környezet hangjainak felismerésétől a beszédhangok differenciálásán keresztül a beszédértés és az érthető beszéd birtokába jussanak. Mindezzel a minél korábbi integráció a cél;
- speciális intézményi oktatás esetén az integrált iskolai és iskolán kívüli életre történő felkészítés biztosítása;
- a képességprofilnak megfelelően kell kidolgozni és megvalósítani az egyéni fejlesztési tervet, melybe lényeges beépíteni a diszfáziás tünetek kezelésére specifikusan kidolgozott eljárásként bevált Affolter–Heldstab-féle módszert;
- fontos, hogy a halló társakkal végzett közös tevékenységek, közösen szerzett élmények során a hallássérült gyermekek felismerjék azokat a kapcsolódási pontokat, melyek segítségével egyenértékűnek tekinthetik magukat a halló tanulókkal. Ennek érdekében szükséges, hogy a speciális intézményi keretek között tanuló hallássérült gyermekek a kezdő évfolyamokban érintkezzenek a halló gyermekekkel, megkezdődjön a kapcsolattartás, és beépüljön a hallássérült gyermekek életébe. A későbbiekben, a középső évfolyamokon szükségessé válik a többségi iskolában nevelkedő gyermekekkel, gyermekcsoportokkal való növekvő gyakoriságú együttlét, együtt-tanulás, együtt-sportolás stb., az utolsó két évfolyamon pedig az életpálya tervezése, a pályaorientáció, a pályaválasztás és az ezzel kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismeretek, tevékenységek végzése.

Kiemelt feladat a tehetséggondozás, melynek keretében megvalósul az átlagnál jobb nyelvi képességekkel rendelkező tanulók anyanyelvi kompetenciáinak kiemelt fejlesztése a következő területeken:

- a szövegértési és szövegalkotási automatizmusok kialakítása az egyes szövegtípusok szerkezeti és jelentéstani jellemzőinek felfedeztetésével;
- a kommunikáció tudatos stratégiáinak felépítése különféle közlési helyzetekben és szövegtípusokban;
- az egyéni közlési stratégiák kialakítása és használata;

- a kommunikációs magatartásmódok és tevékenységek egyszerre kreatív és normatív használata;
- a nyelvi problémaészlelés képességének folyamatos fejlesztése;
- a nem verbális önkifejezés képességének fejlesztése, illetve a partner nem verbális jelzéseinek értelmezése.
- a kiemelkedő matematikai-logikai gondolkodással bíró tanulók matematikai kompetenciáinak fejlesztése és szövegértési kompetenciájának olyan szintre emelése, amely képessé teszi őket a matematikai szöveges feladatok megértésére.
- az anyanyelvi és a kiemelkedő egyéb kompetenciák mind magasabb szintű és szélesebb körű birtoklásának elősegítése minden tanulási területen, amely képessé teszi tehetséges tanulóinkat a verbális, hangzó és képi kommunikáció eszközeinek és kódjainak, a különböző információhordozók üzeneteinek megértésére és feldolgozására, ezzel az önálló tanulás képességének gyakorlására.

8. A halmozottan sérült hallássérült tanulók fejlesztése

A hallássérült tanulók populációjának napjainkra jellemző változása komoly kihívás a szakterületi intézmények gyógypedagógusainak, mivel a társuló fogyatékoságok, a diszfázias tanulók nagyszámú megjelenése a speciális iskolákban korábban nem alkalmazott módszertani eljárásokat és óraszervezési technikákat igényel, ráadásul a specifikus nyelvi zavar, valamint a kísérő pszichomotoros tünetek változatos formában, sajátos összetételben jelennek meg a hallási fogyatékoság enyhébb vagy súlyosabb mértéke mellett. A halmozottan sérült hallássérült tanulók nevelési, oktatási lehetőségeit alapvetően befolyásolja a társult fogyatékoság jellege és súlyossága.

- a) A társuló zavarok közül előfordulásuk gyakorisága szempontjából kiemelkednek a speciális nyelv- és beszédelsajátítási, beszédértési és szövegértelmezési nehézségek (diszfázia, diszlexia, diszgráfia, diszgrammatika), melyek nem indokolhatók a hallássérüléssel. A korrekcióban kiemelt szerepet játszanak az egyéni anyanyelvi nevelés órakeretében felhasználható habilitációs jellegű órák és a csoportos órák szervezési lehetőségei. A korrekció során fontos szerepet játszanak az egyéni társalgások, valamint az alkalmazott speciális módszerek. A korrekciós órákra a zavar súlyosságához igazodó óraszámban valamennyi évfolyamon szükség van. A tánc a zenével együtt fejleszti a hallást, a ritmusérzéklet; a tanult mozgássorok hozzájárulhatnak a tanulási zavarok terápiájához, a tanulási képességek fejlődéséhez. A tánc a zenével együtt segítheti a belső tartalmak kifejezését, az öröm megélését.

- b) Látási fogyatékoság, mozgásszervi fogyatékoság, autizmus spektrumzavar

Mozgásszervi fogyatékoság, jelentősebb rövidlátás, illetve autizmus spektrumzavar esetén a korrekció érdekében más szakemberekkel (pl. tiflopedagógus, szomatopedagógus, autizmus szakirányon végzett gyógypedagógus, konduktor, esetleg nevelési-oktatási feladatokat ellátó gyógytornász) való konzultációra, illetve aktív segítségükre van szükség. Látási fogyatékoság esetén az ültetésre (táblakép), az írott anyagok adaptálására és a tanár közelségére külön gondot kell fordítani. Fontos, hogy

szükség esetén a tanuló autizmuspecifikus terápiában részesüljön az intézményen belül vagy kívül.

c) Értelmi fogyatékos

A fejlesztés egyaránt épít a nagyothalló tanulók, valamint az enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztésének irányelveire. Ezeket úgy alkalmazza, hogy figyelembe veszi a tanuló egyéni adottságait, fejlesztési szükségleteit, aktuális pszichés állapotát, az egyes területeken tapasztalt lemaradását, fejleszthetőségének határait. Az iskolai fejlesztés elveit és szakaszait – valamennyi érintett fogyatékosági terület pedagógiai és rehabilitációs feltételeinek biztosításával – a helyi tantervben kell meghatározni. A helyi tantervben a tartalmaknak, a továbblépés feltételeinek meghatározásánál kell figyelembe venni az érzékszervi fogyatékoság tényét, valamint a pszichés állapotot. A közvetlen és tágabb környezet megismertetésére, az ismeretek közvetítésére és megerősítésére, a cselekedtetésre, az önálló életvezetéshez szükséges készségek megalapozására, a pozitív értékelésre épülő fejlesztés differenciált formában történik.

Azoknál a tanulóknál, akiknél a hangos beszéd elsajátításának nagyfokú nehézsége vagy akadályozottsága tapasztalható, egyéb alternatív kommunikációs lehetőségek is használhatók (gesztus-, jelnyelv, képi kommunikáció).

Az AAK alternatív kifejezés arra utal, hogy a hangzó beszéddel nem kommunikáló és/vagy kommunikációjában súlyosan akadályozott személy számára a hagyományos kifejezési módok (beszéd, írás) helyett más megoldásokat kell keresni, ami az egyszerű reflexektől a nyelvi szintű alkalmazásig terjedhet. Az augmentatív kommunikáció az érthető beszéd hiánya következtében súlyosan károsodott kommunikációs funkció átmeneti vagy tartós pótlására szolgáló kommunikációs rendszerek csoportja. Lényege, hogy a beszéd helyett a sajátos nevelési igényű tanuló nonverbális úton fejezi ki magát, felhasználva mindazt a lehetőséget, amelyet a hangjelzések, gesztusok, manuális rendszerek és/vagy a betűket, rajzokat, jelképeket, fotókat, tárgyakat stb. tartalmazó kommunikációs eszközök, valamint hangadó gépek (kommunikátorok) biztosítanak. Minden augmentatív kommunikációs rendszer több, egyénre szabott, térben és időben eltérő használhatóságú kommunikációs eszközből áll, amelyek tartalmazzák a kommunikációs hatékonyságot növelő valamennyi üzenethordozót, segédeszközt, stratégiát és technikát. Az augmentatív kommunikáció hatékony használata megteremti a társadalmi integrációt, az önkifejezést, az intellektuális, érzelmi és szociális fejlődés lehetőségeit.

Az egyéni felzárkóztató programok alapján történő fejlesztés során a domináns fogyatékosághoz igazodva, de a társult fogyatékoságból eredő korlátokra is tekintettel kell megvalósítani a képességek fejlesztését. Az egyéni fejlődést nyomon követő pedagógiai diagnosztizálásra alapozva fogalmazhatók meg a fejlesztés rövid távú céljai, feladatai, követelményei.

d) A hangos beszéd kialakulása után hallássérültté vált tanulók iskolai fejlesztése

A tanulók e csoportja esetében a sajátos nevelési igény a hallássérülés bekövetkezésének idejétől jelenik meg. Állapotuktól függően folytatják tanulmányaikat előző iskoláikban vagy a hallássérültek megfelelő iskolatípusában.

Oktatásuk Nat-hoz való viszonyát alapvetően a befogadó iskola helyi tanterve, hallássérülésükből következő sajátos egészségügyi és speciális pedagógiai igényük szabályozza. Pedagógiai, valamint egészségügyi célú rehabilitációjukat az alábbiak figyelembevételével szükséges tervezni:

- a hallókészülék használatára szoktatás;
- a hallásmaradvány kondicionálása;
- a meglévő beszédállapot fenntartása (megőrzése) és fejlesztése;
- a szájról olvasás készségének kiépítése, fejlesztése;
- a módosult életvitel elfogadtatása, a harmonikus személyiség erősítése.

9. Állapotmegismerés, szakértői vélemény

A hallássérült tanulók iskolai ellátásának, egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs fejlesztésének alapja a szakértői vélemény. A szakértői vélemény tartalmazza a vizsgálat célját, előzményeit, a diagnózist/diagnózisokat és a komplex szakértői vizsgálat eredményeit, megállapításait. A hallássérülés területén nem megyei, hanem országos szakértői bizottság működik. A diagnosztikus munka a tradicionális hazai komplex diagnosztikai eljárás rendszerét követi. A szakértői vélemény javaslatot tartalmaz azzal kapcsolatban, hogy a tanuló együttnevelés vagy különnevelés keretében folytassa-e tanulmányait, megjelölve a nevelési-oktatási intézményt. Kitér a szakemberszükségletre, a rehabilitációra vonatkozó időkeretre, a rehabilitáció által érintett területekre, valamint az egyéni kedvezményekre, mentesítésekre.

Az egyéni fejlesztési tervet megalapozó legfontosabb felmérések hallássérülés esetében a következők: hallásvizsgálat, nyelvi-kommunikációs képesség/készség, nonverbális kommunikáció, pszichomotoros fejlettség, egyéni állapotmegismerés, adaptív magatartás, szociális érettség, átfogó mentális képesség (intelligencia), viselkedési problémák, bizonyos esetekben: motoros készségek, szenzomotoros integráció, magatartás, személyiségi jellemzők.

10. Differenciálás

A hallássérült gyermekek csoportja rendkívül heterogénnek tekinthető sokféle, a tanulást alapvetően meghatározó szempontból. A tanulók közti különbséget és az arra való megfelelő reagálást a gyógypedagógiai munkában alapvető fontosságúnak kell tekinteni. A differenciálás irányulhat a tanulás tartalmára, amikor a különböző tanulók vagy tanulócsoportok különböző témákat dolgoznak fel, majd osztják meg egymással az ismereteket, vagy a tanulás módszereire és az alkalmazott eszközökre is. Ha a megfelelő diagnosztikus eljárásokkal fel tudjuk tární, hogy kinél milyen kompetencterületen mutatkoznak elsősorban hiányosságok, akkor megszervezhető ezeknek a területeknek a differenciált fejlesztése. Az alkalmazott módszertani alapelvek egyik legfontosabbika a differenciálás. Hallássérült tanulók esetén ez a következő területeken valósulhat meg:

- a tananyag, feladat választásában;

- az alkalmazott nyelvi szintben, az alkalmazott nyelvben (hangzó magyar nyelv, magyar jelnyelv);
- a tananyag feldolgozásának menetében;
- a feldolgozás módjában;
- a segítségnyújtás mértékében, minőségében;
- az értékelésben;
- az alkalmazott kommunikációs módokban;
- a tanulási tempóban.

IV. A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

Átfogó ismertetése tájékoztató fórumokon, szülői értekezleteken

Bárki számára megtekinthető az intézmény honlapján
(www.moriczmsz.hu/Iskolánkról/Dokumentumok)

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

PEDAGÓGUS KÖZÖSSÉG

A fenti **Pedagógiai programot** a Móricz Zsigmond Görögkatolikus Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola 2025. 04. 16-án és a Móricz Zsigmond Görögkatolikus Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola Pátyodi Dr. Antall József Tagintézménye 2025. 04. 16-én az intézmény igazgatójával készítette, véleményezte és egyhangúlag elfogadta.

Mátészalka, 2025. április 16.

.....
jegyzőkönyvvezető

.....
jegyzőkönyv hitelesítő

Készítette:
Tóth Dénes
igazgató

Mórész Zsigmond Görögkatolikus Óvoda és Kéttannyelvű Általános Iskola

H-4700 Mátészalka, Mórész Zsigmond u. 96-98. Telefon/Fax: +36-44-500-074.

Honlap: www.moricsmsz.hu e-mail: titkarsag@moricsmsz.hu,

OM azonosító: 033393

TEHETSÉGPONT

Jegyzőkönyv

Nevelőtestületi megbeszélés

Helye: az intézmény nevelői szobája

Ideje: 2025. április 16.

Jelen vannak: a jelenléti ív szerint

Tárgy: A Pedagógiai program módosításában történt változások megismerése, véleményezése, elfogadása

A Mórész Zsigmond Görögkatolikus Óvoda és Kéttannyelvű Általános Iskola nevelőtestülete a módosításokat:

- a teljes **óvodai rész törlésre került** a programból,
- az SNI-s tanulók oktatásával kapcsolatban bekerült az Irányelvek az SNI tanulók oktatásához részből **19.2. alá A hallási fogyatékos tanulók iskolai nevelésének-oktatásának irányelvei,**
- Módosításra került a **12. Átjárhatóság** az iskolán belül

megismerte, azokat egyhangúlag elfogadta.

Mátészalka, 2025. 04 16.

jegyzőkönyv hitelesítő

jegyzőkönyvvezető

JELENLÉTI ÍV

1. Ádám Csilla
2. Bajkán Barbara Melinda
3. Bene Anasztázia Emese
4. Bodnár Attila
5. Bodnárné Rolyák Krisztina
6. Erdei Zsuzsanna Irén
7. Erdős Ákos
8. Erdősné Horváth Judit
9. Dr. Gergely Nándorné
10. Harper John Bryan
11. Ivancsó Sándorné
12. Jakabné Vedres Judit
13. Kádárné Balogh Katalin
14. Király Mihály György
15. Lakatos József
16. Máté Judit
17. Nagy Krisztina
18. Konczné Ónodi Nóra
19. Murguly Lajosné
20. Rembeczki Attila
21. Dr. Sarka Attiláné
22. Sebestyén Fülöp Éva
23. Sipos Gergő
24. Szabó János Zoltán
25. Szamosi István Szabolcs
26. Szántó Barbara
27. Szondiné Dobos Adrienn
28. Törökné Szántó Evelin
29. Tóth Dénes
30. Tóth-Vonház Linda
31. Varga Angéla
32. Vargáné Kajor Zsuzsanna

Ádám Csilla
 Bajkán Barbara Melinda
 Bene Anasztázia Emese
 Bodnár Attila
 Bodnárné Rolyák Krisztina
 Erdei Zsuzsanna Irén
 Erdős Ákos
 Erdősné Horváth Judit
 Dr. Gergely Nándorné
 Harper John Bryan
 Ivancsó Sándorné
 Jakabné Vedres Judit
 Kádárné Balogh Katalin
 Király Mihály György
 Lakatos József
 Máté Judit
 Nagy Krisztina
 Konczné Ónodi Nóra
 Murguly Lajosné
 Rembeczki Attila
 Dr. Sarka Attiláné
 Sebestyén Fülöp Éva
 Sipos Gergő
 Szabó János Zoltán
 Szamosi István Szabolcs
 Szántó Barbara
 Szondiné Dobos Adrienn
 Törökné Szántó Evelin
 Tóth Dénes
 Tóth-Vonház Linda
 Varga Angéla
 Vargáné Kajor Zsuzsanna

Jelenléti ív

Készült: Móríc Zsigmond Görögkatolikus Óvoda és Kéttannyelvű Általános Iskola Pátyodi Dr. Antall József Tagintézménye nevelői szoba

Értekezlet témája: Tájékoztatás a Pedagógiai Program módosításáról, annak véleményezése, elfogadása

Időpont: 2025.04.16.

Sorszám	Név	Aláírás
1.	Kirják Viktor János	Kirják Viktor János
2.	Kazamér Tiborné	Kazamér Tiborné
3.	Koskócsákné Huszár Andrea	Koskócsákné Huszár Andrea
4.	Takácsné Papp Ildikó	Takácsné Papp Ildikó
5.	Albi Marianna	Albi Marianna
6.	Varga Tamásné	Varga Tamásné
7.	Strófné Bakk Viktória	Strófné Bakk Viktória
8.	Herdinainé Jobbágy Andrea	Herdinainé Jobbágy Andrea
9.	Móréne Turánszki Klára	Móréne Turánszki Klára
10.	Csík Zsuzsanna	Csík Zsuzsanna
11.	Papp Dorina	Papp Dorina
12.	Gyarmati Katalin	Gyarmati Katalin
13.	Karakó Roland	Karakó Roland
14.		
15.		
16.		
17.		

Pátyod, 2025.04.16.

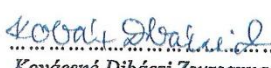

NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE

OKTATÁSI IRODA

H-4400 Nyíregyháza, Bethlen Gábor utca 5.; Tel.: +36 (30) 293 2420, E-mail: oktatasi@nyirgorkat.hu

Legitimációs záradék

Intézmény OM - azonosítója: 033393		Készítette a nevelőtestület bevonásával: Tóth Dénes igazgató Mátészalka, 2025. 04.16.	
Legitimációs eljárás			
20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 7. § (1) bekezdése alapján véleményt nyilvánított Nevelőtestület nevében: aláírás Mátészalka, 2025. 04.16.		20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 7. § (1) bekezdése alapján véleményt nyilvánított Szülői szervezet nevében: aláírás Mátészalka, 2025. 04.16.	
2011. évi CXCV törvény 26. § (1) bekezdése alapjánszámú határozattal jóváhagyja. Fenntartó nevében: Kovácsné Dibácsi Zsuzsanna Oktatási Iroda irodavezető Nyíregyháza, 2025.05.05.			
A dokumentum jellege: nyilvános		Megtalálható: az intézmény honlapján	
Hatályos: 2025. szeptember 01. - visszavonásig			
Készült: 1 eredeti példányban			
Iktatószáma: 290/2025			